

Handwritten text in a stylized, possibly cursive or calligraphic script, running vertically down the center of the page. The text is dark and appears to be a mix of letters and symbols, possibly a name or a title.

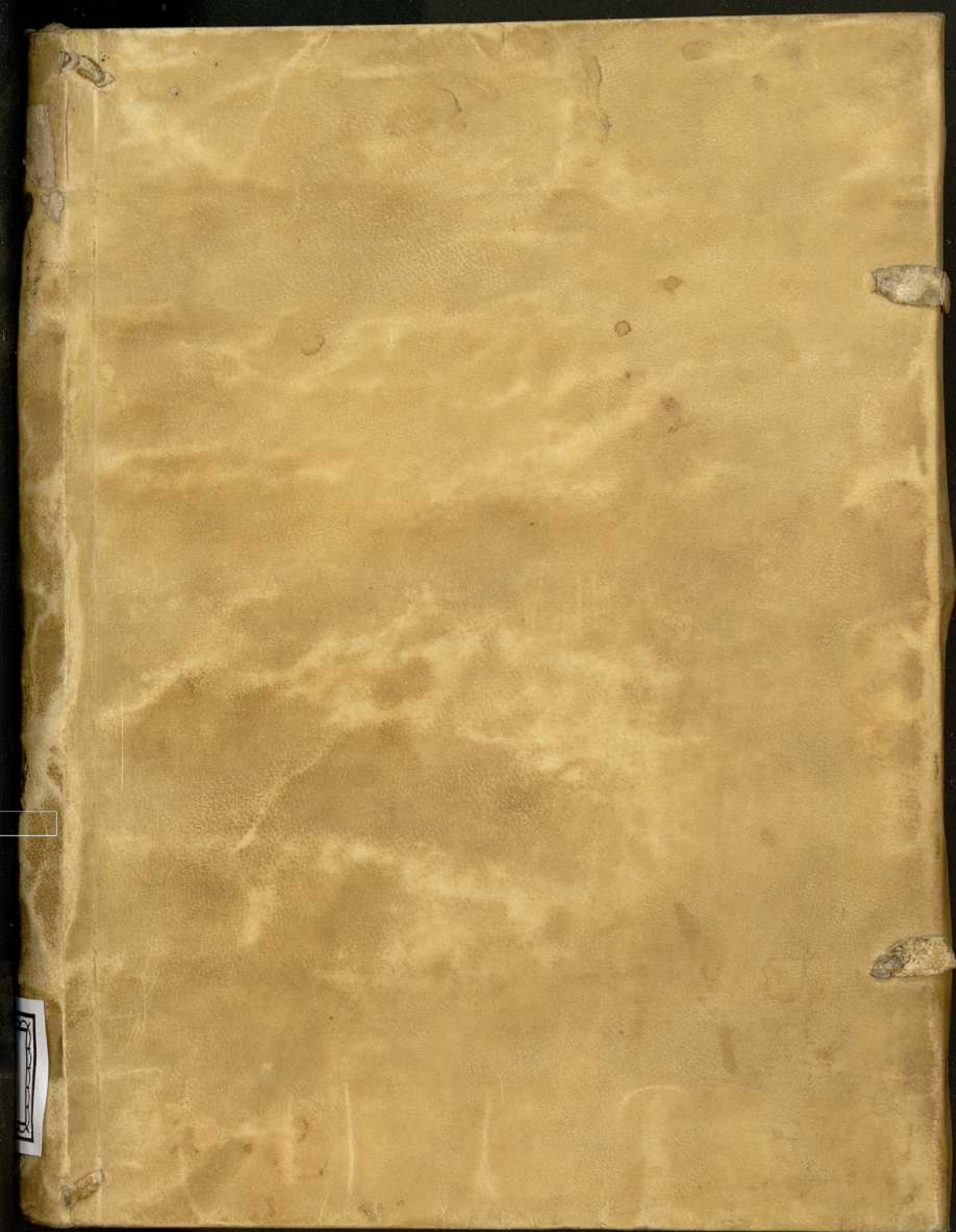
Handwritten text in a stylized, possibly cursive or calligraphic script, running vertically down the center of the page. The text is dark and appears to be a mix of letters and symbols, possibly a name or a title.

Handwritten text in a stylized, possibly cursive or calligraphic script, running vertically down the center of the page. The text is dark and appears to be a mix of letters and symbols, possibly a name or a title.

Handwritten text in a stylized, possibly cursive or calligraphic script, running vertically down the center of the page. The text is dark and appears to be a mix of letters and symbols, possibly a name or a title.

Handwritten text in a stylized, possibly cursive or calligraphic script, running vertically down the center of the page. The text is dark and appears to be a mix of letters and symbols, possibly a name or a title.

A
2-303

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

27.a.s-

35-

PETRI PONTA

B. 1860

ni Cæci Brugensis Grammaticæ artis Pri
ma pars Octo succinctis dirempta
capitibus, eiusdē nuper locu
pletata cura adiectisq;
tertio vbi opus vi
sum est testi
monijs.

In te Iesu spes mea recumbit.

Venundantur Parrhisijs a Bernardo Aubryrio in vico
sancti Iacobi sub interfignio Diui Martini commorante.

El collegio de La Compañia de Jesus de granada. B.

**Abiectionum testium tapinosis: ad honestum virum
magistrum Edouardum Maurum Anglum.**

Pro ferus humanum quod seuit lior in orbem.

Et quod tum inuidie lurida tegna furit.

Nup er in excelsis fecundos montibus ortos

Seueram: ut hibleas prosequerentur apes.

Iam q3 sagax ramis volucrum confederat agmen.

Ceperat & structa mellificare domo.

At malus exortis virosam floribus hydram

Gurbo vomit. dulces depopulare tymos

Et si non animet constans examina princeps:

Iam meus abiecta calce vacaret ager.

Propterea viridi posita est custodia campo:

Qua furio primum dissipet ense caput.

Quod si non framee quod si non mille sagitte

Proficient: rigidam tum politurus opem.

Ac veluti lernam tyrintius igne cremauit:

Emuleam stygijs sacrificabo rogis.

Quibus igitur nunc fulcimur testibus hi sunt.

Vergilius

Baptista Matuanus,

Statius.

Horatius.

Lucanus

Ausonius.

Catullus.

Silius.

Claudianus.

Vallerius flaccus.

Perfius.

Aennius.

Actius.

Pacuvius

Ovidius.

Iuuenalis

Lucretius.

Neuius.

Philolphus.

Cornelius.

Martialis.

Lucilius.

Tibullus.

CCicero.

Plynius.

Quintilianus.

Varro.

Cato.

Hermolaus.

Lactantius.

Fulgentius.

Prudentius

Sedulius

Pollitianus.

Therentius.

Plautus.

Plautinus.

Seneca.

Gellius.

Boetius.

Columella.

Valerius.

Picus.

Vitruuius.

Hieronymus.

Gregorius.

Ambrosius.

Augustinus.

Bernardus.

& Chriostomus.

Hos autem sex postremos in medium afferre numquam me pudebit: licet ab in-
consultis repudiari videantur. Non modo enim Ciceroni aut Quintiliano vel
ipsa eloquentia non sunt inferiores. verum etiam illis singula recte perspicienti
longe antecellere comprobantur.

22 Petri Pontani Cæci Brugenſis. In primam ſuæ Grammaticæ partem Præfatio ad vniuerſum ſuæ declamationis auditorium.

LVSCV

lis ante diebus/cu3 ab iſagogica præceptiōe receptui caneremus / ingenue pollicitabamur nos aliquando metrica facilitate totū Grāmaticæ artis emporiū3 p̄palaturos. vt tenellis adoleſcētulorum ingenijs ſalutiſſe re mederemur/ quæ nūc (pro flagitiorum ſentinā) vel ludimagiſtrellorū turpi errore vel quorūdā labyrinthea ſcribentium confuſione vſq3 adeo obtuſa/ incerta/ attonita efficiuntur. vt nihil omnino firmitatis quacūq3 in diſciplina reperire valeāt. quod enī3 a quopiā doctōrum vere/ luculenterq3 traditum audiuerē/ poſt paulo ab quibus neſcio litterarum inuiſis rabulis perperā & inconſulte criminatū/ vitiōq3 aſcriptū offendūt. vnde ſit vt quaſi in arena lutoue ſemp̄ hēſis

tātes nullo penitus ſtabili pede ad grāmaticā proficiſci poſſe arbitrentur. nec alia ex cauſa euenire crediderim tot linguæ latinę ignaros ſe vel ad dyalecticos rum argutias/ vel ad ſacros precipitater cōferre canonas. Quidē vbi varios leuiū grāmatiſtorū libros volutādo t̄pis plurimū obtriuerūt/ & nihil quod integrum certūq3 teneant ſunt aſſequuti/ ignoratiā ſua decepti muſſitāt logi cā/ alterioresq3 diſciplinās debere diſci/ priuſq3 ad verę noticiā grāmaticę aditū plene referetur. hinc culinaria iſta loquēdi ſartago; hinc aſtopica illa verborum proliuius in linguas venit. qua nō modo latinitatē a gregium ſpecimen/ ſed etiā oim venerabile decus corrūpitur doct̄inarū; plurimī ſiquidē latine neſcientes pro anili cerebro/ noua & ſulta quādam vocabulorum daliramenta effingunt/ ſeq3 hoc ſaliſſimo barbarorū mendacio tuentur. nomina & verba ſignificāt ad placitū. nec tantopere cōgruitas vocū inſpiciēda eſt; modo rei veritas extorqueatur. O ignauū fucos pecus. o archadiā pecuaria. q̄to decetū Aristotelicū illud in pectore ſouerent; & ore profiterentur. Verum & falſum præſupponūt congruū. ſeſe iſti ſyraculanis getrys vaniores homunculi A riſto telicos Platonicoſq3 eſſe mendoliſſime gloriāntur; cum neq3 ſenſuum/ neq3 verborum varę Philoſophiæ minimā ſcintillam vnq̄ perceperint. Quidē ſi præceptores illi/ (quos artium interpretes nūcupant) ea loquēdi facultate interdocendum vterentur/ qua Ariſtoeles/ Pythagoras/ ceteriq3 vti ſolent. multo ſciliſſimus cum lingua latina ageretur. Neſcio me Hercule quo viuida lo-

quendi virtus abcessit. Philosophorum sensa perscrutor oratorum phrasibus inui-
gilo. Ecclesiasticorum documenta viroꝝ/quotidie perlustro: nullus oino oc-
currit/qui tam barbare/ tam impudenter/ tam stulte loquatur: veluti nũc pas-
sim inconsultissimũ quemq3 effutire audias. Illos credo latini iperij saties in-
uasi/ pulla latinitate insigni regina/ opulentum domine sue barbariei regnu3
constituere parant. Heu ridiculos homonciones/ qui margaritarum dites so-
rulos gestare existimantes/ nihil nisi turpes oletorum succerdarumq3 culeos
vtroq3 humero portant. ¶ Sed (vt hæc missa faciam) libelli institutio aperiẽ-
da est. Hæc igitur grāmaticæ artis p̃fessio in octo capita/ vel (si mauis) in octo
capitales libros secernitur. Primum etenim nominum genera dilucidat. Sequũ
dum rectam nominum simplicium & compositorum/ latinorum græcorum
& patronomicorum declinationem insinuat. Tertium de etherocletis & ano-
malis noibus disputat. Quartũ gradus cõparationis pellucide recludit. Quin-
tum præterita & supina oim verborum declarat. Sextum irregularia & ano-
mala verba ostendit. Septimum formas verborum enucleat. Octauum & po-
stremum nonnulla ad verborum cognitionem spectantia reseat. Sequens ve-
ro libellus quem propediem (si cõptis deus aspirabit) in lucem euolare sinam.
De astruõione grammaticali & oratoria/ haud platarias (vel ego fallor) p̃ce-
ptiones adolescentibus indicabit. Cui item de syllabarum quantitate & accẽ-
tu/ deq3 Figuris/ & forsità de Orthographia libelli subnecentur. At hic quis
piam multum gaudere parat/ si cynico barbam petulans noxia/ vellat obla-
trauerit. Quibusnã emolumẽto tua hæc miscellaris triuiãq3 doctrina offere-
tur: cum tot vbiq3 & tanto pondere grāmaticorum volumina habeãtur: vt
ipse bybiographorum latissimẽ tabernacũ multitudini oneriq3 sufficiant.
Id quidem scio/ & ea ferme vnica suscepti operis est ratio. quoniam alij tam
opice tamq3 barbare scribunt/ vt non modo nõ extruant verũ & preciosa iuue-
num tempora penitus conterant. Alij tot & tantis rerũ obscuritatibus quo
multa scire videantur incũbunt: vt ne sua quidem ipsi intelligant. Nõnulli ve-
ro qui hosce aspernantur perq̃ prolixis glosseumatum in volucris sensu ob-
tundunt legentium. Vix em̃ lingua celerimus quisq3 medio die toto glosseu-
maculum vnum perlegere poterit. Nam vbi plariq3 scriptores sua dicta luce-
re posse diffidunt. (vt ait Flaccus) Purpureus late qui splendeat vnus & alter.
Assuitur pannus. Omnia quẽ ingenij viribus assequi potuere quasi vitẽ toti⁹
copiosam annonã parantes in vnũ congerunt. huc orator: huc poeta: huc phi-
losophus Propagatoresq3 sanctæ ecclesiæ omnes ad probandum vix pueris di-
gnum versiculum citantur. O curas hominum/ o q̃tum est i rebus inane. Ce-
terum opiniones antiquorum sape etiam nuncq̃ auditorum inculcant. vt vari-
os perlustrasse authores censeantur. Etsi multa viderint: non tamen oratoria
grammaticis/ Dialectica poeticis. Phisica musicis/ & vana vanis omnia misce-
ri oportet. Omnis namq3 disciplina sequundum expetitam semper declarada
est materiam. Quid visu magis alienum/ q̃ si auibus serpentes: si tigribus ha-
gnos/ & cætera id genus coniungerem? Nec varo minus indignã scriptore bo-
no rem faciunt qui omnibus thorematis/ Synthesibus/ antiteticis quæ cuius-
uis gremio scientia lōge stantes sibi detraxerunt: grāmaticorũ traditiuculas
(quæ sole clariores esse debẽt) petulãter inuoluunt. Si illos mãmis oib⁹ pallas

diuina lætauit nihil inficiari tendo. sese quales sint manibus ad pedibus ob-
nixæ demōstrēt & si his satis nequeat: p̄toriali tuba populis enunciari conētur.
Attamen metiri se quemq; suo modulo ac pede varū est. Itaq; grāmatica grā
matice. oratorie oratorie. logica logice explanētur opere precū est. Sed tanta
plurīq; alieni laboris obtrectādī cupidō inferbuit: vt nec quo iure quæ in iu-
ria id faciant animaduertere possint. Nec eorū quæ dicūtur causas perpendāt:
sed sua duntaxat ineptias aliunde direptis centonibus sarcire nitātur. quorum
ego amentiam (& si vere loquuntur) nō minus demiror/ q̄ illorum barbariē/
qui funditus cecutientes In caliginosis suorum animorum tenebris scripse-
runt. Nam vbi sua decepti ignorantia quicq; minus bene positum esse cēsent.
aliquid ex Ioanne garlādino. Ex authore doctrinali. Eberardo. siue Grēcismo.
Huguitione. Catolico. Alijsq; pene innumeris nomine indignis tanq̄ phœbi
oraculū assignare nō verētur. vt Baptistā/ Māthua. Philēphū/ aliosq; autho-
res probatissimos Improbare videantur. Nam vt eum (quem patriæ candor
non sinīt nominare) semel alloquar: Heus. tu argutule Romanorum momare:
vbi christianorum lucem poetarum Baptistam Mantuanum insolenter ara-
gis: assignās quasi magnum quid/ & preciosum: elumbem Catulli/ Tibulli/
Propertij/ vel Martialis versiculū magnam ne tibi fidē adhibitum iri arbitra-
ris? Ego ædepol & honestissimo quisq; animo litteratissimī Baptistæ negli-
gentiam potius q̄ istorum & tuam obscurā diligentīā emulārī exoptamus.
Instas nō ambigo/ isti quos nominas poetę iam longo hominum vsu probati
sunt. Baptista autem Neotericus/ necdum latis inter poetas receptus. falleris
æcastor falleris/ in promptu melior causa est. Baptista res deo dignas non mi-
nus splendide q̄ sanctę tractat. At quoniam sanctitati vitę perq̄ rari operam
enauare curant libellos diuinī vatis quasi tinea corroddendos despiciunt. Catul-
li vero & cæterorum igni digna volumina omni venerea spurcitie/ ebrietate.
fraudibus. homicidijs conferta sunt: ideoq; a multis expetūtur/ amantur &
quasi dei cœlestes adorantur: quia omnium certissima sunt fomenta vitiorū:
quibus illi magis q̄ deo delectantur. hæc illorū probatio est. hæc veneratio/
qua litteratissimus vir & castitatis amator iure reprehendi possit. At forsitan
id facis quia illi antiquitate sua decorātur quasi vero antiqui omnes recentio-
ribus sint præferendi. hehodium Quin Vergilio Ennium. Quin Lucano Ci-
ciliū. Quin Prisciano/ cæterisq; clarissimis grammaticis Ioannem Garlandi-
num præponis: cū alijs alijs ætate longissima præcesserint? De inuentis certe
parcius est iudicandum: nisi certissima ratione innitētes oppositum rei diluci-
demus. vides enim (vt tecum secretius agam) q̄ me imprudēt in arte tua
verificatore tanq̄ cymerijs (vt aiunt) exæcatus tenebris carpleras/ de ma-
la positione syllabæ in dictione choragi. Tu tamen quod probum virum decet
exequutus es/ cum in libro de defectu ius verbis honestam cecinisti palinodiā
reuocationem laudo/ subitariam reprehendendi imprudētiā vitupero. Dic
precor cur finis & clunīs dubio genere esse dicūtur/ nisi q̄ apud litteratos au-
thores nunc in masculino/ nunc in feminino reperiuntur? Vergilius in mas-
culino. Stathius in feminino. Vter quēlo taxabitur? Vergilius nean Stathi-
us? Certe neuter. Itaq; quoties apud duos vel plures non mediocriter erudi-
tos quippiā obuentionis mouetur neminē reprehedere sed pluribus modis idē

posse offerri tradere vellē. Varū pleriq3 tanto indigent helleboro. vt nihil prorsus laudandū acceptent nisi quod se suis oculis obiecit. non aliter q̄ si diuino spiritu afflati: & omnia quę ab origine mundi scripta fuere/lectitarint: & omnium nam certissimam memoriam in cerebro sibi confluere sint. Illorū ita mihi deus propicietur stolidā/leuitatis me miseret. Studiosi em̄ viri sunt & alio qui laude plurima dignissimi. Sed dum se magnificare/ac dilatare arbitrantur omnibus se turpiter exhibent depressendos. Quoniā in antiquorū verba authorum vsq3 adeo iurare vt nihil recentioribus/vel doctissimis credamus rīdīdū est semper enim licuit inuentis addere/semperq3 licebit. Nam si ab eo qui nihil probat nisi quod vetustatis e fonte prodijt quæreretur vnde vetusti illi dictiōnē hęc decora mēta indispiscantur: nonne suā cuiq3 originē diuersis cogitatā tēporibus assignabit/minus herclemmus. Nemo autē hęc me dicere putet/q̄ noua quēdā affingere velim mecū em̄ habito/vt norim q̄ sit mihi curta supellex. Sed clarissima doctrinarū luminaria iniquis stultorū obtrectationib⁹ agitari nō indolere nequeo: vbi procacibus æthnicorū erratis sanctissimorū bene dicta doctōrū criminari audio. Martialis ceteriq3 veneris & bacchi poetæ impudēter hallucinati sint dum nihil recte præter venereos mores bacchāq3 ebrietatē expromere nituntur: optimus quisq3 qui vel rectissime dicere studuerit vituperabitur/quiā fatuorū leuitatē sequutus non est. Vtinā & rerū scriptores/ & litterarū interpretes nō solā antiquitatē (quę sēpe stulta fuit) sed hominū qui scribunt scientiā animaduertērēt/ latinā linguā multo commodius (vel ego grauissime decipior) consuleretur. Tu Martiale Catullū vel Tibullū ingeris/vt quēpiā doctissimorū supprimas: cuiusmodi sunt. Baptista Mantuanus (quę ego lumen omnīū poetarū nostri sæculi & reputo & veneror) philelphus (qui in lingua latina nō mediocrem palmā obtinuit) faustus meus cōpater (qui elegi carminis gloriā sibi merito vēdicat) Badius quoq3 alter meus cōpater (qui inter cōmētarios quos vnq̄ secula protulerunt vera laurum & hederā sibi iure optimo assumat) quos nullus nisi litterarū omnino ignarus/tuis hīc poetastris multo præferat/ sed de his hac tenus satis superq3 dictū. Nā illi quod sibi maxime persuasum est faxint. Ego simplici litterę perq̄ faciles glossas cū vocabulorū explanationibus breuissimis subnectam. quas vel pueri sine labore multo intelligere (si parum insudent) valebūt neminē theonino dente corrodā: imitādos aut libetē imitabor/respiciens vtro (ne meo sensu fallar) sine manifesta criminatione relinquā. Zoilis enim dentē cōcedere nō vereor: dum pueris & parū doctis hoc opusculo prodesse valeam. Poemata mea doctiores lectitent: frugis nō parū (si volēt) Inde conseq̄retur. Hanc autē laboris mei partē quātulacūq3 sit puerilis etas sibi deposcit cui neq3 exiguū me supero facturū opere precīū. Nā quę alijs mira obscuritate inuoluerūt/ aut verbosa plixitate cōfuderūt: lucidis succinctisq3 præceptiūculis tā aperte enucleo. vt altriciū more osculis infantulorū masticatos (vt aiūt) pastus insundere videar. quot & quātas cēses mihi dēbebunt gratias/vbi gordiacos nexus sine labore explicitos cōperiēt: nā vt pene infinita cōsimili voluntate intricatiōe reticea. Quis vnq̄ recte illucidare potuit quę inter declinationū & cōiugationū traditiōes/per pductionē aut correptionē vocaliū pueris intelligēda pponūtur. Nemo mediūssidi⁹ nemo. qm̄ si eorū quēpiam qui tā

lia docet forte percutaberis. Miles quomodo facit in gto: respondebit militis/ quia in es breu e definit. Si rursus interrogas quata sia es syllaba in dictione mi les breuis dicit: quia gtm in itis mittit. O stulta/ o friuola/ o inepta & auribus indigna documēti circulatio/ ex qua prorsum nihil certe frugis elici vnq̃ vale bit. Has igitur & cōpareis ambages omnes dissolutas & phœbea luce clarius manifestatas studiose curauī. De ceteris autē quicquid in me commoditatis aut prastantia comperietur/ intelligentibus iudicandum relinquo. Valete Et me diligite. Lutecijs Anno Domini millesimo quingetesimo decimo quarto/ Ad Idus Nouembres.

➤ In te Iesu spes mea recumbit.

➤ Preambulum Artis.

Qualia cumq; tibi rerum documenta ferantur:

Veram grammaticen creber tibi suggerit vsus.

Te tamen hic paucis non aspernanda docebo.

¶ Cum oīs ars/ & doctrina (testis Aristoteles) frequēti vsu pariat in fron te omniū sciētiarū assiduus vsus/ continuq; dicēdorū assuetudo commēda ri debet. Omni nāq; arte valētiōr disciplinarū vsus esse cōprobatur. Breuibz tamen documentis multa disci possunt/ qualia in hoc opusculo traduntur.

➤ De generibus regulæ generales.

MPRIMIS

septē generū tibi dogmataponā.

¶ Primū huius artis documentū in cogno scendis septem generibus nominū versatur. Est autem genus sexuū discretio. Septē ge nera sunt. masculinū: vt hic filius: feminū: vt hæc filia: neutrum: vt hoc mancipium: cō mune duū: vt hic & hæc homo. cōmune tri um: vt hic albus/ hæc alba/ hoc albū. Promi scuum: vt hic passer/ hæc aquila: & incertū: vt hic aut hæc margo/ dies.

Pro mare sit nomenq; virum: nomenq; deorum.

Petri Ponta. Caput Primum.

Virorum & deorum nomina cuiuscumq3 terminationis aut declinationis fuerint semper sunt masculini generis. vt Bonaventura/ Andraas/ Abraham Leo/ Paris/ Aristoteles/ Bacchus/ cupido/ Euam. &c.

Œmineum genus est muliebribus atq; deabus.

Nomina mulierum & deorum cuiuscumq3 terminationis aut declinationis fuerint semper sunt feminini generis. vt Magdalene/ Margaris/ Katharina/ Glicerium/ Venus/ Iuno/ Tiphone/ Aleſto &c.

Si dea siue deus stat pro re/ lex retinetur.

Dei & deę pro rebus quibus pſunt frequēter accipiuntur: sed suū genus seruant. vt bacchus p vino/ cupido p amore/ vulcanus p igne/ venus pro libidine/ pallas p sapientia/ vesta p castitate &c. Ther. in eunuco. Sine cerere & baccho friget venus. i. sine largo cibo & potu debilis est libido carnis.

Si maribus tantum res est/ sit pro mare nomen.

Nomen cuius significatio viris tantum congruit sub quacumq3 terminatione generis est masculini. vt Papa/ Pontifex/ Cardinalis.

Si res Œmineis: nomen muliebrę reponas.

Nomen cuius significatio mulieribus solum conuenit sub quacumq3 terminatione generis est feminini. vt lotrix/ obstetrix/ mater/ foror &c.

Sub duplici genere est vbi rem dat sexus vterq;

Nomen cuius significatio tam viris q mulieribus cōpetit/ sub quacumq3 terminatione est cōis generis duorū. vt dux/ comes/ princeps/ coniuua. Si tñ due sunt terminationes genus variatur. vt hic poeta hęc poetissa. Hierony. ad Eustachium. Nec poetę nec poetissa blandicijs velis oblectari.

Sub triplici tamen authores plarumq; reponunt.

Authores vel probatissimi nomen communis generis adiectiue nonnunq; usurpant. vt ab hic & hęc caprigena. Vergi. inquit. Caprigenumq3 pecus. Ab hic & hęc alienigena. Valerius dicit. Alienigena studia. Ab hic & hęc testis Seneca protuli teste verbum & testia dicta. Vbi caprigenus. a. um. Alienigenus. a. um. hic & hęc. Testis & hoc teste recta declinatio est.

Neutris mancipium scortum mœchaliū adaptes.

Licet tria nomina mancipium/ scortum/ mœchaliū/ tā viris q feminis cōueniant. sunt tñ generis neutrius. Est aut mācipiū seruus/ vel serua/ qui vel q manu capitur. scortū est puer vel puella/ qui vel q ad libidinē pſtituitur. mœchaliū est q vel q suis nuncijs/ & intercessiōibus masculū cū femina iūgit.

Adiectiua trium generum tibi rite notentur.

¶ Nomen quod non solum viro & muliebri: sed etiam alicui tertio recte cōpetit est commune trium siue adiectiuum: vt pauper; diues; hilaris; albus.

Arboreum nomen recte muliebribus addas.

¶ Nomen arboris est feminini generis, vt hęc pirus/prunus/fraxinus/abies.

Hic rubus & dumus spinus platanon oleaster.

¶ Quinq; nomina arborū sunt tantum generis masculini. Si secus inuenias caue imitari. Rubus genus est sentis siluestris mora pducens. Dumus ē quæ cumq; spina aut vepres. Spinus genus est pruni cuius fructus asperiores reddit gustum. Platanon est arbor lata. Oleaster siluestris olea.

Neutris/robor/acer/suber/thus & filer addas.

¶ Quinq; nomina arborū sunt gñis neutrius. Robor vel robur est quercus durissima. Acer arbor altissima | ex cuius lignis subtilia fiunt fructamenta. Suber arbor cuius lignum leuissimū est: & inter corium calciamentorū fuit. Thus arbor emittens fructum sui nois. Siler species salicis. Verg. ij. Georgi. Flumina late Curua tenent vt molle syler leuteq; genisse.

Balsamus/atq; hebenus/buxus/pomus/muliebri

Sunt generis. sed in um/neutralia sæpe locantur.

¶ Quattuor sunt arborū noi a quæ sub terminatione vñ sunt feminini gñis: & sub terminatione um/ neutrius. hęc balsamus vel hoc balsamum; arbor frequens in iudea vnde saluberrimū conficitur vnguentū. hęc hebenus vel hoc hebenū/ arbor cuius lignū est nigrum. hęc buxus vel hoc buxū arbor est notissima. Hęc Pomus vel hoc pomum. arbor generalis ad oēs arbores pducetes fructū qui h3 mollem corticē: sicut est serafus/pirus/prunus. &c. Mantu. Namq; in syluis de seraso ait. Et pomum Italie genti transfertur ab indis.

Hoc astrum per sepe arbor siluestris habebit.

¶ Nomen imitativum descendens a nomine alicuius arboris vel herbe semper est generis neutrius & terminatur in astrum. vt pinastrum ab hac pinus. Mentastrum ab hęc menta. Siliquastrum ab hęc siliqua. de oleaster dictū est. Si autem aliter vsq; inuenias non habes imitari. Nec em̃ te hic doceo omnia quæ veteres olim ptulerunt: sed tantum ea quibus recte vti potes. Itaq; non dices cum sereno. Manditur apta rubus gingiuis. nec cum prudentio. Et con torta rubus. De alijs quoq; pari forma.

Lignum vel fructum neutralibus addere debes.

C Nomen significans vel lignum vel fructū alicuius arboris/est generis neutrius. vt ceralum prunum/malum/voleum/esculum. &c

ista p. nomen
Sed nux/castanea/glands/ficus/oliua/auelana.

femina
Pro fructu & ligno semper muliebria pones.

C Sex noia sunt q̄ fructū & arborē sub feminino genere tantū significant. vt nux/castanea/glands/ficus/oliua/auelana. significatiōes satis notas puto.

nota vnde putat se femininū. q̄ masculinū gēn. p̄ declinatib.
Ventos & menses/fluuios/tupro mare flectes.

sta q̄ nō
C Nomen alicui⁹ v̄ti sicut boreas/notus hauster: vel mensis: sicut Aprilis/mai⁹/septēber. aut fluuij: sicut tyber?/padus/liger/seḡna/sagona: ē gñis mal.

sta q̄ nō
Cauton/styx/lethe/camerina aretusa tenent hæc.

femina
C Quinq; sunt noia fluuiorum q̄ nunq̄ nisi in genere feminino cōperiuntur scz cauton. onis. de quo sic meminit strabo lib. viij. Subinde cautonis modice riuos auxius permeat. Styx. gis. vel gos. hæc Lethe huius lethes duo ihermalia flumina. Camerina fluuius athiopix. Arethusa fons & fluuius Sycillig quæ apud vergiliū & alios probatos authores crebro inuenias.

noti ad q̄ p̄b. nō
Flumen in um neutrum est. cui iungam muthul iader.

C Nomen fluuij quod terminatur in um/est generis neutrius. vt hoc crustum/rhenum/Aphrodisium. cui iunguntur hæc duo muthul/fluuius minoris asix. Salustius muthul immensum peditibus erat traiciendum &c. iader fluuius macedonie. Lucanus lib. iij. Et tepidum in molles zephyros excurrit iader &c. Quæ duo indeclinabilia sunt.

noti ad q̄ p̄b. nō
Ex re intellecta fluuius plærumq; mouetur.

C Nomen fluuij sæpe est illius generis cuius est nomē appellatiuū subintellectū. vt hic sequana fluuius. hæc sequana aqua. hoc sequana flumen. propterea inq̄ Luca. Et dānata diu romanis allia fastis. & Ouid. Tāto ē albula pota deo

manifestam. nō p̄b. nō
Cum facile nequeas animatum nocere sexum.

noti ad q̄ p̄b. nō
Tunc sub voce vna promiscua nomina sunt.

C Nomen animalis in quo sexus facile discerni nō potest est p̄miscui siue epi ceni gñis. In auibus. Passer/aquila/coturnix. In piscibus gobio/carpio/balena cetus. In paruis bestijs. vermis/culex/pulex/pedunculus. Quia hæc oia sub vno articulo & vna voce/vtrumq; sexum important.

noti ad q̄ p̄b. nō
Alcyon est commune duum: neutris datur cæstrum.

Alcyon/onis/ græce alcedo/onis latine ē cōis gñis duorū. Sūt em̄ alcyōes aues q̄ hiberno tpe in aqs nidificāt. In quas tā mas/ q̄ fœmina mutat⁹ fingit Oestrū vero græce. i. alyllus siue mūsca pūges boues ē neutriū p vtroq3 sexu.

At pullaster in agallus sonat/ atq; columbus:

Tria sunt nomina auium quę genus voce distinguunt. hic pullaster: hæc pullastra: est iuuenis pullus vel pulla. Hic gallus hæc gallina. Hic columbus hæc columba. Si qua tibi interdum alia occurrant a barbaris non a latinis esse fida censeas: vt pauona a pauo. Ancha ab anser. & plaraq3 huiusmodi.

Sed capus atq; capo sunt vnum. Picay picus

Sunt duo: quæ inter se multo discrimine distant.

Capus. pi. & capo. onis. idē significāt. Est ei gallus cui testes auris sunt: & ideo fœmininū nō h3. Sed picus & pica multū inter se differūt. Est ei pic⁹/ vel auis pua vncis vnguib⁹: q̄ cauat arbores i qbus pullos nutriat: vel est griphs siue gripho belua quadrupes aurita: visu ac forma terribilis. corpore em̄ leoni/ rostro vero/ alis/ & pedib⁹ agle p̄ similis ē. Sed pica est auis loquax satis nota.

Seu cæli/ siue inferni sit spiritus/ est mas.

Nomen angeli/ siue cælestis/ siue inferni/ est generis masculini. vt Michael/ Gabriel/ Vriel/ Raphael/ Belzebuth/ Lucifer/ osroth/ Satham. &c.

Sunt cherub atq; seraph numero tibi mascula primo.

Sed cherubin seraphin nunc neutro: nunc mare gaudent.

Cherub & seraph/ ideclinabilia singularis numeri sunt masculini gñis sicut alis noia āgelorū. S3 i plurali cherubin & seraphin siue p/ n/ siue p/ m/ scribāt ideclinabilia sūt: & nūc masculini/ nūc neutrius gñis indifferenter. Significāt em̄ choros angelorū. qui maiestati diuine proximiores esse perhibentur. Sed cherub & seraph est quiuis angelus illorum chorum.

Nomina quæ numerare solent genus omne receptant.

Nomen numerale siue declinabile siue indeclinabile. est omnis generis: vt vnus: duo: tres/ quattuor.

Mille in plurali fixis vt mobile iungas:

Sed mille in primo numero (a quo milia) neutriū est.

Mille pluralis numeri est adiectiuum indeclinabile. mille viri: mille fœmīnæ: mille animalia. Sed mille singularis numeri est neutrum indeclinabile in singulari numero: sed in plurali hæc milia/ milium/ milibus inflectitur. vt vnū mille hominum/ tria milia armatorum.

Insula/ nauis/ & vrbs/ regio/ fabula/ poema.

Petri Ponta.

Caput Primum.

Dat muliebre genus si spectas significatum.

Sed vocem magis authores quandoque tuentur.

¶ Si ad rei significatiam perspicis nomē insule/nauis/vrbis/regiōis/fabula/
poematis/sub quacūq; terminatiōe gñis est fœminini. De insula/lesbos/samos
delos/Britānia/salon. De naui/centaurus/pystris/chimera/argo. De vrbe/
Ephesus/Babilō/Hierusalē/Tharraco. De regiōe/Aegypt⁹/Fracia/Flādia.
De fabula: vt Andria/Eunuc⁹/ Amphitriō/ Aulularia. De poemate/æneis/
pharialis/illias/odisse. ¶ Vbi tñ authores ad terminatiōē respiciūt genus
plerūq; variāt. Vergili⁹ Pōt⁹ & ostriferi fauces tentant abydi. abydos insula
ē. Iuuenalis. Script⁹ & a tergo nec dū finit⁹ horestes. Horestes nomē fabule.

Isal/cære/nepet/tybur/cim/zeuma/reate/

Et prænestre/argos/suthul/muthul/bogud/auxur.

Qui doctos sequitur semper neutralia ponit.

Siquid in his secus inuenias/pellatur ab vsu.

¶ Tridecim sunt noia vrbū quæ in gñe neutro tñ vsus recipit. Isal oppidū
in minori arabia. Cære oppidū gracie. Nepet oppidū apuliæ. Tybur oppidū Ita
liæ. Cim vicus & oppidū iter Italiæ & Apuliæ. Zeuma vrbs Alexātri in dal
macia. Reate oppidū vmbrie. Præneste vrbs Italiæ. Argos vrbs gracie. Suthul
vrbs caldeorū ppe babilone. Muthul oppidū & flumē æthiopie. Bogud vrbs
armeniæ. Auxur oppidū sabiniæ. ¶ Si aut dicta noia in alio gñe cōperiantur
per intellectiōē nois appellatiui debēt excusari. vt prænestre sub ipsa. supplē vr
be. dic de alijs consimiliter supplēdo populū vel vrbē aut aliud equiualeas.

Vrbs quando fit in/i/pluraliter hi tibi donat.

Sulmo/acragas iungis quod a dat pluraliter hæc vult.

¶ Nomē vrbis pluralis numeri terminatū in/i/est gñis masculini/ vt hi ga
bij/hi veij/hi Parhisi. Sulmo & acragas etiā fere semper masculina sunt: sed
nomē vrbis pluralis numeri in a est gñis neutrius. vt hæc Bactra/orum. hæc
artaxata/torū. hæc solima/orū. Sulmo onis. vrbs in qua Ouidius natus fuit.
Acragas est mons & oppidū vbi Michael visitur.

Quacūq; in lingua socianda est littera neutris/

Quam si fœmineo reperis aliud reticetur.

Nomen litterę sue latine vt/a/b/c/d/sue gręcę vt/alpha/byta/gamma sue hebraicę vt/aleph/beth/gymel. est generis neutrius. Nec aliter latine nominibus litterarum recte vtaris: nisi in genere neutro. Si tamen vſq; alio modo inuenias excusa per intellectiōē nominis littera/ nota/ aut alterius equiualeſtis.

Dictio quę ſolam vocem designat: & ipſa

Quę de parte aliqua non flexa in nomen abiuit

Sub neutro genere ſemper tibi rite locatur.

Dictio materialiter accepta/ & dictio indeclinabilis q̄ nomen efficitur ſemper eſt generis neutrius. Vñ ſignificatio cuiuſlibet dictiōis vocatur forma/ & vox materia. vt illa res viuā q̄ eſt hō/ ē forma huius nominis hō. Sed illa vox homo q̄ ore pſertur eſt materia: ergo cū dico/ hō eſt nominatiui caſus: hō accipitur materialiter/ quia nō p re: ſed p voce tm̄ dicif nti caſus. Nota regulā.

Ois dictio poſita ante verbū ſum eſt/ cui poſtponitur aliqđ accideſ grāmaticale materialiter accipitur/ & eſt neutra. vt filius eſt tertię pſonę/ ego eſt finitę qualitatis/ amo eſt primę cōiugatiōis &c. Dictio aut̄ ſiue oratio ex pluribus dictiōibus cōſtituta nomen efficitur: qñ vel adiectiuo ſubſtantiuū: vel verbo ſuū caſum pſtat. vt noſtrū viuere. Scire tuū. Dubium cras. Nouū bene dicamus: pulchrum Kyrie eleiſon. Alia id genus multa paſſim inuenies.

Sæpe adiectiuum notat illud quod reticetur.

Multa interdum nomina genus mutare videntur quę re vera non mutāt: ſed aliud ſubintelligitur ad quod adiectiuum reſpicit. Ouidius. Vtq; dedit ſal tus e ſummo teſſalus oſſa. Intellige monte. Idem Plurima quę flāma ſicanus Aethna vomit. Intellige mens. Et de alijs conſimili modo.

Speciales regulę. Primo nomen in a.

Nomen in a latium primo eſt muliebre reflexu.

Nomen latium in a terminatum primę inflexionis eſt generis feminini/ vt virga/ petra/ culpa.

Nomen a plurali quod dat/ neutrale vocatur.

Nomē in a pluralis nūeri ē ſemp gñis neutrius vt exta/ ilia/ arma/ ſpōſalia.

Græcum nomen in a cui terna inflexio neutrum eſt.

Nomen in a declinatiōis tertię eſt ſemper gręcum. & generis neutrius. vt zeuma/ criſma/ enigma/ problema.

A quod ab es græco venit eſt maribus ſociandum

Cuius si muliebre datur sonat in tria vel tis.

¶ Nomen quod latine in a & grece in es terminatur est generis masculini. vt hic poeta vel poetas/planeta vel planetes/cometa vel cometes. quod si tale nomen femininū recipiat in tria vel tis terminatur. vt hic poeta vel poetes. hac poetria vel poetis. hic tympanistes vel tympanista hac tympanistria vel tympanistis. hic psaltes vel psalta hac psaltria vel psaltis. de alijs dic pariformiter.

Adria/pirata/trapezita/holophanta/lanista.

Mastigiam/rabulam/vaciam/caculam/sicophantam/

Currucam/agrippam/proxeneta/vel appellam/

Bellicrepam/scribam/atq; popam/lixam/anacoretam/

Aseclam/scurram/vernam/sestam/vel eremi

Cultorem/turcam quod finit pola/vel istud

Quod nubes/verbum/nix parturit in gena dictis

Pro mare coniunges: muliebria si qua videbis

Dic (quis raro) communia posse vocari.

¶ Octo & viginti sunt nomina terminata in a quæ nunq̃ vel raro nisi in genere masculino comperiuntur. q̃ si apud quempiam probatum auctorez aliqua ex eis in genere feminino offendas dic ea interdū communia quoz reperiri. Omnes autem præmunitos volo ne mihi forte iniuste cauillentur/si vlla optatatis inuersio/vel in his/vel in similibus locis occurrat/eam sic nō ignorantia: sed vel cogente versu/vel clarioris gratia doctrinæ positam esse non ambigat: sed vocabula ipsa explicemus. Adria mare adriaticum. Pirata prædator mercatorum in mari. Trapezita nummularius qui pecuniam in vna vrbe mutuat/i alia/alteri reddendam/stulti bancharium vocant. Holophanta stultus nebulo & deceptor/lanista qui gladiatores artem gladiatoriam docet. Mastigia/flagellator. Rabula clamorosus & loquax/vt causidicus/qui quasi aures garrulitate sua radit. Vacia qui pedes ad exteriorē partem verios habet. Cacula militis famulus/quem barbari vel pagium vel mangonē appellāt. Sicophanta stolidus & illudor. Curruca est vir nutriendus alterius liberos/credēs esse suos. Nā curruca epiconi generis/est avis quæ alienos pullos credens esse suos nutrit. cuculus vero oppositum facit quia in nidis aliarum avium sua oua ponit: quas

propter vulgus vnum pro altero usurpat. nā virū cuius vxor ab altero subi-
gitur cuculus vocatur. cum proprię curruca sit vir cuius vxor ab altero supponi-
tur: cuculus vero qui alterius vxorem supponit. A grippa qui precedentibus
plantis ab vtero egreditur/ cum omnis homo naturaliter caput pmitat. Pro
xeneta mediator inter ementem & vendentem/ vt aliquid ab vtroq3 lucretur.
Appella circuncisus. i. Iudæus/ quasi sine pelle. Bellicrepa qui tubis & lituis mi-
lites in bello ad certamen excitat. Scriba qui res quascumq3 nomine alterius
scribit popa venter cibo & potu confertus aut victimarius qui in sacrificio ho-
stias vel ligat vel maciat. Lixa ministrator aquarum gratia lucris. Anachoe-
recta solitarius qui mentem sursum habet leuatam ad deum. A ssecla seruus
qui dominum sequitur. Secura qui ridendo garrindoq3 homines allicit/ vt
questum. Inde habeat. Verna seruus domi nostrę ex ancilla natus. Sesta sub-
tilis famulus ad decipiendum. Eremita cultor eremi/ siue deserti. Turca/ infide-
lus & Barbarus. Nubigena centaurus de nube genitus. Cū em̃ Ixion misceri
cum iunone vellet illa nubem interposuit ex qua ipse Centhauros generauit/
qui nubigenę appellantur. Verbigena quiuis christianus verbo. i. dei filio res-
generatus. hæreticum est christum vocare verbigenam/ qui non a verbo. i. fi-
lio/ sed a patre deo eternaliter gignitur. Niugena est puer quē Iuppiter ex ni-
ue formauit. ¶ In hac autem dictione pola regula est. Nomē compositum ex
pola semper fere est masculini generis. vt Bibliopola venditor librorum. Phar-
macopola venditor medicaminum. Propola qui a mercatoribus emit quod
alijs vendat.

Barbarorum
mephanj
militarij:

Mammona/ cum manna/ taratantara/ pascha/ polenta/

Neutra refert: tamen hæc multi dixerunt polenta.

¶ Quinq3 sunt nomina in a fere barbara quę generis sunt neutrius. Māmo-
na hebraice thāsurus latine. Manna celestis cibus qui sup̃ filios Israel in de-
serto pluit. Taratantara nomen est anomatopeion. i. a sono, siclum: quia enim
cribrum dum farina colatur/ & tuba dum clangit eum fere sonum faciunt tra-
ctum est vt taratantara nunc pro cribro/ nunc pro tuba/ nunc pro sono tube ac-
cipiatur. Pascha pasche vel pascha. atis. hebraice trāitus latine diciť. Celebrāt
Iudei pascha die quo filij Israel trāierūt de seruitute egyptiorū ad libertatem
Celebrant Christiani pascha die quo Christus dñs transiuit de morte ad vitā
Polenta quod tam feminini q̃ neutrius est generis/ farina & aqua mixtura
esui hominum paratam significat.

Cigno/ colo/ peto/ cedo/ sequor/ fugio/ quod & vlla:

Dat regio commune duum proferre iuberis.

¶ Compositū in a a cigno. vt francigena/ vandrigena. A colo. vt vibicola/ ca-
licoſa. A peto vt gloripeta/ Romipeta. A cedo: & homicida pricida. A sequor
vel a sequo vt lucifeca/ senifeca/ consecra. A fugio vt profuga/ transfuga. Et ab

aliqua regione. vt scythia sarmata est communis generis duorum. quia tam ad
formellam q̄ ad masculum spectat.

Nomen in ista caue nisi de græco pariat.

¶ A nomine latino nunq̄ aliud nomen in ista formari potest. Barbari enim
sunt & inepti qui a termino terminista / a summa summulista / ab arte artista.
A decreto decretista dicunt : & in alijs consimiliter. A græco tamē nomē
in ista deduci potest : vt a canone canonista / ab origine origenista / per regulas /
a quod ab es græco venit. quoniam in es quoq̄ exeunt canonistes / origenistes
quorum feminina sunt canonis idis. origenis idis.

¶ Nomen in e.

Hoc dat / e / Sed græcum quod in / e / muliebribus addes.

¶ Nomen in / e / terminatū est generis neutrius : vt hoc sedile / monile / altare.
Sed græcum in / e / est generis feminini. vt Penthecoste / Lybie / athice.

A latio / e / graio quæcunq̄ scientia donat.

¶ Nomē alicuius sciētiæ latine in / a / & græce in / e / terminatur. sed semper est
feminei generis. vt hæc grāmatica / hæc grammaticæ. hæc logica / hæc logice.
hæc phisica / hæc phisicæ.

Hæc cæte & tempe tantum pluralia dices.

¶ Cæte & tempe neutra indeclinabilia pluralis tantū sunt numeri. Cæte sunt
maximi pisces de genere Balnearū. Tempe sunt loca Thessalia ppter varios /
& saluberrimos hortos supramodū delectabilia.

¶ Nomen in i.

Neutrum nomen in / i / nec declinabile pono.

¶ Nomen in / i / terminatum est indeclinabile & generis neutrius. vt gumm
synapi / piperi / mellis / moly / pauca vel nulla sunt alia.

Sed frugi / nihili / nauci / & quæ dant genitiui.

Obliquos dices omni casu sociatos.

¶ Tria nomina frugi / nihili / nauci / & composita ex duobus genitiuis / sicut
Huiusmodi / Officiperdi / creduntur a plerisq̄ esse omnis generis : sed sunt
obliqui / casus qui nobis omniū casuum adiungi possunt. Frugi datius a no
mine fruges vel frux / pro vtili sumit. Nihili genitiuus a nihilo nullius va
loris. Nauci indeclinatum inutilis & vilis.

Nomen in o.

Hic dabit o. sed io (quod verbum significato

Consequitur) do/go/simul & caro/talio dant hæc.

¶ Nomen in o est generis masculini. vt Sermo/Tyro/Curgulio. Sed nomen in io/habens vicinitatem significationis cum verbo/est feminini generis. Vt Lectio/Conatio/Portio. Si autem non habeat vicinitatem cum verbo/est generis masculini. vt Senio numerus senarius/Ternio numerus ternarius: Quaternio numerus quaternarius. Item nomen in do vel in go: est generis feminini. vt formido: erudo: hyrudo. Caligo: fuligo: filigo: quibus adduntur: Caro & Talio. Est autem Talio similis ponere inflicto/quam alteri intulisti: vt pes pro pede/pugnus pro pugno.

Verbum quod fit in o dat de se pro mare nomen.

¶ Omne verbū in o terminatū potest fieri nomen masculini generis tertij declinatus. vt a Comedo. es. hic comedo. onis. qui multum comest siue mandit A mando mando. hic mando. onis. Idem a cachinno. as. hic cachinno /onis. est irrisor. Persius satyra prima. Quid faciā sed sum petulāti splene cachinno.

Ordo/vdo/harpago/cudo/ligo/lucio/latro/

Pugio/burgo/pedo/cerdo/conuiuio/prædo/

Et spado/masculis doctorum scripta reponunt.

¶ Præter hæc dicta quattuordecim nomina in o/vsu probatorū authorū masculina tantū reperiuntur. Ordo. ordinis. series siue ordinatio. Vdo vdonis. calcamentum cuius anterior pars formā quasi rostri h3. Harpago onis. vel inis. lō guz instrumentū ferratū: quo aliquid vel remorari: vel ab aqua trahi solet. Cudo. onis. galea ex corio alicuius fere cōpacta. Ligo. onis. ferratū instrumentū quo solifossores vtuntur ad effodiendam terram. Lucio onis. qui multū lucratur. Latro onis. qui latet vt insidiatur. forminū eius est. Latrona. n3. Pugio onis. genus est gladij/ quod a pugno galli pugnardū dicunt. Burdo onis. ex alina & equo natus. Pedo onis. latos habes pedes. Cerdo onis. q uiles atq3 illiberales artes exercet. Conuiuio. onis. qui splendide māducat/ & cōuiatur. Prædo. onis. raptor. Spado. onis. castratus. go.

Hic/aut hæc cardo/bubo/vel margo/cupido.

¶ Quattuor nomina in o/sunt dubij generis: quia nunc in masculino/ nunc in feminino genere apud authores cōperiūtur. Cardio. inis. ferruz sup qd ianua vertis. Bubo. onis. auis satis nota. Margo cuiuslibet rei extremitas. Cupido

Bubo auis e pennis. Et fenta pignora in sepulchris de nocturne vocatur. P. fenta vocatur in rauribus. Bubo fenta. Bubo in fenta in fentibus pignorum. Sed et in fenta in fentibus pignorum.

Petri Pon. Caput Primum.

auaricia vel appetitus inordinatus. Sed qñ est deus libidinis est tm̄ generis masculini. per regulā generālē. Pro mare sic no. &c.

Virgo/mango/homo/nemo/per: o: gentile duorum est.

¶ Quattuor noia in/o/sunt generis cōis duoruz: sicut & nomen gentile in/o/ terminatū. vt Brito. Macedo. Phrigio. Mango qui vel quæ m̄cipia aliaſve res polit & planat/ vt pluris vendere poſſit. Homo. imis. mas vel femina. Virgo q vel quæ expers eſt rei venere. nemo nullus vel nulla homo.

Pondo dat hoc. praſto/pſeudo genus omne ſequuntur.

¶ Pondo eſt neutru indeclinabile. i. libra. Sed Praſto. i. paratus vel praſens/ & Pſeudo. i. falſus (etia indeclinabilia) ſunt omnis generis. Praſto fere ſemp verbo ſum es eſt adiungitur. vt praſto ſu3/pſto erimus; Sed Pſeudo raro ſine compoſitione inuenitur. vt. Pſeudopropheta/Pſeudographa/ id eſt falſus ſcriptor. vel notarius.

Nomen in/u/& aliqua muta.

V/dabit hoc/& quod muta finire ſolemus.

¶ Nomē quod in/u/vel in aliqua mutā terminatur eſt gñis neutrius. vt cornu/lac/aliquid/caput/occiput/ſinciput/Git herba vel legumē. Frit quod in no ua ſpica minus eſt q̄ granū. quæ duo indeclinabilia ſunt.

Halec ſeu piſcis ſit ſiue garum hæc dabit/aut hoc.

¶ Halec eſt tā ſemini q̄ neutrius gñis. habetq3 duas ſignificācias. eſt em̄ piſcis ſatis notus/ qui ſola aqua nutrit: & liquamē factū ex inteſtinis piſcium/ quod cōdimentū galentinū vocāt. Martia. in epi. Cui portat gaudens ancilla paropipe rubra Halece ſed quē protinus illa vorat.

Nomen in/I.

Nomen in/I/neutrum eſt. hic aut hoc ſal bene fleſcies.

¶ Nomē cuius vltima littera eſt /I/ generis eſt neutrius. vt tribunal/ſupercal. & alia q̄ plurima in al. tria in el/mel/ſel/ſubtel/ſis. quattuor in il./nil/nihil/ſil/mathil. Sed ſal p̄ oris cōdimento: eſt tam masculini q̄ neutrius generis. maſculino vti malim. Lucreti. lib. ix. rerū naturalū. Tempore noſtra ſalem calido pulmaria quærun.

Sol/ſtigil/& mugil/ſemper tibi maſcula dones.

¶ Tria noia in/I/sunt ſemp gñis maſc. ſol/planeta/dies/vel calor. ſtigil quo hoies in balneo fricant: & equi comātur. p̄ eodē dicis & hic ſtigilis. Mugil vel hic p̄ ſis eſt piſcis huius caput fere mai⁹ toto corpe. barbari cabilletū vocāt

mango mundus de

ſemini?

puble ſilud quod

Sed vigil/atq; pugil/& consul/præsul/& exul/

Hic/simul hæc poscunt: multi adiectiua locarunt.

¶ Quinq; noia in/ sunt generis cōis duorū quæ tamē adiectiue & sape reperiuntur/ & usurpari possunt. Vigil qui vel quæ vigilat. Ingeniū vigil dici potest. Pugil qui vel quæ cæstri bello exercetur/ pugil corpus dici nihil phibet Consul qui vel quæ dat consiliū/ verbū salutare est consul. Præsul qui vel quæ præ alijs saltat: scilicet in dignitate. Pectus vel caput p̄sul sape appellat. Exul qui vel quæ exulat. id est extra terram suam mittitur Argentum est exul/ a/ crumena mea. *f. ferebat*

¶ Nomen in/ m.

Quod fit in/ m/ neutrum est. omnis generis tibi nequam

Et totidem fumes/ nec declinare putabis.

¶ Nomē in/ m/ terminatum est g̃nis neutrius. vt tantundem templū. Sed nequam & totidē sunt omnis generis. Neq; sine declinatione tam in singulari q̃ in plurali. est Præuus, a, um. Totidem in plurali tñ i. nec plura nec pauciora.

¶ Nomen in an: & in in.

Quod fit in an vel in in græcum est: & pro mare flectes.

¶ Nomen in an sicut titan/ p̄an/ acarnan. & nomen in in sicut delphin/ est semper græcum/ & generis masculini. Habes tamen hic delphin/ hic delphinus/ hic delphis pro eodem pisce.

¶ Nomen in en.

En neutrum est. lichen: flamen: splen: pecten: hymen: ren:

Atq; lien: atagen: & quæ cano format habent hic.

¶ Nomē in en/ terminatum est g̃nis neutrius. vt lumē/ framē/ flumen. Sed octo noia in textu/ & cōposita a cano/ terminata in es. sunt g̃nis masculini. Lichen. enis. græcum est. Latine metagra: morbus qui a meto incipies sordida scabie totū corp⁹ inuoluit. Flamen inis. sacerdos: cuius famininiū est flamica vel flaminia. sed flamē p̄ v̄to est neutrū. Splē. enis. & Lien. enis. sedes risus/ nō procul a corde ad partē sinistrā. Pecten. inis. sex habet significatias: est em̄ textorium instrumentum/ quod fila talis infigit. Instrumentum ad lanam vel capillos explicandos. Instrumentum dentatum ad radendam terram.

Locus piscium in pudibundis. Plectrum quo cythara pulsatur & piscis qui se ad morem sagitte extra aquam proicit. Hymen. inis. pellicula q̄ in utero virginis primo coitu rumpitur. cuius ruptione amissa est virginitas: est & deus nuptiarum/ qui tñ melius hymineus appellatur. Ren vel rien est intestinum per quod sordes ab aluo ad posticū mittuntur. Attagen. inis. avis asarica delicatissimi saporis: dicitur & attagia. ē. Attages. is. & attrage es. dabetq3 duplicato/ tt/ scribi: sed cannen ingredi non posset. Tibicen canens tibia. Lyrice in lyra. Fidicen in fide. Organicen in organo/ quorum formina sunt Tibicina/ Liricina/ Fidicina &c. Nota regulam. ¶ Omnis dictio importans modū alicuius musici instrumenti componitur cum verbo cano. vt a Cythara cytharicen: ab orelofen. inis. & de alijs pariformiter.

Hæc syren dices/ tamen est promiscuus ordo.

¶ Syren cum sit marina belua quæ parte inferiori vsq3 ad vmbilicum est piscis/ & p̄ pte superiori puella/ & specie pulcherrima/ & cantu dulcissima/ cuius modulatione plecti nauite plarūq3 submerguntur: ideo est epicœni generis/ sub illo articulo hæc/ quia nullus sexus varaciter in ea discerni potest.

Nomen in on.

On ternæ mas est. reliquis neutrum genus addes.

¶ Nomen in on tertij declinatus est masculini generis. vt agon/ demon/ canon. Alia vero sunt generis neutrius. vt pelion/ ilion/ diatefseron. quæ latine in on sub inflectione sequunda (sicut templum) terminari possunt.

Icon vel sindon/ dabit hæc/ velut oppida donant.

¶ Duo nomina in on sunt feminini generis sicut nomen oppidi terminatum in on. vt Babilon/ sydon/ pro regione/ & oppido. Sed de illo habes inter genera les regulas. Ibi insula nauis &c. Icon iconis imago vel figura. Sindon. onis. pannus quo defunctorum corpora inuoluuntur. de quo inquit: Mattheus & ac cepto corpore inuoluit illud in sindone munda.

Barbiton vt flectas specta ne forsitan erres.

¶ Barbiton genus est cytharæ quod calamis pulsatur: & quattuor modis inflecti potest. Primo hic barbitus. ti. Hora. in Odif. Age dic latinū barbite carmen. Sequundo hæc barbitos barbitontis. Ouid. in epi. Nec facit ad lachrymas barbitos villa meas. Tertio hoc barbiton grece per/n. Et Quarto hoc barbitum latine per/m/ caue ergo dicas hæc barbiton. sed hæc barbitos. & hic barbiton &c. Ausonius. in epygramma. Hoc genere & chordas & plectra/ & barbita conde.

Nomen in ar.

Nomen in ar neutrum, sed raro dicitur hic lar.

¶ Nomen i ar est generis neutrius, vt Lacunar/ Lupanar/ Puluinar/ Sed Lar pro domo est generis masculini, licet raro singulariter inueniatur. Quādo autē vel deus vel proprium hominis est ad generalem regulam refertur.

Tu iubar hoc dices/ q̄q̄ hic iubar ennius infit.

¶ Licet ennius hoc nomen iubar genere masculino protulerit: Tu tamen in genere neutro tantum vti potes. Est autem iubar splendor radiorum solis.

Lucar auistenet hæc/ lucar celebratio neutrum est.

¶ Lucar lucaris bisariam capitur, primo est aus q̄ diluculo iucunde modulat/ luciniolam multi vocant. Tunc est epicorni generis sub illo articulo hæc. Plautus Lucaris voculā excipiens strato profilii. Sequundo est sacrificiū idolorum/ quod olim in lucis, i. siluis inceduis fiebat: tunc generis neutrius. See nec. in epi. Neq3 vestrum lucar neq3 aliorum serimonias contempnimus.

Hoc bacchar vas est. hæc bacchar denotat hærbam.

¶ Bacchar aris, etiam duobus modis sumitur. Primo est vas vinarium: tūc est generis neutrius; & scribitur cū/ h/ Plautus hoc Bacchar ipsum pape funditus eleuit. Sequundo est harba radice odorifera: quæ contra fascinationes plurimū cōducit: tunc est gñis fæminini: & scribitur sine/ h/ Vergi. in Bucco. Bacchare frontem. Cingite ne vati noceat mala lingua futuro.

Rem geminam par hoc/ similem par omne reponit.

¶ Par duas habet significantias: est em̄. Primo coniunctio aliquarum duarū rerum: tunc est neutrum. Persius in saty. vlti. Dis igitur genioq3 ducis centū paria ob res Egregie gestas induco. Sequundo est similis: & hoc simile vel decens: tunc est adiectiuum omnis generis. Verg. in Bucco. Et cantare pares & respondere parati. Hora. in epist. Scribere te nobis tibi nos accredere par est.

♂ Nomen in er.

Nomen in er. petit hic flexu quocumq̄ mouetur.

¶ Nomen terminatum in er quocumq3 sit declinationis est generis masculini, vt hic puer: magister: hic passer: later.

Ruder/ v̄x̄r/ lafer/ verber/ piper/ atq3 cadauer/

Zinziber/ & ciccer/ atq3 lauer/ sifer/ adde papauer/

(Et si fors aliud designat sæmina) neutrum est.

¶ Undecim sunt nomina tertiae declinationis terminata in er q̄ sunt gñis neutrius. quibus addatur quodcūq; aliud sctum terre significans: si forte vsq; reperitur p̄terq; cucumer/ quod raro in vsu est: omnes em̄ fere hic cucumis dicunt. **¶** Ruder vel potius rudus/eris/est materia pauimenti/ & edificij/ siue noua/ siue vetus illa sit. Ver/ varis/ pars anni q̄ tēperatissima esse solet. Lacer/eris. herba & succus/ q̄ exodat vīmo laferpitij. Verber/eris. ictus vel flagellū: sed in nōtō rarū est. Piper/eris. nomen seminis satis notū. Cadauer/eris. est q̄ quid ruina cecidit. Zinziber/eris. species ligni multū calefactiui. Cicer/eris. quoddā legumen superius acutū. Lauer herba quedā Siler p̄/s/ in vtraq; syllaba/ herba cuius radicem olim nobilitauit Tyberius/ flagitans eam omnibus annis a germania. Papauer herba quā soporiferum semen habet.

¶ Spinter cum nē sit neutrum est/ cum nominat est mas.

¶ Spinter bifaria sumit/ p̄o ē fibula qua vestes neclunt: tūc ē gñis masculus. Sequūdo est cognomē ietuli Romani ad quē Cicero scribit tūc ē gñis masculus.

¶ Vesper/ris/ neutro vesp̄/ri/ pro mare pono.

¶ Vesper siue pro stella siue pro tempore serotino quando est tertia inflectionis est generis neutrius. Lactan. Nōdum vesp̄ erat plenum cū Christus ad vmbas. Lapsus. Sed quando est sequūda declinationis est masculus. generis. Verge. in Georg. Deniq; quid vesp̄ serus vehat &c.

¶ Hoc iter aut itiner via: mas iter ipse viator.

¶ Iter duobus modis accipitur. Primo est via: tunc est generis neutrius: & hoc iter pro eodē dicitur. Cic. de fato. Vbiā hoc iter tuum prudens pueri. &c. Sequūdo est viator: tunc est ge. mas. Sene. in tragedijs. Iter hic leuis/ e/ vestigio anhelabit. habemus & hic iter per duplex/ tt/ edictui generis/ est aus modulans inter vepres. Hiero. in epi. Velut iteris furdo accetu tua oblatione permotus sum vt paulisper quiescerem.

¶ Hoc tubentumor est: verum hæc tuber arbor habetur.

¶ Tuber dupliciter sumitur. Primo est callus siue tumor qdā terrā q̄ multis in regiōibus colligitur ad voluptatē pdigalium conuulantiū. & pro oi tumorē capi pōt. tunc est gñis neutrius. Marti. i epi. Tuberā boletis poma sequūda sumus. Suetoniū aut i hoc nō ausim imitari (qui ait) pridie q̄ periret cū oblatos tuberes seruari iussisset &c. Sequūdo est arbor ferens gradissima poma q̄ tuberes tam i masc. q̄ in fami. ge. dicitur. Marti. i epi. Non tibi de libycis tuberes & aporina regnis. Ne aut quis de ratione metri dubitet. Tuber qñ ē tumor priorē syllabā pducit/ quam pro arbore corripit. Vt in allegatis ex Martialis versiculis facile concipere est q̄uis hunc ad locum non pertineat.

¶ Hic aut hæc lynter dices imitando pelafgos/

¶ Lynter est generis dubij. Nam græci sapius in masculino/ latini sapius in

fœminino usurpant/nos autem utroq; modo uti possumus. Lyncer est vel nœvula qua flumen transciunt. Man. i. Buc. Lyncer cados adeunt. &c. Vel illud vas in quo porci comedunt. Verg. in Georg. cauat arbore lyncres.

affatus
Degener/ & pauper/ puber/ genus omne sequuntur.

adma to of
Tria nomina in eis quæ a multis communia duorum dicuntur/ sunt adiectiva omnis generis/ quia in genere neutro passim reperiuntur. **Degener** velilis/ quia a genere virtutis suorum parentum desciscit. Lucre. de re. na. Degener ingenium nostrum pullascit in agro. **Pauper** qui pauca habet. Statius in syl. Crura manusq; volant certe pro paupere regno. **Puber** adolescens/ qui iam primam lanuginem in sedibus pubertatis habet. **Impuber** eris. vel impubis huius impubis adolescens qui pubertatis annos nondum attigit. Plaut. in aulularia impuber ne corpusculum hoc despicias.

non tana. hoc pro pro facilitat.
Hoc huber mamma est/ sed fertile mobilitatur.

Huber bisariam sumitur. Primo est mammilla siue mulieris siue bestia: & translatiue est magna & abundans fertilitas: tunc est generis neutrius/ Vergi. primo. aneid. Terra antiqua potens armis atq; hubere glebe. Idem in Bucco. Binos alit hubere fetus. Mant. ij. parth. Marian. Dulcia formose iam pendet ad vbera matris. Sequundo est ferax siue fertilis tunc est omnis generis. Lucre. xj. de re. natu. Huberibus pratis spaciari mane salubre est.

Campester/ volucer/ celeber/ celer/ acer/ equester/

Siluesterq; alacerq; pedester/ siue paluster/

Atq; sequester/ & his debes sociare saluber.

Ermas/ is mulier/ sed e neutrum ferre iubetur.

At commune duum tamen is quandoq; reseruat.

Duodecim sunt adiectiva in eis quæ pro masculino: is pro fœminino: e: pro neutro recipiunt. Is tamen pro masculino & fœminino interdum ponitur.

Hic Campester. hec tris. hoc tre. ad campum spectans. **Volucer.** cris. cre. velox. Sed hac volucris substantium/ est quicquid volat. **Celeber.** bris. bre. nobilis festus: & frequens. **Celer.** ris. re. velox habilis. **Acer.** cris. cre. subtilis: letus: & vehemens. **Equester.** tris. tre. ad equitem: vel exercitum pertinens. **Siluester.** tris. tre. ad sylvam spectans. **Alacer.** cris. cre. latus: validus. **Pedester.** tris. tre. ad pedes pertinens. **Paluster.** tris. tre. spectans ad paludem. **Sequester.** tris. tre. vel sequester. a. um. medians inter litigatores. **Saluber.** bris. bre. peratinctus ad salutem: siue sanitatem corporis.

☞ Nomen in ir.

Ir dabit hic. gaddir/hir/pyr/tibi neutra locantur.

☐ Nomen in ir/terminatū est generis masculini. vt vir/abadir/treuir. S; tria sunt generis neutrius: & sine declinatiōe. Gaddir oppidū hispanie. Hir est vola siue palma manus. Pyr ignis.

Est commune duum martyr cum compositiuis.

☐ Martyr cuz suis cōpositis est cois ge. duorū. Martyr testis. Prothomartyr primus testis. Pseudomartyr falsus testis. qui aut pro Christi nomine morte subeunt martyres appellatur: quia sua morte Christi fidem esse salutiferam testificantur.

☞ Nomen in or.

Or/mas. hæc arbor: hoc marmor/cor/ador/æquor.

☐ Nomē in or/terminatū est gñis masc. vt amor/dolor/labor. Sed arbor est gñis feminini. Quattuor vero sunt gñis neutrius. Marmor spēs lapidis durissimū. Cor radix cōseruatua vitæ. Ador frumentum subtilissimū quo panes sacrificiorū olim fiebant. Aequor cuiuslibet rei planicies siue cāpi siue aque.

Omne memor: sic quod corpus/color/& decus effert.

☐ Memor & cōposita in or/ab his noibus Corpus/Color/Decus/ sunt adiectiua omnis generis. vt Bicolor/Tricolor/Tetracolor/Monocolor/Dicolor Tricolor/Dedecor/Indecor/Cōdecor. Est autē memor qui memoriam habet vel de quo memoria habetur. Verg. æneid. iiii. Si quod nō equo foderē amātes. Cure numen habet iustūq; memorq; precatur. Idē. li. ix. Nulla dies vnq; memori vos eximet euo.

Adiectiuum author: sed mas est auctor & actor.

☐ Author sine/c/& p th. adiectiuū grecum est ois gñis. & est factor/vel factrix/ Persuator/ dissuator/ve/defensor/& cui fides libera adhibetur. Out. in epi. Optima tu proprij nois author eris. Verg. iij. ænei. Italia; petijt fatis authoribus esto. Itaq; poeta siue poetis aut ingenij est Author/ sicut Vergilius & Sapho. Sed auctor per/c/sine/h/verbale est ab augeo cuius formi. est auctrix. Propterea cōmentarius est auctor: quia suis glossematis opus auget. Actor vero sine/u/& h/verbale nomē est ab ago. is. est qui faciatias aut comedias spe ctaculo exhibet/ & ita auctor & actor sunt generis masculini.

Sor/sine trix/& tor/quod solo nomine ducis/

Atq; gradus/medius:nomen commune duorum est.

De generibus nominum. Fo. xiiij.

¶ Verbale in sor/nō habēs femininū in trix sicut spōsor/intercessor/pfessor.
 & nomē in tor/descendēs ab alio noīe sicut aleator/balneator/senator/rhator.
 & nomē cōparatiui gradus sicut senior/doctior/melior:sunt cōis gñis duo-
 rum. At tñ cōparatiuū nomē habet us/p genere neutro.vt hic & hęc Senior
 & hoc senius. Apulleus de magia.Intercessore mea pbēte manū descēdo.&c.
 Hermo.Barba.sup.iiij.Plinij spōsoris fide requirūt testimoniū.vbi fide adie-
 ctium est.Lactā.Balneatores aleatoresqz illic videas quarū nō est nūerus.
 de fœminis loquitur.Bap.IVā.At senior tereti genitrix innixa bacillo,Sene,in
 epi.hoc verbo nichil est senius.

Nomen in vr.

¶ Vr:neutrum est.maribus dabis astur:furfur:& auxur.

¶ Nomē in vr terminatū:est gñis neutrius.vt sulphur:fulgur:robur. Sed
 tria in vr/sunt masculina.Astur aliquis de asturia oppido hispaniæ:cuius fœ-
 mininū est asturica.Furfur purgamētū farine.Sed p scabie capitis.furfures.
 rum.pluraliter tñ declinatur.Auxur aliquis de auxure oppido sabini/cuius
 fœmi.est auxurica.Auxur vero oppidū est neutrū.vt su.patuit.

¶ Et guttur:murmur:maribus:plæriqz dederunt.

¶ Guttur & murmur in gñe masculino qñqz reperiūtur. Mattheus in euā-
 ge.Murmur erat multus in populo. Lactā de ora.Gutturē vociferādo cassa-
 bat.sed in gñe neutro tantum vti licet.

¶ Turtur auis piscis vultur promiscua dicas.

¶ Turtur & vultur sunt gñis epicœni/quia sub vna voce & vno articulo (qui
 est hic) masculū & fœmellā significant. Turtur est auis quæ amisso socio nūqz
 alteri iūgitur:est & piscis in cuius cauda lethale venenū est quo vlysses perijt.
 Vultur/qui & vulturius/& vulturis appellatur/est auis rapax satis nota.En-
 nius.Vulturis in syluis miserū mādēbat homonē.

¶ Fur:cicur:atqz ligur:satur:augur:per tria flectes.

¶ Quinqz noia in vr.sunt adiectiua triū gñm. Fur seruus/fur serua:fur man-
 cipiū:qui vel quē vel quod furatur.Cicur vir/Cicur mulier/Cicur ingenium:
 māfuetus.ta.tū.Ligur puer:ligur puella:ligur edificij:vel ligus:ligusticus
 a.um.deliguria regiōe.Satur caper:satura capra:saturū pratū.i. satis plenus
 a.um.Augur sacerdos:augur venus:augur spectaculū:docens vel cognoscēs
 auguriū.i.rē futurā ex garritu auium.

Nomen in as.

¶ As petit hæc.sed quæ primæ vel propria ternæ

Vel quæ rem viuam/lapidemue notare probantur

Masculis iunges: quibus as/mas/vas/vadis addas.

¶ Nomē in as terminatū est gñis fœmi. vt veritas; bonitas; pietas. S3 quaduplicia sūt masculina. Primo nomē in as/prime declinatiōis sicut tyaras; boreas; cecias. Scdo priū nomē viri tertie sicut abbas. antis. pallas. antis. (nā Pallas. adis. dea: est femininū). Tertio nomē significans aliquā rē viuā: sicut Gigas antis. cuius femininū est hęc gigātis. idis. Elephas. antis. Quarto nomē significās lapidē. sicut diamas. antis. adamas. antis. Quibus hęc tria adduntur. As. assis. possessio diuidenda in partes duodecim. vel exigua moneta quā obolū vocāt. vt in hoc Persano. Men moueat quippe & si cāet naufrag⁹ assen. Protulerim. &c. Vas vadis. fideiussor in re periculosa: vel ipsa fideiussio Mas maris. masculus.

Flecto neutra ceras/vas vasis/fasq;/nefasq/

¶ Quattuor noīa in as. sunt generis neutrius. Ceras. atis. pagus & oppidum assyrie. Vas vasis: quod aliquid continet. Fas ius: siue licitū. Nefas iniuria siue illicitum: duo postrema sine declinatu sunt.

Nugas & nomen gentile per omnia flectes.

¶ Nugas sine declinatiōe mēdax & nomē in as significans gentē alicuius loci est adiectiuū ois generis. vt Arpinas. atis. Aquinas. atis. Rauennas. atis. Lugdunas. atis. sic & Cuias atis. Nostras vero cuias & vestras habēt neutrum per e nostrate: cuiate: vestrate;

♥ Nomen in es.

Es dabit hęc. maribus viginti & quinquē feruntur

Pes/aries/paries/poples/trames/tudes/ames/

Gras/palmes/stipes/limes/cum fomite/termes/

Magnes/atq; lebes/gurges/cum cespite/merges/

Pras/velesq;/tapelq; dies/cum verre/satelles/

Atq; diem medium (si vis) cum circite luges.

¶ Nomē in es terminatū est gñis fœminini. vt ples: suboles: seges. Res: species. facies. Sed viginti quinq; sunt noīa in es gñis mascu. Pes est illa pars

corporis a femore ad calcē quā tibiā vocāt. Aries masculus ouīū: & bellicum
 instrumētū ad distumpēdos muros. Verg. iij. enei. Labat arietē crebro ianua.
 Paries murus. Poples curuatura illa quę est retro genua. sed p genu sumitur
 Mantu. ij. Parth. Cath. Poplite curuato diuinū numē adorat. Iramē via vel
 transitus. Tudes malleus. Ames baculus quo aucupū rhatia sustētant. Cras
 cratēis. culus femininū est creffa. Palmes ramus vitis. Stipes baculus qui in
 terra figitur: vel trūcus. Limes terminus via & quodcūq; signū diuidēs agrū
 ab agro. Fomes alimētum cuiuscūq; rei. Termes surculus arboris nouellæ.
 Magnes lapis qui ferrum ad se trahit: vel incola magnesiæ regionis in maces
 donia: cuius feminini. est magnesa. g. vel magnetis. idis. Lebes arēū vas in
 quo edulia coquūtur. Barbari apud gallos marmitam vocant. Gurgēs locus
 profundus in quacūq; aqua. Ceipes terra quā cum sua virētī herba abuellit
 Verges fascicul⁹ spicarū cuiuscūq; grani. Pras fideiusor pecuniæ quā alter
 debet. Vgēs bellator qui leuissimis armis munitur vt corpore subtilius dimi
 cet. Iapes pannus qui varijs imaginibus & coloribus distinguit. Dies vt spa
 cium est viginti quattuor horarum generis est masculini: sub quo cōprehē
 ditur merities sed vt generale tēpus significat generis est femini. Ista tamen
 differentia non semper obseruatur. Verres porcus nō castratus vel fur. sed tūc
 potius est generis communis. Porcus vero castratus maiialis appellatur. Sa
 telles minister iustitiæ publicus quem aparitorem dicunt. Circites circulus
 æreus qui in collo reorum aliquo in loco publico stantium ponitur.

Aes/myrtites/scyllites cacoethes/& ipsum.

Hippomanes neutri generis connectere debes.

¶ Quinq; nomina in es sunt generis neutrius. Aes gñale nomen metallorum
 Omne namq; metallum est æs. Myrtites vinum quod ex succo. Baccharum
 Myrti arboris conficitur. Scyllites vinum quod ex succo scylla harba: tēpera
 tur. quæ apud Pliniū crebro inuenias. Cacoethes malus mos/sive mala cōs
 uetudo. Hippomanes triplex vengnū. Vnū etenim est quod ab equina vulua
 distillat. Alterū quod ex caruncula quæ in frōte pulli recēter nati est confici
 tur. aliud quod in herba equis furorem ingerēte delitet. Sed quoduis horū
 infaniam parit.

Miles/eques/cocles/vates/pedes/indiges/hospes/

Antistes/diues/sospes/præstes/comes/hæres/

Præpes/hebes/locuples/perpes/teres/inquies/ales/

Expes/interpres/trigenes: mansues: ve ges: impes:

modiq.
Iunge superstes/ & hæc quæ pes sedeo tibi donant.

ad adu
Sabro
panon
Aballi
on
Adiectiuorum formam retinere probantur.

prospes. amro.
Depos. may. et bary
prospes.
Suscep. hor. et G. sepau.
ite
Septem & viginti nomina in es sunt adiectiua omnis ge. licet communia tantum esse videantur. quibus adduntur composita a nomine pes / vt tripes/ quadrupes/ etripes. Et a verbo sedeo vt deses reses/ p̄ses. Apes tñ & vulpes sunt generis fœmi. per regulā. Miles quicumq3 in milenario numero militat/ nec est dignitatis nomen vt stulti arbitrantur. Eques equo insidens/ vel ad equum spectans. Cocles qui altero oculorum captus est. Vates vaticinans vel pphes- tiffans. Pedes qui pedibus incedit. Indiges sanctus a. um. Hospes recipies vel receptus hospitio. Antistes episcopus & quicumq3 ceteris antecellit. Diues satis habens. Sospes Ianus. a. um. Hospita tñ & sospita p fœminino habetur. Prestes qui auxilium prabet. Comes comitans vel sequens. Heres qui bona defuncti iure recipit. Præpes velox/ & tendens sursum. Hebes obrufus & stultus. Locuplex plena loca habens. Perpes perpetuus. Teres rotundus cum longitudine. Inquies inquietus. a. tum. Ales velox Expes nullam spem habens. Interpres authores declarās: vel quicquam de vna lingua in alteram traducēs. Trigenes tria genera habens. Mansues dulcis/ & mansuetus. Veges/vegetus a. um. siue viuudus. a. um. Impes impetuolus/ nec est compositū a nomine pes sed descendit ab impetus. Superstes qui post mortem aliquorum restat. Nec tñ neutraliter in plurali raro cōperiūtur: nisi forte in genituo datiuo & ablatiuo Ouid. namq3 ait in epist. militibus castris &c. Verg. diuitibus testis &c.

prospes. amro.
Depos. may. et bary
prospes.
Suscep. hor. et G. sepau.
ite
Nomen in is.

prospes. amro.
Depos. may. et bary
prospes.
Suscep. hor. et G. sepau.
ite
Hæc dabit is. septem & viginti mascula pones/

Aedilis/piscis/sotularis/acynacis/orbis/

Et callis/vermis/cencris/cum sanguine/pollis/

Sic fascis/mensis/fustis/quoq3 torris & axis/

Et collis/follis/caulis/cum vomere/pollis/

Sic delphis/cucumis/lapis/ & libys/vnguis/aqualis.

Atq3 ensis: finitum in nis: quod & asse creatum est.

Nomen in is terminatuz est generis fœminini. vt auis/ febris/ clauis. Sed viginti septem sunt semp generis msk. Quibus adduntur oīa q̄ exeunt in nis //

sicut panis/penis/crinis. Et cōposita a noīe as/ sicut tressis/ octussis/ cētussis. Priora vero sunt hec. A edilis custos & tutor aēdiū/ vel qui annonę inter vulgus dispēdandā curam gerit. Piscis animal notum. Sotularis calceus. A cyna cis gladius apud Persas primo inuētus/ multi canipulū vocāt. Orbis cuiuslibet rei rotūditas. Callis via. Vermis bestiuucula satis nota. Genchris nomen serpentis venenosissimi. Sanguis humor vitalis in corpe/ progenies vita/ & peccatū. Postis sustentaculū parietis. Falcis pōdus/ vel onus. Sed fasces in plurali sunt honores. Mēis pars anni. Fustis baculus ad feriendū. Torris lignū am bustū. Titionē appellitāt. Axis lignū rotā/ sed pro curru & Caelo capitur. Col lis mōticulus. Follis quo ignis animatur. Caulis holus esui aptū. Vomis fer rū aratri/ vel ipsū aratrū. Pollis flos triticeę farina. Delphis piscis. Cucumis genus harbā cuius fructus Pepo vel Melo nūcupat. Lapis petra. Libys liby cuius formi. est libyssa vel libytis libytidos. Vnguis durū excrementū digitorū vel pedū/ siue in hoibus siue in auibus/ in alijs nāq3 non vnguis sed vn gula est. Aqualis vas quo portatur aqua. Ensis gladius.

*Geni finit in ralla
molest 63 in mact
quod in solubia*

*triginta 40 45 50
et torris*

Sed finis/clunis/corbis/torquis/cinis/anguis/

Et puluis/rhetis/amnis/cum fune/canalis/

anform. abut. + clavis

Sunt dubij generis si libros rite reuoluas.

¶ Undecim noīa in is/ sunt gene. dubij. Finis cuiuslibet rei extremitas. Glu nis natiū tumor. Corbis vas vimineū. Torquis circulus aureus per cathenu las tortus. quē magnates in collo gestāt. Cinis lignorum impulerisatto. Anguis serpens. Puluis terra subtilior. Rhetis. i. hēte. Amnis fluuius. Funis restis siue chorda. Canalis cuiuscumq3 rei cōcauitas per quā aqua defluit.

7. f. 106.

1. f. 100

Glis gliris mas est/ glis tis/ sis/ foemina detur.

¶ Glis trifariā accipitur. Primo est animal quasi simile muri quod tota hye me dormire fertur/ tunc est gñis mascu. vel (si mauis) epicorni sub illo articulo hic. cuius gtūs est gliris. Martia. Somniculosos ille porrigit glires. Scdo est terra sigulorū siue argilla qua terreos potos effingunt. Cuius gtūs est glis sis. Corne. de vita Alexadri. Glisse pedes & crura mihi remorata vacillāt. Ter tio est herba rapax quā pilis quos cōtingit tenaciter inhaeret/ cuius gtūs est glitis. & pro duobus vltimis significatis est gñis famini. Fortu. de vita Chri sti. Multa glite pedes & crura tenella secantur.

Hic vectis lignum est/ hæc dicitur insula vectis.

¶ Vectis duobus modis sumitur. Primo est crassum lignum quo aliqd por tatur/ vel repagulum quo hostia claudūtur. tunc est gñis masc. Mātu. in Aiz phon. Ferrea discludit celer hostia vecte reducto. Sequūdo est insula nō pcul

*propagula 1. f. 100
claudūtur
v. r. 100*

Petri Pon. Caput Primum.

Caput Primum.

a thyle quę dicitur vltima terra habitabilis a Vergilio. tūc est generis fœm-
nini. Ouid. in epi. Vltima terrigenis insula vectis erat.

Hæc cassis capitum: prædarum hic cassis habetur.

¶ Cassis bifaria sumitur. Primo est tegmē capitis qđ galeā dicūt / cuius gtūs est cassidis / tūc est gnīs formi. Iuuenal. saty. vij. Lorica & fracta de casside buc cula pēdens. Scđo est r̄hete / quo siue fere siue volucres siue pisces capiūtur / cuius genitiuus est cassis / tūc est generis makulini. Persius. saty. v. Ne trepidare velis atq; arctos rodere casses.

Hæc ouis est animal. verum hic ouis est tibi multa

¶ Ovis duas habet significātiās. Pri^{or} est aīal notū / tūc est gñis fomi. Man
tua. in epi. Tu mīseras non glubis oues seb forcipe tōdes. ¶ Scđo est minima
mūlcta siue emēda quā antīquīs imponebat / tūc est gñis malc. Aulus Gel.
noct. atti. Qui mīhi infertur ovis mōrdet id est mūlcta siue emēda quā mī
hi imponitur grauis est & ledit.

Extorris: iuuenis: ciuis: testis: canis: hostis:

Affinis: famnis: cum dite sodale: tricuspis:

Atq; molaris vtrumq; genus bene semper habebunt.

Et plærumq; adiectiuis accedere quibunt.

¶ Duodecim sunt noia in is/cōis gñis duā cōsuetiore vsu: possunt tñ quedā ex his adiectiue poni/ sicut ista vtilis/ omnis/ similis. Hic & hęc extorris (& vis) hoc extorre/ (dic de alijs pariformiter) est exul. Iuuenis iuuenta florens. Cuius vrbis incola. Testis testimoniū dās. Canis aial/ notū. Hostis inimicus. Affinis Propinquus. a. um. Sānis populus Itālie. Dis diues. sed dis pro pluto ne est masculinū p gñalez regulā. Sodalis cōmefalis. Tricuspis habes tres cuspidēs/ cōprehēde bīcuspis/ tetracuspis/ & similia. Molaris quippiam molēs ac diminuēs sicut dens cibum/ catillus grana.

♂ Nomen in os.

Os maribus iunges. Cos: dos: arbor 'muliebri.

¶ Nomen in os terminatum est gñis mascu. vt flos/ros/mos/ logos. S3 tria sunt feminina. Cōs cotis lapis durus ad acuendū ferrū. Dos dotis quod marito cū vxore datur; vel aliud quodcūq3 munus. Arbor, arbor.

Neutris argos:epos:chaos:& melos:ofq;repones.

¶ Sex nomina in os/ sunt gñis neutrius. Argos oppidum græcia in numero singulari. Hora. Aptum ducit equis argos dicitq3 mycenæ. sed hi argi argorū/populi. Verg. li. ix. anei. Herculis authore comite qui missus ab argis. Epos epi/carmē heroicū. Sta. in syl. Græde recludit epos cui nil elegidia donant. Chaos materiā cōfusiō & ois cōfusiōis locus. Melos iucūdu cātus sed melos/insula/adiacēs cratē est fœmi. ge. Strabo lib. vij. Ex coribātis pro diēti proxime obuia melos offertur Os oris. pars illa quā mādimus. Os ossis durities corporis qua medulla includitur.

Hoc logos atq3 sophos dicunt/tu rectius hic da.

¶ Plariq3 grāmaticorū hæc duo noia logos & sophos tradunt esse neutra/ quorum exempla vix inuenias: masculinē aut apud Plautū & Ciceronē proferātur quos recte imitaberis. Logos est sermo. Plautus in mercatore. Quid istic tibi vult logos? Sophos sapiētia. Lactā. iij. institutionū. Sophon hunc de cōlis traxisse arbitrantur.

Chironomos: compos: impos: bos: atq3 sacerdos:

Et custos recte communia pone duorum.

¶ Sex sunt noia in os/ gñis cōis duorū. Chironomos/chironomōtis/qui vel quæ edulia in cōiuijs arte quadā icindit. Cōpos sanus. a. um. impos insanus a. um. cōponuntur em ab hic & hæc potis & hoc pote & ad aiam sapi? referātur. Bos iuuecus/ & vaccha. Sacerdos qui vel quæ sacra tractat. Custos qui vel quæ custodit. Figurete tñ neutris etiā adiūgitur. vt castellū custos.

Glos lignum vel flos mas est: glos fœmina vult hæc.

Glos trifariam accipitur. Primo est lignum emortuū quod in tenebris relucet cuius grūs est gloris. Corneli? de vi. Alex. Crebro glorie oculi cecis fradantur in vmbis. Scdo est paruus flos quem margaritam multi dicunt genitiuus est glossis. Plautinus. Glossē hunc prebe fauebit votis. pro duobus his significatis gñis est mas. Tercio est vxor tui fratris cuius genitiuus est glotis/tunc est generis fœminini. Hierony. ad Eusto. Pridie q̄ glos mea mortem obisset. &c.

Tam varie nomen quod in os fit græcia ponit.

Vt certam nequeant latij comprehendere legem

¶ Nomina græca in os/ tam dubie & latinorum & grecorum vsu passim vsurpatur vt nulla omnino certa regula de ipsis apd latinos tradi possit. Quadā em sūt masculina/ sicut logos/zelos/gyros/isthmos Quēdā fœminina sicut chios c. iij.

lesbos/abyssos/methodos. Quedam neutra vt patuit. Quedam communia/
vt philosophos/philocalos/bubalos/chironomos. Quedam adiectiua omnis
generis & monocholos/dicolos/tetracolos/distrophos/tetraastrophos. Nulla
igitur de his regulam habes nisi vt de grecis/grecos consulas.

Nomen in vs:

not. h. mag. 32. sent. Sabot.
Vs petit hic: nisi sub terna neutrale feratur.

¶ Nomen in vs finitū siue sequundæ siue quartæ declinationis fuerit est gñis
masculini. vt dominus/deus/vilus/auditus. Sed nomen in vs tertix inflectio
nis est generis neutrius vt corpus/tempus/hulcus/vulnus.

Diphthongus: balanus: sinodus: periodus: eræmus:

Antidotus: methodus: byblus: christallus: abyssus:

Nardus: humus: vannus: alabastrus: porticus: arcthus:

Idus: & socrus: nurus: & manus: atq; papyrus:

Virtus: & fuscus: incus: domus: & tribus: alius:

Intubus: atq; salus: tellus: venus: atq; senectus:

mag. 32. for. 37. 5. fin. 37.
Et quod seruiō vel iuuenis dat foemina constat.

¶ Triginta quattuor sunt nomina in vs feminini ge. diphthongus litterarū
vocalium connexio. Balanus vnguentum quo barbam vngere solebant. Sino
dus generalis conuentus clericorum. Periodus cuiuslibet rei circuitus. Eræ
mus locus desertus. Antidotus medicina quæ per contrarium modo adhibet
tur. Methodus brevis via quæ cito ducit ad terminum. Byblus iuncus in cu
ius tegmine olim scribebant. Christallus lapis preciosus quē ex indurata gla
cie procreari dicunt. Abyssus locus pfundissimus, qui nullum pene fundum
habet. Sed byssus sine a est pannus ex ligno tenuissimo. Nardus hærba odori
fera lauendam stulti vocant. Humus terra madida humore naturali. Vannus
vas vimineum in quo grana purgantur. Alabastrus species preciosi marmo
ris ex qua vasa vel imagines fieri solēt. Portic⁹ anterior pars dom⁹ siue aula
quæ propter suā amplitudinem apta est ad ambulandum. Arctus cœleste sy
dus quæ vrsa nuncupatur. Idus iduum/ sine singulari sunt quidam dies in mē
sibus Romano more sic appellati. Socr⁹ mater vxoris vel mariti. Nurus vxor
fili; Manus pars corporis. Papyrus tegmen iunci/ sed nunc pro charta scripti
cea ponitur. Virtus honestas animi, Sulcus, Illud quo tabula ad inuicem cō

*Ab finit ad conu
mag. 32. for. 37. 5. fin. 37.*
*Antidotus Antidoti
panser et daret. 1.
Domus quasi totum
domum.*

*Vasa vasa mē
p. p. m. m. m. m.
Cypri. 1. for. 37. 5. fin. 37.*

nēti solent. Incus ferramentum in quo fabri cudunt. Domus habitatio. Tri-
bus progenies. Alius venter inferior vbi excrementa delitent. Intubus spe-
cies arboris. Salus saluatio vel sanitas. Tellus terra. Venus libido vel dea libi-
dinis. Senectus ætas vel multitudo senum. Seruitus seruitium. Iuuentus ætas
vel turba iuuenum. Multa sunt alia apud græcos forminina; de quibus nemola
finorum certam regulam hæcenus dare potuit.

not. 42.
Mus/lepus/ & quæ dat pus græcum mascula terne.

¶ Mus/ & Lepus/ & composita a nomine græco pus podis/ sicut tripus/ chy-
trapus/ antipus. generis masculini quæ sunt tertijs declinat. / Mus/ & Lepus
sunt animalia satis nota.

not. 43.
Hoc vulgus/pelagus/sexus/virus/bene flectes.

¶ Quattuor sunt nomina in us / non tertiæ declinationis neutrius generis.
Vulgus populus. inuenies & hic vulgus. Vergi. ænei. ij. Hinc spargere voces
in vulgum ambiguas &c. Pelagus mare. Sexus natura Plautus in aulularia
Pape sexus quale hoc est &c. Hic sexus tamen communiore vsu reperies. Vi-
rus sine declinatu venenū. Antiqui dixerunt hic. Virus viri; sed tu non habes
imitari; sicut nec alia multa quæ apud varios authores inveniuntur.

not. 44.
Sus commune duum. vetus/ & ligus ad tria pones.

¶ Sus porcus vel porca est communis generis duorum. Vetus senex. Ligus
de liguria/ sunt adiectiua omnis generis.

Grus/atomus/grossus/Paradisus/carbasus/arcus/

Lecythus adiunges/ & pampinus/ atq; phasellus/

not. 45.
Sunt etenim dubij generis si dogmata lustras.

¶ Nouem nomina in us sunt dubij generis. Grus avis satis nota. Atomus
indivisibile corpus. Grossus abortiua ficus quæ non maturescit. Paradisus lo-
cus amenitate planus. Carbasus linum tenuissimum nunc pro velo sumitur.
Arcus figura celestis/ vel id quo sagitte emittuntur. Lecythus ampulla oleæ
ria. Pampinus folium vitis. Phasellus nauicula levis piscatoribus apta. Hic
autem nihil affero testimonij sicut nec plerumque alijs in locis tum quia breui-
tati studeo: tum quia ea tantum fulsire intendo in quibus ab aliorum tradi-
tione discrepare videor.

not. 46.
Hæc fert lina colus: peccantes hic colus angit.

¶ Colus bifariam sumitur. Primo est illud in quo mulieres nēti, sue filant.
Tunc est forminini generis tam sequundæ quæ quartæ declinationis. Ouidius in
episto. Dependent grauida serica fila colo, Mantu, in syluis. Et rapta mihi mē

Colub. 7. Juncus non proae
 bra colu ferunt &c. Sequundo est tormentum quo reoruz digiti premuntur
 vt veritatem eloqui cogantur/tunc est generis masculini declinatus tantum
 sequundi. Apuleus lib. ij. Emuti miser colos ne accipias.
f. 107. Col. 7. Juncus non proae

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Hæc fuit. hic natitat acus. hoc tibi grana repurgat.

¶ Acus tribus modis accipitur. Primo est instrumentum quo sartores suunt
 Tunc est feminini generis inflexionis quarta. Mart. in epy. Figat acus tortas
 sustineatq3 comas. Sequundo est piscis habens caudam acutissimam/tunc e
 generis masculini declinationis sequunde. Martia. in epi. Et satius tenues du
 cere credis acos. Tercio est purgamentum granorum. tunc est generis neu
 trius inflexionis tertia. Quintilianus sequundo de orato. Plus aceris q3 gra
 ni mellum est.

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Hæc anus est mulier: podex hic dicitur anus.

¶ Anus duas habet significantias. Primo est vetula/tunc est generis femi
 nini inflexionis quarta. Marti. in epi. Famam per populū garrula portat anus
 Sequundo est podex/sive culus/tunc est gñis masculini declinationis sequun
 de. Plautinus. Vnguibus anum extergentis vultum obtremisco &c.

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Dat pecudis pecus hæc: pecoris pecus hoc tibi donat.

¶ Pecus. udis. est feminini generis/sed Pecus. oris. est neutrius utrūq3 au
 tem est omne animal quod humana caret effigie.

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Quando palus scœnum petit hæc. pro stipite mas est.

¶ Palus duobus modis capitur. Primo est terra lutosa. tunc est generis fe
 minini inflexionis tertia. Verg. Aeneidos sexto. Flumina tanta paras stige
 amq3 innare paludem. Sequundo est magnus stipex qui terræ infigitur/ tunc
 est generis masculini inflexionis sequunda. Tibul. Hic docuit teneram palis
 adiungere vitem.

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Arx Pharus est dubium: pharus insula do muliebri.

¶ Pharus duas significationes habet. Primo est turris altissima ad similitu
 dinem illius que in Aegypto nauigantibus luminaria præstabat/tunc est ge
 neris dubij. Statius. ij. theba. Lumina noctiuaga tollit pharus emula lunæ.
 Macro. v. latumaliuz. Alter hic pharus illucebit. Sequūdo est insula ægypti
 tunc est generis feminini. Luca. iij. Pharus insula quondam. In medio stetit
 illa mari. proptroq3 autem significantia græci hæc pharos. ri. dicunt.

f. 107. Col. 7. Juncus non proae
Vm vel us vq; ferunt penus & specus: ac tria seruant.

¶ Penus & specus trium generum sunt. sed quinq3 modis inflectuntur. Pri
 mo hoc penum. ni. hoc specum. ci. Sequundo hic penus. ni. hic specus. ci.
 Tercio hoc penus. oris. hoc specus. oris. Quarto hic vel hæc pen?/huius pen?.

hic vel hæc specus huius cus. Quinto hoc penu/ hoc specui declinabiliter. Est aut penus prouentus/ siue annona. Specus fossa, explorū vbiq3 plena sūt oīa.

Costus Hæc costus species. hic costus vir tibi constat.

Costus Costus bifariam capitur. Primo est species aromatica barbari canellam vocant/ tunc est gene. fœ. Plinius lib. xj. natu. hyst. Costusq3 leuior gingiuis nota phibetur. Sequendo est proprium nomen viri sicut patris diue Catharinæ tūc ē ge. masc. Mā. ij. parth. Cath. Quartus ab hoc Costus genitor mihi &c.

Morbū Morbum hoc. interius intercus mobile signat.

Intercus Intercus duas significationes habet. Primo est morbus qui inter carnem & pellem fluit/ guttam barbari appellant/ tunc est generis neutrius. Lactan. j. libris institut. Intercute grauissimo correptus non consistit. Sequendo est interior & hoc interius/ vel intimus. a. un. tunc est adiectiuium oīs generis. Gelli. lib. iij. Intercutibus vitij s' madentes oberrant.

Nomen in aus. & s/ litteram.

Laus & fraus Laus & fraus petit hæc. velut s/ si consona præsit.

Nomen in aus Nomen in aus sicut laus/ fraus. & nomen habens consonantē ante s in vltima syllaba ē generis feminini. vt trabs/ plebs/ stipis/ vrbs/ puls/ hysms/ pars gens/ mens/ lans/ arx.

Mōs/ pōs/ fons/ dens/ mars/ libs/ & quod ab asse resultat.

Atq; calybs & arabs. & p/s/ polysyllaba dant hic.

Octo sunt nomina quæ habent consonantem ante s gene. masc. quibus ad duntur partes assis. vt triens dodrās. & polysyllaba in p/s/ terminata sicut Hydrops Aethiops. cuius femininum est ethiopissa. Mons eleuatio terræ. Pons quicquid aque ad transitum superponitur. Fons eruptio aquarum. Dens quo cibis masticator. Mars deus belli vel ipm bellū. Libs vltus libycus: hæc duo vltima per generales regulas noscuntur. Calybs ferrum durissimum/ vel populus apud quem in Hispania tale ferrum inuenitur/ femininum est calybyssa. Arabs arabicus femininum est arabissa. Vt autem per noscas q sunt partes assis scire habes q. As assis est possessio in duodecim partes diuisa. Quarum prima vocatur. vncia/ sequenda sextans/ tertia quadrans/ quarta triens. Quinta quinquunx per x. Sexta semis. Septima septunx per x. Octaua bes bessis. Nona dodrans dodrantis. Decima dextās. Vndecima deunx per x. Vltima as. in textu autem de his quæ in n/s. finiuntur sermo est.

Princeps/ & manceps cœlebs/ nefrensq; cliensq;

Municipem iungens communia pone duorum

¶ Sex noia quæ habet cōsonantē ante/ sunt gñis cōis duorū. Princeps qui vel quæ præsidet in dignitate. Manceps qui vel quæ in auctiōe publica aliqd emit vel cōducit. vel in artificio alijs præst. **Colēbs** qui sine vxore vel quæ sine marito siue caste siue incestu uiuit. **Nefrens** porcellus vel porcella adhuc lae-
dens/ cuius dentes tam teneri/ sunt vt fabas vel alia quæcūq3 dura frange-
re nequeat. **Clens** qui vel quæ alterū honorat ac defendit vt beneficium in-
de consequatur. **Municeps** ciuis qui vel quæ intra eadē mōnia mecū munes-
ra capit.

Forceps/ scrops/ & adeps/ serpensq3 rudensq3 vacillat

¶ Quinq3 noia habetia cōsonantem ante/ vacillant. i. sunt dubij gñis. quia nūc in masculino nūc in feminino gñe apd̄ auctores reperiuntur. **Forceps** quo aliqd forū. i. calidū tenet. **Barbari** tenella vocāt. nec assentias illis q̄ inter hæc nomina **forceps/ forfex & forpex** multū differētia ponūt. vana em̄ est quia licet pprie non idē significant: pro eodē tñ accipi pñt. **Scrops** fossa vel **Puteus/ Adeps** cuiuscūq3 rei pinguedo sicut flos in tritico. **Serpens** anguis. **Rudens** funis quo nautæ vela ligat.

Seps serpens mas est: sapes horti foemina donat.

¶ Seps duobus modis accipit. Primo est serpens qui suo morſu corpora tas-
bescere facit in libya reperitur: tūc est gñis masc. Luc. lib. v. **Ossa**q3 dissoluēs
cum corpe tabificus **saps**. Scdo est clauſura hortorum quæ & **sapes** vocatur:
tūc ē gñis fœ. Papi. in Iulius. Huc ades en virideis hortos **seps** florida claudit.

Mas harpago bidens sed ouis muliebris habetur.

¶ Bidens duas habet significatiōes. primo est harpago siue instrumētum ha-
bens duos dētes tūc est gñis mas. Iuue. iat. v. Viue bidētis amās & curti vil-
licus horti. Scdo est ouis tunc est generis feminini. Verg. vj. **aneid.** maſtant
lectas de more bidentes.

Pœmina frons folium sed frons capitis dubitatur.

¶ Frōs bifariā sumitur. Primo est foliū cuius gtūs est frondis/ tūc semper
est gñis fœ. Ouid. de tristi. Dorsum crura pedes siccaret frōde saligna. Scdo est
anterior pars capitis cuius gtūs est frōtis/ tūc ē gñis dubij. Verg. j. **anei.** Frō-
te sub aduerſa scopulis pēdentibus antrū. **Cecilius.** hi sunt inimici pessimi frō-
te hilario tristi corde. Propterea licet fere apud oēs in feminino gñe vsurpes.
Aulus gellius tamē latīnorū facile princeps masculinū debere esse ostēdit. l. i.
bro. viij. **¶** Sed cōposita a frōs sunt adiectiua. vt effrons/ bifrons/ trifrōs. &c.

Hæc stirps progenies sed pro trunco dubitabis

¶ Stips duas significantias habet. Primo est origo siue pgenies: tūc est semper gene. formini. Verg. eneid. j. Heu stirpem inutilam &c. Sequundo est truncus vel radix: tūc est ge. dubij: quia apud authores varie comperitur. Verg. j. Georg. Cum semel in syluis imo de stirpe recisum &c. Hora. in odis. Cum stirpelsq3 raptas & pecus & domos &c.

Hic torrens fluiuius: preceps est mobile torrens.

¶ Torrens duas significationes habet. Primo est fluiuius pluuiali aqua collectus / qui tempore estiuo plarumq3 exsiccat / tunc est gene. mas. Sedu. De vita Christi. De torrēte bibens caput exaltauit ad astra. Sequūdo est preceps & impetuose currens siue fluens / tunc est adiectiuum omnis generis. Vergil. in Bucco. Aut numerum lupus aut torrentia flumina ripas.

Stirpe parens hic hæc: a pareo mobile parens.

¶ Parens duobus modis accipitur. Primo est pater vel mater / tunc est nomen communis generis duorum. Iuue. saty. iij. Qui preceptorem sancti voluere parentis. Esse loco &c. Pruden. de virgine. Salue sancta parens enixa puerpera regem. Sequendo est obediēs / tūc est participiū trium generū a verbo pareo. es. i. obedio. Hora. in epi. Et male parentem in rupes detrusit a sellum.

Hic simul hæc infans puer est: vix mobile fatur.

¶ Infans bifariam sumitur. Primo est puellus vel puella qui vel quæ propter ætatem adhuc loqui nescit: tunc est communis gñis duorū. Man. iij. parh. ma. Infantem geminis vates complexus in vlnis. Sequūdo est infacundus & qui quavis ætate satis sit prouectus vix fari potest: tunc est adiectiuum trium generum. Cice. in Bru. Ipsum Scipionem accepimus non infantem fuisse.

Adiectiua tibi diuersa voce notentur.

¶ Diuersarum terminationum sunt adiectiua / quæ habent consonantem ante / s / ideoq3 attentius notari debent. Vt sons / insons / folers / iners / pragnans / oriens / occidens / animans / antecedens / consequens / accidens. Hoc autem firmo teneas. qd omne participium est adiectiuum trium generum.

➤ Nomen in. x.

Ix / ox / vx / semper monosyllaba in ax. & in ex hæc.

¶ Nomen in ix / in ox / & in ux / terminatum / quotquot syllabarum fuerit est ge. fox. vt nix / filix / nox / herox / crux / effrux. Sed nomen in ax. & in ex monosyllabum tm. i. vnus syllaba. vt fax lex. est etiam generis feminini.

Fornix / grex / phoenix / landix / voluox / & iapix /

Trax/spadix/& orix/rex/phrix/alux/& eryx/trex.

Varix/atq; cilix/& in vnx quibus vncia seruit.

Masculleo generi semper tibi sunt adhibenda.

¶ Sedecim sunt nomina quæ a prædicta regula excipiuntur quia generis sunt masculini, quibus adduntur composita in vnx a noie vncia sicut qui quinx/septunx/deunx. Errat enim qui per nos scribunt. Fornix concameratum opus & lupanar. Grex turba bestiarum. Phoenix avis unica quæ cum instanti morte precipit constructis lignis lapide quarit quo halis percussio ignis perdit & ipsa crematur ex cuius cinere novus phoenix nascitur. Saxis herba & color. Voluox vermis grossiulculus quod non reperire sed volui conspicitur. Lapis vetus flans ab apulia. Trax aliquis extracia; femininum est treissa. Spadix quidam color. Orix getulorum aial de genere carprarum. Rex qui regit; femininum est regina. Phryx aliquis Phrygia; femininum est phrygia. Alux ictus sive verberatio. Erix rex & mons sicilie. Trex aliquis mecarum; femininum est treissa. Varix inflata vena in humano corpore quæ ex nimia statione acquiritur. Cilix aliquis Cilicia; femininum est cilicia.

Ax/ex pro maribus si sint polysyllaba sumas.

¶ Nomen in ax & in ex polysyllabum. id est plurium syllabarum quod unius est generis masculini. ut Thorax; nicticorax. Veruex; pollex.

Carex/& fornax/halex/cum smilace/vibex/

Pellex/& forfex/viteq; hæc/atq; suppellex.

¶ Nouem nomina excipiuntur a regula iam dicta quia sunt generis masculini. Carex genus herbarum acutum. Cannæ vel harundines multi appellant. Fornax caminus in quo lapides coquuntur. Halex piscis. Vide in regula generali de littera c. Smilax genus hederarum cuius flos candidus liliis redolet. est & arbor quam taxum vocant. Vibex verberationis signum in corpore derelictum. Pellex mulier quæ cum marito alterius rem habet veneream. Forfex quo sartores aliquid sciunt. Viteq; salix. Supellex tota res domestica sive familiaris.

Duco/iugo/specio/facio/dico/lex tibi donat.

Nomen in x commune duum vel mobilitatum/

¶ Composita in x litteram finita a sex dictionibus in textu positis sunt composita generis duorum & aliquando adiective ponuntur. Aduco/sicut dux/redux/sedux. A iugo. as. sicut coniux/subiux/inlux/deiux. Multi per vnx proferunt putantes esse composita a iungo cum sint a iugo. as. non ergo illi acquiesces qui ait. Coniugis n. remouet. A specio sicut Inspe/aruspe/auspe/extipe. A facio sicut opifex/carnifex/artifex. A dico dicas. sicut index/iudex/vindex. A nomen

ne lex / sicut ex lex / illex / selex.

Cortex / linx / ramex / & onix / cum sardonice / imbrex /

Obex / atq; silex / limax / cum pumice / natrix.

Pulex / siue culex / dubio generi sociabis.

¶ Tredecim nomina in x litteram terminata sunt generis dubij: quia apud autores diuersimode cōperiuntur. Cortex est cuiuslibet rei coriū siue tegmē Papi. in syl. Villo sine cortice nabis. Verg. in Buc. Musco circumdat amare corticis &c. Lynx animal acutissimo visu ex cuius vrina preciosa gēma naturaliter solidatur. Plauti. Non visu lynces equabis rapidos. Verg. j. aenei. Maculose tegmine lyncis. Ramex illa est agritudo quam patiūtur illi. In quorū scortea siue sacculi testiculorum intestina descendunt. & pro ipso scorteo nōnunq̃ sumitur. Col. Transmittuntur ramices qui exitus ferarū obserent. Plau. in mer cato. Nō nisi infecta ramice ad nos diuertiūt. Onix vnguis vel lapillus habes colorem & formam vnguis humani. Mart. in epi. Calcat usq; tuo sub pede luxet onix. Idem vnguentum fuerat quod onix modo parua gerebat. Sardonix lapillus qui Sardi. & Onichis colorem habet. Luue. saty. v. In manibus densi radiant testudine tota. Sardoniches. Persi. saty. j. Et natalicia tandē cū sardonice albus. Imbrex meatus in tecto p̃ quē pluuias aquę defluunt. Apu. li. ij. Imbrice nostro plus satis maduit. Plau. i. aulula. Fregisti neq̃ imbrices meas. Obex cuiusvis rei obstructum. Bap. Mant. in alph. Diffugiūt anime p̃niciter obice rupto. Vergi. v. aenei. Ecce magna claudit nos obice pontus. Silex lapis durus. vnde ignis excutitur. Oui. viij. met. Aut vbi terrena silices fornace soluti. Verg. iij. aenei. Stabat acuta silex p̃cis vndiq; faxis. Limax terrestris siue limosa testudo. Col. Implicitus p̃chellimax hirsutaq; campe. Lucre. li. xj. Limax tarda suo p̃tectum corpore serpit. Pumex cauernosus lapis ad rē quācumq; lauigandā. Verg. ix. aenei. Inclusas vt quū latebroso in pumice pastor. Vestigauit apes. Marti. in apopho. Fecundū nitida pumice terfi opus. Natrix serpens aquas veneno inficiens. Luc. vj. Et natrix violator aquar. Sene. i. tragē. Natrice hac deterius quid inuenias? Pulex bestiuncula satis nota. Plau. in baccide. De pulice capiundo non agimus. Apu. de magia. Nō tua siue rodāt crura pulices. Culex vermiculus alatus / qui ex gyphi humore maxime p̃creatur. Galli punasiā vocant. Marti. in xenijs. Fede culex procul inde vola procul inde facesse. Plauti. in Baccide. Harum impuritatem culicum quis tolerabit.

Hæc mastix gummi est: hic mastix verber habetur.

¶ Mastix bisariam capitur. Primo est gummi quod ex lentisco defluit / cuius genitiuus est mastiscis tunc est generis feminini. Plini. libro nono. Diluta mastice vesci ad pituitam facit. Sequundo est verber siue flagellum cuius genitiuus est mastigis. tunc est generis masculini. Plautus in amphitrione. Quid mastiges istos existimem.

Petri Ponta.

Caput Primum.

Scribe calix latie mas est: græcæ hæret vtriq;

Calix duobus modis accipit. Prio est vas lignæ siue pot⁹ siue alterius tunc scribit per i/ latinū pria breui. & est gñis masc. Hora. in epi. Fecit calices quē nō fecere disertū. Scdo est folliculus arborū qui fructū iuluit & cooperit tunc scribit p y/ græcū pria pducta & est ge. dubij. Macrobi⁹. li. iiii. saturni liū. Harū si tenellos decerperis calices vitā simul aufers. Col. lib. vij. Prima ne calices defregeris.

Hic bombix vermis/ hæc bombix materies est.

Bōbix duas significationes h3. Primo est vermis satis notus/ tunc est gñis masc. Plau. de mercato. Bōbices meos nequā interemisti. Scdo est materia unde fiunt vestes bōbicine siue serice tunc est ge. fœmi. Idē. Quid cū bombicine hac intendis regia. &c.

Hæc calx in muris calx in pedibus dubitatur.

Calx duas h3 si gnificatias. Prio est materia qua lapides in muris cōglutiatur: tunc est gñis tm fœmi. Palladius. Calx q̄ erit ex spisso & duro saxo struēturis cōuenit. Scdo est infima pars pedis vel ipse pes: tunc est gñis dubij. Ouidius de tristibus. Mox sua festino predia calce ferit. Vergil. aneid. vij. Quæ drupedemq; cituz ferrata calce fatigat.

Hæc ilex quærcus: omne est sine legibus illex.

Ilex duo significat. Prio est arbor de gñe quercuū. tunc ē gñis fœmi. Verg. vj. anei. Talis erat species auri frōdētis opaca. Illice. Scdo est irregularis qui nullā legē obseruat: tunc est adiectiuū ois ge. vt dictū est. Plau. in baccide. In pugne inhoneste viuit illex. Sed illex. cis. est alliciens & attrahēs. estq; etiā adiectiuū ab illicio illicis. Apu. Illices ex porrigere oculos.

Recto fœmineum trix est/ alibi quoq; neutrū.

Tri nomē in trix terminatū in ntō & vctō singularib⁹ est gñis tm fœminini. Sed in obliquis singularib⁹ & in toto plurali neutrū etiā recipit. vt hæc victrix abltō ab hac & ab hoc victrice vel victrici. hē victrices & hæc victricia. Sic trix/nutrix/altrix. Sta. in Theba. viij. Saucia dirūpit victrici pectora telo. Luca. lib. j. Tollite iampridem victricia tollite signa.

Adiectiua tibi generalis regula pandat.

Ad iectiuum in/ x/ terminatum debet cognosci per regulam gñalē adiectiuorū. vt audax/ duplex/ folix/ atrox.

✿ Hæc de generibus nominum.

TEL0C..

✿ In te Iesu spes mea recumbit.

♠ Petri Pontani Cæci Brugenſis Grammaticæ
artis. Sequundum caput de Orthocletis.

♠ Declinationum præambula.

IMPLEX

compositūq; modo flectuntur eodem.

¶ Priusq; ad declinationum regulas tute accedes
re possis/aliquot pambula tibi annotāda veniunt.
Primum est. Dictio simplex sui cōpositi. & cōposita
sui simplicis declinationem sequitur. vt Potēs po-
tentis. Omnipotens omnipotentis. Doctus docta doctum. Indoctus indocta
indoctum. et contra.

Pes/caulis/sanguis/limus/manus/arma/bacillus/

Norma/quies/animus/cornu/sopnus quoq; /frænum

Cæra/iugum/cliuus/neruus/colus/excipiuntur.

¶ Decē & octo sunt noia in cōmunione vsu/ quorū cōposita nō sequuntur des-
clinationē simpliciu. vt Hic pes pedis. vnde Hic & hec & hoc tripes tripedis.
Hæc vulpes/vulpedis. Hec apes/apis. Hic lep⁹/leporis. &c. Hic caulis. vñ hic &
hec vnicaulis. Hic sanguis sanguinis. vñ hic & hæc exanguis & hoc exangue/
huius exāguis. Hic limus limi. vñ hic & hæc sublimis & hoc sublime/ huius
sublimis. Hec manus huius manus. vñ hic cētimanus/huius cētimani. Hec
arma/horū armorū. vñ hic & hæc inermis & hoc inerme/ huius mis. Hic ba-
cillus. li. vñ hic & hæc imbecillis & hoc le. huius lis. Hæc norma norma. vnde
hic & hec enormis & hoc enorme/ hui⁹ mis. Hæc quies etis. vñ hæc requies
huius requiei. Hic animus. mi. vñ hic & hæc magnaninis & hoc me. huius
mis. Hoc cornu/ huius cornu/ vñ hic & hec bicornis & hoc ne. huius nis.
Hic sopnus sopni. vñ hic & hec insopnis & hoc insopne/ huius insopnis. Hoc
frenu⁹ ni. vñ hic & hæc effrenis & hoc effrene/ huius effrenis. Hæc cæra cære.
vñ hic & hec sinceris & hoc sincere/ huius sinceris. Hoc iugum. gi. vñ hic &
hæc bijugis & hoc bijuge/ hui⁹ bijugis. Hic cliuus. ui. vñ hic & hec decliuis
& hoc decliue/ huius uis. Hic neruus. ui. vñ hic & hæc eneruis & hoc. e. hu-
ius. is. Hæc colus huius colus. vñ hic & hæc incolumis & hoc. me. huius. is.
Pleraq; tñ ex his q̄ mittūt noiatiū in is/ & in/ e/ sub prima/ scđaq; in flexiōe
etiā declinant. vt magnanim⁹. a. ū. Sincerus. a. u. De alijs dic pariformiter.

in hunc modum
 Nil in composito nisi rectos flectere debes.

in hunc modum
Compositio composita ex duobus nominibus tamen modo ex parte nominatiui declinatur. Itaque si ex duobus nominatiuis composita est/ex parte utriusque flectitur. sicut iustum randu/respublica. Si vero ex uno & obliquo resultat/solus nominus declinatur. sicut iurisperitus/plaebiscitum. Denique si ex duobus obliquis constat/non declinatur. Ipa namque tota indeclinabilis est. sicut hmoi.ramis/palmarii.

in hunc modum
 Alter/holus/leo/ros/sine flexu iuncta manebunt.

in hunc modum
Quattuor sunt nominatiui qui cum alio recto compositi non declinant. scilicet alter ut alteruter. tra. tri. huius alterutrius. &c. Holus/ut holusatum huius tri. Leo/ut leopardus/huius. di. Ros/ut rosinarinus huius rosinarini.

in hunc modum
 Toti composito tolles quo rectus egebit.

in hunc modum
Quocumque casu deficit nomen in compositione/hoc eodem totum compositum deficit. ut unusquisque caret uocativo/quia quisque uocatum nescit. Iusturadum caret genitiuo datiuo & ablatiuo pluralibus. quia illic ius deficit.

in hunc modum
 Primus par quarto & quinto neutralibus adistit.

in hunc modum
 Accedat a plurali si nostro flectitur usu.

in hunc modum
Nomen quod est generis neutrius habet tres casus similes tam in singulari/quam in plurali/scilicet nomen/actum/& uocatum. pluraliter tamen in a/finiunt si latina declinatione recipit. ut hoc templum/hac templa. hoc corpus/hac corpora. hoc cornu/hac cornua. Quae autem pasca/virus/pelagus/cetum/& similia/non terminantur in a/in numero plurali. hoc ideo est quia pluraliter non declinantur.

in hunc modum
 Par primus quinto. tamen /s/ plerumque recedit.

in hunc modum
Vocatiuus fere semper similis est nominatiuo/tam in singulari/quam in plurali. ut musa/deus/canis/manus/species/Muse dei/canes/manus/species. Aliquando tamen /s/ littera in vocatiuo singulari remouetur. ut hic tideus/o tideu. hec tethis/a tethi. sed de hoc peculiarius videbis.

in hunc modum
 Sincopa saepe datur pluralibus in genitiuis.

in hunc modum
Sicopa (qua est ablatio littere uel syllabe de media dictione) reperitur in genitiuo plurali quotecumque declinationis. Prima. ut christicolu pro christicolaru/ graiugenu pro graiugenaru. Secunda. ut uiru pro uiroru. deum pro deorum. Tertia. ut caelestu pro caelestiu. amatu pro amatum. Quarta. ut cornu pro cornuum/tribum pro tribuum. Quinta. ut specium pro specierum/ dium pro dierum. Visus tamen in polysyllabis prima. & dissyllabis maribus sequenda frequentius admittit.

Tertius & sextus pluraliter assimilantur.

CDatiuus & ablatiuus plurales semper sunt in terminatione similes. vt his
mulis/dominis/canibus/manibus/speciebus.

Prima inflexio nominum.

AS/es/e/simul am/vel a/recto prima reponit.

CPrima declinatio habet quinq; terminatiōes pro nominatiuo, as/
vt aeneas.es/vt anchises.e/vt pentecoste.am/vt Abraham.a/vt virga.

As/es/e/græcum est:am gens hebræa ministrat/

Mos latialis:a:dat:tamen & quandoq; pelagus:

CNomē primæ declinatiōis in as/sicut dametas/helias. In es/sicut alcides
manasses. In e/sicut magdalene/grāmāticæ.semper est græcum.vel saltem mo
re græco deductū. Am vero sicut Adā/Roboam.semper est hebræum. Sed a
nunc latinū.sicut filia/nata.nūc græcū sicut poeta/cometa.

E/vel a/sed mulier/doctrina/figura reponit.

CNomen primæ declinationis feminini generis in a latine terminatum/pla
ruq; & in/e/more græco finire potest:& ita sicut musa vel sicut penelope infle
ctitur.cuiusmodi est primo proprium nomen mulieris.vt hæc Catharina.ng.
vel hæc Catharine.nes.sic Geneuēsa/Magdalena/Barbara/Margareta.&c.
Maria autem appellatiuum est sicut marius/ergo non est sub regula.Secun
do nomen alicuius scientiæ.vt hæc grammatica huius grammaticæ. vel hæc
grammaticæ grāmāticæ.sic rhetorica/logica/dialectica/phisica/methaphisi
ca/arithmeticā/astrologia/musica/poetica/&c. Tertio nomen alicuius figuræ
vt ironia.æ. vel hæc ironie.es.sic apostropha/āphibologia/finalepha/sinochdo
ca.& cætera.

Appellans ia quod mittit/datures quocq; quintæ:

CNomen appellatiuū primæ declinationis in ia terminatum/etiā in es ter
minatur:& sit declinationis quinta.vt luxuria.æ. vel luxuries.ei. sic segnicia/
pignicia/materia.&c.

Genitiuus.

Ae/as/es/ai/vel ius/genitiuus habebit.

a ij

Sed tamen as a nostro sermone recedunt.

¶ Genitiuus primæ declinationis quinq; terminaciones recipit. e / vt huius poete. as vt huius familias. es vt huius penelopes. ai vt huius aulai ius vt huius nullius. Plaut. in baccidi. Nostre familias habe curam. Vergi. Aeneid. v. Aulai in medio libabant pocula bacchi. De alijs autem dubitat nemo. Veritas tamen licet veteres genitiuus in as & in ai vñ sint dicentes terras pro terre. vitas pro vitæ / nepai pro nepæ / pictai pro pictæ. Nunc a latino vsu iste terminaciones omnino abhorrent.

¶ Datius.

¶ Ae diphthongum / e / simplex / i / tertius effert.

¶ Datius primæ declinationis tres sortitur terminaciones / e / per diphthongum: vt regine / marie / e / sine diphthongo / vt penthecoste / penelope. I vt vni / so li. Errant igitur qui diphthongos omittunt.

¶ Accusatiuus.

¶ Am quartus latijs. an / as / vel / a / græcia iungit.

Es quoq; confert en / quod in e tantum sibi seruat.

¶ Accusatiuus primæ declinationis tres habet terminaciones. quia nomē latinum habet am: vt hanc / culpam / pugnam. Nomen græcum in as & in a. habet am more latino & an more græco. vt hunc eneam vel ean. thomam vel thoman / planetam vel planetan / poetam vel poetan. Græcum vero in es habet am / an / & en. vt hunc anchisam / anchisan / & anchisen / nunq; autem anchisem per / m / vt stulti sopniant. Sed græcum in e tantum modo en recipit. vt hanc penthecosten. nunq; penthecostem per / m.

¶ Vocatiuus & ablatiuus.

¶ Quintus a / vult / & sextus. at es (velut e) quoq; fert e.

¶ Vocatiuus & ablatiuus primæ declinationis duas terminaciones hñt. Nā omnia se re noia primæ declinationis vñ m̄ & ablatiuū in a mittūt. vt mensa / cathedra. Sed q̄ i es exeunt vñ m̄ & ablatiuū i a & in e mittūt. vt anchisa vel anchise. Que vero nñm in e faciunt tantum in nctō & ablatō recipiunt e. vt penthecoste.

¶ Declinatio hebræa.

¶ Am vel a hebræorum nusq; nisi in æ variatur.

Nomen hebræum in am vel in a terminatum habet omnes casus. Nomina tunc similes præterq̃ in Genitiuo & Datiuo vbi habet & diphthogum. vt Adā Abraham: pascha: mammona.

Quod fit in am meliore modo vertetur in amus.

Hebæum nomen in am quod vulgo declinatione prima inflectitur. longe rectius vertitur in amus sub declinatione sequunda. vt ab Adā/ada/adamus mi/sic Abrahamus/Roboamus. Balaamus &c. Qua in re certissimum litterarum emporium. Baptista Mantuanus celebrem palmam primus obtinuit. Dixit em̃. j. parth. Mar. Lanigeras abrahamus oues per littora pascens pro abraham. Ibidē. Sic puer Isaacus &c. Pro Isaac. Ibidē. Sic efromus aaron &c. pro Efron. Ibidem. Populis Balaamus eois &c. Pro Balaam & alijs. Ter centum in locis simile fecit & quidem elegantissime.

Declinatio græca in e.

Es patrio/en quarto dabit e/reliquis similatur.

Quod si plurali flexas imitare latinum.

Nomen hebræum in e habet omnes casus nominatiuo similes: præterq̃ i genitiuo vbi habet es: & in accusatiuo quem mittit in en. vt hebdomade/ hebdomades. Ille/iles q̃ si pluraliter declinentur/ latinam inflectionem sequi debent: vt hæ hebdomada. arum. Ilæ, arum.

Pluralis numerus.

Recti plurales dant æ, Patrius fit in'arum.

Nominatiuus & vocatiuus plurales primæ inflectionis terminantur in e vt culpe/ virge. Sed genitiuus in arum exit vt culpæ virgarū.

Tertius/ & sextus dant is. sed quartus in as fit.

Datiuus & ablatiui plurales primæ inflectionis terminantur in is. vt culpis virgis. Sed accusatiuus exit in as vt culpas virgas.

Ablatiui in'abus.

Ambæ. mula. duæ. liberta. equa. vel dea. tantum.

Dant abus/ si doctorum documenta sequamur.

Sex nomina in textu datiuos & ablatiuos solum in abus doctorū vsu tenent.

minant significantie per se quidem nota sunt. Sed his apertius enotescere poterunt. Ouidi. de tristibus. Ambabus mors vna datur &c. Apul. de ma. Quis nostris de mulabus tandem actum &c. Papi. in syl. Palmis it vincita duabus &c. Plautus de Mercato. at[at] tot libertabus quae sufficiant &c. Suetonius de Cels. equabus maluit q[uam] equis triumphare. Oul. in epi. Non ita sydereis in & a deabus erit.

¶ Dati ui & ablatiui in is & inabus.

Abus & is animam/dominam/famulam/quoq[ue] seruam/

Natam/afinam/iungunt. sic & tibi filia donat.

¶ Septem nomina in textu datiuos & ablatiuos sine differentia in is & abut legitime terminant. significationes notiores sunt q[uam] quibus explanatio debetur. De terminatione abus nulli dubium esse arbitror: sed de is inquiramus. Cic. ad vxorem & filiam animis meis quasi extremum hec deferenda prebe testimonium (pro animabus) Curtius. Domini ea importuna visa sunt (pro dominabus) (quia de matre & vxore darij loquitur) Plautinus Quo tu isti comitata famulis (pro famulabus siue pedisecis) Idem Conseruis vt que clanculum &c (suple saueo) (pro conseruabus) Bap. Man. in Bucco. Affuit vi mos est natis comitata duabus &c. (pro natibus.) Macro. afinis que maior. valēt partu solent delectari (pro afinabus.) Iusti. Vxore & filijs duabus raptis sese in pedes dedit (pro filiabus) Puer autem praecedentes regulas in exemplis sequentibus velut in ginem in speculo discat.

¶ Hic Thomas/ huius thome/ huic thome/ hunc thomā vel thoman/ o thoma/ ab hoc thoma. Pluratiuo deficit/ sicut omnia in as prime q[uod] sunt propria.

¶ His Manasses: huius manassae/ huic manassae/ hunc manassam: manassam vel manassen. o manassa vel manasse/ ab hoc manassa vel manasse. Pluratiuum nescit/ sicut omnia in es prime que propria sunt. De appellatiuis autē secus est.

¶ Hac hebdomada: huius hebdomades/ huic hebdomade/ hanc hebdomaden: o hebdomade/ ab hac hebdomade. Pluraliter ha hebdomadae/ harū hebdomadarum/ his hebdomadis/ has hebdomadas.

¶ Hic Adam huius adae/ huic adae/ hunc adam: o adam ab hoc adam. In an prima propria sunt omnia.

¶ Hic poeta vel poetes: huius poetae/ huic poetae/ hunc poetam: vel poetam/ o poeta vel poetes/ ab hoc poeta. Pluraliter hi poetae/ horum poetarum &c.

¶ Hec Mula: huius mulae/ huic mulae/ hanc mulā/ o mula/ ab hac mula. Pluraliter he mule/ harū mularū/ his mulab[us]/ has mulas/ o mule/ ab his mulab[us]

¶ Hac filia: huius filiae/ huic filiae/ hanc filiā/ o filia/ ab hac filia. Pluraliter ha filiae/ harū filiarū/ his filijs & filabus/ has filias/ o filia/ ab his filijs & filiab[us]

¶ Hoc Pascha. hui[us] pascha/ huic pascha/ hoc pascha/ o pascha/ ab hoc pascha/ Pluratiuo caret. & omnia neutra prima in a preterq[uam] polenta.

¶ Sequenda inflexio de latinis.

Nominatiuus singularis.

D At rectis er/ir/ur/vel vs/umq; sequunda latinis:
 Nominatiuus sequunda inflectionis Latina quinq; habet terminations, er vt puer. ir vt vir. ur vt satur. us vt deus. um vt templum.

Et plær umq; fit iis ne quando decipiaris.

Nomen in er sepe reperis in us & ita duos vñs habz. Vt hic euander/vel euandrus / o/euander vel euandre. sic puer vel puerus | teucer vel teucrus | meander vel meandrus. Alexander vel alexandrus &c.

Genitiuus.

I genitiuus habet: nec ei crescentia fertur.

E Gtñs sequunda inflexionis terminatur in/i/sine crescentia. vt dei templi.

Prosper/iber/dexter/dæter/gener/asper/adulter/

Presbiter/& citer/vesper/ceter/puer/exter/

Et tener/atq; miser/lacer/& socer/& liger/acquæ/

Dant ir ur. & quæ componit gero/vel fero/crescunt.

Decem & octo nomina in er sequunda inflectionis habent crescentiã obliquis. pſær. a. um. huius pſeri. ræ. ri. fœlix fortunatus. Iber. a. um. hui⁹ iberi ræ. ri. Hispanus. a. um. S3 hic iber vel iberus fluius hispaniæ. Dexter. era. uz. huius eri. era. eri. fortunatus / fœlix. Cũ aut dicis / dexter / dextra dextrũ. hui⁹ dextri dextrę dextri p duas syllabas sincopa est. Dæter. tera. terum. huius dæteri. teræ. teri. peruersus. a. um. Gener. huius generi maritus filia. Asper aspera asperum; huius asperi. era. eri. durus austerus. est aut sincopa cũ dicis aspra asprũ huius aspri / pre / pri / &c. Adulter. era. erũ. hui⁹ cri. erg. eri. fraudax & libi usurpans quod suũ nō est. Presbyter huius presbyteri græcũ nomē est. senior in quocũq; officio. Itaq; multi sunt sacerdotes q non sunt presbyteri & cōtra Multi sunt pſbyteri qui non sunt sacerdotes quia in re grammaticorũ vulgus stulte hallucinat. Citer. tera erũ huius citeri. era. eri. negligens qui minus facit q̄ debeat. Vesper huius vesperi / stella vel tempus vespertinum. Cæter. era erum. huius cæteri. tere. ri. reliquus. a. um. Puer huius pueri. qui inter infantiã & adolescentiã est. Exter. era. erũ. huius exteri. ræ. ri. extraneus. a. um. Tener. a. ũ. huius ri. ræ. ri. debilis & mollis. Miser. a. ũ. hui⁹ miseri. ræ. ri. pauper vel cui miseradũ ē. Lacer. a. ũ. hui⁹ laceri. re. ri. lacerās vel lacerat⁹. Socer hui⁹

soceri: pater vxoris. Liger huius ligeri. proprium nomen viri troiani. sed liger huius ligeris/ fluius Gallię. His adduntur nomina in ir. sicut vir/ semiuir/ deuuir/ triumuir/ treuir/ leu: r. nec plura. Nomen in ur/ satur/ satura/ saturum: (quod solū est) Cōposita in er/ a/ gero & fero. vt clauiger/ dapifer/ armiger/ lucifer. Nec vero te moueat q̄ genitiui p̄dictorū noīm non crescunt super noīati uū faminū vel neutrum quia hic de solis masculinis loquimur.

Bacchus/ & ingenuus/ liber (non cetera) crescit.

¶ Liber quadrifariam sumitur. Primo est Bacchus deus vini vel ipsum vinū tūc est substantiuū. Scđo est ingenu/ ingenua/ ingenuū/ siue nō subiectus. tūc est adiectiuū. & p̄ his duobus significatis h3 crescentiā in gto liberi. Macro. Liberū patrē prius inuocare libet. Mātr. in epi. Metis religio libera corda facit. Tertio est volumē. Quarto cortex arboris/ tūc est substantiuū & nō habet crescentiā in gto libri. Philel. in saty. Quāta tuos deceant aīos mihi cōdeti libro. Verg. in geor. V doq3 docent inolecere libro.

Fixum sit gibber ternā/ adiectumq; secuundā.

¶ Gibber bifariā capitur. Primo ē habēs gibbū siue tumorē in dorso/ vel alio quocunq; in mēbro. tūc est adiectiuum. quod declinatur. Gibber gibbera gibberū: huius gibberi. erg. eri. Valerius maxi. lib. ij. Gibberos in prelia milites trahere stultū est. Sequūdo est ipse gibbus/ siue tumor. tūc est substantiuum declinationis tertiā. gibber/ huius gibberis. Iuuenalis satyra. v. Attritus gibbere natus. &c.

Vnus/ vter/ totus/ vllus/ quis/ solus/ & alter/

Atq; alius/ cum compositis dat ius genitiuo.

¶ Oīdo noīa scđe inflexiōis habet singularē gtrū in ius cum suis cōpositis. vt vllus. a. ū. huius vllius. sic nullus nulla. qm. huius nullius. Vter. a. trū. huius vtrius. sic neuter. a. trū. huius neutrius &c. significatiōes clarent.

I quando est duplex vnum plerunq; mouetur.

¶ Quādo genitiuus habet i/ duplex alterū nōnunq̄ tam in prosa q̄ in carminib; deponitur/ vt anthoni pro anthonijs. peculi pro peculijs. Vergi. in Bucco. Nec spes libertatis erat nec cura peculi.

¶ Datius & ablatius.

O terno & sexto: sed in i/ dant oīdo datiuos.

¶ Datius & ablatius scđe inflexionis terminatur in o/ vt domino/ templo Sed oīdo nomina quę habent genitiuos in ius/ cum suis cōpositis habent datiuos in i/ vt huic neutri/ vtri. &c.

♂ Accusatiuus & vocatiuus.

non 1007
Vn dabitur quarto. quintus primo similatur:

♂ Accusatiuus sequūde inflexionis terminatur in vn/vt hunc deum hoc tēplum. Sed vocatiuus fere similis est nominatiuo. sicut in pambulis dictū est. vt o magister/o vir/o iur/o iatur/o verbum.

pro o pambulis iur/o iatur/o verbum.
Ex us fiet e/sed fili tantummodo dices.

♂ Nomē in us sequūde inflexiōis vocatiuū in e/mittit. vt o domine/o Christe. Sed filius habet o fili.

pro o domine/o Christe.
Vs vel/e/dant fluuius/populus chorus/hagne/latinus/

pro o domine/o Christe.
Et deus. at quæ sunt in ius tibi propria/dant/i.

♂ Sex noīa in us/scdē inflexionis habēt vctōs in us. & in e/sine aliqua differentia. hic fluuius/o fluuiē vel fluuius: aqua fluēs. Varro. Te fluuiē danubi nymphaq3 omneis sollicitē exoro. Verg. vij. æneid. Corniger heperidū fluuius regnator aquarū Adis. Hic populus/o popule vel popul⁹: gēs. Psal. At tēdite popule meus legē meā. Vale. maxi. libro. ij. Bisē populus meus abijce quēso. Hic chorus/o chore vel rus. turba. Plauti. Quid hoc chore qā inceptas Lucre. lib. ix. Huc chorus o venerandē tuos cito dirige gressus. Hic agnus/o hagne vel hagn⁹ aial notū. Apul. in magia. Hagne tencelle quo fugis deuorā dus. In sacris. Hagnus dei qui tollis pccā mūdi. Hic latinus: o latine vel latinus quidā rex Italia. Oui. in epi. Ad generū celeri classe latie veni. Vergi. vij. æneid. Socer arma latinus habeto. i. habeas. Hic deus/o deū vel deus claret. Prudē. de virgine. O deū virtutū custos rectorq3 benigne. &c. Psal. Misere mei deus. Sed propriū nomē quod ius/in ntō habet: vctm in/i/ mittit. vt hic Anthonius/o anthoni. Hic Lauretius/o laurenti. dico aut ppiū: quia appellatiuū in ius/h3 vctm in e. Vt hic notarius/o notarie. Hic armētarius/o armētarie. Demūt vnū (genius) quod facit geni: sed ego propriū eē puto. Est em natura deus: & voluptatis.

♂ Pluralis numerus.

non 1007
R Ecti plurales dant/i/sed a/neutra repossunt

Tu tamen ambo duo pro neutro/& pro mare dices.

♂ Ntūs & vctūs plurales sequūde inflexionis terminantur in/i/ vt hi domini. Neutra vero in/a/ finiuntur vt hæc templa. Sed ambo & duo pro masculino & neutro tam in nominatiuo q̄ in vctō retineat/o.

Orum dat patrius sed ium / simul um / dabo festis.

¶ Cū pluralis sequūde inflexionis terminatur in orum. vt dñorum / tēporum. Sed nomen significans festū / ium / & orum / in genitiuo recipit. vt saturnalia / festa saturni / horum saturnalium vel saturnaliorum. Sic bacchanalia / Dyonia / festa Bacchi / Floralia / festa flore / palilia / festa palis / &c. De fincōtis autem habes in prāambulis.

Tertius & sextus dant / is / in / ibus / dabo festum.

¶ Cū & abtūs plurales sequūde inflexionis exeunt in is. vt his / dijs vel deis / sicut hi dij / vel dei dicimus. Sed nomen significans festum datiuum & abitū in ibus mittit. vt saturnalibus / bachanalibus.

Ambo duo dant obus / at os / quartus tibi præbet.

¶ Ambo & duo pro masculino & neutro datiuos & abtūs in obus mittunt vt ambobus / duobus. Sed actūs pluralis sequūde inflexionis terminatur in o vt dños / ambos / duos. Duo pro duos & ambo pro ambos inuenis. Verg. vñ. anei. Si duo præterea tales idea tulisset. Terra viros / duo id est duos. &c. Martia. in epigrā. Elysum possidet ambo nemus. i. ambos. sed caue imitari. hanc vero formulam de latinis habeto.

¶ Hic magister / huius magistri / huic magistro / hunc magistrum / o magister / ab hoc magistro. Pluraliter hi magistri / horū magistrorū / his magistris / hos magistros / o magistri / ab his magistris.

¶ Hic vir / huius viri / huic viro / hunc virū / o vir / ab hoc viro. Pluraliter hi viri / huius viri / huic viro / hunc virū / o vir / ab hoc viro. Pluraliter hi viri / huius viri / huic viro / hunc virū / o vir / ab hoc viro.

¶ Hic iacobus / huius iacobi / huic iacobo / hunc iacobum / o iacobe / ab hoc iacobo. Pluraliter hi iacobi / huius iacobi / huic iacobo / hunc iacobum / o iacobe / ab hoc iacobo. Pluraliter hi iacobi / huius iacobi / huic iacobo / hunc iacobum / o iacobe / ab hoc iacobo.

¶ Hic deus / huius dei / huic deo / hunc deum / o dee vel deus. ab hoc deo. Pluraliter hi dii vel dei / horum deorum / his dijs vel deis / hoc deos / o dii vel de / ab his dijs vel deis.

¶ Hic vincētius / huius vincentij / vel vincentij / huic vincentio / hunc vincentiū / o vincenti / ab hoc vincentio. Propriū est.

¶ Hoc bellū huius belli / huic bello / hoc bellū / o bellū / ab hoc bello. Pluraliter hæc bella / horū bellorum / his bellis / hæc bella / o bella / ab his bellis.

¶ Hic Satur / hæc satura / hoc saturum / huius saturi / ræ. ri. huic saturo. ræ. ri. hunc saturum / hanc saturā / hoc saturum / o satur. a. urn. ab hoc saturo / ab hura. ab hoc ro. Pluraliter hi saturi / hæc sature / hæc satura / horū saturorū / hanc saturarū / horū saturorū / his saturis / hos saturos / has ras. hæc satura. o saturi. ræ. ra. ab his saturis. Declina cōformiter adiectiua in us / & in er / sicut bonus / malus / prosper / niger.

¶ Hic Vter / hæc vtra / hoc utrū. huius vtrius / huic vtri / hunc utrū / hæc vtrā / hoc utrū / vñ deficit. ab hoc vtro / ab hac vtra / ab hoc vtro. Pluraliter hi vtri / hæc vtræ / hæc vtra. &c. Sic flecte octo noia quæ habent genitiuum in ius / cuius compositis hoc dempto quod vnus / solus / & totus / habent vocatiuum / erit bonus / quo reliqua deficient.

Sine singulari. Pluraliter hi ambo: hec amba: hac ambo: horum amborum
harum ambarum: horum amborum. his ambobus. ambabus: ambobus. hos
ambos: has ambas: hec ambo. o ambo: amba: ambo. ab his ambobus: am-
bibus: ambobus. sic flecte duo nisi q. vltō deficit.

Sine singulari pluraliter hac floralia/ horum floraliū vel floraliorum. his
floralibus, hac floralia. o floralia. ab his floralibus. sic flecte alia festorum ne
mina.

20 Sequenda inflectio de græcis.

Vs: os: us: on: o: tibi flectio græca ministrat.

Nominatiuus græcus sequenda inflexionis quinqz terminatiōes
habet. eus/ vt orpheus. os/ vt androgeos. us/ vt panthus. on/ vt Ilion. o/ vt Sa-
pho/ alecto.

I: vel ei: vel eos: recte dabit eus genitiuo.

O: ternus: sextusqz. sed on: vel a: quartus habebit.

Eu/ quintus. sed in es: nonnunqz eus tertia mutat.

Nomē in eus/ terminatū habet/ i. ei. & eos. in gtō. o/ in dō & ablatiuo on/ &
a/ in actō. eu/ in vltō. Omne tamē nomen in eus/ potest terminari in es/ &
fieri declinationis tertia. Vergi. in buc. Orphi. caliopea lina formolus apollo/
orphi. p orpheon dicit. darius em est ab orphes orphis. Sic cōtra. oē græcus
in es/ masculini generis inflexiōis tertie pōt terminari in eus/ & fieri scdā. Ver-
gi. iij. anei. Et terrā altricem seu execramur vlix: ab vlixus: dices ergo.

Hic Orpheus: hui? orphi orphei vel orpheos. huic orptheo. hūc orpheu vel
orphea: o orpheu: ab hoc orptheo. Vel hic orphes: hui? orphis vel orphi/ huic
orphi. hunc orphen: o orphes. ab hoc orphe. Ita hic Achilles huius achillis
vel achilli. &c. Vel hic Achilleus. huius achilli achillei vel achilleos &c. Oia
aut huius credō esse propria virorum.

Os: semper dabit o: sed & on: quartus retinebit.

Nomē græcū in os/ habet oēs casus in/ o/ actūqz in o/ & in on/ mittit. Vt
hic Androgeos: huius androgeo: huic androgeo. hunc androgeo vel andro-
geon. o androgeos. ab hoc androgeo. Verg. vj. aneid. In foribus letū andro-
geo. &c. gtus est. Sic hic apollo: huius apollo. hic orpheos. huius orptheo.
Hic athos: huius atho. hic eos. huius eo. & gñaliter qñ græce in os/ longum
desinunt.

Sed logos: i: genitiuus: e: quintus flectere debet.

¶ Logos habet genitium in i. & vocatiuum in e / in reliquis casibus sequit regulam. Hic logos: huius logi: huic logo: hūc logo vel logon. o logos vel lo ge. ab hoc logo. hi logi &c. Plau. Logi nondum habes exordium. i. sermonis Idem. Hei perbellā loga. i. faciendū sermo. Cic. pro Gallo. Ego te certe scio o logos (qui ludi dicti sunt) animaduertisse, sic grāca desinentia in os breue: sicut Sophos: Melos: Chaos. nisi forte neutraliter aliū declinandi modū sortiatur.

¶ On quarto / u quinto: reliquis us flecte latino.

¶ Gracum in us longum mittit accusatiuum in on & vocatiuum in u. cate ri vero casus latinam sequuntur declinationem: vt hic Panthus: huius pāthi huic pantho: hunc panthon: o panthu: ab hoc pantho. Proprium est. Verg. iij. anei. Quo res summa loco panthu quam prendimus arcem. Sic oedipus Me lampus. Pauca vel nulla alia sunt huiusmodi.

¶ On sequitur neutrum / quod nostra inflectio donat.

¶ Gracum in on / declinatur sicut neutrum in um apud latinos. Hoc Pelion: hu ius pelij huic pelio: hoc pelion: o pelio: ab hoc pelio. Propriū est mōtis. Verg. aneid. iij. Ter conati sunt imponere pelion ossam.

¶ O patrius dabit us / on quartus / cetera dant / o.

¶ Gracum in o longum: habet genitium in us: & accusatiuum in on: vel in o: reliqui casus exeunt in o. Hāc Dido: huius didus: huic dido: hanc didon vel dido: o dido: ab hac dido / Propriū mulieris. Philel. saty. viij. Quid didus mi lere spontanea fata recludā: Verg. anei. Et noie didon lape vocaturū &c. Vbi & dido quoq; legi pōt. Sic Mantho: chio / calisto: erichro. alecto: lapho: & similia.

¶ Hoc tamen / o / terne multi posuere recentes.

¶ Plariq; grammaticorum nomen gracum in o / cōuertūt ad tertiam latino rum declinationem: & dicunt. Hāc Lido huius didonis. Ouid. in. f. anei. Ho spitio vsus didonis cuncta benigne &c. Nescio tamen an satis recte quia i hoc antiquos non imitatur. Nolo autem puer credas hic me de sequenda graco rum declinatione loqui. Nam quedam ex his quā dixi sunt tertiā: & quedam quartē apud grecos. Sed latine ad sequendam declinationem ea reduco: quā plures terminationes in sequenda declinatione latina q̄ in alijs habent.

¶ Tertia declinatio.

S Exaginta & quinq; tibi dat tertia fines

Dogma: cubile / latro / lac / dauid / & bogud / halec

Hinc / l / r / s / simul / p / s / post / b / vel / n / dabis omni

Vocali: sic n/vel p/super s/remouens u.

R/super s/etiam cunctis (dempto i) sociabis.

Aes/aus/vls/ems/vt/irps/alx/anx/inx/ simul vnx/ arx.

Erx/ & iynx/rub/raph/y/nec tibi plura notau.

¶ Nominatiuus tertiæ inflexiōis sexaginta & quinqz terminatiōes habet.
 Ic3/a. vtdogma. e/vt cubile. o/vt latro. Ac/vt iac. Ec/vt halec. Id/vt dauid. Vd
 vt bogud. Al/vt aial. El/vt mel. il/vt vigil. ol/vt fol. ul/vt cōsul. Ar/vt par. ex
 vt ver. ir/vt martyr. or/vt soror. vr/vt murmur. as/vt mas. es/vt pgs. is/vt glis
 os/vt mos. us/vt ius. Ax/vt trax. ex/vt rex. ix/vt nix. ox/vt nox. ux/vt cruz.
 Abs/vt trabs. ebs/vt plebs. ibs/vt libs. obs/vt scops. ubs/vt vrbs (13 r/inter-
 ponatur) Ans/vt fans. Ens/vt gēs. ins/vt tiryms. ons/vt mōs. vns/vt aruns.
 An/vt titā. en/vt nomē. in/vt delphin. on/vt demon. Aps/vt daps. eps/vt seps.
 ips/vt stips. ops/vt inops. Ars/vt pars. ers/vt iners. ors/vt mors. vrs/vt tis-
 burs. Aes/vt praes/ & aes (nec plura. Aus/vt laus & fraus (nec plura) Vls/vt
 puls (tātuz) Ems/vt hēms (tātū) Vt/vt caput cū ppositis. Irs/vt strips. (so-
 lum) Alx/vt calx. Anx/vt lanx. Inx/vt menix. Vnx/vt cōiunx (sed melius cō-
 iux vt sepe dixi) Arx/vt arx. ex/vt merx. Iynx/vt iynx (tātūu) Rub/vt cherub
 Raph/vt seraph/ y/vt hoc moly huius molyos. Epy/epys. ¶ Quia autē bre-
 uitatis gratia aliorū ordinē inmutau/ difficiuliuscule forsitan vtriusqz intelli-
 gētiā apprehēdere posses. Propterea tertium & quartū qui ceteris difficilio-
 res sunt sic ordinabis. Tu dabis i/ omni vocali/ quia omnibus vocalibus post-
 poni pōt. sic tu dabis r/ omni vocali/ tu dabis s/ tu dabis x/ tu dabis s/ post b.
 i. bs/ tu dabis s/ post n. i. ns/ semper repetendo omni vocali. Sequit sic n/ & c.
 Cōstrue. Sic dabis n/ omni vocali/ remouēs. i. remouēdo/ u. Sic dabis p/ super
 s. i. ps/ remouēdo/ u. Cetera clara sunt.

Genitiuus ab/a.

A græcum est: dat atis/ vel atos. prima atqz secunda.

Declinare potes/ veterem si perspicis vsum.

¶ Nedū breuitati studeo cōfusiōne pariā. in hac formatione genetiuorū euz
 ser ordinē sequar/ quē in generibus nominū tenui. Est ergo prima regula.

¶ Nomē tertiæ inflexiōis in a/ terminatū est semper græcum: mittiqz gtrū
 in atis/ vel in atos. quod sub prima/ & secūda declinatione etiam inflecti pōt.
 vt hoc poema/ hui⁹ poematis vel poematos. sic hęc poema poeme & hoc poe-
 matum. ti. Sta. in syl. Versibus alternis dulce poema canit. Plau. in mercato.
 Nichil hac ipsa mediussidius poema ridiculosius (ablatiuus est) Cice. de sa.

*a blama & omnia
mista.*
Quid nobis cū poematorū figmentis. &c. Sed duo modi vltimi exoleuerunt.
Similia sunt dogma/chrisma/enigma/problemata/emblema/zeuma/sinca/
thegoreuma/scemichuna/stigma & plaraq3 alia.

Ab e.

Quod latium est vertes/e/peris/siflexile constat.

¶ Nomē in e/tertie inflexionis est semper latinum. mittitq3 genitiuū mutū
do e/in is. vt mare maris. cubile cubilis: nisi forte indeclinabile sit. vt hoc caput
quod & hęc cepa dicitur.

Ab o.

Onis/o/dat. sed in is do go muliebre reponit.

¶ Nomē in o/tertia inflexiōis gtm in onis terminat. vt spado spadonis. sermo sermonis. Sed nomen in do/vel in go/ferminini generis gtm in inis. mittit. vt hęc formido formidinis. hęc hyrundo hyrundinis. hęc carthago carthaginis. caligo caliginis.

Sic virgo/margo/cardo/vel apollo/cupido/

Turbo/homo/nemo/ordo/pones. Caro dat tibi carnis.

*nemo gtm ab ad
no esse vel gtm
nullus se gtm
fano.*
¶ Nouē sunt noia tertiæ declinationis in o/que quis non sint gñis tantum
fami. habet tñ in is. in gto. vt Virgo virginis. Margo marginis. Cardio cardinis. Apollo apollinis. Cupido cupidinis. Turbo turbinis. vetus vel troch⁹ (sed turbo turbonis. est proprium nomē viri) Homo hominis. Nemo neminis. Ordo ordinis. Sed caro facit carnis. significata patet in gñibus.

Enis dat anio/nerio: quibus en quoq; seruit.

*anio gtm ab an
no esse vel gtm
nullus se gtm
fano.*
¶ Duo sunt noia tertiæ inflexiōis que ntm in o/vel in en/& gtm in enis. terminant. hic anio vel anien/huius anienis. est fluuius nō procul a roma. Luca. iij. Gelidas anienis ad vndas &c. hęc nerio vel nerien/huius nerienis. est vxor vel virtus martis. Plaut. in amphitrione. Mars peregre adueniens subibit nerienem vxorem suam.

Vnedo fit quis arbor/fructusq; dat onis.

¶ Vnedo quis arborem & fructum significet/& ita generis sit feminini. habet tamen vnedenis in gto. Est aut vnedo siluestris arbor pferens rubea pomma/ quæ tantę sunt asperitudinis vt duo simul comedi nō possint. & ita dicit ab vnus. a. urn. & edo es. arbutū multi vocat. Plaut. in merca. Binas vt puto mandis vnedenes.

Bis duo compago/ambago/contago/propago/

Dant inis/at rectus in ges/convertitur in gis.

¶ Quattuor sunt noia tertię inflexiōis quę ntū in go/vel in ges/mittūt. Sed qñ terminatur in go habet gtm in inis. & qñ in ges habet gtm in gis. Hac cō pagō cōpaginis vel hęc cōpages cōpagis est cuiuslibet rei connexio. Qui. iiii. mera. At q3 ita disparibus calamis cōpagine ceg. &c. Pacu. Saluete gemine mei cōpages sanguinis. Hęc ambago. inis. vel hac ambages gis. est longa in quacūq3 re circuitio. Plau. in baccidibus. Quid hic affert ambaginis nequā. Verg. ij. geor. Nō hinc te carmine ficto. A tq3 per ambages & longa exorā te nebo. Hac cōtago. inis. vel hac cōtages cōtagis. est macula cōtracta ex alteri rei tactu. Plauti. Nisi cauetis cōtagine vos inficiet aliqua. Corne. de vita Alexā. Ad fera bella redit mēbris cōtage fugata. Pro eodē dicimus & hęc conta gio onis. & hoc cōtagiū cōtagij. Iuue. sary. iiii. Dedit hęc cōtagio labē & dū bit in plures. &c. Verg. in buc. Nec male vicini pecoris cōtagia ledāt. Hac pro pago. inis. & hac ppages gis. prima pducta est ramus vitis tertę defixus. sed prima correpta est pgentes. Verg. ij. geor. Flexos ppaginis arcus. &c. Man. in syl. Propagis nostrerarius vber erit. Verg. vj. anei. Si romana potēs, itala vit tute ppago. Phil. xv. sary. Nobilis & celebri gñata ppage fereris.

♣ Abac/ec/&d.

Actis/&ec ecis. sed dis dauid/bogud optant.

(Sic declinantur) pluraliq; omnia desunt.

¶ Vnū nomē in ac/sc3 Lac habet lactis. Liquor satis notus. Vnum in ec/sc3 Halec habet halecis. piscis cognitus. David dauidis. Bogud bogudis facit. sunt duo noia regū. multi tñ hęc duo vltima indeclinabiliter ponūt. nullum autem illorum quattuor pluraliū recte habet. vt patebit in etherocletis.

Ech proprium hebræum recte vertemus in echis.

¶ Nomē ppiū hebræū in ech terminatū (licet passiz sine declinatu ponatur) recte tñ declinatur/& gtm in echis mittit. vt Melchisedech melchisedechis. Abimelech abimelechis. Bapt. mā. in syluis. Hoc est sacrificiū melchisedechis opus.

♣ Ab L.

L/sibi contrahit is: sed lis mel/fel/retinebunt.

¶ Nomē tertia inflexiōis in l/litterā terminatū mittit gtm in is/ addēdo is super/l. vt sal salis. vigil vigilis. cōsul cōsulis. sol solis. Sed mel & fel habet lis. in gio. Mel mellis/opus apu3 cū cara. Fel fellis. amaritudo cuiuslibet animalis.

Petri Ponta. Caput Sequendum.

Nil/nihil/vt neq̃ non declinabile dices.

¶ Nil/nihil sine declinatu sunt sicut neq̃.

L/recte flectes quod gens hebræa ministrat.

¶ Nomen hebraum in l litteram terminatum/rectius declinabiliter sub inflectione tertia. q̃ indeclinabiliter vsurpatur. vt hic Abel abelis. hec Rachel Rachelis. Mant. i. parth. Mar. Pinguibus & priscum donis imitentur abelem. Intelligo tamen si in vsu tuum huiusmodi nomina contrahis quia sacre litteræ ubi sine declinatu ponuntur. immutandæ non sunt.

Ab n

An in dant is & os. euantis procreat euan.

¶ Nomen tertiæ inflexionis in an/vel in in/terminatum mittit genitium in is latine/addendo is cum nominatiuo. & in os græcæ (quia quodlibet tale est græcum) vt hic titan/huius titanis/vel titanos. Sic pæan/pan/lephabian/hic delphin/huius delphinis/vel delphinos/sic cleusin/ialamin/. Sed Euan nomen bacchi. i. bonus filius:habet euantis in genitiuo:vel indeclinabiliter ponitur.

En latium dat inis. græcis is & os sociatur.

¶ Nomen tertiæ inflexionis terminatum in es habet inis in genitiuo si latine est. vt stramen straminis/fulmen fulminis. Si vero græcum est genitiuum in is & in os mittit. vt hic splen/huius splenis/vel splenos. hic ren/huius renis/vel renos. hic lien/huius lienis/vel lienos. Pauca vel nulla sunt alia in vsu.

Quicquid hymen signet tibi donat hymenis hymenos.

¶ Hymen siue sit sacerdos/siue cantus nuptiarum/siue pellicula qua primo cortu in utero virginis corrumpitur/semper facit hymenis & hymenos in genitiuo/vel sine declinatu est.

Quod fit in on dat onis:sed sæpius exit in ontis.

¶ Nomen in on tertiæ inflexionis (quod semper græcum est) genitium nunc in onis/nunc in ontis mittit. vt Dæmon demonis. canon canonis ammon ammonis. demophoon demophoontis. sarpedon sarpedotis. laocoon laocoontis. Nec aliam habes certam regulam.

Ab/r/

Is post/r/iunges. duplex/rr/farris habebit.

¶ Nomen tertiæ inflexionis in r litteram terminatum habet genitium in is addendo is cu3 nominatiuo. vt calcar. aris. mulier. eris. martyr. yris. foror.

oris. sulphur/uris. Sed *far h3* *faris* in genitiuo duplicato r. Quod solius vsus grammaticorum ratione prouenit: quapropter ridiculo mihi sunt. q̄ hoc nomen & alia multa sic poni differentie causa dicunt.

Lar proprium lartis dabit. hepatis hebatos/hepar.

¶ Lar proprium nomen imperatoris Lartis in genitiuo facit. pro alijs significatis habet laris per regulam. Hepar vero latine hepatis: græce hepatos mittit. hallucinantur qui primam corripiunt/quia per ita (græcam litteram) que semper producitur scribi debet. Id autem (q̄ ad rem non pertinet) addo ne te cum alijs multi tum author doctrinalis decipiat iniquiens & dices hepatis iubaris &c.

Cris tibi dant alacer/acer/volucer/tria tantum.

¶ Tria sunt adiectiua terminata in cer/quæ genituios in cris mittunt. Alacer alacris/cre/huius alacris latus. Acer cris/cre/huius acris, subtilis & fortis. Volucer, cris, cre, huius volucis velox.

Cum natis imber/celeber/bris/iungo saluber.

¶ Tria noia ex euntia in ber habent g̃m in bris cum suis cōpositis: imber imbris pluuia. q̄ olim mensis martius dicebatur. Hinc sunt composita septembris. i. septimus mensis ab imbri. i. martio. sic october: noueber: december. Hic celebrer hæc bris. & hoc bre. huius bris. ē inclutus & nobilis. Hic saluber. hæc bris & hoc bre. huius salubris. i. salutifer siue salutaris: sed ad aerem vel ad corpus magis refertur. vt locus/hortus/campus saluber/terra/regio/patria salubris/pratum/predium/colum salubre.

Bris beris in terna/brimulciber adde sequenda.

¶ Nomen mulciber quod a mulceo: es: & imber imbris deducitur est vulcanus. tã sub sequenda q̄ sub tertia declinatione inflectit. sed qñ est declinatus sequendi h3 mulcibri in g̃tō. Plau. in aulula. Mulcibrium accerse capitis periculo. Quando vero est tertij facit mulcibris vel mulciberis. Martia. in epyg. Nil nisi flammivomi mulcibris istud erat. Ouidius. in epig. Mulciberis capti marsq3 venusq3 dolis.

Hæc dant tris venter/mater/frater/pater/vter/

Accipiter: lynter. & quod descendit ab illis.

¶ Septem nomina substantiua in ter habent genitiuum in tris cum suis compositis. sicut a nomine pater. diaspiter: marspiter: opiter & similia. Venter ventris alius. Mater: matris. Frater. Fratris. Pater patris. nota sunt. Vter: vtris. Iaguna Accipiter accipitris: falco auis. I. lynter lytris: nauicula piscatoria: aut vas in quo sues comedunt.

Sic adiectiuium pones quod desinit in ster.

Nomen adiectiuium terminatum in ster genitiuum mittit in tris. vt hic campester hæc campestris & hoc campestre. huius campestris. sic Paluster/ Peder/ ster/ Equester/ Siluester. &c.

Hoc iter tibi dat/ quod iter formare videtur.

Iter sequendū regulam h3 itineris in gō: & iter h3 itris. s3 grāmaticorū vltus relinquens ntrm iter/ obliquos seruauit: & cōtra relinquens obliquos itris itri &c. ntrm & casus ei similes. Iter tm retinuit. Plau. i bacci. Ergo itine
+ fereq meū me fines. Lucre. lib. vii. Cōcussos & labefactos itere multo.

Sic Iouis illud habet/ quod Iuppiter edere credis.

Hic Iouis huius Iouis/ & hic Iuppiter huius Iuppitris pro eodem dicitur. Iez Iuppiter in rectis/ & Iouis in obliquis vltus grāmaticorū in obliquis retineat. Lucre. iiii. Te pius æthereas tandem Iouis aliet in edes. Idem. x. Iuppitris ætherei tanta hæc clementia mouit.

Ter græcum ferine semper formatur in eris.

Nomen græcum in ter genitiuum in eris mittit. vt Iother huius Iotheris/ dy ster/ huius eris. sic panther/ luter/ caracter/ physeter &c.

Robur/ ebur/ iecur/ atq; femur/ dat oris genitiuo.

Quattuor nomina in vr genitiuum in oris terminant. Robur. oris. species quarcus vel fortitudo. Ebur eboris/ dens elephantorum. Iecur iecoris intestinum hominis quod amoris sedes appellatur. Femur femoris pars corporis
satis nota. quattuor nomina in vr genitiuum in oris terminant.

Sed cor dat cordis. tantum hæc remouenda notauit.

Cor h3 cordis in gō. hæc sunt q̄ excipienda a gñali regula inueniemus:

Ab. S.

As atis donat. As assis/ mas maris effert.

Hoc vas dat vasis: hic vas vadis/ ac duo signant.

Nomen tertiæ inflexionis in as terminatum format genitiuum in atis: vt veritas/ huius veritatis. mecanas/ huius mecanatis. Sed quattuor excipiuntur. quia aliter mittunt. As/ huius assis. Ponderus duodecim vnciarum/ obolus/ & solida possessio. Mas/ huius maris masculus. hoc Vas huius Vasis/ in quo aliquid reponitur. hic Vas huius vadis/ qui pro alterius debitis sponso manet. vel est ipsa sponsio.

Quando virum lapidemus notat græcum as/petitantis.

¶ Nomen græcū in as quod vel virū vel lapidem significat/gtū in antis forte mat. vt pallas.antis. Gigas.antis. Elephas.antis. Dramas.antis. Acragas. acragantis quīs sit mons: sic tamen appellatur ab acragante illic sepulto.

Cætera sunt in adis vel ados/modo græca notentur.

¶ Nomen grecum in as quod neq3 virum/neq3 lapidē designat/adis vel ados in genitiuo recipit. vt hæc Hebdomas/ huius hebdomadis vel hebdomados. hæc Pallas/huius palladis vel pallados, sic Lampas. Dorcas. Olympias. Archas. monas. Decas &c.

Sed nugas/fas/atq; nefas/inflexile pones.

¶ Tria sunt nomina in as sine declinatu. hic & hæc & hoc Nugas/huius nugas &c. i. mendax & vaniloquus. hoc fas/huius fas. &c. ius vel licitum. hoc Nefas/huius nefas &c. Iniuria vel crimen illicitum.

Es dat itis si mas est: aut commune duorum.

¶ Nomen in es tertie inflexionis masculini vel communis generis duorum/h3 gtū in itis. vt hic Trames huius tramitis, hic & hæc Miles/huius militis.

Verres dat verris: sed vates vatis habebit.

¶ Verres habet verris in genitiuo. est porcus non castratus vel fur. Vates habet vatis. est deus/propheta/vel poeta.

Sed paries/aries: interpres & indignes: impes:

Et præpes/perpes/locuples/magnetsq; teresq;

Inquies/& manfues/hebes/addit etis genitiuo.

¶ Tredecim nomina in es partim masculina partim communia genitiuum i etis terminant. Paries parietis/murus. Aries. etis. masculus ouis. Interpres. etis. qui vel que aliquid interpretatur/sive explanat. Indiges. etis. sanctus vel sancta nullo indigens. Impes. etis. impetus vel impetuosus. Præpes. etis. vox quasi platis volans pedibus. Perpes. etis. perpetuus. a. um. Locuples locupletis diues/cui loca bonorum plena sunt omnia. Magnes magnetis/lapis qui ferrum ad se naturali virtute contrahit. Teres/teretis/rotundus. a. um. cū longitudine/sicut est hasta. Inquies inquietis/sollicitus vel turbatus/& sine quiete. Manfues. etis. benignus & misericors. Hebes. etis. rudis & infatuatus. Si vero de pietatis ratione hic quicq; efflagitas. te (quisquis es) inconsultum reputo. pueri enim ad ea respondere nequeunt/que nunq; ipsi audierunt. pietatum autem determinatio vltimū fere totius gramatice. locū sibi merito vedicat.

Petri Ponta. Caput Sequendum.

Hæres/pes dat edis/cum multis compositiuis.

Hæres & pes cum suis compositis habet edis. in genitiuo. vt hæres heredis. Cohæres cohæredis. Exhæres exhæredis. Pes pedis. Tripes tripedis. Bipes bipedis. &c.

Dat tibi nomen idis: quod de sede retinetur.

Nomē in es/ cōpositum a verbo Sedeo sedes. genitiuum in idis/ format. vt Præses præsidis. Obles obfidis. sic Refes. Defes. &c.

Appellatiuis græcis genitiuus in etis.

Nomē græcū in es/ appellatiue qualitatis genitiuū in etis/ mittit. vt Lebes leberis. Tapēs tapetis. sed & tapete tapetis. & hoc tapetum tapeti. pro eo dem dicitur.

Etis/ is/ i/ proprium græcum es/ plærumq; ministrat.

Nomē græcum in es/ si sit proprium genitiuum in etis. in is. & in i. mittere cōperit. vt hic Dares/ huius daretis/ daris/ & dari. hic Chremes/ huius chremetis/ chremis & chremi. sic (si vis) Aristoteles. Achilles. Vlisses. Aristophanes. Ioannes q̄p̄ hebræum est. &c.

Es muliebre tibi mutatur in/ is/ genitiuo.

Nomē in es/ gñis. scilicet. habet genitiuū in is/ mutato es/ in is/ vt hæc Labes huius labis. hæc Fames huius famis. sic Strages/ Clades. Aedes. Proles. &c.

Hæc per etis seges/ atq; quies/ abies/ teges/ edam.

Quattuor noia in es/ foeminini gñis habet genitiuū in etis. hæc Seges huius segetis: quicquid seminatur aut metitur. Quies. etis. tranquillitas. Abies. etis. arbor quæ & sapinus appellatur. Teges. etis. domuncula pauperum. & stramineum tegmen: quod vel sub pedibus sternitur. vel ad parietes contra rigorem frigoris cōnectitur.

Mercedis merces: cererisq; ceres retinebit.

Merces facit in gēto mercedis. est premiū. Ceres vero facit cereris. est diuinatrix frumeti/ vel ipsum frumentum. aut panis.

Hagnes hagnetis nemo nisi barbarus inquit.

Hæc hagne græce flectes. hæc hagna latine.

Hagnes hagnetis. q̄ plariq; declinat barbarū est. sed vel hæc hagne hagnes græcæ: vel hæc hagna hagnæ latine inflecti d̄. Est aut virgis nomē: cassi

vel castitas interpretatur. Ambro. in vita eiusdem quis aut sanctissime illius hagnes nō obstupefat &c. Mna. De virginib⁹. puida natalis dux erat hagna soli.

Is recto similem tibi formabit genitium.

¶ Nomen in is terminatum habet gtm ntō similem. vt panis huius panis, canis huius canis, sicut clauis/febris/peftis/pellis/cutis/testis.&c.

Sed lapis/& cupis dat idis/cum compositiis.

¶ Duo latina in is habent gtm in idis cum suis compositis. Lapis lapidis petra. Cuspis idis, acies/sive acuties. Bicuspis bicuspidis, habens duas cuspides, sic tricuspis tetracuspis &c.

Exanguis similat: sed sanguis sanguinis edit.

¶ Licet sanguis in genituo sanguinis mittat exanguis tamen ab eo compositum/genitium exanguis facit, vt patet in praambulis.

Cassis idis galea est/cassis sis rhæte vocatur.

¶ Cassis bifariam capitur. Primo est galea/quam bellatores contra ictus in capitibus gestant, tunc habz cassidis in gto. Sequundo est rhete/quo vel aues vel fere/vel pisces captantur, tunc habet cassis in gto. Vide in capite de gñib⁹.

Issis pondus habet: medium non flexile semis

¶ Semis duas habet significantias. Primo est pondus, s. media pars assis siue libra/ tunc habet semissis in genituo. Sequundo est medius, a. um, tūc est in declinabile, & magis in composito q̄ in simplici reperitur.

Ris cinis/impubis/cucumis/cum vomere/puluis.

¶ Quinqz nomina in is (quæ & in er formari possunt) genitium in eris mittunt. Cinis vel ciner huius cineris impuluerizatio combustibilium. Impubis vel impuber, huius impuberis nondum primam habens lanuginem; siue barbula. Cucumis vel cucumer: huius cucumeris herba de genere peporum. Vomis vel vomer, huius vomeris, cauda aratri vel ipsū aratrū. Puluis vel puluer huius pulueris, est cuiuslibet rei incineratio.

Sis tellus/tis lappa dabit/glis bestia gliris.

¶ Glis (vt in generibus dictum est) vbi & testimonia requiras trifariā sumitur. Primo est argilla, tunc habet glissis in genituo. Sequundo est lappa, tūc facit glitis. Tercio est bestiola multum dormiens, tunc habet gliris.

Dant, samnis/lis/dis/memphis:charis:& quiris:itis.

¶ Sex nomina in is, hñt gtm in itis, samnis, itis, populus Italia, Lis litis rixa,

Dis ditis substantiue pluto adiectiue diues, memphis memphitis latine ve
memphis memphios græce; est vrbs egypti. Charis itis, gratia. Quiris qui
tis hasta vel mars, vocabulum est sabinum & pro populo romano sumitur.

Is vel idis/vel idos/græcum is plerumq; reponit.

Græcum nomen in is finitum; tres interdū gtōs h3 in is/in idis/& in ido
vt hic capis, huius capis. dis. vel dos. hæc alpis, huius alpis alpidis vel aspidis
sic paris aclis/jagis/pixis/pyramis/paropsis/parotis/diplois.

Sed pyrois/simois/opois/formantur in entis.

Tria nomina græca in is formant genitium in entis. hic pyrois huius
roentis, est vnus equorū solis. Vel ipse sol. Corne, de vi. Alex. Explicuere ma
nus ipso pyroentis in ortu. Hic Simois/huius simoentis / fluuius Troianus
Verg. iiii. anei. Alma venus phrigij genuit simoentis ad vndam. Hæc opois
huius opoentis/oppidum inter locos. quod & opus bruntis, dicitur. Strab
lib. vij. opoentis ad menia ebulliebat lacus ignibus &c.

The thetis aspirans thetidis. thys tethyos edit.

Thethys Bisariam sumitur. Primo est mater Achyllis. tūc aspirat pri
syllabā sic thetis. & habet thetydis in gtō. Phil. saty. iiii. Nec thetidis iache
mas nec amate vulnera tisbes Fletibus equalis. Sequēdo est vxor Ocean
gina aquarū. tunc posteriore aspirat syllabam. sic tethys. & h3 in gtō tethyos
Mant. ij. Parth. Maria. Tethyos occidit populi littulq3 britannum. &c.

Quod fit in en & in is (sicut pollis) dabit in is.

Nomen quod in en & in is ntrā mittit gtrā in inis terminat. vt hæc pho
cin vel phorcis; huius phorcinis. sic Delphin vel delphis. Eleusin vel eleusis.
lamin vel salamis. Actin vel actis. Trachin vel trachis. &c. His additur Po
lis quod licet non habeat ntrā in in. tñ pollinis. In gtō facit. Est autem pol
subtilior pulvis farina. Est & nomen grandis. gigantisse quæ aduersus milite
Karoli magni in hispania duriter promicuisse fertur.

Hic os vult oris/tibi cætera dantur in otis.

Nomen in os gene. mascul. format gtrā in oris. vt hic ros roris. flos flos
mos moris. Alia vero otis in genitiuo recipiunt. vt Sacerdos. otis, compo
otis. Impos. otis. sic dos/ nepos/monoceros. egoceros &c.

Quod fit in os & in or genitium format in oris.

Namq; vbi rectus erit duplex nihil s tibi flectet.

Nomen cuius nominatiuus in or & in os terminat gtrā in oris format.

hic honor vel honos huius honoris: sic odor / lepor / arbor / sapor / sopor. &c. Regula namq; est: quoties nominatiuus duas terminatiões h3 quarũ altera est s; obliqui ab s; discedunt. vt alteram terminationem sequantur. vt hic sanguis vel sanguen; huius sanguinis: & alia multa de quibus paulo ante diximus.

Bos bouis: at custos dis vult. os oris & ossis.

¶ Bos habet in genitiuo bouis: custos. dis: os. oris. pro bucca. & ossis pro duritia illa quę inter carnes concluditur. reliqua sunt clara.

Glossis flos / gloris lignum / glos fœmina glotis.

¶ Glos (vt in generibus plane dictum est vbi & testimonia habes) trifariam accipitur. Primo est quidam flos: tunc facit glossis. Sequēdo est lignū emortuum. tunc habet gloris. Tercio est vxor fratris. tunc mittit glotis.

Tros & athos / minos / thos / heros / ois & oos.

¶ Quinq; nomina in os q̄ gręca sunt genitiuum in ois vel in oos terminant. Hic tros: huius trois vel troos fuit rex troię. Sed hic & hac tros est nomē gētis. Hic Athos huius athois vel athoos: est mons Macedonia. Hic minos huius minois vel minoos: fuit rex cręta qui propter suam iustitiā iudex animarum apud inferos esse fingitur. Hic thos: huius thois vel thoos aial de genere lutorum. Hic heros: huius herois: vel heroos dominus nobilis.

Parthenios & rhinoceros dant otis & ontis.

¶ Duo nomina in os habent otis & ontis in genitiuo. Hic & hac Parthenios huius Partheniotis vel Parthediontis ē amator vel amatrix virginitatis. Man. in epi. Hoc opus eterne partheniontis erat. Hic rhinoceros huius rhinocerotis vel rhinoceronis animal habens vnum cornu in naribus. vnicornis alias nuncupatur. Mar. in epig. Et pueri natum rhinoceronis habent. De terminatione otis in vtroq; genitiuo nulli dubium esse puto. est & rhinoceros vasculum. quo oleum in balneis guttatim stillatur.

Vs dat oris. sed eris viginti vnumq; reponunt.

Munus / acus fœdus / viscus / pondus / glomus / hulcus /

Sydu / holus / vellus / funus / cum vulnere / pignus /

Fœnus / opus / vetus / atq; scelus / genus / & latus addas /

Rudus / onus: sed oris pignus: fœnus quoq; donant.

Nomē in/us/nō femininū habet oris in gto vt tēpus tpis:corp⁹ corporis
sic facinus/tergus/pectus/lepus.&c. Sed vnū & viginti sunt noia nō feminini
na quē gtm in eris mittūt. Munus eris. donū vel officiū. Acus aceris. purge
mētū frumēti. Fœdus eris. pactū & cōcordia. Viscus visceris/caro q̄ inter pe
lem & ossa delitet pro intestino accipitur. Pōdus eris. onus vel rei maiestas.
Glomus eris. cōgeries fili. Dicitur & hic glomus. mī. Hulus hulkeris turni
cutis notēti sanie puenies. Sydus eris. stellatū signū vel queuis stella. Holū
quacūq; harba in horto crescit. Vellus velleris. pellis cum lana vel ipsa lan
per se. Funus eris. cadauer/mors/vel exequiā factā pro defunctis. Vulin⁹ eris
plaga. Pignus eris. vadiū siue depositio. Fœnus eris. vsuraria mutatio. Opus
eris. vniuscuiusq; labor. Vetus eris. antiquus. Scelus eris. crimē. Genus ge
neris/generatio vel modus rerum. Latus eris. costa quē est inter humeros/
clunes. Rudus eris. fragmentū lapidū/& congeries frustorum alicuius frag
adificij. Onus oneris. pondus. **H**ec duo tamen pignus & fœnus genitium
in oris, & quidem frequentissime mittunt.

Vs quod fœminei generis formatur in vtis.

Nomē in us tertie inflexionis feminini. gen. habet gtm in vtis: vt virtus
huius virtutis. sic seruitus/iuuentus/salus. &c.

Sed subscus incus/palus/hæc pecus udis/habebunt

Quattuor noia in us/ fœmi. gene. tertie declinationis habent gtm in udis
subscus/udis. Id quo tabulæ inter se cōnectūtur. Lactā. de leg. Subscude diti
pta soluūtur cōpagines. &c. Incus/incudis. id in quo fabri ferrarij cudūt. Pe
lus/udis. locus luto plenus. vel ipsum lutū. Pecus pecudis omne animal hu
mana carens effigie. sicut & pecus pecoris.

Telluris tellus: veneris venus edere constat.

Tellus habet telluris in gto. est terra/vel dea terre. Venus habet veneris
est amor/pulchritudo/vel dea amoris/& pulchritudinis.

Vris dant monosyllaba. sus & grus/uis/edunt.

Nomen in us/tertia inflexionis vnicā habens syllabā mittit genitium ui
uris. vt Thus thuris. Pus puris. sic Rus. Ius. Mus. &c. Sed Sus habet sus
est porcus vel porca. Grus habet gruis: est auis.

Intercus dat vtis fixum seu mobile ponas.

Intercus substantiuum est morbus qui inter carnem & cutem fluit. Sol
adiectiuum est patiens talem morbum: semper Intercutis habet in genitiuo
Vide in capi. de generibus.

Græcum nomen in us/untos simul untis/habebit.

Nomē grecum in us/tertię inflexionis mittit genitium in ontos. vel in ontis. vt hęc amathus huius amathuntos vel amathuntis. sic opus/ hydus/ cerasus/plac⁹/linus/trapezus/hiericus/phicus/philus/lipus. &c. Suntq; nomina locorum omnia.

Gracum quod dat pus dat odos vel odis genitio.

Nomē gracū in pus/terminatū format gtm in odos vel in odis. vt Tripus huius tripodos vel odis. (caue cū barbaris/hic tripas dicas) sic melāpus/ædi pus. q tñ & ædipus. pi. & ædipodes huius dæ. dicitur.

Diphthongata duo prēs prædis & æs dabit æris.

Duo sunt noia quæ per æs diphthogatū scribuntur. Praes prædis/possessor vel diues. Aes æris generale nomen metallorum.

Dis laus/fraus. triplex tibi syllaba donat emaus.

Laus & fraus habet dis/in gto nec plura sunt in aus. nam quod in sacris de castello. Emaus canitur. per duas syllabas; mēdolum est; debet em per tres syllabas proferri & sicut dominus declinari.

B/dat bis/p pis/phi phis/dabit/s/ subeunte.

Nomē in b/s/terminatū format gtm in bis. vt arabs arabis. calybs calyo bis. scrobs scrobis. vrbs vrbis. Sed nomē quod in p/s/exit gtm in pis format. vt daps dapis. seps sepis. stybs stybis. inops inopis. Quod vero in yphs terminatur: genitiū in phis/mittit. vt gryphs gryphis. cynniphs cynniphis. addūt nōnulli cateliphs cateliphis. & kiraphs kiraphis.

Tu tamen e/rekti mutabis in i/genitio.

Quādo nominatiuus habet e/ante b/s/vel p/s/debet mutari in/i/in genitio. vt Celebs celibis. Princeps principis.

Cum monosyllaba sunt/tunc non/e/vertere debes.

Quando in nominatiuo vnus syllabe/e/ante b/s/vel p/s/ponitur in genitio mutari non debet. vt Plebs plebis. Seps sepis.

Ast hyemis dat hyems. pultis puls: aucupis auceps.

Hyems habet hyemis in genitio est pars anni satis nota. Puls habet pultis. est sorbillum. Auceps habet aucupis. est captator auium.

Dat capitis caput. Ast ipitis tibi compositum dat.

Caput facit capitis in genitio. Sed omnia eius composita habent pitis: vt fūciput fūcipitis. occiput occipitis. anceps ancipitis. biceps bicipitis. præceps

præcipitis et cætera.

Nautr/super s/tibi tis dabit in genitiuo.

C Diſtio in n/s vel in r/s terminata genitiuū in tis format: vt animās aut mantis. gens gentis. tyrūs tyrynthiſ. Mons montis. Aruns aruntis. Pars partis. Iners inertis. Mors mortis. Tiburs tiburtis.

Dant dis/glans/nefrens: quod pendo libraꝝ donat.

C Tria nomina in n/s genitiuum in dis mittūt. Glans gladis fructus quicquid/quo olim homines nunc porci veltuntur. Nefrens nefrendis porcellus qui licet ablactatus ſit teneriores adhuc dētes habet/ꝓ vt fabas aut alia quouis duruſcula frendeat/ſive mordeat. Libripens libripendis quod a pendo pdis/& libra librā componitur iſ eſt qui vel nummos vel res in publico vendatas ponderare habet.

Erons folium dat dis. frons pars capitis tibi dat tis.

C Frons bifariam ſumitur. Primo eſt folium vel ramus arboris. tūc habet in gēto frondis. ſequūdo eſt anterior pars capitis. tunc habet frontis. teſtimonia habes inter genera.

Dis vult lens vermis. ſed tis fluuiale legumen.

C Lens/duobus modis accipitur. Primo eſt vermis qui crinibus inhaeret ſolet. tunc habet lendis in genitiuo. Verg. Vnda maris capiti lendes deducit iniquas. Sequendo eſt herba in ripis fluuiorū maxime creſcēs qua anſeres benter veſcūtur. tunc habet lentis. Plin. lib. vii. Inuenio apud veteres authorē equanimitatē fieri veſcetibus lente.

Vntis eo queo cum natis dat participanti.

C Participiū præſentis temporis ab eo & queo cum compositis genitiuum in vntis terminat. vt lens euntis. Exiens exeuntis. Quiens queuntis. Nequeus nequeuntis.

Entis ab ambio. ſed dis natum ex eorū deminuat.

C Ambiens quod eſt participiū ab ambio habet ambiētis: ſed cōpoſita aamine cor formant genitiū in dis ſicut ſimplex. vt cōcors cōcordis. Diſcordis. Vecoris vecordis.

Ab x.

C iſtibi nomen in/x/dabit: x/tamen inde retractes.

C Nōmē in/x/mittit gēn in cis/remōmēdo/x/quod eſt in nō. vt pax huius

De orthocletis nominibus.

FO. xxxiiij.

cis. fex huius fecis. pix huius picis. precox huius precis. crux huius cis.

E super /x/ mutabis in /i/ polyfillaba si sint.

Nomē polysyllabū habens /e/ ante /x/ mittit gtm in cis. mutando /e/ in /i/ vt vindex vindicis. Iudex iudicis. Sed si monosyllabū est nihil mutatur. vt fex fecis. Nex necis. Prex precis.

Quinq; reflex/celex/mirmex/veruex/ecis halex.

Quinq; sunt noia in /x/ quæ gtm in ecis/mittūt. Hic Reflex refecis. palmes qui in vite succiditur. Celex celecis: nomē fluuij in paphlagonia. Mirmex mirmecis: proprium nomē serui. Veruex veruecis: aries castratus. Barbari muto nē appellant/ cum muto virilis sit mētula. Halex halecis: garum & piscis. Vide in capite de generibus.

Rex:lex:grex:remex:coniux:illex:aquilex:frux:

Inq; pitix dant gis. sic plurima græca reponis.

Nouē sunt noia latina in /x/ litterā terminata quæ gtm mittunt in gis. quibus adduntur plurima græca. vt sequentes regulæ docebūt. Rex regis qui regit. Lex legis regulā vel institutio. Grex gregis turba pecudū. Remex remigis qui nauim remo impellit. Coniux coniugis qui vel quæ matrimonio coniugatur. nec in unx/ sed in ux/ exit. quia non a coniungo coniungis. sed a coniugio coniugas/ vt in gribus dixi/ descendit. Illex illegis irregularis. cōprehende exlex/selex. Sed hic & hæc & hoc Illex illicis a verbo illicio illicis. est res quæ suis voluptatibus & blandicijs aliud ad se trahit. verū hæc illex illicis quercus vt habes in generibus. Aquilex aquilegis putearius qui de effodiendis puteis certo in loco rationē habet. Frux frugis: quicquid de fortu terræ in nostrā alimētum conuertimus. hæc fruges sapius dicitur. Impetrix impetigis est scabies dura & aspera lichenen graci vocāt. vide inter græca lichen. Quia autem impetrix carmen ingredi non potest thesēs faciens coniunctionemq; inter polui.

Sphynx:ortyx:biturix:iynx:meninx:& iapix:

Phryx:sirynx:aux:styx:allobrox:strix:& iazyx:

Atq; phalanx:& oryx:mastrix:pharinxq;:larinxq;:

Pompholigem:lelegemq; addo. gis vel gos habebunt.

Viginti sunt noia græca in vulgatiore vsu/ quæ genitiuū in gis/ vel in gos/ mittūt. Sphynx sphyngis/ vt sphynxos. mōstrū capite virgineo/ dorso penato

& pedibus leoninis: quod apud thæbas transeuntibus ænigmata propofuit fingitur. Ortyx ortygis vel. gos. cothurnix auis barbari caleam vocant. Biturix biturigis vel. gos. populus gallicæ. lynx lyngis vel. gos. auis/vulgus totuellam vocant. Meninx meningis vel gos pellicula quæ cerebrum inuoluit & regio lotophagorum. & nympha ad quam vlisses diuertit. Iapix iapigis vel gos. rex & ventus apulie. Phryx phrygis vel. gos. troianus. Sirynx grygis vel. gos. fistula & nympha quæ in harundinez/verfa fingitur. Aux augis vel. gos. apis siue curuatura in curri bus. Styx stygis vel. gos. palus inferni filia oceani. Allobrox allobrogis vel. gos. populus galliæ qui labaudienfis dicitur. Strix frigis vel. gos. auis nocturna. & malefica mulier/quæ infantes fcinat. iazyx. gis. vel gos. populus septentrionis in germania. Phalanx. gis. vel gos. turba militum. araneus/ & digitorum internodium. Orix. gis. vel. gos. animal siluestre in getulia: cuius pili caput versus crescunt. Mastix mastigis vel. gos. flagellum. Pharinx. gis/ vel gos/ dea fitis & famis. Larinx laringis vel gos. rector larius/ qui dei sunt penates. Pompholix pompholigis/ vel. gos. scoria siue fordes metalli. Lelex lelegis vel. gos/ populus & terra prope charas in assyria. Horum autem testimonia hic omittenda breuitas persuasit quod tamen ex Cornucopie aut Calepino inuentu facilia sunt.

Plurima gallorum sic ponam nomina regum.

¶ Multa nomina regum gallorum terminata in x græcam formationem sequuntur: quia genitium etiam in gis vel in gos mittunt. vt bæorix bæoris gis vel gos. sic Dūnorix/ ambiorix/ vercigentorix/ orgentorix/ exoredorix &c. Quæ in hystorijs gallorum leguntur.

Tis: nox: nifq: senex: vis: nix: tilis adde suppellex.

¶ Nox habet noctis in genitio: tempus est tenebrosium. Senex habet senis est qui iam ætate transacta neci appropinquat. Nix habet niuis notū est. Suppellex habet suppellectilis possessio vel facultas.

Chis: thomyx: & onyx. mastix damus: atq: diorix.

¶ Quattuor nomina sunt in x terminata quæ genitium in chis aspiratum dte mittunt. Thomyx thomichys restis ex canabe factus. Onyx onychis preciosus lapis. Comprahende compositum Sardonix/ donichis. mastix masticis: est gummi vel colorum aggregatio. Vide in generibus. Diorix dionichis vel diorigis, aut diorigos. est fossor vel ipsa fouea.

Astianax & hylax. hipponax: iungito bibrax:

Dant actis tantumq: briax patrio dabit axis.

¶ Quattuor sunt nouina in ax/ quæ genitium formant in actis: Astianax actis. filius Hæctoris troiani. Hylax/ actis. proprium nomen canis hipponax

actis. proprium nomen poeta. Bibrax/actis populus galliæ propria Cēlarum urbem. Sed vuum est in ax quod genitium habet in axis scilicet Briax, xis. proprium nomen viri.

Vnx non vns vncis semper dabit vncia natis.

Compositum a nomine vncia q̄ semp in vnx & nunq̄ in vns terminatur genitium in vncis mittit vt quiquunx. Septunx/cis/deunx/cis. Id autem per superiores regulas satis dignosci potuit: sed contondenda illorum erat insania qui eiusmodi nomina per ns scribi debere contendunt.

➤ Datius & accusatiuus.

I terno/em quarto Latiali more repones

Datiuus singularis tertiæ declinationis: terminatur in/i/ vt huic fratri. Ac culariuius in em vt hunc fratrem.

Græcum nomen in is si recto est par genitiuus

Accusans dat in im/sed in in/plærumq; ministrat

Nomen in is terminatur cuius genitiuus similis ntō reperitur habz actm in im vel in in. Sed quia huiusmodi nomen pueris cognitu difficile est. nota aliquot particulas. Prima est. Nomen fluuij in is. vt araris. tyberis vel tybris tygris/phafs/albis (Sed Iordanis iordanem facit) Sequenda propriū nomen viri. vt A lexis. Daphnis. Paris. Adonis &c. Tertia nomen mulieris. vt Chrysis. Misis. Isis. Archillis. Quarta nomen deorū. vt Apis. Buis. Oiris. Quinta nomen dearum. vt Isis. themis. tethis. nemesis &c. Sexta nomen figurarū vt sinthesis. antithesis. antiptosis. sylepsis &c. Septima nomen appellatiuū variegationis. vt maguderis. charibdis. phthyis. pleurefis. diecesis. polis. & composita. Quæ omnia licet aliquando in genitiuo crescant. genitiuum tamē similem etiam nominatiuo habere comperiuntur: & ita regulam tenent.

Im tussis/rauis/cucumis/vis/& sitis ædunt.

Quingz sunt nomina latina terminata in is quæ accusatiuum singulare in im tantū mittunt. Tussis hanc tussim titilatio pulmonis vel pectoris ad guttur. Rauis hanc rauium raucedo quæ vel nimium clamando: vel ex frigore post calorem prouenit. Cucumis: hunc cucumim iam patuit. Vis hanc vim violentia. Sitis hanc sitim appetitus bibendi & translatiue omnium rerum.

Sed peluis/clauis/buris/cum recte securis.

Et febris/turris/puppis/cum naue bipennis.

Torquis/pestis/aqualis/in em vel in im tibi donat.

Tredecin sunt nomina latina tertia declinationis quæ mittunt accusatiui in em & in im. Peluis hanc peluē vel peluim vas in quo lauitur. Clauis: hanc clauē vel im. quō hostia referantur. Euris: hanc burem vel burim. cauda arcetri. Restis: hanc restem vel im: funis siue corda. Securis hanc securem vel im. quo ligna findimus. Febris: hanc febrem vel im. morbus satis notus. Turrem hanc turrem: vel im. ars. Puppis: hanc puppem vel im. posterior pars nauis. Nauis hanc nauem: vel nauim. quo aquas traicimus. Bipennis hanc bipennem vel im: securis quæ utrimq; scindit. Torquis: hanc torquem vel im: catenula aurea quæ nobilium collis imponitur. Pestis: hanc pestem: vel pestim. pestilentia. Aqualis: hanc aqualem: vel im. est meatus per quem aqua labuntur.

Omnibus in græcis vna hæc tibi regula seruit.

Is petit in/ sed idis dabit em/ dabit os per/ a/ quartum

Gracum nomen in is varios habens gētos varios h3 & accusatiuos. Nā gto in is descendit actiui in im. sicut iam dictū est: ab Idis venit em, ab os formatur a. vt paris: huius paris paridis: vel dos. hunc parin paridem vel parim.

Græca notes/ quia plusq; vsus te nemo docebit.

O vel/ a/ d/ n/ r/ s/ x/ quod & n/ genitiuo.

Præbet. a/ dat quarto. si græco more reponas

Nostri lege dat em, neutralia nota putantur.

De nominibus græcis vsu magis q̃ grāmaticorū p̃ceptiones cōsuleri uat. qm̃ nunc latine: nunc græce flectūt. & ita tā latinas q̃ gracas regulas seruant. Itaq; oia q̃ sequuntur hnt actiui in em more latino. & in a more græco nisi genus repugnet. Primo græcū in a. vt dogma. crisina. Sequundo græcū o. vt stilbo symo. Tertio græcum vel hæbraum in d. vt David/ Bogud. Quarto græcum in n. vt Pan/ Titan/ Syren/ Lychen/ Delphin/ Eleusin. Canon. Demon. Quinto græcū in r. vt acer/ crater/ martyr/ gaddir/ hector/ rhetor. Sexto græcū i/ s. vt gigas/ archas/ chremes/ dares/ pyxis/ paropsis/ heros/ mynos/ cepus/ melampus. Septimo græcum in x. vt thorax/ pheax/ lelex/ mirmex/ styphryx/ celox/ allobrox. Vltimo omnia græca quæ habent n in genitiuo quoniam nō nescit. vt symois symoentis/ pyrois pyroentis/ amathus/ amathontis & similia q̃ p̃ceptione declarari non possunt. **N**eutra vero ex p̃ambulis istis nota sunt. sicut torcular: flumen: animal. &c.

Vocatius.

Par recto est quintus latij: s. gracia demit

Sicut in prambulis dictum est vocatiuus tertie declinationis similis est nominatiuo. vt o pater: o frater. Praterq. in grecis in quibus s. plerumq. remouetur. vt o Palla: o lampas: o chreme: o Achille: o colchi: o tethy q. li/s/ recipiant: hoc latina declinatio facit. vt o Pallas Lampas &c.

Ablatiuus.

Sexto dat in e vel in al vel in ar tibi neutrum.

Nomen tertie inflexionis gnis: cuius ntus i e i al/vel in ar terminatur/ ablm in i tm mittit. vt mare: vile aial: vectigal tocular: lacunar.

Far/præneste/iubar/soracte/& gausape/nectar/

Epar/sal/dant/e/tantum. vix cetera flectes.

Octo noia excipiunt a regula ia dicta quia ablatiu in e tm mittunt. Far farina: vel frumentu. Preneste oppidu samnitu. Iubar claritas. Soracte mons & oppidu. Gausape mappa: & quius pannus multu pilosus. Nectar lene vinu qui potus deoru esse fingitur. Epar intestinū. Sal condimentu satis notu. sed nasculino rectius q neutro gne pfertur. Si qua alia in e terminata ablatiu in e mittit: indeclinabilia sunt. vt cpe: quod tm hec capa/ & melius profertur.

Mensis. & as gentile per/ im/vel in addere quarto.

Quo solet. i tantum sexto tibi mittere debet.

Nomen tertie declinationis quod vel mensem significat. vt quintilis: sextilis/ september/ october/ november/ december/ vel quod in as terminatum gem tem denotat. vt Lugdunas/ Tolofas/ arpinas/ Rauennas/ nostras/ vestras: vel quod im. aut in accusatiuo donat. vt Charibdis: maguderis/ ibis/ thetis &c. ablatiuum in i tantum mittit.

Vel e dat sexto quod in em vel in im dabo quarto.

Nomen cuius accusatiuus in em vel in im terminatur ablatiuum in i vel e format: vt peluis clauis: buris &c. vide in accusatiuo.

Nauis/ciuis/auis/clauis/pugil/anguis/& vnguis.

Et vectis/strigilis/postis/vigil/amnis/& ignis/

Trix verbale/imber.classis.cum nepte.supellex.

Petri Ponta.

Caput Sequendum.

Dantur in/i/vel in/e/sexto velut vñus habetur.

Decē & septē nomina substantiua ablatiuū in/i/& in/e/ mittunt. quibz additur verbale nomen in trix. sicut victrix/vlrix/alrix. &c. significationes abbi iam patent.

Mobile quod negat/e/recto dabit i/vel e/sexto.

Adiectiuū tertiæ declinationis nō habēs/e/in nō ablatū in/i/vel in/e/terminat. vt audax/felix/vetus. Si autē nominatiuū in/e/ habeat ablatiuus in/i/terminat exit. vt satis patuit ibi. I sexto. &c.

Hospes/vel sospes/pauper/vel degener/huber

Hæc sexto dant e/tantum. plus dat tibi pluri.

Quinq; sunt nomina quæ licet adiectiue nōnunq; ponantur. ablatiuum terminat in/e/tantum mittunt. Plus vero habet pluri in ablatiuo significationes supra patent.

Proprietas hominis/vel virtus ampla poetæ

Si bene conspicitur plura immutata videbis.

Hominis proprietas aliquādo exigit vt adiectiuū tertiæ declinationis substantiue accipiat. tuncq; ablatiuū in/e/tantum mittit. vt Iuuenalis/martialis/lateranēsis/maior/senior/felix. &c. Authoritas etiā Poetæ nonnunq; efficit vt noia cōtra iā dictas regulas pferantur. vt mare pro mari. cœleste pro cœlesti. rhæte pro rhæti. &c. Oui. in Ibin. Et summā lybico de mare carpat aqua. Idē. iij. meta. Finē specie cœleste resumpta luctibus imposuit. Papi. in Ibi. ix. Capiūtur rhæte leones. sed caue simile facias nisi prius poeta sis ea sula authoritate qua illi qui hæc immutant.

Cætera quæ restant per e/tantum ponere debes.

Nomina tertiæ inflexionis de quibus hætenus nihil dictū est ablatiōis in/e/ mittunt. vt panis/canis/pater/mater/foror/frater/sacerdos. &c.

✠ Numerus pluralis.

✠ Nominatiuus. Accusatiuus. & Vocatiuus.

E S recto & quarto pluralibus edere noris.

Nominatiuus/actūs/& vñs/ plurales tertiæ inflexionis terminantur in es: vt patres/fratres. nō addo in textu quintum. quia in præterito

bulis dictum est vocatiuum effelsimilem notatiuo.

Sed gadis/syrtis/trallis/sardis/simul alpis.

Es/aut/is/donant: in yos: genitiuus yes/dat.

¶ Quinq; sunt noia que nominatiuum accusatiuum & vtrūq; plurales in is/ vel in es fine differentia mittunt. Gades vel gadis insule in Hispania. Syrtis vel syrtis harenosa loca in mari libyco. Tralles vel trallis oppidū in Libya. Sardes vel sardis vrbs libyæ. Alpes vel alpis mōtes altissimi galliā ab Italia diui detes: qui ppetuis niuib; cooperiuntur & albesunt. quod Hānibal Italiā inuadens trañbiles primus fecit. Græca vero quorū genitiuus singularis in yos terminatur tres illos casus plurales mittūt in yes/vt hæc erymnis hui⁹ erymnios. pluraliter erymnyes. sic libys: methamorphosis. &c.

Cum genitiuus ium dabit/xis bene quartus habebit.

¶ Quando genitiuus pluralis exit in ium. actūs in es/vel in eis/recte terminatur. debetq; xis per diphthogum scribi vt productū esse & a genitiuo differre cognoscatur. vt artes artium: has artes vel arteis. sic treis/ plureis/ omneis/ feliceis. &c.

Quartus in a/primi numeri (si pluribus addi

Rite potest) dabit as casu accusante sequundo.

¶ Quando accusatiuus singularis in em/& in a/terminatur actūs pluralis in es/& in as/legitime exit. vt hūc dæmonem vel dæmona: hos dæmones vel dæmonas. sic pyxidas: gigantas: lampadas. &c. Dico in textu si pluribus addi rite potest. quia multa habēt em/& a/in actō singulari que deficiunt pluratiuo. vt pallas: Hector/ Būiris. &c.

Sextus/e/donat/a/verum/i/tantum vult ia/neutris.

¶ Quādo ablatiu⁹ singularis nominis neutrius finitur in e/tres illi casus plurales exeūt in a/vt nomina corpora. sed qñ ablatiu⁹ terminatur in i/casus illi formantur in ia/vt cubilia/altaria felicia.

Sed tantū vetus a:sicut quod comparat edit.

¶ Vetus pro genere neutro facit vetera. sicut nomen comparatiui gr adus. vt doctiora meliora.

Plus & aplustre tibi formam sectantur vtramq;.

¶ Plus pro genere neutro habet plura. & plura. est comparatiuum nomen a multis. a. u. Cornelius de vita Alex. Pluria cōpositis peragēt certamina detris. Aplustre habet aplustria & aplustria: est quicquid in naui adhibet citra

De festiuitatibus. & Affinitatibus.
Voluptas p[er]p[et]rat[ur] an[te] h[oc].

Petri Ponta.

Caput Sequundum.

necessitate turpiter errant qui p[er] m[an]u[m] scribunt. Cice. in arato. Fulgent argēti
stellis aplustria puppis.

Secundus. Georgius
Ludicra non ternę sed primę est atq[ue] secundę.

*Ludicra/omnib[us] f[est]is
et pass[im] pass[im].*
Cuius Priscianus & Alexander nomē Ludicra in tertio declinatu reponā
nunq[ue] tamen est tertia: sed primę & sequēda inflectionis. Declinatur em̄ lud
cer vel ludic[us]. cra. crū. sicut Valla recte ostēdit. i. ioculatorius. a. um. Itaq[ue] lu
dicra in ntō | actō | & vtō pluralibus regulariter habet sicut niger. a. magis
a. In lege nāq[ue] scriptū est. Qui artē ludicrā exercuerit in quattuordecim ordin
bus primis ne sedeat. Vergilius etiā. v. aeneid. ait. Neq[ue] enim leuia aut ludici
petuntur pramia.

Genitiuus.

et pass[im] pass[im].
Nomen festorum dat ium / sed sepius orum.

Secundus
Tu sic vectigal / tu sic ancile reponas.

¶ Nomē plurale alicuius festi (de quo in sequēda declinatiōe dictū est) gēti
in ium vel in orū mittit. vt Bachanalia horū bachanaliū vel bachanaliorum
sic saturnalia: palilia: lupercalia: vulcanalia. &c. Quibus duo addūtur (licet n
sint festorū nomina) sc3 Vectigal horum vectigaliū vel vectigaliorum / est
butū illud quod soluitur pro vectura aliquarum rerum. Iusti. lib. ij. Vectig
liorum quia reuult solutionem capite plexus est. Ancile horū anciliū vel an
ciliorū. est breue scūtū circūquaq[ue] concisum: quale olim de colo ante pedes
mæ pompilij Romę decidisse fertur. Cursius. Anciliorum duo aliquātū
quesierunt. &c. terminationes autem (vt lēpe dixi) quę clare sunt intestatę
vbique relinquo.

ab h[oc] p[er]p[et]rat[ur]
Cum dedit / i / sextus: per ium / genitiuus habetur.

¶ Quoties ablatiuus singularis in i / terminatur genitiuus pluralis in ium
exit. vt a cubili horū cubiliū. a scilicet horum scilicet ium. ab amanti horū
amantium.

secundus
Nomen quod facio / capio / fors / & plica / donat

et pass[im] pass[im].
Collatum / & cuius tractum dat ium / vel a recto

Et vetus / atq[ue] memor / vel inops / vigil / & pugil / um dant

¶ Nomē cōpositū a facio. sicut artifex / opifex / carnifex. &c. a capio. sicut man
iceps / particeps / maniceps. &c. a fors sicut p[er]sors / exors / diffors. &c. A plica. sicut
simplex / duplex / duplex. &c. Cōparatiuum. sicut maior / minor / melior. &c.
Nomē cuius abstractū substantiū in ia / vel in iū / terminatur. sicut iocuplet[us]

facerdos/custos/a quibus locupletia sacerdotiū custodia dicuntur. Item hæc
quinq3 vetus/memor/inops/vigil/& pugil/ hæc oia habent um. in genitiuo
plurali, significata patent.

Plus dat ium/seu quæ tantum pluraliter effers.

¶ Quis plus sit cōparatiui gradus/habet tñ pluriū in gto/& oia nomina ter-
tia declinationis que pluraliter tñ declinatur gtm etiā in ium mittunt. vt pe-
nates penatium/mœnia mœniū, sic tres/manes/proceres, si aliter inuenias si ne-
copa est.

Cum sextus per/e/fit:tunc/um/genitiuus habebit.

¶ Qñ abltūs singularis in/e/tñ exit:gtūs pluralis in um/ terminat. vt a no-
mine horum nominū, a flumine horum fluminū, &c.

Vas vadis/as/mas/nix/cor/nox/os/lis/caro/samnis/

Dis/glis/atq; quiris/per ium/formant genitiuos.

¶ Tredecim sunt noia que quis mittat abltōs singulares in/e/ gtōs tñ plura-
les in ium/formāt. Vas vadis:spōsor. As possessio vel obolus. Mas masculus
Cor sedes vitæ. Nix aqua ad glaciē tēdens. Nox tenebrositas. Os oris bucca.
Os ossis duncies intra carne. Lis iurgiū. Caro siue hominum siue bestiarum
dicitur. Dis diues:quia dis Pluto pluriatiū nescit. Glis ris. aial. Glis glissis
lappa: Glis glitis:argilla. semper /um/ habet. Quiris hasta: mars vel curis ro-
manus. hæc oia latius supra patent.

Es/is/non crescens patrio per ium/simul edam.

¶ Nomē in es/vel in is/nō crescēs in gto singulari gtm plurale in iuz/mittit
vt Vepres veptris veprium. Vallis:vallis:vallium. sic edes.sedes.sentes.sebris.
neptis clauis. &c.

Hæresis/& suboles/cum fruge/vel indole/panis/

Et strigilis/iuuenis/volucris/canis/um tibi donant.

¶ Nomē sunt noia q̄ excipiuntur a regula iā dicta: quia gtm plurale mittūt in
um. licet nō crescāt in gto singulari. Hæresis diuisio vel secta. Suboles pgenies
Fruges fructus. Indoles signū pbitatis futuræ qd̄ in puero dephēditur. Pa-
nis cibus not⁹. Strigilis lintēū quo in balneis vtūtur et ferramētū quo equi
in stabulis fricātur. Iuuenis florentes adhuc habens etatē. Volucris avis: qā
volucris adiectiū volucriū facit. per regulā. Cum dedit/i. &c. Canis animal
latrans. Piscis natās: sydus fulgens.

Vm fruges:& apes:sedes:vates:& ium dant.

¶ Quattuor sunt nomina in es non crescentia in genitivo singulari quae genitivum pluralem in um & in ium sine differentia mittunt. Fruges horum frugum vel frugium. sic apes. Sedes siue per/s/a sedeo: siue per/c/a cedo scribas. & vates. significata ex dictis patent.

B/p/quod super/s/l/n/r/quod super/s/x/

Dant patrios in ium. recto monosyllaba si sint.

¶ Nomen monosyllabum in /b/s/ vt plæbs. in /p/s/ vt daps. in /l/s/ vt puls. in /n/s/ vt gens. in /r/s/ vt pars. in /l/x/ vt calx. in /n/x/ vt lanx. in /r/x/ vt arx. genitivum pluralem in ium mittit.

Ne dubitas aliter quisque si proferat author.

Litterulam patrio vates iungunt vel omittunt.

¶ Generalis regula pro omnibus his quae dicta sunt de genitiuis pluralibus talis: sicut poeta genitios plurales per syncopam nonnunquam efferunt. vt celestium pro celestium. penatum pro penatium. Ita plerumque genitio aliquid addunt. vt alituum pro alitum. colituum pro colitum &c. Propterea si aliter quam supra dictum est quaedam inuenias ad hanc regulam retorqueri debent.

Ferre bouum vult bos/bobus sexto atque datiuo.

¶ Bos h3 bouum in genitivo. bobus in dativo & ablatiuo pluralibus. significatio liquet.

¶ Dativus & ablatiuus

Tertius optat/ibus. sed/a/ neutrum rectius is dat.

¶ Dativus & ablativus plurales tertie declinationis exeunt in ibus. vt patribus fororibus. Sed neutrum in a. rectius is quam ibus facit. vt his poematis/torematis/chrismatibus. &c. melius quam poematibus/torematibus/chrismatibus.

¶ Non expressi ablatiuum in textu quia dictum est in praeambulis datiuum pluralem fere similem esse ablatiuo. Subiectam igitur nota formulam.

¶ Hoc Sophisma. huius sophismatis vel sophismatos. huic sophismati hoc sophisma. o sophisma. ab hoc sophismate. Pluraliter haec sophismata. horum sophismatum vel graece sophismaton ab his sophismatibus. vel melius sophismatibus. de omnibus terminatis in a dic pariformiter.

¶ Hoc Cubile. huius cubilis. huic cubili. hoc cubile. o cubile. ab hoc cubili. Pluraliter haec cubilia. horum cubilium. his cubilibus. Quae terminantur in e sic flectes omnia nisi in textu excepta ponantur.

¶ Hic leo huius leonis. huic leoni. hunc leonem. o leo ab hoc leone. Pluraliter hi leones. horum leonum. his leonibus. hos leones. o leones. ab his leonibus. Nota quae excipiuntur.

¶ Hoc Lac. huius lactis. huic lacti. hoc lac. o lac. ab hoc lacte. Pluratiuum nescit. sicut omnia in c/ & in d/ terminata.

¶ Hic aut hoc Sal huius salis/ huic sali/ hunc salē/ vel hoc sal/ o sal. ab hoc sale. Pluratiuo caret. nā sales p facietis sermōib⁹ plurale nomē est/ sine singulari.

¶ Hic Paan/ huius pēanis vel pēanos/ huic pēani. hūc pēanē vel pēana/ o pēā ab hoc pēane. Pluraliter hi pēanes. horū pēanū vel pēanon. &c.

¶ Hic Lichen/ huius lichenis vel lichenos/ huic licheni/ hunc lichenē vel lina/ o/ lichen/ ab hoc lichene. Pluraliter hi lichenes/ horum lichenum/ vel lichenon/ his lichenibus/ hos lichenes vel lichenas. &c.

¶ Hic Stilbon/ huius stilbōtis/ huic stilbōti/ hunc stilbontem vel stilbonta/ o stilbon/ ab hoc stilbonte. Plurali deficit.

¶ Hoc epar/ huius epatis vel epatos/ huic epati/ hoc epar vel epata/ o epar/ ab hoc epate. Plurale nescit.

¶ Hic Sother/ huius sotheris vel sotheros. huic sotheri. hunc sotherē vel sothera/ o sother/ ab hoc sothere. Pluraliter hi sotheres/ horū sotherum/ his sotheribus/ hos sotheres vel sotheras. &c.

¶ Hic & hæc Martyr/ huius martyris vel martyros/ huic martyri/ hunc & hæc martyrem vel martyra/ o martyr/ ab hoc & ab hac martyre. Pluraliter hi & hæc martyres. &c. hos & has martyres vel martyras.

¶ Hic & hæc & hoc Versicolor/ huius versicoloris/ huic versicolori/ hūc & hæc versicolore & hoc versicolor/ o versicolor/ ab hoc & ab hac & ab hoc versicolore vel versicolori. Pluraliter hi & hæc versicolores & hæc versicoloria/ horū harum horū versicolorium/ his versicoloribus/ hos & has versicolores/ vel versicoloreis/ & hæc versicoloria. &c.

¶ Hoc ebur/ huius eboris/ huic ebori/ hoc ebur/ o ebur/ ab hoc ebore. Pluraliter hæc eborā/ horum eborum. &c.

¶ Hic & hæc Gigas/ huius gigantis vel gigantes/ huic gigāti. hunc & hanc gigantem vel gigāta. o gigas/ vel gīga/ ab hoc & ab hac gigāte. Pluraliter hi & hæc gigantes/ horū & harum gigantum/ his gigantibus/ hos & has gigantes vel gigantas. &c.

¶ Hoc Hyppomanes/ huius hyppomanis/ huic hyppomani/ hoc hyppomanes/ o nes/ ab ne. Pluratiuo caret. & sine declinatu poni potest.

¶ Hic Dares/ huius daris/ daretis & daretos/ huic dari vel daretī/ hūc darem daren/ daretē & daretā/ o dares vel dare. ab hoc dare vel daretē. Plurale nescit.

¶ Hic Paris/ huius paris paridis vel paridos/ huic pari vel paridi/ hunc parem paren parin paridem & parida. o paris/ vel pari/ ab hoc pare pari vel paride. proprium nomen est.

¶ Hic & hæc tros/ huius trois vel troos/ huic troi/ hunc & hæc troem vel a. o tros vel tro/ ab hoc & ab hac troe. Pluraliter hi & hæc troes/ horum & harum troum/ his troibus/ hos & has troes vel troas. &c.

¶ Hoc Amathus/ huius amathōtis vel amathontos/ huic onti. hanc tem. vel ta. o amathus vel thur. ab hac amathonte. Plurali caret.

¶ Hic ædipus/ huius ædipodis vel ædipodos/ huic ædipodi/ hunc ædipodem vel da. o ædipus vel ædipu/ ab hoc ædipode. proprium est.

¶ Hæc Plabs/ huius plabis/ huic plabi/ hæc plabem/ o plabs/ ab hac plabe.

Pluraliter hæ plæbes/harū plæbium/his plæbibus/has plæbes vel plæbeis. &c.
 ¶ Hic hæc & hoc Præceptum/huius præceptis/huic præcepti. hunc & hanc præceptum & hoc præceptum/o præceptum/ab hoc ab hac ab hoc te. vel ti. Pluraliter hi & hæ præcepti & hæ præcepta/horum & harum & horum præceptum vel præceptum/his præceptibus/hos & has præceptes vel præcepteis/ & hæc præcepta. & cætera.

¶ Hic & hæc & hoc Vorans/huius vorantis/huic voranti/hunc & hanc vorantem & hoc vorans/o vorans/ab hoc ab hac ab hoc vorante vel ti. Pluraliter hi & hæ vorantes & hæ vorantia/horum & harū vorantium & horum vorantium pro neutro/quia genitiuus non potest esse minor nominatiuo in syllabis). his vorantibus. & cætera.

¶ Hæc Sîrynx/huius sîryngis/vel sîryngos/huic sîryngi/hæc sîryngem/vel sîrynga/o sîrynx/ab hac sîrynge. proprium est.

¶ Hic Hastianax/huius hastianactis/huic hastianacti/hæc hastianactem hastianacta/o hastianax/ab hoc hastianacte. proprium est.

¶ Hæc Erimnys/huius erimnys vel erimnios/huic erimny/hanc erimnen erimnen erimny vel erimny/o erimnys vel erimni ab hac erimne vel erimny. Pluraliter hæ erimnyes/horum erimnyon/his erimnybus/has erimnyes vel erimnyeis/o erimnyes/ab his erimnybus.

¶ Hæc Nerio vel nerien/huius nerienis/huic nerieni/hanc nerienem vel neriena/o nerio vel nerien/ab hac neriene. proprium est.

¶ Sine singulari. Hæ alpes vel alpis/harū alpium/his alpiibus. has alpes vel alpeis/o alpes vel alpis/ab his alpiibus.

¶ Sine singulari. Hæc Mœnia/horum mœnium/his mœnibus. &c.

¶ Hic Acer/hæc acris/& hoc acre. huius acris. huic acri. hunc & hanc acrem & hoc acre. o acer/acris/acre. ab hoc ab hac ab hoc acri. Pluraliter Hi & hæ acres & hæ acra. horum harum horū acrium/his acribus. hos & has acres vel acris & hæ acra. &c. De singulis tibi fili in hoc declinatu exēpla dare si uisum nimis esset/propterea de his tantum loqui uisus est quæ maioris expeditionis indigere creduntur.

Quarta inflectio.

Quarta per us/primum quintumq; inflectio donatur Nominatiuus & uocatiuus singulares quarta inflexionis terminantur in us/ut hic uisus/hæc manus.

Neutra per /u/ primo numero nunq̃ variantur.

¶ Nomen neutrum in /u/ quarta declinationis est semper indeclinabile in primo singulari. ut hoc cornu/gelu/veru.

Vs/vel uis/genitiuus. at/u/vel/u/i/tibi ternus.

¶ Nomen quarta declinationis masculini vel feminini gñis mittit genitiuum

Angularem in us/vel in uis/& dñm in u/vel in ui. vt huius currus vel curruis.
huic curru vel curruī, huius anus vel anuis. huic anu vel anui. nec vereare vtī
quia grāmaticorum lumen Aulus Gellius approbat libro quarto capite deci-
mo sexto. Itaq3 Thēretius in eunucho ait. Eius anuis opinor causa que erat
mortua pro anus. & Verg. j. aneid. Parce metu siterea. &c. pro metu; est enī
casus dandi.

Carbone
Vm/quartus dabit: u/ sextus tibi rite ministrat.

¶ Nomen quartæ inflexionis masculini vel feminini generis mittit accusati-
uum singularem in um/ & ablatiuum in u/ vt hunc visum; ab hoc visu. hanc
manum; ab hac manu.

in actio. *in alio* *Gen. sing.*
Vm/quarto/ u/ reliquis in casibus optat Iesus.

¶ Iesus sic declinatur. Hic Iesus. huius Iesu. huic Iesu. hunc Iesum. o Iesu. ab
hoc Iesu. Pluratiuū nescit apud latinos. licet apud hebraeos habeat. Est autē
Iesus trium syllabarum nomen hebræum/ quod interpretatur. Saluator vel
Salutaris. Caue imiteris dicentem. Dat Iesus um/ quarto. &c. Tum quia (dat)
produxit cōtra naturam/ tum quia per duas syllabas profert. cum per tres syl-
labas media producta efferri debeat. deniq3 quia vltimam corripit: quæ natu-
raliter producit. hæc cōtra meam consuetudinē de nomine Iesu latius dico.
quia non solum cæteris dictionibus/ sed etiam omni bono quod enarrari possit
meo cordi dulcius atq3 amabilius est.

30 Numerus pluralis.

in gen. plur. *plur.*
¶ **Vm rectis quartus fit in us. per uum/ genitiuus.**

¶ Nomen quartæ inflexionis masculini vel fæ. gñis format ntrū/ actū
& vtrū plurales in us/ gtrū in uum. vt hi/ hos/ o visus. horum visuū.
hæ has. o manus. harum manuum.

actio. *ut pluri.* *plur.*
Cum terno sextum per ibus/ deducere debes.

¶ Datiuus & ablatiuus plurales quartæ declinationis terminantur in ibus;
vt visibus manibus.

Ficus/ acus/ partus/ quærcus/ portus/ tribu s/ artus/

Et lacus/ atq3 veru/ penus/ & specus/ arqus/ vbus dant.

¶ Duodecim nomina quartæ inflexionis. datiuos & abltōs plurales in ibus/
terminant. vt ficibus/ acubus. &c. significata patent in capite de generibus.

Lamentum u/ questus/ sed lucrum/ i/ quæstus habebit.

Diffinitio
¶ Questus bifaria accipitur. Primo est lamentatio: tunc sine diphthongo scribitur: quia a quæro reris. descendit. tunc facit questibus per u. in datiuo & ablatiuo pluralibus. Sequundo est iurum tunc scribitur per q/diphthongu. quia a quæro quæris venit & habet quæstibus per i.

questibus per i
¶ Si fortasse aliter reperis chirographa peccant.

¶ Si vnq̃ has terminationes ibus & vbus. inuenias reperis mēdura scriptura est. nec imitari debes. vt si veribus inuenias dic verubus debere scribi &c.

questibus per i
¶ Cornu/siue veru/tonitruq; spicuq; genuq;

¶ Pluralem numerum retinent/cui cætera defunt.

¶ Quinq; sunt nomina in u quartę declinationis quæ licet in singulari numero non varientur in plurali tamen more neutralium flectuntur. vt pluraliter hæc cornua/cornuum. verua veruum &c. Alia vero in u terminata pluraliter deficiunt vt gelu/pecu specu &c.

¶ Hæc pinus/laurus/ficus/cornus/quoq; quærcus.

¶ Et colus atq; domus/sunt quartæ siue sequundæ:

¶ Septem sunt nomina quæ tam sequunda q̃ quarta inflexione declinantur. vt hæc pinus:huius pini: vel hæc pinus:huius pin⁹ vel pinuis. &c. significatio nes omnes dictę sunt inter genera.

pinus
¶ Declinare domus te recte hæc norma docebit.

domus
¶ Omnibus in rectis dabit vs:solumq; tenebit.

domus
¶ Vs/vis/i/patrus:v/vel/o/vel/ui/tibi ternus.

¶ Donat in vmquartus:sed in/o/tibi sextus habetur.

¶ At pluralis uum genitiuus format/& orum:

¶ Ternus ibus. sed quartus in os vel in us tibi mittit.

¶ Domus sic inflectitur. Hęc domus. huius domus domuis & domi: huic domui/ & domo. hanc domū/o domus. ab hac domo. Pluraliter. Hęc domus. harum domuū/vel domorū. his domibus. has domus/vel domos. o domus. ab his domibus. Quicqd alij tradāt declinationē hanc firmiter habeto:

¶ Hic Senatus. huius senatus/vel senatus. huic senatu vel senatui. hunc sena

tum. o senatus. ab hoc senatu. Pluraliter. Hi senatus, horum senatum, his senatibus. hos senatus. o senatus. ab his senatibus. Sic Hæc Man⁹ huius manus/vel manuis. &c.

¶ Hoc cornu per omnes casus in singulari. Pluraliter. Hæc cornua. horū cornuū. his cornibus. hæc cornua. o cornua. ab his cornibus. Hoc Gelu per oēs casus in singulari. Pluratiuum nescit.

¶ Hæc Tribus. huius tribus vel tribuis. huic tribu vel tribui. hāc tribum. o tribus. ab hac tribu. Pluraliter. Hæc tribus. harum tribuū. his tribubus. has tribus. o tribus. ab his tribubus.

¶ Hæc Pinus. huius pinus pinuis vel pini. huic pinu pinui vel pino hanc pinū opinus vel/ne/ab hac pinu vel no. Pluraliter. Hæc pinus vel pini. harū pinuum vel pinorū. his pinibus vel pins. has pinus vel pinos o pinus vel pini. ab his pinibus/vel pinis. Pro regula aut illud habe: q Manus & Domus simul declinātur. pterq in articulo/quia semp femininū est. similia pariformiter declina.

Quinta inflexio.

Quinta rectus in es: patrius vel ternus in ei.

¶ Nominatiuus quinte declinatiōis terminatur in es. genitiuus & datiuus in ei. vt hæc species. huius speciei. huic speciei.

Quondam es/e/simul/i/patrio plariq; dederunt.

¶ Genitiuus singularis quinte declinatiōis in es in e & in i apud vetustos terminari cōperitur. vt huius dies/die / vel dei. Testis est Aulus Gellius lib. ix. capi. xiiij. Itaq; Plau. in baccidi. ait. Dies exacti letitia adhuc gestio. & Verg. in Georg. Libra die somniq; pares vbi fecerit horas. Idem enei. j. Munera letitiamq; dei. In quibus dies/die & dei genitiui sunt pro diei.

Em quarto. es quinto. e sexto/ tu ponere debes.

¶ Accusatiuus singularis quintæ declinationis terminatur in em. vocatiuus in es. ablatiuus in e. vt hanc speciem. o species. ab hac specie.

Numerus pluralis.

Cum rectis quartus fit in es, genitiuus in erum.

¶ Nominatiuus accusatiuus & vtrūq; plurales quintæ declinationis terminantur in es. etūs in erum. vt he/has/o species. harū specierum.

Tertius & sextus ebus. post trunca videbis.

¶ Datiuus & ablatiuus plurales quintæ declinationis exeunt in ebus: vt his speciebus. Multa autem sunt trunca. id est truncata siue defectiua quæ in sequenti capite declarabuntur.

Hac Res. huius rei. huic rei. hanc rem. o res. ab hac re. Pluraliter. Harum rerum. his rebus. has res. o res ab his rebus.

Hic aut hac Dies huius diei. nunc olim huius dies die vel dei. huic diei hanc vel hanc diem. o dies. ab hoc vel ab hac die. Pluraliter. Hi dies (in masculino tantum) horum dierum. his diebus. hos dies. o dies. ab his diebus.

Hac Scabies. huius scabiei. huic scabiei. hanc scabiem o scabies. ab hac scabie. Pluratiuo deficit.

Excusatio.

Sequitur. Latine
Hilatum morem sequimur. si græca requiris.

intelligo
Disce latina prius. græcari est turpe latinum

multis in scriptis
Cuique ignorant. prædictas concipe normas!

verbum
Græca scies quantum latialis flexio poscit.

Quoniam inflexione græca multi multa tradere solent. Ita ut latini ignorantes græca docere non erubescant. his super sedendum mihi omnino videtur: quæ latino usu recepta non sunt. Disce puer prius latine loqui quam te græcis permisceas. non enim latino in cortu vituperabere si græce nescias. sed merito latine ignores. quantum tamen ad declinationes nostras attinet. si iam dicta recte prospexeris græca ad latinum usum satis declinare poteris.

Patronymica.

Des/as/is/vel ne patronymicum tibi donant.

Quæ plastes/lampas/pixys/rhodope bene flectunt.

Quattuor sunt terminationes nominum patronymicorum. scilicet des/as/is/ine. Quorum declinationem si nosse iuuat. quæ in des exeunt flectuntur. sicut plastes plasta siue anchises anchisa quæ in as terminantur: sicut lampas vel dorcas mouentur. quæ in is sicut pixys/paropsis. quæ in ne. sicut rhodope vel penthecoste. Cum ergo de singulis regulas superius habeas. hic eas repetere superfluum fore duxi.

pro feminis
Pro mare des. pro femineo tu cætera pones.

Omne patronymicum in des ad masculinum spectat. ut lærtiades est vliſſes lærtis filius. Eonides est iason eſonis filius. Sed in as in is vel in ne. ad feminam pertinet. ut Aeneas/gneadis/vel gneados/filia gneæ. Priamis/priami:

dis: vel priamidos: filia priami. Nerine nerines: filia nerej: scj galathea.

Mater/auus/proauus/frater/sanguis/pater/vrbs/rex/

Gens/regio/natus/vir/materies/deus amnis/

Dant patronymicum si rite poemata lustras.

¶ Patronymicum nomen est quod ab altero per modum paternitatis graeca formatione deducitur: cuius interpretatio est patris nomen, a pater/ & onoma: id est nomen: sed o sequundum mutatur in y.

¶ Fit autem Patronymicum generaliter modis quindecim Primo a matre, vt Iliades, da. filius Iliæ, sicut romulus/ & remus. Maiades, da. filius maiæ nymphæ sicut mercurius Phillyrides, da. filius phillyræ nymphæ, sicut chiron centaurus. Sequēdo ab auo, vt Alchides, da, alcei nepos sicut hercules/ aacides, da. nepos aaci sicut achilles. Tertio a proauo, vt aacides, da. pronepos eaci sicut pyrrhus capfades, da. pronepos capyos sicut ascanius. Quarto a fratre, vt phetontias, adis vel ados, soror phetontis, sicut lampetia. Phoronis, idis, vel idos, soror phoronei, sicut Io. Quinto a sanguine/ siue progenie, vt Laomedontides, da, successor Lamedontis/ sicut Troianus, Dardanides, da, successor Dardani, Idem, Romulides da, successor Romuli, sicut Romanus. Sexto a patre, vt Anchisiades da: filius Anchisæ, sicut Aeneas. Priamides da filius Priami, sicut Hector/ vel Paris. Septimo ab vrbe siue oppido, vt Colchis, idis vel idos/ nata in colcho, sicut medea. Cynthis/ idis/ vel idos/ nata in Cyntho, sicut Diana. Octauo ab rege, vt cæropides/ da, successor Cæropis, sicut athenensis pro masculo, Cæropis idis, vel idos, pro femella, quia cærops primus rex A theniensium fuit. Theſides/ da/ successor Theſei: & theſeis/ eidis/ vel idos dic vt prius, quia Theſeus etiam rex Atheniensium fuit. Arſacides/ da, successor arſacis, sicut Parthus: quia Arſaces primus parthorum rex fuit. Nono a gente, vt Troiades/ da, de gente troianorum, sicut nobilissimus quisq; Romanus. Danaides/ da, de gente danaorum siue græcorum, sicut Synon apud Vergilium. Decimo a regiōe, vt theſſalis/ theſſalidis, vel theſſalidos, in Theſſalia nata, sicut Erietho apud Lucanus. Sicilis sicilidis, vel sicilidos de Sicilia, sicut ethna mōs. Vndecimo a nato siue filio, vt Meleagris meleagridis, vel meleagridos mater Meleagri, sicut althæa. Cupidinis cupidis, vel cupidos, mater cupidinis, sicut Venus. Duodecimo a viro/ siue marito vt menelaïs/ menelaïdis, vel menelaïdos, vxor Menelaï: sicut helena. Vlſſeis/ vlſſidis, dos, vxor vlſſi, sicut penelope. Decimotertio a materia, vt pharſalis pharſalidis pharſalidos, liber, Lucani de pugna facta apud pharſalum. Aeneis/ Aeneïdis vel Aeneïdos liber Vergilij, de gestis enecæ. Ilias iliadis vel iſiados liber homeri de incendio Ilij siue Troiæ, sicut Achilleis, Thebais: Decimo quarto a deo vel dea, vt phœbas phœbadis vel phœbados sacerdos Phœbi: Bacchis/ Bacchidis, vel Bacchidos sacerdos Bacchi. Decimoquinto a fluuijs, vt Sequanides Sequanida, accola sequang, sicut Calli, Eridanides eridanida, accola eridani, sicut Itali.

In quibuscūq; autē exemplaz vnum dedimus de masculino & feminino mutiplex dari potest.

Patronimicorum in des formatio.

Ac primæ vertes in /a: cui des pro mare iungas.

¶ Si patronimicum masculinū quæris a nomine primæ declinationis: muta g/genitiui in a/ & adde. des. vt aneas anea, aneades. dæ. Pelias. pelia. peliades, peliada.

Des post /i/ ponas in terna: siue sequunda.

¶ Si patronimicū masculinum petis a noie sequūde vel tertiæ declinationis adde des/ casui terminato in i/ Priamus mī. priamides dæ. Rhæsus. i. rhæsidēs e. &c. Hector: huius hec toris huic. ri. Hectorides dæ. Antenor: huius antenor: huic ri. Antenorides. dæ. &c.

Sitamen /i/ duplex: per /a/ vertere disce supremum.

¶ Quādo gtr̄s inflexionis sequūde duplex ij recipit: vltimū mutatur in /a/ ante des. vt Menetius ij. menetiades dæ. Acrisius ij. acrisiades, dæ. Laurentij. laurentiades dæ.

Sed genitiuus ei recte mutatur in ides.

¶ Cum vero genitiuus in ei/ terminatur fere semper mutatur in ides, vt pe- leus pelei pelides: orpheus orphei: orphides.

In as.

As tibi reddet ades: medio de syllaba cædat.

¶ Patronymicu3 in as/ trū descendit ab altero patronymico in ades/ termina- to: formaturq; a nominatiuo deposita syllaba de. vt a Peliades pelias. ab A- neades aneas. &c.

In is.

Sic is format ides: sed ab ei des parit eis.

¶ Patronymicū in is/ formatur ab altero patronymico in ides terminato/ etiam deposita/ de/ syllaba. vt a priamides priamis. idis. vel idos. Ab rhæsidēs rhæsis. idis. vel dos. Si tamen illud patronymicū in ides/ descendit a genitiuo in ei/ tunc ides mutatur in eis. vt a peliades peles/ idis. vel idos. ab Orphides orphei/ idis/ vel idos. sic libreru3 nomina. Achileis/ Eneis/ Alexandrais. &c.

In ne.

I simplex ne vult: sed ij mutatur in one.

Bi fert ine sed vates plurima mutant.

¶ Patronymicum in ne formatur a genituo adiuncto ne si vnicum i habeat vt ab Adraſti/adaſtrine es/a Cadmi cadmine/es. Nam ſi genitiuus ij duplex recipit. Vltimum mutatur in one. vt ab acriſi/acrifione es/A meneti/ meneſione. es. Si vero genitiuus exit in ei: tūc ei mutatur in ine. vt/a Nerel/nerine/nerines. a Pelei peline/es. Licet autem hæ regula ad inſtructionem puerorum faciant: non tamen viſq3 qua3 firmæ ſunt. vt imutari non poſſint: qm̄ poetæ pro ratione carminum ſepe addunt mutant aut demunt litteram vel ſyllabam. vt Anchiſades. pro Anchiſades: Laertiades: pro laertides. Tytides p tydides. Aenides pro gneades apud Vergiliū.

Compoſita a quis.

Quod poſt/en: num: ſi: ne: alius componere debes.

Et qua petunt. quæ deſpiciunt/ vbi fleſtis vt rumq3.

¶ Nomen quis quinq3 particulis in compoſitione poſtponitur. Prima eſt en. vt ecquis ecqua ecquod/ vel ecq3: & mutatur/n/ littera inc. Sequenda eſt. num vt nunquis nunqua: nunquod: vel nūquid. Tertia ſi. vt ſiquis: ſiqua: ſiquod: vel ſiquid. Quarta eſt ne: vt nequis: nequa: nequod: vel nequid. Quinta eſt alius. vt aliquis: aliqua: aliquod vel aliquid. Et in caſibus in quibus habes quæ vel qua declinando nomen quis ſemper compoſita ſam dicta terminantur in a & nō in e. Dices ergo equa tam in ſingulari q̄ in plurali/ & non ecquæ ſic nunqua nō nunquæ. ſiqua non ſiquæ: nequa: non nequæ: aliqua non aliqua.

Poſt quis ſex hæc pone: piam: q̄: nam: q3: putas: quis.

¶ Nomen quis ſex particulis pponitur. Prima eſt piam: vt quiſpiam/ q̄ piam/ quoppiam vel quippiam. Sequenda eſt q̄. vt quiſq̄/ queq̄/ quodq̄. vel quicq̄. Tertia eſt. Nam. vt quiſnam/ quēnam/ quodnam: vel quidnam. Quarta eſt q3 vt quiſq3/ neq3. quodq3. Quinta eſt. Putas. vt quiſputas/ queputas/ quodputas vel quidputas. Sexta quis. vt quiſquis/ quæque/ quodquod vel quicquid.

Viſ/ dam/ cumq3/ libet. poſt qui componere diſces.

¶ Nomen qui quattuor particulis pponitur in cōpoſitione. Prima eſt viſ. vt quiſis. queſis. quoduis/ vel quiduis. Sequenda eſt dam. vt quidam que3/ quoddam vel quiddam. Tertia eſt cūq3. vt quicūq3/ quecūq3 quodcūq3 nūq̄ quicūq3. Quarta eſt libet. vt quiſlibet: queſlibet: quodlibet: quilibet.

ph. Petri Pont.
Petri Pont.

Caput Tertium.

Hæc qua negant, sed quæ capiunt / vbi flexis vtrumq[ue].

¶ Decem composita in duobus postremis versibus habita habet semper / quæ
& non qua in locis in quibus declinando nomen quis reperis quæ vel qua. v
quepiam non quapiam. queq[ue] / non quaq[ue].

¶ Reductio.

aliqui. de deo pronome p[ro]p[ri]a. i. magis
Si quid de pronomibus cognoscere gestis

ad d[omi]n[u]m / p[ro]p[ri]a. o[mn]i[u]m / p[ro]p[ri]a. i. magis
Nostram isagogen videas: te cuncta docebit.

¶ Ne forte quispiam admiretur cur de pronominum declinationibus nihil d
xerim: præsertim cum omnes fere grammatici de his aperte differere soleant.
Siquicq[ue] de pronomibus quaris nostraz Isagogen perlustras. Nā illic quod
ad rudimenta Palladij tyrculi spectat inuenies. Maiora autē in regulis cō
structionum & elegantiarum videbis.

Tit. 105.

¶ In te IESV spes mea recumbit.

Caput Tertium de anomalis siue heterocletis.

ACTE

illud. i. magis
nus hæc tantum quæ dat tibi re

quod. i. magis
gula dixi /

ped. i. magis
Nunc contra legem quædam po

de. i. magis
nenda videbis:

¶ In duobus præcedētib[us] capitib[us] dictum est de his q[ui] certas grammati
cum regulas sequuntur. Nunc vero de illis differendum est. quæ aliq[ui]n g[ra]m
maticorum legibus excedunt: ea vel anomala vel heterocleta nuncupant: quorū
eadem significatio est: q[uam] anomala siue heterocleta nomen est. quod aliū d
clinandi modū h[ab]et q[uam] lex cōis noim obtineat. vtrazq[ue] dictio græca est. Anoma
lum interpretatur contra regulam. Heterocletum aliter declinatum.

Res: genus: & numerus / casus / vel flexio / norma.

Mutant. & nobis heterocleta nomina donant.

¶ Heterocletis siue heterocletatio fit quinq; modis. Primo mutatione significati. vt hæc littera est elementum. hæc litteræ sunt epistolæ. Sequundo mutatione generis. vt hoc cælum. Pluraliter hi cæli. Tertio defectu numeri. vt hoc aurum siue plurali. hæc monia siue singulari. Quarto carentia alicuius casus. vt tabi tabo. Quinto variatione declinationis. vt hoc vas valis Pluraliter hæc vasa, orum. De his si nobis aspiet Iesus sequentia different.

♂ Masculina in neutra.

Carbasus: infernus: taygetus: coetus: auernus:

Ismara: pangæus: vel gargara: supparus: istis.

Intyba: tæ nara: dindyma: pilea: mænala iunges:

Mascula sunt primo numero. sed neutra sequundo.

¶ Quattuordecim sunt nomina semper masc. ge. in singulari numero. & neutrius in plurali. hic aut hæc carbasus / si hæc carbasa carbasorū / velum. Infern⁹ inferni. hæc inferna. orum. locus damnatorū. Sed infernus p̄fundus vel imus adiectiuum est declinaturq; infernus / na / num. Taygetus taygeti. hæc taygeta taygeto / um: mons laconie Cætus cæti. hæc cæte / siue declinatu piscis grā dissimulatus. Auernus auerni. hæc auerna auernorum / lacus capanie / qui descensus ad inferos esse fingitur. Ismarus ri. hæc ismara orū. mons tracie / partim saxosus / partim fructuosus. Pangæus pangei. hæc pangæa pangæorū / p̄montoriū tracie. Gargarus gargari. hæc gargara gargarorum / locus / mons / & oppidum phrygie. Supparus suppari. hæc suppara supparorum. est vestis angustior / q̄ ad corporis leuitatem induitur. hic aut hæc intybus intybi. hæc intyba intyborū genus herba. Tanarus tanari. hæc tanara tanarorum / p̄montoriū laconie: in cuius summitate est specus qui ad inferna descensus esse creditur. Dindym⁹ dindymi. hæc dindyma. orum. mons phrygie cybele sacer. Pileus pilei. hæc pilea pileorum / tegmen capitis. sed hoc pileum rectius dices. Mænalus mænali. hæc mænala mænatorum / mons A archadia. hæc autem longis roborem te stimonis / (sed vt iam sepicule dixi) ea tantum fulire cōstitui in quibus vel ab alijs grammaticæ artis scriptoribus deciscere videor vel aliquid magnæ dubietatis haberi iure potest.

♂ Masculina in neutra: vel in mascula:

Massicus: euentus: permissus: balthea: iussus:

Sibilus: atq; locus: locus: hæc aut hidare possunt.

Petri pontani // caput Sequendum.

COcto sunt nomina quae in singulari sunt generis masculini tantum & in plurali aliquando neutrius/aliquando masculini. Massicus. ci. hac massica/vel hi massici massicorum/mons campanie lenissimū proferens vinum. hic Euentus huius euentus. hac euenta. orum. vel hi euentus. uum. est quod casu vel fortuna euenit. hic Permissus huius permissus. hac permissa. orū. vel hi permissus. suū. permissio vel concessio. hic Baltheus. ei. hac balthea vel hi balthei. orum. zona militaris. hic Iussus huius iussus. hac iussa. orū. vel hi iussus. suū. mandatum siue preceptum. hic Sibilus. li. hac sibila vel hi sibili. orū. flat siue spiratio. hic Iocus ioci. hac ioca vel hi ioci. orū. ludus. hic Locus loci. hac loca vel hi loci. orū. oēs spatium quo aliquid continetur. Ridicula mihi differentia hec est. quod pro sede argumenti. loci locorum tantum esse dicendum precipit. quia tales sedes translatiue solum loci vel loca appellantur. de his autem tribus euentus. iussus & permissus in capite de constructione & elegancia dictionum latissime disputabimus.

Fœminina in neutra

Pascua/pergamus/& simul arbutus/atq; supellex/

Et zizania/de muliebri in neutra feruntur.

Quiq3 nomina sunt generis fœminini/in singulari numero:& generis neutrius in plurali. hac Pascua. a. hac pascua. orū. locus in quo pecora pascuntur. hoc pascuum dicitur nonnulli sed raro. hac Pergamus mi. hac pergamma. orū. mons & oppidū troiae. hac Arbutus. ti. hac arbuta. orum. arbor/ & harba. hac Supellex. tis. hac supellectilia. ium. possessio. hac Zizania. a. hac zizania. orū. adulterinū semen/quod verum semen corrumpit translatiue discordia. hoc zizanium nonnulli dicunt quod nolē imitari. Carbasus autem & intybus licet ambigui sint generis inter masculina tamen reponere malui:quia in fœminino rara inuentu sunt.

Nomina doctrinae per a (sicut pascua) flectes.

Nomē in alicuius sciētiæ in singulari numero est fœminini in inflexionis. Sed in plurali est neutrius generis & sequēda declinatio. q3 sicut pascua inflectitur. vt hec grāmatica huius cē. Pluraliter sic grāmatica. orū. Sic rhethorica/logica/phisica/methaphisica/arithmetica/geometria/musica/topica/buccolica/georgica/& similia. quæ tamen in singulari sciētiæ. in plurali libros/ illius sciētiæ magis significant.

Sed cum mobilibus (seu reptilibus) altilis addes.

Plariq3 arbitrantur nomen altilis esse heterocletum quod minime est iectiue em & significat & mouetur. porcus altilis qui in hara nutritur vt guescat. sic gallina altilis. Oestruz altile/porci & galline altiles/examina a.

ſia. Plau. de mercatore. Altilem tibi habere capum. Idem. Altile nihil domi ē.
Apul. de magia. Altiles duo quos iādudū domi ſeruo erūt anſeres dono. non
magis ergo heterocletatur / q̄ reptilis vel flexilis: licet interdum ſine expreſſo
ſubſtantiuo ponatur. quia ſere de animalibus illis dicitur quā vt pingueſcāt
ſtudioſe aluntur.

♂ Neutra in masculina.

Argos: & elyſium: cœlum: ex hoc: hi tibi donant;

♂ Tria ſunt nomina in ſingulari numero gñis neutrius: & in plurali gñis maſcu-
lini. hoc Argos. gi. hi argi. orū. oppidū prope athenas. hoc Elyſium elyſij. hi
elyſij. orū. locus ſoliciū aiarum / quē nos Paradifum vocamus. hoc Cœlum
cœli. hi cœli: orum. aer. Paradifus. & palatum oris.

♂ Neutra in masculina vel neutra.

Sed clauſtrum: filum: raſtrum: frænum: atq; capiſtrum:

Et porrum: clathrum: atq; forum: plauſtrum: quoq; fleſtes.

Hoc primo: ſed in hi: vel in hæc numerante ſequundo.

♂ Nouem ſunt nomina in ſingulari numero generis tantū neutrius. ſ; in plu-
rali: tam maſculini q̄ neutrius. hoc Clauſtrum / i. hi clauſtri vel hæc clauſtra
orū. quo aliquid clauditur. hoc Filū fili. hi fili vel hæc fila. orū. quod ex lana
vel lino fit. hoc Raſtrū raſtri. hi raſtri vel hæc ſtra. orum. ruſticanum inſtru-
mentum quo terra raditur. hoc Frænum. ni. hi fræni vel hæc fræna. oruz. quo
equus dirigitur. hoc Capiſtrum. tri. hi capiſtri vel hæc ſtra. orum. vinculum
quod iumetis ne fugiat imponitur. hoc Porrū. ri. hi porri vel hæc porra. orū.
genus holeris viridiſſimi. Sed hic Porus vnico / r / eſt meatus ſudoris vrine /
vel alterius cuiuſcunq; rei: nec heterocletatur. hoc Clathrū. thri. hi clathri
vel hæc thra. orū. lignum vel ferrū quod tranuerſe ad feneftras vel caueas po-
nitur / ne cuiſlibet ingreſſus pateat. hoc Forū ri. hi fori / vel hæc fora. orum. lo-
cus in quo res venduntur vel tractātur. hoc Plauſtrum. ſtri. hi plauſtri vel hæc
ſtra. orum. curruſ.

♂ Neutra in ſceminina.

Nundinum erit: ſeu delitium: vel cæpe: epulumq;

Ex neutro quæ ſcemininum deducere quærun.

♂ Quattuor nomina ſunt in ſingulari numero generis neutrius. & in plurali
generis ſceminini declinationis prima. hoc Nundinum. ni. hæc nundin. avū.
h j

est publicum emporium. quod barbari liberū vel francū festū aut forū appellānt. hoc Delitium. tij. hā delicia. arum. voluptas & gaudium. hoc Cape sine declinatu singulariter. hā capē. arū. herba grandiusculam habēs radicē quam scindendi vel olfaciēti lachrimas extorquet. hęc Capa. pe. tñ etiā benedicetur. hoc Epulū li. hę epulā arū/communiū vel cibus.

♣ Neutra in foemina vel neutra.

E/vel: a: dant ex um/ tibi balnea amigdala tantum.

¶ Duo noia sunt in singulari numero gñis neutrius declinatiōis sequunda sed in plurali tā foemini primā q̄ neutri? sequūda. hoc Balneū. nei. hā balneę. arum. vel hęc balnea. orū. balneatio siue aquarū ablutio. hoc amygdali. hę amygdalā. arū. vel hęc amygdala. orū. fructus. qui lōga & grācia nū appellatur. Sed hęc amygdalus. Pluraliter hę amygdali est ipsa arbor.

♣ Neutrum in commune trium.

Plus neutrum primi numeri: plus omne sequundi.

¶ Plus in singulari numero est generis neutri? sed in plurali est generis omnis. dicimus em̄ hi & hę plures/ & hęc plura/ vel pluria.

♣ Nomina variæ inflexionis.

Vas vasis ternæ est. sunt hęc tibi vasa sequundę.

¶ Vas vasis in numero singulari est declinationis tertiæ: sed in plurali est inflexionis sequūda. dicimus em̄ hoc Vas/ huius vasis/ huic vasi. &c. Pluraliter hęc vasa/ horū orū. &c. Antiqui dixerūt hoc vasum/ quos imitari nō habes.

Iugerum habes variare sequundæ iugera ternę.

¶ Iugerum in nūero singulari est inflexionis sequūda: sed in plurali est declinationis tertiæ. Variatur em̄ hoc iugerum/ huius iugeri. ro. &c. Pluraliter hęc iugera. horum iugerum. his iugeribus. &c. est terre spaciū quod p̄ boum vel equorum vno die arat. Plī. v. natura hist. Iugerum vocatur q̄ iugiboum in die arari possit. Iuuenal. saty. vij. Iugeribus paucis lumbos donat clientis.

Non iuger sed iugus/eris. vel iugere donat.

¶ Quod multi hoc Iuger declinant mendosum est. quia inflecti debet. Iugus huius. eris. ab hoc iugere. Pluraliter his & ab his iugeris. alijs casib. deficit. Itaq3 in singulari tertię in plurali sequūda declinatiōis formā habet nec aliud est iugus q̄ iugerum. Qui. de heroi. Felici nobis habere Iug^o erit.

Pſpo. mel. Euehat plus iugeris spacio. Tibul. Vt multo innumeram iugere
pascat ouem. Var. de re rust. In hispania vltiore metiuntur iugeris.

Aduerb. rite: diu: noctu est. venit impete ab impes.

¶ Platorū q3 opinio est grāmatorū hanc quattuor noia ritus/dies/nox/ima
petus habere ablatiuos in e & in u. (sed salua meliori sentētia) rite/diu/& no
ctu/nō sunt noia/sed aduerbia. & impete nō ab impetus: sed ab impes impetis
ablatiuus est. Cetera huius forme vel iā patuerunt/vel inter abundātia pate
bunt. Si autē tria prima adiectiuis interdū iuncta esse videantur/error est scē
bētis qui litterā pro littera posuit.

♂ Mascula sine plurali.

Sanguis: sol: mundus: limus: muscus: fimus: æther:

Cestus: sal: ponthus: fumus: viscus: penus: aer:

Vesperus: & vesper: puluis: carcer: genuinus:

Hęc sine plurali numero tibi mascula dantur.

Si reperis aliter vel res: aut vsus oberrat.

¶ Decem & nouem sunt noia generis masculini: quæ sequendū vere grāma
ticę vsum pluratiuo deficiunt: quę si vsq̃ in plurali reperiūtur. vel abulus grā
maticus est: vt sanguinū sanguinibus: vel significationis immutatio. vt car
ceres pro locis/vnde erumpunt equi in certamine curruli. De alijs multis dic
similiter. Sanguis/cruor/vita/progenies/pctm. Sol planeta. sed pro calore dies
vel anno/pluratiuum habet. Perū. saty. v. Tecum etem longos memini cōsu
mere soles. Mundus tota creaturarū machina/ Sed pro partibus non abhor
ret a plurali. Plau. de merca. Pape deus mundos quot pagraſti. Limus terra
lutoſa. Muscus lanugo quæ vel ad cortices arborū. vel ad alias quascūq̃ res
exurgit. Fimus latamen siue sordes: q̃ de stabulis abijcitur. Aether/colū cla
ritas/vel aer. Cestus sine diphthōgo est veneris & cuiuslibet spōsæ zona/vel ca
stitas: sed Cestus cum diphthōgo. est clipeus ille pugillaris quo olim pugna
re solebant. hoc cestum vero sine diphthōgo. est furca quæ vitibus subijcitur
ne decident. De primo tantū hic loquimur. Sal condimentum generale. Pon
thus: mare: vel regio. Fum⁹ exalatio ignis: pro obscuritate vel vilitate trāſſa
tiue pluratiuum recipit. Plau. in baccide. Quos mihi fumos eructabit nebu
lo. Viscus ſci. quo aues cōglutinata capiūtur. Penus puentus. vel locus pro
uentuū. & pro toto suo ambitu hic accipitur. Aer elemētū inter ignē & aquā
Vesperus & vesper/ siue stella siue officium/ siue psalmos designet eodem sem
h ij

per modo sumitur: tamen pro pluralitate rerus vespers vespervas: & vesperei
toto plurali habes. Hiero. in epi. Illo autem te miseram tantos non pratermis-
surum vespers. formininum passim in ore est. Pru. de sacris. Tam sacra nō de-
cuit nulla prae vespere linqui. Pulvis terra leuior. Carcer locus captiuorum
Genuinus vltimus dens maxillaris: vel detractio.

¶ Fœminina sine plurali.

Bilis/harena/lues/tellus/pax/gloria/tussis.

Lux fuga/culpa/salus/mors/vita/prosapia/tabes/

Gaza/fames/cholera/& labes/pix/cum indole/phama.

Galla/strues/humus/atq; sitis/vel vespere/proles/

Plēbs/pituita/quies/fuoles/& talio/pubes:

Fœminei generis sunt: nec pluralia noscunt.

¶ Triginta quattuor sunt nomina gene. fœ. q̄ sequundum cōmunem vñm
pluratiuo deficiunt. Bilis amara cholera vel ira. Harena. terra littoralis. Lues
infectio vel pestis. Tellus terra/vel dea terræ. Pax cōcordia. Gloria honor. Tu-
sis titilatio pulmonis ad guttur. Lux claritas/vel dies. Fuga cursus/vel pecc-
cutio. Culpa defectus/vel peccatū. Salus saluatio vel sanitas. Mors interitus.
Vita viuendi conditio. Prosapia progenies. Tabes macula intrinseca/ siue san-
es viscerum. Gaza thesaurus. Fames esuries. Cholera noxia passio in homine.
Labes macula in re quacumq;. Pix viscidis glutimen quo naues & fila calcifi-
cum linuntur. Indoles signū probitatis futura maxime in puero. Phama gra-
cum est: rumor latine dicitur. Galla illud est æereum quod sutores in digitis
fuendo habent. est & concauitas illa in qua fructus quarcus continet. Strues
constructio vel aggeratio. Humus terra. Sitis bibendi appetitus. Vespere tem-
pis vespertinum vel officium illud quod in templo canitur. Proles generatio:
filius vel filia. Plēbs populus. Pituita noxius humor de cerebro ad nares de-
scendens. Quies reges. Fuoles progenies. Talio pœna similis peccato. Pubes
iuuentus/& prima lanugo/ siue barba. Si autem horum aliqua pluratiue vñp
leguntur contra vñm est nec consulo imiteris. Non enim hic omnia quæ ab
omnibus dicta sunt: sed quæ hac nostra gte recte dici possunt edoceo.

Mens/loquitur/iuuenis: parcus: sapiens: & avarus:

Cor: stultus: legit: atq; senex: sanus: memor addes.

Pauper: amicus: composita vel simplice forma.

Hæc sine plurali abstractum muliebre reponunt.

¶ Quattuordecim sunt dictiones a quibus abstracta siue substantiua/pluratiuo carent: tam in simplici q̃ in composito. A nomine mens demens. amēs; inde dementia amentia. A loquor. magniloquens. vaniloquens &c. Inde magniloquentia vaniloquentia. &c. A iuuenis. iuuentus iuuenta & iuventas. a parcus. parcimonia. pcitas. parcitudo. A sapiēs. sapiētia. Ab auarus. auaricia. A cor. vecors. fecors. discors. excors. &c. Inde vecordia. fecordia. discordia. excordia &c. A stilius stultitia. A lego negligēs. diligens. &c. Inde negligētia diligētia &c. A senex senectus. senectā. senectas. A sanus. sanus. velanus &c. Inde infania velania &c. A memor memoria. A pauper. paupertas. Ab amic⁹ amicitia. sic ab inimicus inimicitia. vbi aut̃ aliter reperis excula caue imitari.

Omnia quæ quintum retinent tibi nomina flexum.

lungas: res: acies: speciesq; diesq; mouentur.

¶ Nomen inflexionis quintæ pluratiuo deficit. vt spes: fides: progenies: materies &c. Quattuor excipiuntur: quæ pluratiuum habent: scilicet res. acies: species: dies. Alia quoq; in plurali nonnunq̃ inueniuntur fateor: sed nos de viis loquimur. non de abusu.

♠ Neutra sine plurali.

Iusticiū: baratrum: cœnum: lethum: vel ahænum:

Nil: nihil: & nihilum. lac mammona: mane: macellum:

Falsq; nefalsq; crocum: senium: spicumq; salumq;

Halec: manna: solum: vel ador: pus: pasca: necessum.

Nitrum: instar: virus: vesperq; geluq; necesse:

Et viscum: vulgus: vitrumq; salumq; lutumq;

Pyr: solium: pelagus: gaddy: ver: vesperum: hir: æuum:

Fel: glutem. fœnum: temethum. iubar: allium: & hepar:

Album pro numero/sinum/penus/atq; sinapi/

non nota *construere*
Hæc sine plurali neutralia collocat vsus.

¶ Quinquaginta quinq; sunt nomina generis neutrius: quæ sequundum cōmunem vsum nō habent pluralium. Iustitium cessatio iuris. vt in iustu magno: vel in messe fieri solet. vacationem barbari appellant. Barathrum quatuor locus profundissimus pro inferno accipitur. Cōuz terra lutola. Letū mors. A hānum aliquid ex ære factum. Nil/nihil. nihilum. pro eodez: nulla res. Lac liquor satis notus. Mammona thesaurus: vel spiritus immundus alliciens ad rerum cupiditatem. Mane est dies matutinus. Macellum locus in quo cibaria siue carnes siue pisces: venduntur. Fas licitum: nefas illicitum siue crimen. Crocum species aromatica. Senium vetustas. Spicum acuties admodum spicari. Salummare impetuosum. Halec harum siue salsamentum. Manna celestis cibus qui sup filios Israel pluit i deserto. Solū terra. Ador subtilissimus adeps: vnde sacrificiorum panes fiunt. Pus/puris custodia vel putredo. Pascha æ. vel pascha. atis. transitus. Necessum necessitas. Nitrum salis species qua maculæ tam corporum q̃ vestium delentur. Instar sine declinatio similitudo. Non desunt qui aduerbium esse velint: neq; vero magni refert siue hoc siue illo modo dixeris. Virus indeclinabile venenum. Vesper/ris. tempus vespertinum vel officium. Gelu glacies. Neceffe necessarium. Viscum glutinatio. Vulgus populus. Vitrum species metalli satis nota. Falum locus rerum venalium vel rerum tractandarum. & munimentum ante urbem. Lutum sordes terræ. Pygnis. Solium sedes regia Pelagus mare. Gaddy insula hispaniæ. Ver pars anni. Vesperum & Vesper ideum. Hir palma manus. Aeuum ætas. Fel amaritudo. Glutem conglutinatio. Fonum herba exsiccata. Temethum forte vinum. sive bar claritas. Aliquū herba nota grauem & nociuum generans anhelitum. Hepar intestinum. Album numerus. Sinuz vas in quo colatur caseus. Penus prouentus rerum. vt supra patuit. Sinapi semen vnde sinapium conficitur. Hec aut in plurali nonnunq̃ reperiuntur: sed de his q̃ rarissime fiunt nō pono regulam.

non nota *propter aliquod rationabile*
Alia plurali carentia.

non nota *propter aliquod rationabile*
Cuncta metallorum plurali nomina desunt:

propter aliquod rationabile
Ni forsan capias aliquod pro materiato.

¶ Nomen significans metallum aliquod caret plurali numero. vt aurum. argentum. stannum/cuprum/electrum/ferrum/plumbum/calybs/ orichalcum/vitrum &c. Aes tamen & metallum quia generalia sunt pluralium omnino non despiciunt: nec vero vllum est nomen significans metallum quod pluralium non recipiat: si pro materiato. i. pro re facta ex metallo sumatur. vt stannum vitra. i. vasa facta ex stanno & vitro.

non nota *propter aliquod rationabile*
Quæ liquidum signant prædictis addere debes.

¶ Nomen significans aliquam rem liquidam siue humidam pluratiuo deficit
vt acetum. ceruisia. oleum. sappa. passum. defrutum: on facium &c.

Vnda/latex/aqua/lympa fretū/mare/gurges:& equor/

Mel/vinum/fluus/stagnum/lacus/atq; lacuna/

Fons/flumen/forica/puteus/latrina/paludes/

Quamuis rem liquidam signent pluraliter addes.

¶ Viginti sunt nomina quę licet rem humidam significant pluratiuum tamē
recipiunt. Vnda. latex. aqua. &c. significationes notę sunt: nisi q. latex est aqua
latens. Lympha est aqua. Gurges impetus aquarum. stagnum est aqua stans
vel locus i quo stat. Lacuna fossa sordiū. Forica loc^o i quo cacat. Latrina idē.

Aridum humi crescens: mensura aut pondere vñum

Quod frutices hærba siue notat plurale recusat.

¶ Nomen significans rem aliquam in terra nascentem sicut Aua:na: triticu:z
spelta. vitium. Et nomen significans rem mensura vel pondere vendibilem sicut
lardum/ butyrum: caseus: piper: zinziber: Zucharū &c. Et nomen designas
fruticem vel hærbam. sicut narcissus. Hiacythus. saluia. petrosilium &c. Plu
ratiuo deficit. Cū aut in plurali reperitur pticula tm illius rei designat. vt ha
beo hyacinthos: narcissos. i. flores pticulares de genere hyacinthi vel narcissi.

Frumentum/fragum/melo/faba/pisa/lupinus/

Ordea/vel far:ruta:pepo:pluralia seruant.

¶ Decem sunt nomina significantia rem crescentem in terra pondere vel men
sura vendibilem. quę pluratiuum retinent. Frumentum satis est notum. Fra
gum fructus nascens inter dumos. Melo genus cucumeris. Faba & pisa satis
notescunt. Lupinus hærba lupis inuisa. Ordeum est granum de specie frumen
ti. Far. Ruta. satis nota sunt. Pepo herba de genere cucumeris.

Mons:homo:silua:deus:elementum:vrbs:insula:flumen

Bestia plurali caret: aut tibi plura reponit,

Cetera plurali si offendas propria non sunt.

¶ Nomen montis sicut Camelus: Ossa pelion. Nomen hominis sicut Heres

les. Cacus. Aeneas. Anthëus. Nomen filia / sicut Ida. Feronia. ageria. Nomen
dei vel deæ sicut Iuppiter: bachus: tethys Iuno. Nomen elementi sicut terra
aqua / aer / ignis. (quæ quattuor in plurali particulas tantum significant.) No
men urbis sicut Rhotomagum. Roma. Lugdunum. Avinio. Nomen insula
sicut Anglia. Lesbos. paphos. Delos. Nomen fluvij sicut Padus. Sequana. Ty
bris. Liger. Nomen bestie sicut lelaps. lycisca (noia canū). Rhoebus. Aethio.
Pyrois phlegon. Aeous (quæ sunt nomina equorum) hæc omnia carent plu
rali numero: nisi forte in plurali tantum declinentur sicut Athene athenarum.
Lhebe / arū. Trece / arū. Parrisi / orum. Si autem horū aliqua in plurali com
periantur significationis proprietatem amittūt: sūtq; appellatiua. vt catones
metelli. scipiones. ¶ Vbi notabis q; nomen proprium tribus modis fit appella
tium. Primo causa distributionis quando adiungitur signo distributio
siue vniuersali. vt omnis petrus legit. nullus Ioannes studet. Sequundo causa
numeri / quando pluralitas multorum eodem nomine vocatorum exprime
nda est. vt Iacobi scipiones catones. Tertio causa transumptionis: quando prop
tas persone per nomen proprium designatur. vt Nerones. i. atroces qualis fuit
Nero. Salomones. i. sapientes qualis fuit Salomon. Sinoes. i. astuti prodito
res. qualis fuit Sinon. &c.

♂ Mascula tantum pluralia.

Fasces / cancelli: casses: cum annalibus: artus:

Et cum carceribus / lemures: canī quoq; fastus:

Inferi / & ambo / duo / superi / oculiq; / foriq;

Natales / manes / maiores / atq; minores /

Antes / atq; lares / procures / vepresq; / salesq;

Et cum coelitibus / vel furfuribus / geminisq;

Sic pugillares / sentes / fasti / atq; penates /

Et serres / menses / pisces / cares / quoq; mores /

His scyri iungas / aborigenes / atq; quirites.

Quod prius esset in as: codex: post: liber adunant:

Et quæ festa notant aliquodue genus dominorum.

Plurali tantum numero tu flectere debes.

Quod si forte aliter maus id parcius esto.

¶ Duo & quadraginta sunt noia pluralis numeri generis masculini: quæ singulari numero sequendum certiorẽ vsum deficiunt. Falces/iũ. honores. Mantu. j. Parth. Maria. Perpetuos falces & sine carẽtia iura. sed hic falces est on⁹ vel pòdus. Ver. in Buc. Cãtantes vt eamus ego hoc te falce leuabo. Cancelli/orũ. ligna vel ferramẽta quæ ante fenestras & hmõĩ ingressus domorũ ponũtur. Cassetes/iũ. thætia. Annales. hystorię singulorum erũpũt. Lemures/iũ. laruæ/nocturnave phantasmata. Cani/orũ. albi capilli in capitibus senũ. Fastus/iũ. libri in quibus totius anni res gesta cõtinentur. Luci. iij. Nec meus eudoxi vincetur fastibus annus. Inferi/orũ. spiritus tartara incolentes. Ambo duo nota sunt. Superi/orũ. cœlestes. Loculi/orũ. sacculi pecuniarij. siue crumenæ q̃ multæ in marsupio vno sunt. Fori/orũ. loca per quæ a prora ad puppim nauta discurrũt. Natales/iũ. generis conditiones q̃ fere nobiles sũt. Manes/iũ. animæ defunctorum. Maiores/rũ. antiqui qui antenos fuerunt. Minores/norum. posteri qui nobis succedent. Antes/iũ. Fossella sunt in vitibus: & ordines quibus vineæ disponunt. Lares/iũ. dei familiares. Proceres/iũ. Ligna q̃ domos ad ruinã tedẽtes substinent: translatiue sunt gubernatores ciuium. Vepres/iũ. spinæ. Sales/iũ. facetiæ & scommata. Cœlites/cœlitũ. incolæ cœli. Furfures/iũ. puffedũ q̃ in capitibus puerorũ nascuntur. Gemini/orũ. fratres eodẽ partu nati. Pugillares/iũ. tabellæ in quibus scribitur vel graphiũ quo scribimus. Sentes/iũ. spinæ. Fasti/orũ. hystoriæ singulorum annorũ. Hinc liber fastorũ Ouidij/Mãtuanĩ & aliorũ. Penates/iũ. loca secretiora vel dei familiares. Seres/iũ. populi in India apud quos sericũ de arboribus colligitur. Menses/iũ. mēstrua sunt q̃ mulieres singulis mēsis ad purgationẽ patiunt. Piscis/piscium. signũ zodiaci. Cares/iũ. populi in Assyria. Mores morũ modi viuendi. Scyri/orũ. cauernæ frumētariæ sicut in capadocia & thracia frequẽtes sunt. Aorigenes/iũ. vetustissimi populi Italiae. Quirites/tiũ. ciues Romani. Codicelli/orum. epistolæ: vel confirmatoriæ litteræ testamēti. Posteriores/orũ. successores. Liberi liberorum filij quæ tria vltima per tres dictiões intelligas in textu codex: post: liber. His autem tres regulæ adijciuntur. Prima est. Plurima nomina in ares quæ singulariter in as terminantur singulari numero carent. vt optimates Summates. Primates. magnates. infimates. &c. Sequenda multa festorũ noia ge. ma. singularẽ numerũ nõ habet. vt Appollinares. quinquatres. circēses. &c. Tertia noia exprimētia genus alicuius nobilis familiae singulari numero deficiunt. vt Luceres. Fabij. Quintilij. Tatienses. locri. gabij. cornelij. Grachi. &c. Si vnq̃ iam dicta noia in singulari reperias raritate studiose excusa. tu autẽ sape illis in singulari vti caueo. nisi forte p alio significato. vt mos moris. est cõsuetudo mores lōge aliud.

☞ Fœminina singulari carentia.

Blanditiæ/monigæ/bigæ/trigæ/atq; quadrigæ/
 Seiugæ/& infidiæ/ambages/ambæq;/duæq;
 Aræ/xdes/cantes/idus/nonæ/atq; calendæ/
 Antiæ/& excubiæ/cunæ/crates/quoq; diræ/
 Diuitiæ/exuuiæ/induiuiæ/phaleræq;/foreſq;
 Gratiæ/& exequiæ/gades/grates/quoq; sortes/
 Feriæ/& inferiæ/latebræ/lacteſq;/genæq;
 Litteræ/& induciæ/gingiuiæ/primitiæq;/
 Et cum compedibus/decretales/& apinæ/
 Fortunæ/inficiæ/mappæ/nareſq;/minæq;/
 Nenæ/& illecebræ/paleæ/ſcaleq;:nateſq;/
 Nuptiæ/opes/inimicitia/ſcopeq;/plagæq;/
 Thermæ/suppetiæ/sordes/valuæ/atq; tenebræ/
 Copiæ/& antennæ/furiæ/tricæq;/preceſq;/
 Quiſquilæ/nugæ/faucē/argutiæ/& alpeſ/
 Branchiæ/& eumenides/decimæ/atq; facetiæ/& antæ/
 Præſtigæ/ſalebræ/ſcatebræ/primæ/atq; latine/
 Reliquiæ/vel ſarcinulæ/vel eteſiæ/itinæ/

*ſubſtituit duob; ſubſtituit
 in paginâ 473. il. in
 ſingulis ſanctis ſunt
 a. in villaig.*

Metri. D. ſunt alibi ſaltem in ſingulis.

*ſunt ſunt ſunt ſunt
 ſunt ſunt ſunt ſunt
 ſunt*

Quod in speciebus generibus, quibus in me habito

De heterocletis nominibus.

Fo. I.

Gerræ/clitellæ: partes: offuciæ: athenæ.

hæc sunt nomen plurale

et alia sunt plurale dicitur

Pappæ: siue buæ: charites: terræ: areæ: in istis

*Pappæ atq; buæ sunt dicitur
et alia sunt plurale dicitur*

Sextiæ erunt: vigila: minuit: cæreq: manusq:

Atq; fides. his addit in/æ/tibi certior vsus

Plurali tantum numero hæc muliebria flecitur.

Sipauci raro hæc mutant: ver vnica hyrun do.

Non facit: inuentu raris neq; regula danda est.

¶ Ceterum & tria sunt nomina feminini generis quæ certiore vsu singulatiuū
refugiunt. Blandiciæ/arum. blandimēta. Monigæ/aruz. currus qui vno equo
trahuntur. Bigæ/arum. quia duobus. Trige/arum. quia tribus. Quadrige/
arum. qui a quattuor. Seiugæ/qui a sex. vel pro curribus totidem rotas hæ-
bentibus capiuntur. Insidia/hindiarum. clandestinæ fraudes. Ambages am-
bagiū/sermones nullius momenti vtpote qui verbis longi sunt. sed ad rem
nihil conferunt. Ambæ arū. Duæ arū. patent. Aræ arū. Penates. & loca in qui-
bus sunt altaria. Aedes priuatæ domus. Sed ædes. is. est templum. Cantes/
ium. fistulæ organorū. Idus. ium. Nonæ. arū. certi dies in mense. sicut calen-
dendarū primi dies cuiuslibet mēsis de quibus abunde in sequēda parte tra-
ctabitur. Antia antiarum. capilli super frontē demissi. Excubiæ. aruz. vigiliæ
militū vrbe vel castra tuentiū. Cynæ. arū. lectuli infantū. Crates/ium. ferra-
mēta sup quæ aliqua igni torrētur. vel rustica instrumēta/ quibus sua arathra
fosidāt. Diræ/arū. inferne furie. Diuitiæ. arum. opulentia. Exuuiæ. arum. spolia
vestium. Induuiæ/arum. vestes siue indumenta. Phalæx/arum. ornamenta
equorum. Fores/ium. anteriores Ianuæ. Gratia/arū. dea. Exequiæ/arum. offi-
cia quæ pro defunctis celebrantur/obsequium stultimuncupant. Gades/ium.
insulæ prope quas hercules colūnas fixit. Grates/ium. actiones gratiarū. Sor-
tes/ium. oracula deorum. siue reuelationes diuina. sed Sors tis. lōge aliud ē.
Feria. arū. festi dies. a ferēdis victimis. quod autem vulgus ait prima feria/
sequēda feria omnino barbarum est. sed prima feriarum/sequēda feriarum
&c. dicēdum est. Sed ne me quisq; imprudens arguat. quia primam huius no-
minis feriæ produco cum omnes fere alij eandem corripiant. certo sciat pri-
mam debere produci contra naturam sui primitiui. Horatius libro. ij. Car-
longas o vtinam dux bone ferias (versus est asclepiadeus). Inferiæ/arū. offi-
cia quæ pro defunctis post meridiem celebrari solent. Barbari vigilias mortuo-
rum appellāt. Latebræ. arum. loca quibus aliqua absconduntur. Lactes/ium/
intestina maxime hoīm & ouīū per quæ cibus ad podicē labitur. Genæ. arum.
partes inter mentum & oculos: sed pro oculis aliquando accipiuntur. Lits

propter abh. et ab

feriæ.

*et alia sunt plurale dicitur
et alia sunt plurale dicitur*

*Trallosi uenit uigilant
in uis uigilant
in uis uigilant*

Petri Ponta.

Caput. Tertium

tere. arum. epistole: quando singulariter pro epistola inuenis poeticum est. In-
ducie. arum. cessationes ab armis (pro tempore certo) stulti treugas appellat
Gingia. arum. sedes dentium in buca. Primitia. arum. prima: & principalia
quaruncumq; rerum. Compedes. um. vincula pedum quibus rei perstringu-
tur. Decretales. liu. statuta pontificum. Apine. arum. nuge & res friuole. For-
tune. arum. prosperitates, sed fortuna est dea vel euentus. Inscie. arum. negatio-
nes. siue contradictiones. & maxime cum verbo eo is. ut in re vera nunq; insci-
cias. Ibo. i. nunq; negabo. Mappe. aru. panni qui super menas sternuntur. Na-
res. ium. duo spiramina nasi. Mine. arum. minationes. & murorum pinnacula.
Nenig. arum. carmina que mulieres de vita defuncti in custodiendo caduere
cum ululatu maximo canere solebant. pro ineptijs cantantium accipiuntur. Il-
lecebre. arum. crapule & voluptates. Palee. arum. purgationes granorum Sta-
le. arum. gradus lignei. Nates. ium. clunes. Nuptie. arum. festa & sacramenta
matrimonij. Opes. um. diuitie. Inimicitie. arum. odia. Scope. arum. verricula
quibus domus mundatur. Plage. arum. rhetia. Therme. aru. calefactoria ba-
nea. Stuphas barbari dicunt. Suppetie. aru. auxilia. Sordes. ium. cupiditates &
auaritie. nam sordes. is ois. est turpitudine. Value. aru. porte q; in se reuoluunt.
Tenebra. aru. obscuritates. Copie. aru. exercit⁹ militu causa uero carminis p-
illo significatio Ver. lib. ij. anei. Copia dicit. Antemna. aru. ligna quibus ad
malum positae vela pendent. Furie. arum. vltices inferne. Trice. arum. capilli
quibus pedes gallinaei inuoluuntur. pro pigritia capi possunt. Preces precu-
orationes. Quisquille. arum. purgamenta terre & arboru. & res quecuq; nubi-
lius momenti. Nuge. aru. verba friuola. Fauces. ium. ingressus ciliu cumq;
loci. sed ad os magis referuntur. Argutie. arum. subtilitates siue bone siue ma-
le. Alpes. ium. montes inter galliam & italiā. Branchie. aru. sunt cartilagines
pisciu quas ad ceruicem pro auribus habere videntur. Eumenides. du. furie in-
ferne. Decime. aru. partes q; ex frugibus ecclesie debentur. Facetie. aru. vrbani-
tates reru atq; verboru. Ante. arum. lapides q; vtruq; latus ianue sustinet. &
firmant. Præstigia. aru. illusiones oculoru quocuq; fiat modo. Scatebra. aru.
loca aquosa & aspera vltra q; saliendo est. Scatebra. aru. ebullitiones aquarum
aliquo ex loco surgentiū. Prime. aru. principales partes alicuius rei. Lati-
na. aru. festa olim ioui in latiali mote dedicata. Reliquia. aru. pticula q; restat
Sarcinula. aru. exigua onera vel parua res vna cōgregata. Etelia. aru. venti q;
quotannis flant. xl. dies post ortum canicula. sublolanos appellat. Itina. aru.
clauis adunci quibus aula figi solet. Gerra. aru. crates viminea. & nuge mul-
tus efficacia. Clitella. aru. instrumenta quibus sarcina in mulis & equis por-
tantur. Partes. iu. faciones militu. Officia. aru. maledicta verba detractiois
& fallacia plana. Athena. aru. oia loca regionis attica. Na pro vrbe cōtinetur
ibi. mos homo &c. Papa. aru. cibi infantiu. Bux. aru. potus eorundē. hec duo
pro rebus omnino friuolis accipiuntur. Charites. ium. gratia. Terra. arum.
partes regionis p elemēto terra caret plurali. A rex. aru. splendores repercussu
a corpore rotundo. Sextia. aru. aq; marina q; sexta quoq; hora fluat ac refluit.
A vigil. as. Vigilia. arum. q; nocturne ppria dicuntur. A minuo. is. minuta
arum. particula minuta. Acare quod est oppidū ethruria. Carimonia. aru.
q; cuq; sacrificia. A manus manubia. aru. pecunia ex pda vedita recepta. A fia

*Infinita in fatis
in uis uigilant
in uis uigilant*

*Goli. Quedam dicitur
in uis uigilant
in uis uigilant*

*Plantis
in uis uigilant
in uis uigilant*

*in uis uigilant
in uis uigilant
in uis uigilant*

*in uis uigilant
in uis uigilant
in uis uigilant*

*in uis uigilant
in uis uigilant
in uis uigilant*

*in uis uigilant
in uis uigilant
in uis uigilant*

des/fidicula. arū. fūnes quibus torquētur fontes vt veritatē p̄fiteantur. hæc autē quinq; vltima per sua primitiua ideo expressi. quia versu heroico cōprehendi nequeūt. ¶ Si vero aliqua ex predictis in numero singulari offēdes vituperare noliſ. sed tu modo tutiore fac vtaris. Licet em̄ duo aut tres raro aliter q̄ regula sonet loquantur non protinus ipsa inuertēda est. Cōmunis nāq; vsus doctorum vnus vel peritissimi arbitrio longe præstat.

☉ Neutra tantum pluralia,

Classica/bac̄tra/cythera/artaxata/castra/vel arma/

Flamina/iusta/cibaria/liba/crepundia/& ambo/

Lumina/flabra/ceraunia/tempe/altaria/& exta/

Ilia/serta/mapalia/rostra/apiaria/pondo/

Seria/cum lachanīs: effata: tripudiā: tesqua:

Et carchesia: cum spolijs: cunabula: iustra:

Sic iuga/moenia/vel palia: milia/ transtra/

Pugillaria: vel magalia: munia: cæte:

Hostia: p̄ana: intestina: hyberna: statina:

Verbera: & estina/specularia/vel parapherna:

Sic bellaria: vel sponsalia: tenthyra: quodq;

Dant lemures: ocularia: vel p̄cordia iungam

Sic vetera (vt locus est). aulæ: verenda: pudenda:

Et vinacea/vel p̄sepia/& ostrea docti

Vt comicia/vel viuaria subdere possunt.

His magnalia cum penetralibus: addere debes:

Et mellaria sic multicia: vel loca naui.

Tantum hæc plurali numero neutralia flectes:

Si reperis aliter: raro est nichil hinc mouearis.

¶ Septuaginta & vnum sunt nomina generis neutrius quæ certiore vsu præ-
ratiue tantum declinantur. Classica classicorum sonitus tubarū vel ipse tuba.
Bastra bastrorū populi scythiæ vel ipsa scythia. Cythera/orum. vrbs in cypro
& mons in Boetia. Artaxata/orum. oppidum armenia. Castra castrorum. lo-
cus in quo militum tentoria figuntur. sed castrum in singulari est castellum
vel (vt vulgo dicunt) fortalitiū. Arma armorum. instrumenta cuiuscunq;
artificij. Flamina flaminū. flatus venti. Iusta iustorū. exequiæ vel inferiæ des-
functorum. Cibariorum. esculentia fere lautiora. Liba liborum. cuiusdam
generis panes. Crepūdiorū. paruula res quæ pueris ludendi gratia dantur.
sicut eniculi/equuli/puppæ/tintinabula. &c. Ambo & duo iam patent. Lumi-
na luminum/oculi/si singulariter inuenitur/poeticum est. Flabra flabrorum/
spiramenta venti. Ceraunia/orum. montes epyri assiduo fulmine/percussi. Te-
pe sine declinatu loca thessalia temperatissima. Altaria altariū/aræ. qui hoc alta-
re dicit certo vsui repugnat. Extæ extorum. intestina quæ eminent. sicut cor &
hepar. Iliā ilium etiam intestina. Seta sertorū/corona florea. Sed hæc Seta
serta. genus est harbæ. Mapalia mapalium. casa pastorum. Rostra rostrorum
sublimia loca e quibus cōsules Romani cateriq; oratores concionabantur
ad populum. Sed rostrum rostri/bucca est autum. Apiaria apiariorū. loca in
quibus apes mellificant. Pondo sine inflexu libra. singulariter tamē hæc libra
non pondo. Pluraliter hæc pondo non sic libra dices. Seria seriorum. res gra-
ues & honestæ: quibus nullus inest iocus. Lachana lachanorum. quauis ge-
nera holeris. Effata effatorum. vltimæ imprecationes augurum. Inpudria tri-
pudiorum. saltationes. Tesqua sine declinatu/loca deserta & inculta. Carcheta
carchesiorum. foramina in arbore naui quibus funes imponuntur. sunt &
pocula lata. Spolia spoliū/exuuiæ. Cūnabula & incunabula incunabulo-
rum/lectuli infantum vel principia rerum. Lustra lustrorum/ferarum & ma-
reticum cauernæ: sed hoc lustrum: est olympias/sive spaciū quinq; anno-
rum. Iuga iugorū/montiū cacumina. sed hoc Iugum collare equorū vel boū
Monia monium. defensionē quibus vrbs cingitur. Palearia/orum. pelles q̃
pendet sub collo boū vel equorū. Milia miliū. miliaria. Transira/orū. loca per
quæ nautæ de prora ad puppim transeunt: vel quæcūq; sedilia in nati. Pugila-
ria pugillariū/tabellæ sicut pugillares. Vide inter masculina singulari caren-
tia. Magalia magaliorum/casa rusticorū. Munia muniū. officia publica
quæ populus ex lege debet. Cate sine declinatu grandes baluæ maris. tamen
hic catus ti. dicitur. vt habes supra. Hostia/orum. patētes fluuiorum aditus
vel marini portus. Sed hostium ianua nullo deficit. Præna/orum. cantus pira-

Nil dat diuiduum præter pluralia nomen.

Nomen diuiduum. id est per certos numeros distributuum quous adiectiue inflectatur singulari deficit. ut singuli singule singula. Bini binae bina. sicut tri: quaterni: quini: usque ad centenos.

His quot tot: recte non declinata subaddo:

Quot & tot sunt omnis generis pluralis numeri sine declinatu & ad numerationem spectant.

Formæ nominum.

AP/monop/dip/trip/tretrap/pentap/simul exap/

Toton componens per formas nomina discēs.

Septem sunt formæ nominum/que adiectiuis grecis exprimentur: per compositionem huius nominis ptosis ptosios. i. casus. Prima est. Aptota. i. imparitita quia sine distincto casu. ut nil: nihil. Secunda est Monoptota. i. simplex quia vnicum casum distinctum habet. ut ab hoc natu. Tertia est Diptota. i. bipertita: quia duos casus distinguit. ut hæc fors ab hac sorte. Quarta est Triptota. i. tripertita: quia tres casus variat. ut vis: vim: vi. Quinta est Tetraptota: id est quaternaria quia quattuor casus distinctos recipit. ut necis: neci: necē: necē. Sexta est Pentaptota. id est quinary: quia quinq; casus diuersos habet. ut nullus: nullius: nulli: nulluz: a nullo. Septima est Exaptota: id est senaria. quia sex casus distinguit. ut totus: totius: toti: totum: tote a toto. **A**uertes autē syllabam pto semper debere produci in dictis adiectiuis ne te fallant illi qui in hoc capite eandem corripiunt.

Aptota siue indeclinabilia.

Nomen in/i/vel in/v/numerans/aut littera/hebræum:

Vel quod materiale datur: non flexile ponas.

Nomen in/i/terminatum: sicut gummi sinapi. In/u/ sicut cornu/ gelu. Numerale cardinale. sicut quattuor quinque. Nomen litteræ cuiuscumq; idiomatis. sicut. ab. c. alpha. beta/ gamma/ aleph/ beth/ gimel. nomen barbarum maxime hebræum. sicut noe/ dathan/ abacuth. deniq; nomen materialiter positū & omnis pars indeclinabilis nominaliter accepta. ut ergo pro causa viuere pro vita. velle pro voluntate &c. aptoton & sine declinatione est. Multa tamen aliter reperiuntur de quibus abunde dictum est supra.

Neque: capre: pedum: nugas: hir: pondo: necessum:

Fas: præneste: nefas: quot: tot: git: præsto: necesse:

Subtal: ador: muthul: cim: nil: nihil in star: iader:

Frit: præsepe: nepet: tempe: cum gausape: cæte:

Vsus doctorum non declinanda reponit.

¶ Viginti nouem nomina predictis addenda sunt quia indeclinabiliter vbiq3 ponuntur. significationes patent paucis exceptis. Pedum est baculus pontificis & cuiuslibet pastoris. Subtal planta pedis vel palma manus. Ador est species farinæ subtilissima: Nec vero lectione dignam grammaticorum regulam duco quam de hoc nomine ador effutiant. Si enim declinabile eū vsus voluit si vero declinetur penultimam ancipitem habet. vt apud vganium & aufonium videre licet. Instar. similitudo.

De his quæ aliquo casu deficiunt.

Recte pus: puris: puri: cum pure ministrat.

¶ Nonnulli grammaticorum hoc nomen pus inter aptota reponunt illis tñ acquiescendum non censeo: quoniam vsu doctissimorum authorū sic inflectitur. hoc Pus. hui9 puri: huic puri hoc pus. opus. ab hoc re. sine plurali. ē putredo si uē santes quæ in vlceribus & apostematis delitet. Cornelius celsus. Nefors per lumbos fistulæ puris erumperent Hyeroni. In epi. Quis tanto tamq3 fetido puri appropinquare alius auderet. Prudē. Impressam penitus putredine pure peresam. &c.

Hoc pyr dat pyros: pyri: sextumq3 recusat.

¶ Pyr græca dictio ē declinaturq3. hoc Pyr. hui9 Pyros. huic Pyri. hoc Pyr. o Pyr. sine ablatiuo quem greci non habent. Apul. lib. ij. Quantum pyros tñ erit laticis. Plauti. Pyri huic lābos applica. Plaut. in baccidibus. Pyr quod habes vnde gestas. ¶ Hoc nomen hic non inseruissē nisi te deceptum iri illorū traditione timuissē qui inter aptota reiiciunt.

Hoc virus viri: viro bene flectere possum:

¶ Grammaticorum turba hoc nomen virus indeclinabile censet: tu autē non verebere cum doctis authoribus sic declinare. Hoc Virus. huius viri vel virus huic viro vel virus: hoc virus. o virus. ab hoc viro vel virus. sine plurali. est malus odor vel venenum. Lucretius libro quarto. Liquit em̄ supra tetri primordia viri. Idem lib. viij. Concoctisq3 suo contractus perdere viro.

In rectis tantum satias/ satiesq3 leguntur:

*Lanta pectus me mherm penderi raxo de vis
mei rumpit id vabam. nisi in nobilissima 49^a*
Petri Ponta. **Caput** **Tertium.**
*ppi matie fong
pae ifugiu
fong gabat*
Satias & faties eandem habent significationem. quandam enim satur-
rei designant. sed in nominatio & vocatio singularibus tantum reperit
hec satias o satias. sic hac faties / o faties. Theren. in heutonumero . VI.
tias cepit fieri commuto locum Corne. de vita. Alex. Imbellis animos s
faties. iunguntur semel apud beatissimum fatiate lapas nihil

Satias & saties eandem habent significationem. quandam enim saturitatem designant. sed in nominatiuo & vocatiuo singularibus tantum reperiuntur. *hec satias o satias. sic haec saties o saties.* Theren. in heu contumero. Vbi satias cepit fieri commuto locum Corne. de vita. Alex. Imbellis animos saties Inimica fatigat. *quis autem semel apud lucilium. satiate legas. nihil moueris quia de paucis non est regula.*

De heterocletis nominibus

¶ *quod (cum relatione):* Dubitans siue infinitum sicut quidam: quispiam aliquis. Negatiuum sicut neuter: nullus nemo: caret uocatio utriusq; numeri. quibus adduntur omnia pronomina. exceptis quattuor tu: meus: noster: & nostras. ¶ Si autē oēs & ambo utrumque recipiant: collectiua sunt nō distributiua. Nec uero mea sententia dices: meum habere mi in uocatio/ sed o meus a. tum. Nā in uerbiectio est. quemadmodum nostra Hagoga prima satis declarat.

Sed plærung; aliter reperis/authoribus audi.

Vult patrius spontis: seu sextus sponte requirit.

Lux/crux/nex/thus/ius/æs/rus/mel/fel/mare/vinum/

Hæc patrio/terno/& sexto pluralibus absunt.

Fors primo & quinto, sed sexto forte repones.

*pendetissimis et dicitur
qui tempore patitur per
tempore huius dicitur.*

Petri Pon.

Caput Tertium.

Fors sic declinatur. hac fors / o fors / ab hac forte. est euentus vel fortuna. Mātū. de gallis expul. Gratia celitibus mihi fors innoxia venit. Oui. de heroi. Magnanimo capiti fors inimica venit. Verg. j. aneid. Forte sua libycis tēpestas appulit oris.

Dic tabum primo: bo sexto: biq: sequundo.

Tabo sic inflectitur hoc Tabum / huius tabi. ab hoc tabo. est putrefactio cadauerū. De duobus vltimis casibus ambigit grāmaticorum nemo primus. Quintilianus de orato. sic ponit. Nunc occurrūt effusa precordia & liuide canes & expressum dentibus tabum.

Tantundem flectes primo quarto atq: sequundo.

Tantundē sic declinatur. hoc tantundem. huius tantidem. hoc tantundem id est tantum nec maius: nec minus.

Macli & maclē legis: nec dicere macla vetamur.

Maclē si variat. Singulari numero o maclē o macla. Pluraliter o macli o maclē. Est autē nomē hortatiuū ad virtutē. vt qui bene ceperit melius peticiat. Regitq: abltm. vt maclē puer studio vel macla puella pudore. Sic macli pueri disciplina maclā virgines verecundia.

Gratis grate lego: plures tantummodo grates.

Grates sic declinatur. huius gratis ab hac grate. pluraliter hę grates: hę grates: o grates. sunt gratiæ. Sed plurale magis ad poetam q̄ ad oratorem spectat. Cic. in oratore. Gratis causa nihil facias. Hora in epi. Grate superueniet: quæ non sperabitur hora. Ver. j. aneid. Grates perfoluere dignas. Non opis est nostræ dido.

Vis vim: vicq: dabis: totum plurale requires.

Vis ita variatur. hęc vis / huius vis / huic vi / hanc vim / o vis. ab hac vi. Pluraliter hę vires. harum virium. &c. Integre est virtus vel violentia, dixerunt olim pluraliter hę vis, harum vium: sed nunc exoleuit.

Inficias & suppetias vel iā: lego tantum.

Inficie & suppetie / solū hnt ntm & actm plurales. vt hę inficia: has inficia: negatōes vel cōtradictiones / hę suppetie / has suppetias auxilia.

Am: dat & as: quartis latiali dica reflexu.

Dica sic inflectit. Hęc dica / hanc dicam. Pluraliter has dicas. est autē dica causa vel accusatio. Cic. in Ora. Scribitur heraclio dica. Ther. in heau. En vniū iniuriarū audisti mihi scriptā dicā. Plau. in merca. dicas pro de obmutescit.

Præsto vult primum & quartum numero sub utroq.

¶ Præsto sic declinatur. Singulariter hic & hæc & hoc præsto. hūc & hāc & hoc præsto. Pluraliter. hi & hæ & hæc præsto. hos & has & hæc præsto. Sed in actō rarius inuenitur. & nunq̃ nisi ante infinitiuum esse vel synonymum vt præsto adsum. præsto adsumus. præsto me esse videbis. præsto vos esse gaudeo.

*Præsto magis
acipit: potest.*

Dic repetundarum pluraliter & repetundis.

¶ Hoc participium repetundarum sic variatur. Pluraliter harum repetundarum. ad his repetundis: & semper cum verbo accusandi vel damnandi iungitur vt in regulis honeste loquendi satius videre poteris.

*Hoc in repetundis
amplius videtur
repetundis.*

¶ Quæ terminatione abundant.

Tignus/pileus/angiportus/rictus/acinus/

Baptismus/baculus/rhenus/buxus/quoq; pomus/

Iubilus/abrotanus/cubitus/calamistrus/hibiscus/

Curriculum/clipeus/chirographus/atq; galerus/

Costus/christalus/coleus/punctusq; crocusq;/

Cyperus/helleborus/calcanes/atq; sagunthus/

helleborus sagunthus

Galbanus/luctus/fundus/guttus/quoq; sinus/

Commentarius/& sensus/fretus/atq; papyrus/

Scrypus/hysopus/monitus/sestertius ipsis

Spicus/dictamus/hebenus/dispondius/addes

Mundus/peccatus/hemistichus& peribolus/

Supparus/& taxus/cerasus/viscusq; thymusq;/

Xystus/thæsauros/vallus/puluisculus/vno

In sensu dant vs/aut um/si scripta reuoluas.

Quinquaginta octo sunt nomina que vsu doctiorum in vs vel in um sine differentia terminantur. Hic Tignus vel hoc tignum omne lignum quod edificatio seruit. Hic Pileus vel hoc pileum patuit. Hic angiportus vel hoc angiportum viculus angustus inter domos/cuius tantum ab vna parte est exitus; sequenda syllaba huius nominis natura corripitur sed (ne me culpes) carmen sic ingredi non potest. multa autem cogimur immutare qui ad vtilitatem puerorum omnia versiculis breuiter querimus enucleare. Hic Rictus vel hoc rictum oris & hiatus maxime bestiarum. Hic Acinus vel hoc acinum granulum in quo cuiusque fructu repertum; sicut in pomo/pyro/vua &c. Dicitur & hec acina pro eodem. Hic Baptisinus vel hoc baptisimum purificans ablutio. Hoc Baptisma atis, etiam dicitur. Hic Baculus vel. lū. iustis. Hic Rhenus vel hoc. num. fluvius germanie. Hæc Buxus vel hoc. um. arbor satis nota. Hæc pomus vel hoc. num. etiam arbor. licet hoc pomum fructum quoque significet. Hic Iubilar vel hoc. lum. vox clamore magno letitiam exprimentis sicut inter rusticantes fieri solet. hæc abrotanus vel hoc abrotanum herba quam nimium refrigeratio ad instaurationem caloris conducit hic Cubitus vel hoc. tum. curvatura brachij & mensura quedam. Hic Calamistrus vel hoc. strum. acus maior quam lesacta & adhibita capilli crispantur. Hæc Hibiscus vel hoc. um. herba dilecti ouibus & hagnis habens similitudinem malæ. Hic Curriculus vel hoc. lum. currus vel cursus/vel locus in quo curritur. Hic Clypeus vel hoc. um. scutum militare. Hic Chirographus vel hoc phum. scriptura manus propria. Bapti cedula appellat. Hic Galerius vel hoc. rum. pileus maxime ex stramine vel corio factus. Hæc Costus vel hoc costum genus speciei aromatica. cancellus vulgus nominat. hic aut hæc Christallus vel hoc chrissallum patet in generibus. Hic Coleus vel hoc coleum/saccus lino vel canabe vel corio factus. est & mensura quadraginta continens vinas. pro eodem est culeus vel culeum: sed prima syllaba producitur. Hic Punctus vel hoc punctum satis liquet. Hic crocus vel hoc crocum species satis nota. Hic Cyperus vel hoc cyperum/herba vel flos alio nomine ligustrum. Hic Helleborus vel hoc helleborum herba qua modeste sumpta purgat insaniam; sed immoderanter accepta gignit interitum. Hic Calcaneus vel hoc calcaneum/extremitas calcis. Hæc Sagunthus vel hoc sagunthum/vrbs in Hispania & item in Libya. Hic Galbanus vel hoc galbanum succus herbe. Hic Luctus vel hoc luctum/tristitia. Hic Fundus vel hoc Fundum ager. & imum cuiusque rei. Hic Guttus vel hoc guttur vasculum oris angustum quo vnguentum vel aqua rosacea aspergi solet. Hic Sinus vel hoc signum vasculum in quo lac vel serum rusticæ mulieres conseruant. Hic commentarius vel hoc commentarium liber in quo aliqua breuiter tractantur vel declarantur cuiusque sententia. Hic Sensus vel hoc sensum sententia vel opinio. Hic Fretus vel hoc fretum mare. Hæc papyrus vel hoc papyrus pellis iunceæ in qua scribere solebant vel ipse iuncus. hic Scrypus vel hoc scrypulum genus ponderis. hæc hyssopus vel hoc hyssopum herba satis vulgaris. hic Monitus vel hoc monitum. i. monitio. hic Sestertius vel hoc sestertium genus ponderis duas libras cum semi continens: est & summa pecuniaria quam multi librae gentium appellant. hic Spicus vel hoc ipicus extremitas recentis ariste hæc Sp

Baptisimus dicitur

Inde adde ingo...

Pomus / a / m. / fardum.

*Scorpio pro Octavo loco
nomine qui in p[ro]p[ri]a
adulatio in ab[us]u
v[er]bo detestatur b[er]o*

Petri Pon.

Caput Tertium.

Scorpio/pauo/capo/lanio/vel pusio/strabo/

*Scorpio in p[ro]p[ri]a
adulatio in ab[us]u
Cap[ut] octo d[icitu]r
Donant[ur] passim
nodum in p[ro]p[ri]a
for[is] erat h[ic] b[er]o
p[ro]p[ri]a a[ut]em*

Ludio/gobio/donant o/vel/us/hæc tibi rectis.

Octo sunt nomina quæ in o/vel/us/sola inflexionis differentia terminantur. hic Scorpio vel scorpius/bestia venenata pungens cauda/vel celeste signum. vel nodosum flagellum. hic Pauo vel/us/avis satis nota. hic Capo vel/us/gallus castratus. hic Lanio vel/us/q[uod] aialia mactat. hic Pusio vel pusius. puer pathicus. hic strabo vel strabus. qui trasuerle videt. hic Ludio vel ludius. histrio. mulier in dia dicitur. hic Gobio vel gobi[us]/pisciculus satis notus.

Mas dans os patrio dabit/us/variante sequunda.

Nomē masculinū cuius g[ra]t[is] terminatur in os quomodo cūq[ue] ip[s]um terminetur format de se vnu[m] nomē in us/declinationis sequunda. vt hic Titā huius titanis vel titanos. a quo hic titanus titani. hic Delphin[us] huius delphinis vel delphinos. a quo hic delphinus. n[on] qui & hic delphis appellatur. Hic Elephas huius elephantis vel. tos. a quo hic elephātus elephantī. Hic Arabs/huius arabis vel arabos. a quo arabus arabi. Hic Aethiops huius æthiopis vel æthiopsos/ a quo æthiopus æthiopi. Hic Abax huius abacis vel abacos/ a quo hic abacus/ci. Hic Dyacon huius dyaconis vel dyaconos. a quo hic dyaconus dyaconi. hic Aedon huius ædonis vel ædonos. a quo ædonus ædoni. Si qua alia inuenies vide pariformiter dicas.

Congrus/hiberus/alexandrus/læandrus/ euandrus/

Et teucrus/gibbus/silerus/vel in er/vel in us/do.

Octo sunt nomina quorum nominatiui in us/vel in er/sine differentia finiuntur. vt congrus vel conger. &c. quæ vel sunt propria viro[rum] vel appellatiua iam patuerunt.

Quod lauo componit es:um:vel o:flectere quibit.

Nomen descendens a cōposito huius verbi lauo trifariam declinat in es/ in um/ & in o/ vt a Proluo proluis. Hæc Proluijes proluiiei. hoc Proluius proluij. hæc Proluio proluiōis. sic ab Illuo. is. Diluo diluis. Abluo. is. Colluo colluis. &c.

Vs: vel a: (seu quæris) tibi carrus araneus edunt.

Duo sunt nomina quæ nominatiuū in us/vel in a/ mittūt. Hic Carrus/ vel hæc carra. i. carruca. Hic Araneus vel hæc aranea. bestiola nota vel id quod n[on] xit filum.

Vm: vel o: tu sabulo: consortio: adagio præbe.

*Congrus p[ro]p[ri]a
formis ag[ri]t
Teucrus p[ro]p[ri]a
silo qui subuenit
finit in mari g[ra]t[is]
Amiro.
teucrus finis q[uod] d[icitu]r
amiror t[er]cio
Gibbus in humo
d[icitu]r. b[er]o p[ro]p[ri]a
gibbus p[ro]p[ri]a*

*Carrus in finis
p[ro]p[ri]a*

De heterocletis nominibus.

Fo. lviij.

Tria sunt noia quæ in o/vel in um/indifferenter exeunt. vt hic Sabulo vel hoc sabulum species terre. hæc consortio vel hoc consortiuz societas. hæc Adagio vel hoc adagium similitudinarie prouerbiū.

Is vel e/natalis rhætis dic atq; noualis.

Tria sunt noia quæ nominatiuos singulares in is/vel in e/mittunt. hic Natalis vel hoc le.natiuitatis dies/vel festum. hic Rhætis vel hoc tæ.cassis. hæc etiā rhætia dicif. hic Noualis & hoc nouale renouatus ager post celsatione3.

Cum declino tapes bene flecto tapete tapetum.

Hic Tapes tapis. hoc tapete tapetis. & hoc tapetum tapeti. pro eodem recte dicis. Est autem figuratus pannus qui vel abaco vel menia aut alteri cuiu3 rei subfermitur.

Tu quoq; sic nepes nepis nepete repones.

Hic nepes: hæc nepis. & hoc nepetæ pro eodem oppido dicis.

Narix/nariciū/narice/flectere possum:

Hæc Narix naricis. hoc nariciū naricij. & hæc narice narices pro eodẽ oppido locorum recte declinas.

Ramus ramale flectes: & anapis anapus.

Hic Ramus & hoc Ramale pro eodem dicitur. Et hic Anapis vel hic anapus nomen fluij.

Cære & cærete. per ium/conclauē reflectis.

Hæc Cære caris. & hæc cærete caritis pro eodem oppido thusciæ. Hoc conclauē conclauis. vel hoc conclauium concluij. locus secretior in domo: qui cæteris accuratius obseratur.

Campago/ambago/contago/propago fit in ges.

Quattuor sunt noia que in go/vel in ges/nominatiuos terminant. vt hæc propago. inis. vel hæc propagēs. gis. progenies. Cætera in declinatione patent.

Nomen quod fit in al/vel in ar/per/e/sæpe videbis.

Nomē in al/vel in ar/terminatum persæpe mutatur in e. vt hoc capital vel capitale. sic animal. ceruical/tribunal/vectigal. &c. Hoc puluinar/vel hoc puluinare. sic iacunar: cochlear: calcar: torcular. &c.

Hoc tonitru vel uum/simul hic tonitrus bene flectis.

Hoc tonitru. Indeclinabile. hoc tonitruuz tonitruui. vel hic tonitrus/ huius

Handwritten notes in a cursive script, likely a library inventory or acquisition record, mentioning 'In duas comitatus' and 'proximo sed qu'.

*hic d' appoia sinapis
vol for appoia sinapis
stingz corne aini*
tonitrus: pro eodem dicitur. est autem sonus factus in nubibus.

sinapis
Hæcque sinapis habes: sed & hoc plærumque sinapi.

sinapis
Hæc sinapis: huius sinapis. & hoc sinapi indeclinabile recte dicis. Est autem herba seu semen quod profuit cum tanta acrimonia ut lachrimas comedenti excitet.

Hoc cornu & cornum simul hic cornus dare possum.

ferat
Hoc Cornu indeclinabile. hoc cornū/ni. & hic corn⁹ corni pro eodem habes.

Appellatium nomen quod/a/dat tibi quarto

femina
Dat per/a/fœmineum primæ: velut æthera monstrat.

femina
Nomen appellatium habes a/in actō singulari format de se vnum nomen prime declinationis fœmi. gñis. ut æther. hunc æthera a quo hæc æthera sic æra: lampada, dorcada, &c.

Hęc dat apīs vel apes/adipes/& adeps/tibi sanguen

11. S. adma
Sanguis. in us/vel in u/deflece genuque geluque/

adma
Hæc Apis vel hæc Apes/huius apīs. mellaria mulca. hæc adeps vel hæc apes: huius adipis flos farina: vel pinguedo terræ. hic sanguis vel hoc sanguinis. patuit. Hic genus/huius genus. vel hoc genu indeclinabile. Hic gelus huius gelus. vel hoc gelu sine declinatu. vel (si mauis) hoc gelū geli plantæ inuenies.

adma
S/monosyllaba/fœmineis bisyllaba fiunt.

adma
Clamor/odor/vel honor/vapor/& labor/ac lepor/arbor

adma
Monosyllabum nomen fœmi. gñis. in s/litteram terminatū bisyllabū in pe efficitur. ut hęc plēbs vel plēbes. hæc trabs vel trabes. hæc slips vel slips hæc scobs vel scopis. &c.

adma
Dant or/& os/recto. nec quid discriminis edunt.

adma
Septē sunt noīa/quæ cōmuniore vſu noīatiū in or/& in os/ mittunt. hic clamor vel clamos. hic odor vel odos. &c. significationes patent.

adma
Oedipus est terne: sit & œdipodes tibi primæ

adma
Hic œdipus: huius œdipodis vel os. vel hic œdipodes: huius œdipodæ per eodem declinatur de quo supra.

adma
Delphis is/in dat phorchis/aris/vel thrachis/eleusis.

¶ Quinq; noia sunt quæ /is & in pro nominatio recipiunt vsu cōmuniore.
 Hic delphis vel delphin/piscis. Hic phorchis vel phorchin. huius phorchinis.
 filius neptuni. Hæc aris vel arin. hæc trachis vel trachin. hæc cleusis vel eleu-
 sin nomina sunt oppidorum.

Plurima conticeo quæ supradicta recludunt.

¶ Plæraq; in supradictis capitibus declarata sunt quæ hoc in loco repeti sū-
 peruacaneū esse duco. vtpote hæc quæ sequunt. hic aut hoc sal. hic penus ni.
 hoc pentum ni. hoc penus oris. hæc penus huius penus. hoc penū indeclinabile.
 sic specus. hic vel hoc sexus. Item hæc dubia. Cassis. Silex. Finis. Talpa. Bu-
 bo. Panthera. Serpens. Grus. Margo. Dies. Aluus. Clunis. A deps. Cortex.
 Linx. Dama. Turtur. Sardonix. Papinus. &c. hic vel hoc vulgus. guttur. ius-
 bar. & plæraq; alia quæ non succurrunt. sed hæc enūneraui vt pueris in me-
 moriam reducatur.

De his quæ significationem variant.

Hæc ops per totum telluris sit dea flexum.

Huius opis/vel opi/vel opem/vel ope auxiliatur.

Hæc opis nympa est, sed opes gazas tibi monstra.

¶ Ops opis declinabile per omnes casus singulares est dea terre vel ipsa terra
 Plaut. in aulula. Superum nobis matrem aduocemus opem. &c. huius opis
 huic opi. hanc opem. ab hac ope. sine rectis & plurali. facultates & auxilium
 designat. Mant. in epi. Presentem miseris ferre soletis opem. hæc opis. huius
 opis. huic opi. hanc opim. o opis. ab hac opi est nympa. Verg. aneid. ix. Ve-
 locem interea superis in sedibus optim cōpellabat. Sed pluraliter hæc opes opus
 sine singulari sunt diuitia. Mat. de mor. conten. Fama voluptates honor atq;
 potentia regnū. Et magne fato subijciuntur opes.

Littera per cunctos elementis sit nota casus.

Plurali tantum si detur epistola signat.

Quos primo numero vates plærumq; reponunt.

¶ Littera notā elemēti significans sicut a/b/c per oēs casus in vtroq; nume-
 ro declinatur. nec defectiuū est. dices itaq; scriptū vnā litterā sc3/a/ vel b/duas
 litteras sc3/c/&/d/ quod alias non liceret. Cic. in epist. Manū alexidis amabaz
 q; proxime accedebat ad similitudinē tuę litteræ. id est scripture sue ptractio-
 nis elemētōrū. Sed litteræ epistola singulari deficit nec ingit his numeralis
 b ij.

bus duę tres. quattuor &c. Sed istis vñę bing ternę &c. sicut & alia omnia que singulatiuo carent. vt scripsi quaternas litteras non vnis respondisti. Quoties vero littera pro epistola in singulari reperitur poeticum est. eo qđ litterę. arum. in carmine exámetro vel pentámetro recipi bene nequit. Ouid. in epi. Quas legis ab rapta briseide littera venit.

Hęc ædes templum est. sunt ædes templa domusq̃.

Ædes dis. templum significat integrumq̃ est in vtroq̃ numero. vt visitat ui vnam ædem / duas ædes. i. duo templa. Sed ædes. ium. sine singulari sunt priuatę domus. vt locui vnas binas ternas ædes. i. domos.

Hic aditus porta est. verum hoc adytum sacra pandit.

Aditus per i. nostrum quarta est inflexionis viāq̃ significat a verbo adeo dis. Verg. æneid. vj. Occupat æneas aditum foribusq̃ propinquat. sed adytum per y gręcum est declinationis sequundę & secretiorem templi locū designat vbi sacra reponuntur. Latine enim inaccessibile explicatur. Verg. ænei. ij. Ilq̃ adytis hęc tristitia dicta reportat.

Os oris bucca est: os ossis copula carnis.

Os oris ad buccā. ossis ad totum corpus pertinet. significata satis patet.

Frons frondis folium: sed frons frontis caput esto.

Hęc frons huius frondis est folium arboris: sed hęc frons huius frontis est pars anterior capitis.

Lens lendis vermis: lens lentis flumine crescit.

Hic aut hęc lens. huius lendis est genus vermium quos pedunculi vel pediculi gignunt. sed hęc lens. huius lentis est legumen anseribus gratissimum. Hęc plarāq̃ inter declinationes habentur. sed hic ad firmiorem puerorum instructionem repetuntur.

Dono fides fidei qua credo. fides lyra dis dat.

Fides quando est de rebus diuinis non visis credentia. habet fidei in genitiuo. Sed quando est corda cytharę vel ipsa cythara habet fidis. dicitur tamē hęc fidis huius fidis.

Hic aut hęc ficus fici proferre valemus.

Hęc ficus ficus duntaxat flectere possum

Hic ficus fructum vitiumq̃ in corpore signat.

Hæc ficus, quocumq; inflexu est fructus & arbor.

De hoc nomine ficus grammatici passim litigant. Ideoq; latius declaravi, ut apertior essem. Vnde notandæ sunt tres regulæ. Prima cū ficus tam sequundā quam quartā sit inflexionis, quando est sequundā tam masculini q̄ formi nini est generis. Macrob. lib. iij. Grossi appellantur fici qui non mātūrescunt. Var. de re. rusti. In ea fico quam edimus, sed quando est quartā semper est fæ. Hyero. super Hieremiam. Calathus intus ficus bonas habebat. Sequundā est ficus masculini generis sequundā declinationis fructum & corporis morbum significat qui in articulis tam manuum q̄ pedum nascitur: vel mariscus in inguinibus turpiter coeuntium. Plinius. Fici mirabiles sunt & abortiuī q̄ nūq̄ mātūrescunt. Plaut. in bacci. Quem patior ficum lurco ex te est. Tertiā est Ficus fæmi. gene. siue sequundā siue quartā declinationis fructum vel arborem denotat. Var. de re. rusti. Ficos quas edimus mātūras perferunt. Plinius li. ix. Coarguunt fici quarū radices longissime sunt. Cor. de vi. Alex. Non istinc aliās poteris deserpere ficus. Cice. in ora. Sese vxor alta de ficu suspenderat.

Ne te decipiant stulti documenta magistri.

Hic aut hoc vesper/rus/rum/ra/inflexere quibis

De declinatione & significatione huius nominis vesper diuersi diuersa tradunt. sed quod sentio hoc vnum est. hic vesper vesperi sicut puer pueri. hoc vesper vesperis sicut huber huberis. hic vesperus vesperi: sicut dominus domini. hæc vespera vespere sicut musa musa. hoc vesperum vesperi sicut scannum scanni. tunc aliqua differentia significationis per omnes casus & in utroq; numero declinari potest. Testimonia autem inter masculina & neutra plurali carentia affatim habes.

Quicquid habet caput hoc solo dependet ab vsu

Qui permulta negat quæ non ars vlla recuset.

Generale est documentum eorum omnium quæ in hoc capite dicta sunt. ne forte rationem scisciteris/vsus ita precipit. multa autem vsus repellit/ quæ ars ipsa admitteret. verum recte loquendi magister auctorum vsus est.

TeAos.

In te IESV spes mea recumbit.

ls lsf.

Caput quartum de quattuor gradibus.

IC TIBI

de graduum formis documenta-
cludo.

¶ Presens caput est de quattuor gradibus
comparationis qui sunt. Positiuus vt do-
ctus Comparatiuus vt doctior: superlati-
uus vt doctissimus. supremelatiuus vt q̄ docti-
mus. Est autem comparatio per excessum significationis collatio.

De positiuis.

Quæ minui: quæ ve augeri vox mobilis optat.

Quattuor in gradibus fixum sociare valebit.

¶ A dictiui nomen cuius significatio augeri vel minui potest recipit com-
parationem quattuor graduum. vt albus vir. Albior puer albissimus infans.
Longe albissimus cygnus. Illa vero quorum significatio neq; augetur / neq;
diminuitur nunq̄ nisi abusu comparantur: sicut omnis nullus quidam / al-
quis / æternus perpetuus &c. q̄ aut interdum substantiua siue propria siue appo-
latiua noia comparari videtur hoc est tralumptiue pro adiectiuis quorū pro-
prietatem importat vt Hercules herculior herculissimus. q̄ herculissimus
valens & fortis qualis erat hercules. Cornus. nior. nissimus. q̄ cornissimus.
rigidus & durus sicut est cornus. Latius hæc in nostra isagoge prima.

Nil præter nomen positiuum rite vocabis.

¶ Omnis positiuus nomen est. Nam solum nomen comparationem recipit
sualem hinc est q̄ participium comparatum in nomen transit. vt amans. ami-
tior. amantissimus. q̄ amantissimus.

Sunt anter / deter / inter / potis / & propus / vltex /

Et nuper / penitus / poster / super / & prius / exter /

Inferus & citer latialis nomina linguæ.

De Quattuor gradibus. no 9 Bo. lxj.

Quattuordecim sunt dictiones de quibus grammaticorum vulgus nisi
perperam sentire videtur. Cum em̄ (vt iam dixi) solum nomen casualiter com
paretur. nunc a verbis nunc a prepositiōibus & aduerbijs/nūc a participijs cō
paratiua superlatiuq3 extorquent. quorum hallucinationē fac ex his cognos
cas. Anter vel anterus. a. um. i. p̄cedēs. Plauti. Antera ex parte declinat pro
fluuium. hinc anterior antinus nō ab ante. Deter vel deterus. a. um. detritus
a. um. cui bonum deest. Cor. de vita Alex. Detera proicctis armis p̄cordia lin
quunt. hic deterior. rimus. nō a verbo detero. is. Inter vel interus. a. um. qui
intus recipitur. Cornelius tacitus lib. ij. amissis p̄ intera bella nobilibus obef
se conabatur. hinc interior intinus nō a p̄positiōe intra. Hic & hec potis &
hoc pote ē potēs vel bon⁹. Persi. saty. iij. Et potis es nigra vitio p̄figere thita
Idem saty. j. Qui pote vis dicam nugaris &c. Hinc potior potissimus. nō a ver
bo potior. iris. Propus. a. um. i. vicinus. Lucre. lib. xj. de na. rerum. Ipse p̄pas
huc adde manus sine viuere potis. hinc propior proximus. nō a prope. Viter.
a. um. i. excedens. Plaut. in mercato. Viteros contigisse nō a vim limites. hinc
vltior vltimus nō ab vltra. Nuper vel nuperus. a. um. nouicius. Oui. in epi.
Nupera p̄dulci voce puella canit. hinc nuperior nuperimus nō ab aduerbio nū
per. Penitus. a. um. interus/sive profundus. Curtius lib. ij. Penitos excrutari
lacus inhibuit. hinc penitior penitissimus. nō ab aduerbio penitus. Poster vel
posterus. a. um. subsequens. Verg. eneid. v. Postera phebea lustrabat lampade
terras orta dies. hinc posterior postremus nō a prepositione post Super vel su
perus. a. um. supernus. Verg. enei. vj. Sed reuocare gradum superasq3 euadere
ad auras hoc opus hic labor est &c. hinc superior supremus nō a supra. Prius
a. um. p̄cedens sive p̄uius. Lucil. lib. ix. Quisq3 prius vrbī certant immitte
re p̄gressus. hinc prior primus nō a pridem. nec vero obstat quod prius neutru
comparatiui nō differt in voce a positiuo/quia irregulare est. Exter vel exte
rus. a. um. alienus sive extraneus. Val. in principio. Vrbis romē exterarumq3
gentium dicta ac facta &c. hinc exterior extimus vel extremus nō ab extra.
Inferus. ra. um. quod inferne est. Oui. meta. v. Per flumina iuro infera sub ter
ras stygio labentia luco. hinc inferior infimus nō ab infra. Citer vel citerus.
a. um. quod nō satis processit. Vegetius de educatione liberorum. Citeros ve
ro elicare sermones nō permittantur. hinc citerior citimus vel citerrimus nō
a citra. Horum ego abulus eo succreuisse arbitror q̄ raro in vsu ea nomina cō
piuntur. Sed nō p̄tinus tā falla atq3 inepta ex p̄neda graduū erat formatio.

Comparatiuorum formatio.

Casu qui fit in i/medius gradus or dare debet.

Nomen comparatiui gradus formatur ab illo casu positui qui terminatur
in i/ addendo syllabam or. vt ab huius docti. hic & hec doctior & hoc doctius
ab huic forti. hic & hec fortior & hoc fortius.

Non declinatum sibi declinabile fingat.

Nome adiectiuum indeclinabile comparationem recipiēs debet fingi esse declinabile. vt forma tōparationis noscatur. Vt a neq̄ finge nequus nequior quo nequior nequissimus. A frugi (i. utilis vel modestus) finge frugis huius frugis huic frugis a quo frugior frugissimus: sed sapius frugalior frugalissimus. licet a frugalis deduci possit.

Iunior a iunis. aliud iuuenis tibi donat.

Hic & hæc iunior & hoc iune. (id est minor iuvene) habet pro comparatiuo. hic & hæc iunior & hoc iunius. Plau. in baccidi. Iunes meos hic quæro deuos. Apul. de magia. Iunę capitulū hoc demulcē. Cice. in epi. Iunior eximatur q̄ cui detur prouincia. Sed hic & hæc iuuenis & hoc iuvene habet iunior & hoc iuuenius. Plī. lib. vij. Iuvene subest augmento corpus. Col. li. iij. Iuueniori examini solet id accidere. qua in re plurimos cōcutiuisse nō parum demitor.

Rite sinister habet nostro sterior/strior vsu.

Sinister. a. um. (id est infelix vel malus) habet hic & hæc sinisterior & hoc sinisterius. vel hic & hæc sinistrior & hoc sinistrius pro comparatiuo. Plauti. Quid scorto isthoc sinistrior inquit. Māt. ad Gonzagā. Vīla mihi vox est pigetonte sinistrior ipso.

Dico/sequor/loquor/atq; volo/facio/tibi nomen

Mobile quod donant/quasi participantia formas.

Nomen adiectiuum quod ab vno istorum quinq; verborum descendit. scilicet dico/sequor/loquor/volo/facio/format cōparatiuum in entior & superlatiuum in entissimus ac si esset participiū. vt a dico maledicus maledicentior maledicentissimus. sic benedicus. falsidicus. veridicus. vanidicus. &c. Cautidicus substantiū est. A sequor. turpisequus turpisequentior turpisequentissimus. sic Vanisequus. verisequus. &c. pedisequus & pedisequa substantiua sunt. De loquor magniloquus magniloquentior magniloquentissimus. sic Vaniloquus/altiloquus/dulciloquus. &c. A volo beneuolus beneuolentior beneuolentissimus. sic maleuolus/rectiuolus/stultiuolus. &c. A facio magnificus magnificetior magnificentissimus. sic mirificus/honorificus/munificus. &c.

Tu magnus/paruus/multus/bonus/& malus/ipsos/

Verre gradus contra legem cognoscere debes.

Satis notum esse arbitror hæc quinq; nomina magnus/paruus/multus/bonus/malus/irregulariter formare sua comparatiua/& superlatiua. Dicimur enim magnus maior maximus. &c. Paruus minor minimus. &c. multus plurimus/multa plurima/multū plus plurimū. &c. bonus melior optimus. &c.

malus peior pessimus. &c. quæ in sequenti manu dictione aperti⁹ videbis.

Quod dat ius/vel uus/positiuo/tu magis addes.

¶ Qñ positiuus in ius/vel in uus/terminatur cōparatiuo causa euphoniæ de-
ficit: cuius loco substitulimus positiuū cū aduerbio magis vel aliquo synony-
mo. vt pius magis vel multū pius piissimus vel pientissimus. arduus magis
arduus arduissimus. Dic de alijs pariformiter. Tenuis autē tenuior & tenuis-
simus. Dic de alijs pariformiter. Tenuis autē tenuior & tenuissimus honestis-
sime format. & similia in uis/omnia ergo nihil de u/super is dicēdū putauī. Cū
cero ad Atticū. Mea spes etem tenuior semper fuit q̄ tuæ litteræ. Plī. lib. vj.
Tenuiora ferramēta refringi oleo mos est. similiter autem cum litteratissimū
oēs tum duo isti quos dixi uiri id nominis passim vsurpant.

Nomen quod dat cus/nunq̄ bene ci/geminabit.

¶ Mōmē in cus/terminatū cōparatiuū & suplatiuū regulariter format. ne
credas cū multis syllabā ci/debere gemiari. vt spurcus spurcior spurcissimus.
non spurcior. &c. Oui. in epi. Spurcior hypseo turbaq̄ procacior omni. &c.
sic amicus amicior. Plau. in aulula. Amicior nullus mihi uiuit atq̄ is est. pu-
dicus pudicio. Māt. de Nico. tollē. Penelope melior vestaq̄ pudicior ipsa vxor
erat. & cætera.

Sī proprio gradus est appellatum tibi fiat.

¶ Qñ nomē p̄prium recipit cōparationē appellatiuū efficitur: quia pro adie-
ctiuo importatē sui p̄prietatē vt iam dictū est vsurpaf. vt codrus/codrior coo-
drissimus. i. pauper/paup̄rior/paup̄errimus. quia codrus pauper fuit. sic Neru-
neronior/neronissimus. i. crudelis/crudelior/crudelissim⁹. quia Nero inter cra-
deles primam obtinuit palmā. talibus tñ vtī frequēter tibi non consulo, qui
raro inquetis raro vtendū est.

Superlatiuorum formatio.

Casu qui fit in/i/ternus gradus/s/simus addit.

¶ Nomē superlatiuū gradus formatur ab illo casu positiuū qui finitur in/i/ad-
dendo litteram/s/cū p̄ricula simus. vt ab huius docti doctissimus, ab huius
forti fortissimus.

Celsus habet summus/potius celsissimus inq̄.

¶ Celsus (i. altus) habet pro superlatiuo sūmus/vel (quod libentius dixeris)
celissimus. Itaq̄ sic cōparabo celsus/celsior/celissimus/vel summus/celsa/cel-
sior/celissima vel summa. &c. Sedul. de eucha. Quo vultu quibus ingenijs
celissima Christi munera cōspiciam.

Maturus/vetus/atq̄ satur/rimus/& simus edunt.

Tria sunt noia quæ sua suplatiua in rimus/ & simus/ sine discrimine formantur sc3 maturus maturior. rimus. vel rissimus. Vetus veterior. rimus. vel veteris simus. Satur saturior saturimus vel saturissimus. Regula aut causa est quia quondã in er/ & in us/ terminabantur hæc nomina. dicebantq3 matur vel rus veter vel tus/ satur vel rus. Itaq3 positiua partim exoleuere sed suplatiua manent quæ apud Plautũ & Macro. passim offendas.

Hæc agilis/ similis/ facilis/ gracilis/ docilisq3/

Ac humilis/ terno gradui limus is/ remouendo/

Sex sunt noia quæ sua suplatiua in limus terminantur: formanturq3 a ntõ remouedo is/ & addedo limus. vt agilis agilior agillimus. Similis similior similimus. Facilis. lior. facillimus. Gracilis. lior. gracillimus. Docilis. lior. docillimus. Humilis. lior. humillimus. De cõpositis idem est iudicium.

Cum rectus fit in er/ ternus gradus in rimus exit.

Quoniam positiuus terminatur in er/ superlatiuũ formatur a nomiua tiuo addendo rimus. vt miser inferior miserrimus. pauper paupior pauprimus.

Sed timus accipiunt tibi dexter siue sinister.

Duo noia in er/ hñt timus in suplatiuo. sc3 dexter dexterior dextimus. i. felix felicior felicissimus. Lucre. lib. v. Salue magne parens nobis hic dextimus adis. Sinister sinisterior vel finistior finistimus. i. infelix. ior. issimus. Cor. de vi. Alex. Ingenio miser est sumptisq3 finistimus armis. &c. volo autẽ hic aduertat q̃ dicta sunt ibi. Sũt anter/ dexter. &c. et ibi. tu magnus pater &c. deniq3 ibi. dico sequor. &c. Quia hæc repeti inutile oĩno esse arbitror.

Defectiua comparatio.

Longinquus/ simul obnixus/ memor/ atq3 adolescens/

Et iuuenis terno gradui non attribuuntur.

Quinq3 sunt noia quæ h3 cõpationem recipiãt suplatiuo tñ deficiũt. Longinquus longinquior. obnixus obnixior. memor memorior. adolescens adolescẽtior. iuuenis iuuenior. Si causam queris nullã preter cacocephaton. i. malum sonũ habeo. Reliqua vero q̃ his annumerari solent. h3 raro suplatiua habent aliquando tñ habent. & sapius habere pñt sicut diues diuitior diuitissim⁹ vel dis ditior ditissimus. prauus prauior prauissimus. &c.

Temporior cum temporibus sine fratribus edam.

Hic & hac tēporior & hoc tēporius sine alijs gradibus est. In multū oportu-
nus. Iusti. lib. ij. Multo tēporior hic homo est atq3 deest. &c. Apul. lib. ij. Tē-
porior? hercle spectaculū vidi nūq̃. Aduerbialiter aut: Col. li. iij. inquit. Pro-
pter cibi spem tēporius ad officinā redeant. sic & Quid. meta. v. Modo surgis
heoo tēporibus celo. &c.

Græcum ocys datur. hinc ocysimus ocyor exit.

Ocys græce dīr velox. vñ habemus latine ocyor. i. velocior. Pli. lib. ix. no-
uē diebus ocypore ambitur. ocysimus velocissimus. Idē. quarū radices lōgissi-
me & senectus ocysima est. & aduerbia ocypiter id est velociter. Matu. de alph.
Impiger arrepta cuneos secat ocypiter hasta. ocysus velocius. Verg. aneid. ij. Fu-
git ocys euro. ocysimum vel vel ocysime. Plauti. Oim edepol ocysime de-
uorans tardissime operatur.

Comparo sed nullo varians aduerbia calu.

Aduerbium comparisonem recipit. sed nō casualem de qua impræsentia-
tum agitur. vt post posterius postremū/ vel postremū/ vltimū/ vltimum
vel vltime. prope propius proximū vel pxime. &c. Nam prepositiones cōpara-
tæ in aduerbijs transeunt. nec tñ vnq̃ casuale3 cōparatione habet vt supra ostē-
di. Q̃ vero pronome aliquando apud vetustissimos cōparatum reperis/ imi-
tari non dabis: quia antiquitatem nimīū sapit. vt tuus tuior tuissim us. ipius
ipsior ipsissimus.

Quod dat ius/ vel uis/ terno persæpe carebit.

Nome terminatū in ius/ sicut industrius egregius/ vel in uis/ sicut stren-
nuus assiduus suplatiuū raro admittit. sed positiuum cum aduerbio maxime
vel synonymo loco suplatiuū recipit. vt validissime pius maxie strenuus. non
tamen vsq3 quaq3 summa est hac regula quin/ (vt exēplis supra docui) huiusmo-
di nomen verū superlatiuū aliquando recipiat. vt piissimus vel pietissimus. sic
strenuissimus arduissimus. &c.

Supremelatiuum.

Q̃ multo/ longe/ cum terno siue sequundo.

Rite supremelatiuum vocitare valebis.

Nome superlatiuū vel superlatiuū cū vno istarū
particularū vel synonymarū q̃ longe/ multo/ facile. &c. Nā (vt exēplis causa di-
cam) plus est multo charior: q̃ sit charissimus. & ita q̃ charissimus plus signi-
ficat q̃ hoc superlatiuū charissimus. Hiero. ad paulinū. Tuum ob diligens stu-
diū mihi charissimus es. at si metis humilitate vsq3 seruaueris profecto lōge
charior esse poteris. Cicero. in si. offi. Vale igit mi Cicero tibi q3 psuade te mihi

quidem esse charissimum: sed multo fore chariorem si talibus monumentis
preceptisq; letabere. Cum ergo charissimus sit superlativum: & longe charior
vel q̄ charissimus vltra significet necessarium est vt quartum gradus (qui est
supremelativus) constituamus. de hoc habes latius in prima nostra Isagoge.

¶ Hunc igitur indicem pueri sequantur.

¶ Hic albus/albior/albissimus. Hec alba/albior/albissima. Hoc albū albius/
albissimū. Huic albi/oris/ssimi. alba/bioris/ssime. albi. albioris. ssimi. Huic
albo/albiori/albissimo. albe/ori/ssime. albo/ori/ssimo. Hunc album/albiore/
albissimum. hanc albam/orem/ssimam. hoc album/albius/ssimum. O albe/
albior/ssime/alba/albior/ssima. album/albius/ssimum. Ab hoc albo albiore/
vel eri/ssimo/ab hac alba albiore vel ori. ssima. ab hoc albo albiore vel ori/ssi
mo. Pluraliter. hi albi albiores/ssimi. Hec albe albiores/ssima. hac alba albio
ra/ssima/horum alborum albiorum albissimorum. harum albarum albiorum
ssimarum. horum alborum albiorum. ssimorum. His & ab his albis albioris
bus/ssimis/hos albos albiores. ssimos. has albas albiores ssimas. hac alba al
biora. ssima. dic in vocatiuo sicut in nominatiuo. ¶ Similis declinatus sunt
omnia sequunde inflexionis comparata/nisi terminentur in erq; sic mouentur

¶ Nominatiuo & vocatiuo niger nigrior nigerrimus. nigra nigrior/rima. ni
grum nigrius/rimum. In reliquis vt supra

¶ Hic celsus celsior celsissimus vel summus. hac celsa/cior. ssima. vel summa.
hoc celsum celsius celsissimum / vel summum. In alijs sequere formam ex
empli.

¶ Hic sinister. sinisterior vel sinisterior sinistissimus. hac sinistra sinisterior vel sin
strior sinistissima. hoc sinistrum sinisterius vel sinistrius sinistissimum & cetera pro
portionaliter.

¶ Hic multus plurimus/hec multa plurima hoc multum/plus plurimū. Hu
ius multi plurimi/multe plurime/multi pluris plurimi. Huic multo plurimo
multe plurime/multo pluri plurimo/hunc multum plurimum/hanc multa
plurimam/hoc multum plus plurimū. O multe plurime. multa plurima; mul
tum plus plurimum. Ab hoc multo plurimo. ab hac multa plurima. ab hoc
multo pluri plurimo. Pluraliter nominatiuo & vocatiuo multi plures plurimi
multe plures rime. multa plura vel pluria/plurima. Horum multorum pluri
um plurimorum harum multarum plurium. marum. horum multorum plu
rium plurimorum. his & ab his multis/pluribus plurimis. hos multos plus
res vel plures plurimos. has multas plures vel plures plurimas/hac multa
plura vel pluria plurima.

¶ Hic bonus melior optimus. hac bona melior optima. hoc bonum melius
optimum. &c.

¶ Hic acer/acrior/acerrimus. hec acris acrior acerrima. hoc acre acrius acer
rimum. huic acris acrioris acerrimi. acris acrioris acerrime. acris acrioris
acerrimi. Huic acri acriori acerrimo. acri acriori acerrime/acri acriori acerr
mo. hunc acrem acriorem acerrimum. O acer acrior acerrime. acer acrior acer
rima. acre acrius acerrimum. Ab hoc acri acriore vel acriori acerrimo. ab hac
acri acriore vel ori. rima; ah hoc acri/acriore vel ori. acerrimo. Pluraliter no
minatiuo & vocatiuo hi acres/acriores rimi/hæ acreg ores. rime hac acra.

ora. rima. horum acrium acriorum. rimorum. harum acrium. orum. acerrimarum. horum acrium. orum. rimorū. his & ab his acribus acrioribus acerrimis. hos acres vel acreis aciores rimos. has acres vel acreis aciores. rimas. hæc actia. actiora. acerrima. &c.

¶ Hic ocyor ocyssimus. hæc ocyor ocyssima. hoc ocyus ocyssimum. huius ocyoris ocyssimi. ocyoris ocyssime. ocyoris ocyssimi. & cætera. sine positiuo latino.

¶ Hic & hæc temporior & hoc temporius. huius temporior s. &c. sine positiuo & superlatiuo.

¶ Hic & hæc senex senior. hoc senex senius. huius senis senioris. &c. sine superlatiuo.

¶ Hic perdoctus/longedoctor/ꝑ doctissimus. hæc perdocta/longedoctor/ꝑ doctissima. hoc perdoctum/longedoctius/ꝑ doctissimum. huius perdocti/longedoctoris/ꝑ doctissimi. perdocta/longe doctioris/ꝑ doctissima/ perdocti/longedoctoris/ꝑ doctissimi. huic perdocto/longe doctiori/ꝑ doctissimo. perdocte/longedoctiori/ꝑ doctissima. perdocto/longedoctiori/ꝑ doctissimo. hunc perdoctum/longedoctiorem/ꝑ doctissimum. hanc perdoctam/longedoctiorem/ꝑ doctissimam. hoc perdoctum/longe doctius/ꝑ doctissimum. O perdocte/longe doctior/ꝑ doctissime. perdocta/longe doctior/ꝑ doctissima. perdoctū/longe doctius/ꝑ doctissimum. Ab hoc perdocto/longedoctiore vel doctiori. ꝑ doctissimo. ab hac perdocta/longe doctiore vel ri. ꝑ doctissima. ab hoc perdocto/longedoctiore vel ri. ꝑ doctissimo. Pluraliter nominatiuo & vocatiuo perdocti/longe doctiores/ꝑ doctissimi. perdocta/longe doctiores/ꝑ doctissima. perdoctū/longe doctiores/ꝑ doctissimi. horum perdoctorū longe doctiorū/ꝑ doctissimorū. harum perdoctarum. longe doctorum/ꝑ doctissimarum. horum perdoctorum/longe doctiorum/ꝑ doctissimorum. his/& ab his perdoctis/longe doctioribus/ꝑ doctissimis. hos perdoctos/longe doctiores/ꝑ doctissimos. has perdoctas/longe doctiores/ꝑ doctissimas. hæc perdocta/longe doctiora/ꝑ doctissima.

¶ Si hæc pauca iuuenes recte perspexerint/cætera puto fore notiora/ꝑ quibus alia explanatio dabeatur.

TeAos.

¶ In te IESV spes mea recumbit.

i iij.

Caput quintum De præteritis & supinis
verborum regularium.

OMINA

vidisti. nunc verba attende do
cebo.

In quattuor iā premisſis capitibus de na
tura & proprietate noim ſatis ſuperq; tra
ctū eſt. in quattuor vero q̄ ſequunt̄ de ve
bis agēdum teſtat. vt maturius ad cōſtru
ct̄ ionuz & elegantiarū regulas accedamus.
qñq; uidē in omni ratiōe perfectā nois & vt
bi cognitio apprime neceſſaria eſt.

Præambula.

Compoſitum & ſimplex ſub eadem lege mouentur.

Pruiſq; igitur ad regulas p̄teritorū & ſupinorum accedamus pauca ſa
libāda ſunt. Primū eſt. Verbū cōpoſitū & verbū ſimplex eodē modo cōiugan
tur. vt ſi certū habes. rideo eſſe cōiugationis ſequendā. ita derideo/irrideo/ſub
rideo ſcire dābes. & cōtra. quia debello aſ. eſt prima. ergo & ſuū ſimplex bel
lo. multæ tñ ſunt huius regulæ limitatiōes/quas partim hic explanabo/parti
m ſuis regulis aptādas relinquam.

Ex do ternæ eſt. circum/peſſum/vænū adimatur

Licet do. aſ. ſit cōiugatiōis primæ tñ eius cōpoſita ſūt tertix. ſicut reddo. iſ.
trado. iſ. cōdo. iſ. perdo. iſ. dedo. iſ. indo. iſ. &c. Excipiunt̄ tria quę ſunt pri
ſicut ſimplex. ſc̄z circūdo. aſ. peſſundo. aſ. vānūdo. aſ.

Dic lauis atq; lauas. nil componens miſ terne.

Lauo: tñ prima q̄ tertix cōiugatiōis eſt. recte em̄ dicis lauo. aſ. at. & lauo
iſ. it. Oui. de triſti. Saucia cōſpicuis fontibus ora lauat. Hora. iij. ſermo. Ora
manuſq; tua lauimus feronia lympha. Verg. ix. eneid. Viſceribus ſuper inſun
dens lauit improba teter. Ora. cruor. In duobus aut̄ vltimis exēplis declara
tur eſſe tertix cōiugationis per primā ſyllabā correptā quæ in p̄terito p̄ducit̄
ſed omnia eius cōpoſita ſemp ſunt tertix. ſicut proluo iſ. abluo. iſ. diluo. iſ. ille
luo. iſ. polluo. iſ. colluo. iſ. &c.

De præteritis & supinis verborum. Fo. lxxiij.

Vmbo quod cubo dat ternæ sed ubo lego primæ.

¶ Licet cubo, as. sit semper cōiugati oīs primæ, multa tñ habet cōposita quæ sunt tertix, quorū hæc est regula. Cōpositū a cubo. terminatum in vmbo semper est tertix cōiugatiōis: sicut recūbo. is. incumbo. is. discūbo. is. accūbo. is. &c. Sed quod in vbo exit sequitur simplex, sicut recubo. as. secubo. as. accubo as. incubo. as. Nec in his variatio cōiugationis significatū immutat si eorum natura diligentius inspicitur.

Compositum in quarta: cieo despecte sequenda.

¶ Cieo cies ciui. i. moueo vel voco est cōiugationis sequēda. Verg. vj. anei. Aere ciere viros martemq3 accendere cantu. sed oīa eius cōposita sunt quarta. vt Accio. cis. iui. ire. Cocio. is. iui. ire. Excio. is. iui. ire. &c. quæ fere simplicis habent significatiam. Plau. Vt mihi exciuisi lachrymas. Non me tamē latet qñq3 & cio. is. posse reperiri vt apud Col. li. iij. Nā ea res cit alium.

Sunt pario sapio ternæ: sua pignora quartæ.

¶ Pario & Sapio sunt coniugationis tertix, quorū cōposita sunt quartæ sicut Reperio reperis reperi reperire. Cōperio cōperis cōperi cōperire. Resipio respis respitui respire. Desipio despis desipiui desipire, quæ tamē duo vltima (vt arbitror) simplex nō male sequi possunt.

Do/sto/pendeo/tondeo/mordeo/spondeo/disco/

Posco/cado/pario/parco/cædo/cano/pendo/

Tendo/tundo/tango/pungo/fallere/pedo/

Et pango/pello/tollo/curro/geminabunt

Præteritum, quod compositis adhibere caneto.

Ni posco/do/sto/disco/præcurro/repungo.

¶ Viginti quattuor sunt verba quæ primā præteriti syllabā gemināt. Regula autē est. Quoties præteritum in simplici geminatur/ in cōposito geminari nō debet excipiuntur. a do/sto posco disco. & hæc duo præcurro & repungo. quia syllabā præteriti gemināt quæ in simplici geminatur, nunc aperiamus qd dictū est per singula. Do das dedi. sic circundo. as. circundedi. & Reddo. is. reddidi. Sto stas steti sic psto. as. pstiti. Resto. as. restiti. Pendeo. es. pependi. hinc Suspendeo. es. suspēdi. Appendo. es. appendi. Tondeo. es. totondi. hinc Contondeo. es. cōtudi. Mordeo. mordēs. memordi. hinc Remordeo. es. remordi.

(173 Si confus)
a rado *corrido / 16*
Implic
grado *corrido / 16*
173 conf / 12
 Præmordeo. es. premordi. Spondeo. es. spondi. hinc Despondeo. es. despondi.
 Respondeo. es. respondi. Disco. is. didici. sic Edisco. is. edidici. Dedisco. is. dedidi.
 ci. Posco. is. poposci. sic Reposco. is. repoposci. Deposco. is. depoposci. Cado. is.
 cecidi. hinc Occido. is. occidi. Recido. is. recidi. Pario. is. peper. hinc Reperio
 is. repperi. Comperio. is. comperi. Cædo. is. cecidi. hinc Occido. is. occidi. Inci
 do. is. incidi. Cano. is. cecini. hinc Concino. is. concinui. Succino. is. succinui.
 Pendo. is. pependi. hinc Expendo. is. expendi. Rependo. is. rependi. Tendo. is. te
 tendi. hinc. Contendo. is. contendi. Intendo. is. intendi. Tundo. is. tundi. hinc
 Contudo. is. contudi. Retundo. is. retudi. Tago tagis tetigi. hinc Attingo at
 tingis attigi. Contingo. is. contigi. Pungo/pungis pupugi. hinc Compungo.
 is. compugui. sed Repungo repupugi facit fallo. is. fefelli. hinc Refello. is. refela
 li. Præfello. is. præfelli. pedo. pedis. pepedi. hinc Repedo. is. repedi. Compedo. is.
 compedi. Pango. is. pepigi. hinc Repango. is. reperi. Dispango. is. ægi. Pello.
 is. pepuli hinc Expello. is. expuli. Compello. is. compuli. Tollo. is. tetuli. hinc
 Substollo. is. substuli. Detollo. is. detuli. Curro. is. cucurri. hinc Discurro. is.
 discurri. sed præcurro facit præcurri.

Ex a quo facit i. per e format vtrumq; supinum.

¶ Quando verbum compositum mutat a simplicis in i tunc supinum retinet
 e. vt facio facis feci factum. Inficio inficis infeci infectum. Iacio iacis ieci iac
 tum. Desicio desicis deieci defectum &c.

canati
 Hinc/do/go/salio/statuo/sapio/excipiantur.

¶ Quinquuplicia sunt composita que mutant a simplicis in/i & tamen non ha
 bent e in supino. Primo que exeunt in do. vt a cado occido. is. occidi occasus.
 recido recidis recidi recasum. Sequendo q terminantur in go. vt a tango. gis.
 tetigi. contingo. gis. contigi contactum. pertingo. pertigi pertactum. Tercio
 que a Salio salis veniunt/ quia pro a habent u. vt exilio exilis exilui exultum.
 resilio. is. resultum. Quarto que Statuo componit/ quia etiam habent u. vt co
 stituo. constituis constitui constitutum: restituo. is. ui. restitutum. Quinto q
 a sapio veniunt. quia i in supino retinet. vt resipio. is. resipui resipitum. desipio.
 is. ui. desipitum.

Ex e quod effert i per e præterit/ atq; supinat.

¶ Quando compositum mutat e simplicis in i præteritum & supinum recipiunt
 e. vt emo. is. emi. emptum. redimo. is. redemi. ptum. eximo. is. exemi. ptum.

Hinc teneo/lædo/cædo/demenda reponam.

¶ Tria sunt verba quorum composita mutant. e. in/i & tamen eorum præter
 ita & supina non retinent e sicut dictum est. Nam a teneo licet habeant e i su
 pino tamen in præterito non habent. ut retineo. es. retinui retentum: Cõtineo
 es. continui contentum. quæ vero a Lædo & Cædo veniunt mutant e diphtho
 gon in i longum quod vbq; retinent. vt collido. is. collin collisum. Illido. is. illi

Ubi illud. Occido. is. occidi occisum. Concido. concidis concidi concisum.

Quamuis ex a sit e dum præterit/est a supino.

Elicet verbum habens a in præterito mutet illud in e in præterito tamen recipit a in supino. vt fallo. is. fefelli falsum. tango. gis. tetigi. tactum.

Præteritum quicquid renuit/renuitq; supinum.

Verbum carens præterito caret & supino / & omnibus inde formandis. vt metuo. glisco. polleo.

Patri quicquid inest vel abest/hunc orta sequuntur.

Puerorum formatiunculas tanq; omnibus notas relinquo. quomodo / scz sex tempora a præterito descendunt. & participia a supinis formantur / quæ ex nostra isagoge satis pernosci queunt. de quibus generalis est regula. Si primum perfectum est eius deriuata integra sunt & contra / si primum aliquo truncatur ab illo deducta deficiunt. vt cum scis amo habere amauit in præterito scire etiam debes habere amaueras &c. in plusq; perfecto. Amauissim. es. &c. In præterito optatiui. Amauerim. in perfecto subiunctiui. Amauissim. in plusq; perfecto eiusdem. Amauero in futuro in futuro eiusdem. Amauissim. in plusq; perfecto infinitiui. Et quia Amo habet amatum. tu. in supinis scis amaturus & amatus eius esse participia. de deficiente habes in præcedenti regula.

Præterita & supina prima.

A Vi præterito primæ est: atumq; supino.

Verbum primæ coniugationis. habet aut in præterito & atum i supino: vt disputo disputas disputau disputatum. sic formo/certo/bello clamo. &c.

Sex tono/siue crepo/domo/seu/cubo/vel sono/cum pli.

Dant/perui/per/itum/formam veto/seruat/vtramq;.

Sex sunt verba primæ coniugationis quæ habent vi per diuinas syllabas in præterito. & itum in supino. Tono. as. tonui tonitum magnum & horribilem sonum facio vel clamo. Crepo. as. crepuui crepitum/sonum cum quodam fragore emitto vel rumpor. eris. Domo. as. domui domitum. Castigo & subigo. Cubo. as. cubui. cubitu iaceo vel quiesco. Sono. as. sonui sonitum. sonum reddo / sicut campana. Plico. as. plicuui plicium / inuoluo vel intrico. Sed veto. (i. prohibeo) vetui & vetauui vetitum recte format. Mani. primo parthi. Ma. Cuz vetuit primos iterum decerpere fructus. Persius saty. v. Excepto si quid mase ri rubrica vetauit. Teren. in eunuch. Is vetitum quod floccipendetur. Lucret. libro septimo. Iratusq; nephas tantum cupit ire vetatum. **S**ex etiam

prloranonnunq̄ in aui & in atum reperiuntur: sed quia hoc rarissime est nihil mouearis.

Aui dat nomen plico/præponens dat vtrumq̄.

Compositum a Plico & nomine habet aui in præterito & atum in supino, vt duplico duplicas duplicau duplicatum. sic triplico quadriplico multiplico &c. Sed compositum a Plico & aliqua præpositione habet ui & aui in præterito itum & atum in supino. vt explico explicas explicui vel explicau explicatum vel explicatum. sic replico applico/supplico/complico/implico. &c. Verg. anea dos sequundo. Implicuitq̄ cornam leua &c. Terenti. in heauton. Quot me miser putas curis implicasti. Laetan. libro sequundo institutio. Aliquo vos properat implicitum malo. Apul. de magia. Pluribus mihi q̄ equum est oculos lachrymis festinas implicatum &c.

Aui dat vel ui mico de ficiente supino.

Mico as. (i. resulgeo/certo/salto) habet micui & micau in præterito. sine supino. Fulgentius de incarnatione. Verus & humana micuit sub imagine Christus. Mant. de Gonzaga. Strénuus excussa populo ceruice micauit. sic eius composita demico/promico/emico. &c.

Ctum fricui secui donant: iuu iuu iutum.

Frico & Seco habent ui in præterito & ctum in supino. vt Frico. as. fricui frictum est allido. Seco secas. secui sectum/diuido. sed cæco pec c. est cæcum facio. habet cæcaui & cæcatum. Iuu iuuas facit iuu in præterito & iutum in supino id est auxilior.

Lotum vel lautum/simul/atum/dat lauo laui.

Lauo facit laui in præterito lotum/lautum & lautum in supino. Persi. saty. iij. Leuia loturo sibi surrentina rogarit. Plaut. Lautum dabo siquid immundi est. Hora. iijj. Ser. Ast vbi me festum sol acrior ire lauatur? Admonuit. &c.

Potau potum & potatum poto ministrat.

Pota potas. habet potau in præterito: & potum vel potatum in supino. libo. Verg. in Bucco. Huc potum veniant saturi per prata iuuenti. Plaut. in truco. Potatum multo q̄ operatum ire mauult.

Vult stetit atq; statum sto: vult dedit atq; datum do.

Sto habet steti in præterito: & statum in supino. i. rectus sum. Do habet dedi & datum/est tribuo vel dico.

Asto compositum sinit atq; situm tibi donat.

De præteritis & supinis verborum. Ro. lxxj.

Compositum a Sto stas; facit stiti in præterito; & stitum in supino. vt Præsto. as. præstiti præstitum. Verg. anel. x. Præstitit ingentes animos &c. Therē. in phormione. Quod nolis eo præstitū sic consto insto/obsto/substo/asto &c.

Xum vel uinexo dat quod vel tertia fleclit:

Nexo nexas vel nexo nexis. habet nexui in præterito; & nexum in supino id est ligo vel constringo. Hanc igitur pueri formulam de prima coniugatione habeant.

INDICATIVO MODO presenti tempore. Disputo disputas disputat. Pluraliter disputamus. atis. tant. Præterito imperfecto disputabam. bas. bat. Pluraliter disputabamus. batis. disputabant. Præterito perfecto disputavi/isti/uit. Pluraliter disputauimus/istis/uerunt/vel uere. Præterito plusq̃ perf. disputaueram/as/at/pluraliter ramus/ratis/rant. Futuro disputabo bis/bit. Pluraliter disputabimus/di

sputabitis/disputabunt. Imperatiuo modo presenti tempore. sine prima persona. pro sequenda disputata. pro tertia/disputet. Pluraliter disputemus/ate/disputent. Futuro sine prima persona. pro sequenda & tertia disputato. Pluraliter disputemus/disputatote/disputanto vel disputantote.

Optatiuo modo presenti tempore. vtinam disputarem/res ret. Pluraliter vtinam/disputaremus/disputaretis disputarent. Præterito perfecto & plusq̃ pfecto. vtinā disputauissem/isses/isset. Pluraliter vtinam disputauissemus/issetis/sent. Futuro vtinā dispute/res/tet. Pluraliter vtinam disputemus/tetis/tent.

Subiunctiuo modo presenti tempore. cum dispute/disputes/disputet. Pluraliter cum disputemus/disputetis/disputet. Præterito imperfecto cum disputarem/res/ret. Pluraliter cum disputaremus/res/rent. Præterito perfecto cum disputauerim/ris/rit. Pluraliter cum disputauerimus; ueritis; uerint. Præterito plusq̃perfecto; cum disputauissem/disputauisses disputauisset. Pluraliter cum disputauissemus. setis; sent. Futuro cum disputauero/ris/rit. Pluraliter cum disputauerimus; titis; rint.

Infinitiuo modo mistis numeris & personis presenti tempore disputare. Præterito perfecto & plusq̃perfecto disputauisse. Futuro disputatum ire. vel disputaturum esse.

Gerundia mistis numeris personis & temporibus disputandi; do; dum. Sic supina disputatum; tu; Duo participia sunt disputans & disputaturus.

Si queris quare infinitiuis & gerundijs adijcio mistis numeris & personis uide nostram isagogen ipsa te docebit.

Indicatiuo tono/tonabam/tonui/tonueram/tonabo. Imperatiuo/tona/tonato. Optatiuo/tonuissim/tonem. Subiunctiuo/tonem/tonare; tonuerim/tonuissim; tonuero. Infinitiuo/tonare/tonuisse/tonitum ire vel toniturum esse. Gerundia tonandi/tonando/tonandum. Supina tonitum/tonitu. Participia tonans/toniturus.

Indicatiuo ueto; vetabā/vetui & vetui/vetueram & vetuerā. vetabo. Imperatiuo veta; vetare. Optatiuo vetare. vetuissē & vetuissē; vetē; Subiunctiuo

vetem: vetare: vetuerim & vetauerim. vetuissem & vetuisssem: vetuero & vet-
tauero. Infinitiuo vetare vetuisse & vetauisse: vetitum vel vetatum ire & veti-
turum vel vetaturum esse. Gerundia vetandi. do. dum. Supina vetitum. tu. &
vetatum. tu. Participia vetās vetiturus & vetaturus. Sic a lauo quattuor sūt
participia lauans: loturus: lauturus: & lauaturus. Quia multiplicato supi-
no multiplicatur & pticipia: sic cōtra. deficiēte supino deficiūt pticipia ab ipso
formada. vt quia mico supinū nō habet. vnū tm participiū scz micās recipit.
His cōsideratis cetera ad hūc locū pertinētia notescere puto.

Præterita & supina sequundæ:

Vuicquid donat eo sub declinante sequunda est:

QEnucleo/ beo/ siue queo/ screo/ nauseo/ eoq/

Calceo/ vel laqueo/ meo/ seu creo demere debes.

Omne verbum & solum in eo terminatū est coniugationis sequundæ vt do-
ceo. Decē tantum excipiuntur. Enucleo. as. nucleū ex nuce traho vel declaro
Beo/ as. beatum facio. Queo quis: possum. Screo as. fleumata cum sonitu ex
puo. Nauseo/ as. ad vomitum ducor. Eo/ is. vado. Calceo/ as. calceos vel calis-
gas induo. Laqueo/ as. laqueis ligo vel decipio. Meo/ as. vado. Creo/ as. ex ma-
hilo formo vel constituo.

Dant per ui/ per itum/ flexus tibi verba sequundi.

Verbum sequundæ cōiugatiōis habet ui/ in pterito: & itū in supino. vt sta-
deo/ es. ui. ditū. Moneo/ es. ui. monitū. sic habeo/ arceo/ terreo/ valeo/ doleo. &c

Censeo/ sum & pateo/ stum/ misceo torreo donant.

Duo sunt verba sequundæ cōiugationis quæ licet habeāt ui/ in præterito nō
tamē habent itum sed sum in supino. Ceseo es. ui. sensum. iudico vel numero
pro eodem, censo censu quartæ dicitur. Pateo/ es. ui. passum. i. manifestor siue
aperior. Duo etiā sunt quæ habēt ui. in præterito & stum in supino. misceo
es. ui. mistum. per/ s/ Nam his qui per/ x/ scribunt non aquiesco. est disturbio
vel adicio. Torreo/ es. ui. tostum/ vro/ cremo/ asfo/ fluo.

Tum doceo/ teneo/ cassum caritum careo dat.

Doceo h3 docui in pterito & doctū in supino. instruo. Teneo tenui tentū
habeo/ intelligo/ vel remoror. Careo/ ui. itū. vel cassu: sed hoc posttremū ra-
rius est/ prius. Cicero tm in orōibus ait. Nihil agit s3 vita cassum pperat. &c

Cum timeo neutrum per ui/ priuabo supinis.

¶ Verbum neutrum sequundæ coniugationis habens ui in præterito caret supino, ut polleo: es. ui. Nideo: es. ui. sic mado: rubeo: albeo: egeo: langueo: vigeo: &c. Quibus additur timeo licet actiuum sit.

Sed studeo/valeo/noceo/placeo//taceoq/

Et doleo/liceo/pateo/lateo/caleoq/

Ac oleo/careo//vel pareo/calleo demas.

¶ Quattuordecim sunt verba neutra sequundæ coniugationis quæ habent ui in præterito: nec carent supino: quia fere habent itum per regulam generalem. Studeo: es. ui. studitum operam do. Valeo: es. ui. itum. sanus sum vel recedo. Noceo: es. cui. nocitum. damnum facio. Placeo: ui. placitum. gratus sum. Taceo: es. ui. citum. non loquor. Doleo: es. ui. dolitum. dolorem habeo. Liceo: es. ui. licitum. placeo. Pateo: ui. passum de quo supra. Lateo: es. ui. latitum: occultor. Caleo: es. caui: itum. vel cassum ut supra. Pareo: ui: itum: obedio. Calleo: es. ui. callitum. p l duplex pfecte intelligo: vel callos in corpore acquirō.

Prædeo cum video sedeo vel strideo dant di

Præteritis & sum (sed strideo dæme) supinis.

¶ Quattuor sunt verba in deo quæ habent di in præterito: quorum tria habent sum in supino. Nam strideo caret illo. Prædeo: es: prædi pransum: comedo etiam quacumq; hora. de illo in sequentibus habes. Video vides: di: vi sum: oculis concipio. Sedeo es: di. sessum notum est: Strideo es. di. absq; supino. sonitum aliqua collisione facio.

Di/sum/pendeo/tondeo/spondeo/mordeo/duplant.

¶ Quattuor sunt verba sequundæ coniugationis quæ habent di in præterito germinando primam syllabam & sum in supino. Pendo: es: pendi pensum. Iuspenus sum. Tondeo tones. tontondi tonsum: lanas & herbas discindo: Spondeo: es. spondidi sponsum promitto. Mordeo es. momordi morsum dentibus arripio: detraho: & vitupero. sed ne in textu fallaris. Ordo est. pendeo: tendeo: &c. duplant præteritum & dant suple. di. & sum.

Si motum/fotum/votum/cautum/quoq; fautum

Demas. dat ueo ui tibi deficiente supino.

¶ Verbum sequundæ coniugationis in ueo finitum habet ui. in præterito absq; supino. ut paueo. es. paui. flauco. es. flauī. sic lueo/auco &c.

¶ Sed quinq; actiua sunt quæ supina retinent moueo. es. ui. motum. de lo

co in locum muto vel excito. Foueo. es. ui. fotum / calefacio / lenio / nutrio. Voeo. es. ui. votum. religiose promitto. Cauco. es. ui. cautum. prouideo fugio / euito. Fauco. es. ui. fautum auxilior. adiuuo.

Ferueo dat ui / siue bui. conuiueo ui. xi.
¶ Ferueo habet ferui & ferui in preterito. valde caleo: flu fluo: & irascor. Conuiueo habet conuiui & conuixi. oculos claudio. consentio: dissimulo: vitare caret supino.

Let / ciet / atq; viet / plet / net / quiet / atq; suet / Aet /

Hæc vi preterito tibi donant: tumq; supino.

¶ Octo sunt verba sequundæ coniugationis quæ habent ui. in preterito. & tamen in supino quorum tertie persone in textu sunt. composita tamen sepius simplicia in vsu habentur. Leo. es. leui. letum. struo. hic deleo / eleo / proleo quæ idè significant. Cico. es. ciui. citu. voco moueo. hinc excico concio accito. &c.

¶ Vieo. es. vieui vietum ligo inflector. Plaut. in Baccidi. Viden. tu illo oculos viere. i. inflecti. Pleo. es. pleui pletum plenum reddo. sic impleo compleo repleo. &c. Neo. es. neui netum filio. Quico. quies cui. quietum ocyonor. sic requico vel requiesco. acquico vel aquiesco &c. Sueo. sues. cui. suetum. soleo. sic consueo vel consuesco. assueo vel assuesco &c. Fleo. es. ui. fletum. doleo. sic defleo: confleo: perfleo &c.

Dans oleo per ui: natum per uidat / & eui.

Quod solum etum dat. sed vult adoleuit adultum.

¶ Oleo habet olui in preterito & olitum in supino per generalem regulam. eius composita habent ui: & eui. in preterito & etum in supino. vt aboleo. es. ui. vel aboleui aboletum. sic exoleo. oboleo: &c. Sed adoleo adolui vel adoleui habet in supino adultum. i. cresco vel sacrifico.

Ardeo / rideo / suadeo / mulceo / tergeo / mansi.

Hæreo / mulgeo / torqueo / cumq; indulgeo / iussi.

Dant si. sum. sed habent indulgeo torqueo velitum.

¶ Undecim sunt verba sequundæ coniugationis quæ habent si. in preterito: & sum in supino. inter quæ hæc duo indulgeo & torqueo etiam habent tum. Ardeo. es. arsi. arsum. incedor / amo / cupio / spledeo. Rideo. es. risi. risum. risu gaudium vel indignationem ostendo. Suadeo. es. suasi. suatum. hortor consulo. Mulceo. es. si. sum. lenio / mollio / blandio / mitigo / dulcem facio / vngor / delecto.

De præteritis & supinis verborum. Eo. lxxviii.

polio. Tergeo/es/terſi/terſum/emundo nitidum facio pro eodem tergo is. dicitur. **Maneo** es/si/sum/moror vel e xpeſto. **Hæreo** es/si/hæſuſ. affigor vel dubito. **Mulgeo** es/si/sum/lac extraho. **Torqueo** es/si/torſum vel tortum premo punio/proicio. **Indulgeo** es/si/indulſum vel indultum gratam operam impendo. **tubeo** es/iuſſi/iuſſum/s duplicato mando; ſaluto.

*tergeo. is. /
tergo. is.*

Quod nihil ex maneo mutat ſimplex imitatur

Sed quod a vertit in i minui facit: abſq; ſupino.

Compoſitum a maneo es/retinens/a ſequitur regulam ſimplicis: vt **permaneo** permanſi pmanſum: **remaneo** remanſi: ſum &c. Sed quod a in i mutat h3 ui in præterito abſq; ſupino: vt **emineo** es/es/ui/promineo/es/es/ui &c.

Sorbeo dans pſi ſiue bui: ſorptum/vel itum dat:

Sorbeo habet ſorſi & ſorbui in præterito: ſorptum vel ſorbitum in ſupino eſt proſiue potio: vel deglutio.

Vrſi/alſi/fulſi/turſi/dic: abſq; ſupinis.

Quattuor ſunt verba ſequunda coniugationis q; habent ſi in præterito abſq; ſupino. **Vrgeo.** es. vrſi. cogo. compello. **Algeo.** es. ſi. frigeo. congelor. **Fulgeo.** es/fulſi/relplendo. **Turgeo.** es/si/inſor tumeo.

*Præteritum ſunt
quædam verba abſq;
in ſupino:*

Donant augeo/rugeo/sugeo/lugeo/xi/ctum/

Quattuor ſunt verba quæ habent præteritum in xi. & ſupinum in ctum. **augeo** es/auxi/auctum/accumulo magnifico. **Rugeo** es/ruxi ructum/ cuomo (ſed frequentiuum ructo/as ſæpius eſt in vſu) **Sugeo** es/suxi/suctum/succuſ extraho/pro eodem fugo/is/frequentius habes. **Lugeo** es/luxi/luſtum/ doleo/ & fleo. A ddi poſſunt mulceo: & mulgeo quia inueniuntur habere mulxi mulctum: ſed raro ideo curandum non eſt.

Friget/conuiuet/Iucet/xi. nilq; ſupinant

Tria ſunt verba ſequunda coniugationis quæ mittunt præteritum in xi. per xi/ & ſupino deficient. **Friget** es/frixi/ frigus patior. **Frigui** dicit nonnulli quibus non credas. **Conniueo** es/connixi. de quo ſupra luceo es/luxi/ lucē emitto. **Sit** igitur pueris hæc formula.

Indicatiuo modo præſenti tempore. **Studeo** es/ & Pluraliter ſtudemus etis ent. Præterito imperfecto/ſtudebam ſtudebas ſtudebat. Pluraliter ſtudebamus ſtudebatis ſtudebant. Præterito perfecto ſtudiui ſtudiuiſti ſtudiuiſti. Pluraliter ſtudiuiſti ſtudiuiſtiſti ſtudiuerunt vel ſtudiuere. Præterito pluſ p perfecto ſtudiueram. ras. rat. Pluraliter ſtudiueramus. ratis. rant. Futuro. ſtudebo. bis bit. Pluraliter ſtudebimus. bitis. bunt.

Imperatiuo modo præſentis temporis ſine prima pſona/ p ſequunda ſtude. pro

tertia studeat. Pluraliter studeamus studeite studeant. Futu. sine prima persona. pro sequenda & tertia studeo. pluraliter studeamus/ studeote/ studeo vel studentote.

Optatiuo modo præ. temp. vti. studere. res. ret. pluraliter vti. studeremus. retis. rent. Præ. plusq̃ perfectio vti. studuissem. ses. sset. Pluraliter vti. studuissem⁹. ssetis. ssent. Futu. vti. studeā. as. at. Plura. vti. nā studeam⁹. atis. ant.

Subiunctiuo modo presenti temp. cum studeam. as. at. Pluraliter cū studeamus. atis. ant. Præ. imperfe. cum studerem. res. ret. Pl. cum studeremus retis. rēt. Præ. perfe. cum studuerim. ris. rit. Pluraliter cum studuerim⁹. ritis. rint. Præ. plusq̃ perfectio cum studuissem. ses. sset. Pluraliter. cum studuissemus. ssetis. ssent. Futuro. cum studuero. ris. rit. Pluraliter. cum studuerimus ritis. rint.

Infinitiuo mō mistis numeris & psonis presenti temp. studere. Præterito plusq̃ perfectio studuisse. Futuro studitum ire vel studiturū esse.

Gerūdia mistis numeris personis & temporibus studendi. do. dū. Sic supina studitum. tu. Duo participia studens & studiturus.

Indicatiuo. timeo. timebam. timui. timueram. timebo. Imper. time. time to. Optatiuo timerē. timuisssem. timeā. Subiūctiuo. timeā. timerē. timuerim timuisssem. timuero. Infinitiuo timere. timuisse. absq̃ futuro. Gerūdia. time di. do. dum. absq̃ supinis. vnū participiū est timens.

Indicatiuo Sorbeo. sorbebam. sorbui. & sorpsi. sorbueram & sorpseram. sorbebo. Imp. sorbe. sorbeto. Opta. sorberē. sorbuissem & sorpsissem sorbeam. Subiū. sorbeam. sorberem. sorbuerim. & sorpsierim. sorbuissem & sorpsissem. sorbuero & sorpsiero. Inf. sorbere. sorbuisse. & sorpsisse. sorbitum & sorptum ire vel sorbiturum esse. Gerundia sorbēdi. do. dum. Supi. sorbitum. itu. & sorptum. tu. Tria participia. sorbens. sorbiturus & sorpturus. his studiose consideratis reliqua patebunt.

Præterita & supina tercij.

Cio.

Vnctis compositis specio dabit exit/ & ectum.

Composita a specio specis (quod non est in vsu) mittunt præteritum in exi/ & supinum in ectum/ vt respicio. is. respexi respectum, aspicio. is. asperi. aspectū. sic inspicio. suspicio. conspicio. perspicio. &c.

Eci/ actum/ facio/ iacio/ cum compositiuis.

Facio & iacio mittunt præteritum in eci/ & supinū in actum. vt facio. feci. factum. Iacio. ieci. iactum. quorum præteritum composita seruant; sed mutāt supinum in ectum per regulam. Ex/ a/ quod facit/ i/ & cate. vt perficio. perfec. perfectum. sic inficio/ reficio/ deficio/ conficio. &c. Projicio. is. eci. proiectum. sic subijcio/ conijcio/ iniijcio/ adijcio. &c. qđ habes in preambulis.

Xi/vel ui/ dat etum/vel itum/latio sociatum.

¶ Cōposita a lacio. is. (quod nō est in vsu) mittūt prateritū in exi/ & in ui/ supinū in etum. vel in itū. vt allicio. is. allexi vel allicui allectum vel allicitum. Ouid. in epi. A mihi generos quos allexere petulci. Piso. in hysto. Auius vnus premio multorū allicuit animos. Lucre. lib. iij. Allectum quē mēcha fugis &c. Cor. de vi. Alex. Allicitum properas quē nulla negocia vertent. sic pelliceo. collicio. illicio. &c. Cū autēz lacio. is. esset in vsu idem erat q̄ traho/ decipio. sicut specio video. quorū significatio in cōpositis relicta est. Nec plura q̄ quattuor sunt in cio/ specio/ facio/ iacio/ lacio/ cum compositis.

dat
fug ¶ Cio & dio.

Ci/ fugitum fugio: fodi foffum fodio dat.

¶ Fugio/ is. habet fugi in pterito & fugitum in supino. curro vel euito. Fodio habet fodi foffum/ fouea facio. Itaqz vnicū est verbū in gio/ fugio: & vni cū in dio/ fodio cum compositis. sicut cōfugio/ refugio/ ofugio/ subterfugio. &c. Infodio/ defodio/ cōfodio/ refodio. &c.

¶ Pio

Iui/ itum/ cupio. rapui raptum rapio dat.

Iuit/ ui/ sapio sapitum. cāpi quoqz captum

Dat capio. nec plura pio reperire valebit.

¶ Quattuor sunt verba in pio/ terminata quorū cupio facit cupiui cupitum. id est desydero. Rapio facit rapui raptū violenter aufero. sapio facit sapiui & sapui sapitū. gūsto vel intelligo. Quinti. iij. de oratore. Ad ea quā plane non sapiueras respondere stultum erat. &c. capio facit cāpi captum, accipio vel intelligo.

¶ Rio.

*Sed peper*i partum paritum pario tibi donat.

¶ Pario/ is. habet peperī in praterito. partum & paritum in supino. partum emitto.

¶ Tio.

Quassi & ssum quatio. cussi cussum dabo natis.

¶ Quatio habet quassi in preterito & quassum in supino. moueo disturbo.
m j.

sed composita habent cussi/ & cussum/ vt percutio/ tis. percussi. sum. sic concu-
tio/ discutio/ succutio/ excutio. & cetera.

24 Vo.

Quod dat uo/tibi format ui/tibi format & utum.

¶ Verbum in uo/terminatum mittit praeteritum in ui/ per duas syllabas/ & supinum in utum/ vt arguo/is. ui. utum. statuo/is. ui. statutum. sic sternuo/ imbuo/ & composita a lauo. vt diluo/ profuo/ &c.

Pluui/utum/pluo/vult/struxi structum struo donat.

¶ Pluo is. habet pluiui in preterito (no pluui vt stulti sopniant) & plutū in futuro: est aqua distillo. Hyero. in Gene. Nō em pluuerat dñs super terrā. Val. Max. lib. j. In piceno lapides pluuisse aiunt. Vbiq; ergo apud probatos auctores inuenis pluisti. aut similia inde formata certo scias scribentis esse mēdum. Sed si ruo facit fluxū. qū. est composito.

Dat ruítum ruo:nata rutum xi/xum/fluo reddit?

CRuo is. rui. ruitum facit. i. cado vel curro: sed eius composita habent rui-
 vt. obruo is. ui. obrutum. Diruo ui. utū. Fluo vero format fluxi/ fluxum. la-
 bor: transeo.

Ingruo/cum metuo/batuo/cluo/respuo/natum

Exnuo/congruo/sive luo/dic absq; supinis.

COcto sunt verba in uo. quæ carent supinis. Ingruo/is. ui. repente aduenio
Metuo is. ui. timeo. Batuo/is. ui. virgis percutio vel reuenerẽ ago. Plaut in
merca. Nisi pares baturis. &c. Cic. j. officio. Equidẽ tam etiam obscena verba
pro obscenis sunt. Batuit enim impudenter. &c. Cluo/is. ui. solendo. cum
Sene. in trag. Armis cluere vt tibi videbare cluẽbas. sed tam seuo cum
hoste cluere non putabas. Vbi vtramq; habes significationem. Respuo/is. ui.
contemo. Nuo/is. ui. consentio. sed non est in vsu nisi in composito sicut annuo
renuo; abnuo; denuo. &c. Cõgruo; is. ui. concordo/ cõuenio. Luo/is. ui. puni
or/ patior.

Bo.

Bodans bi/dat itum. vult nubo/ scriboq; psi/ptum.

¶ Verbum in bo/terminatum habet bi/in praterito & itum/in supino.vt bi/bo/is.bibi/bibitū. Glubo/is.glubi.glubitum/ Sed nubo (.i. cooperior: aut viro trador) facit nupsi nuptum: & scribo(.i. litteras formo vel lego) habet

scripti / scriptum.

A cubo compositum per ui / per itum / dare debes.

¶ Compositum a Cubo habet ui. in præterito & itum in supino. sicut simplex. ut discumbo / is. discubui / discubitus. Sic incumbo / procumbo / succumbo / recumbo. &c.

Lambo / scabo / nullum possunt formare supinum.

¶ Duo sunt verba in bo / quæ supinis carent. Lambo lābis lambi. lingo. Scabo / is. scabi / icalpo.

Co.

Vi / tum co / donat. paui reddit tibi pastum.

¶ Verbum in co / habet ui / in præterito & tum in supino. ut cresco / is. ui. tum. sic colesco / quiesco / cōscisco. &c. Sed pascō facit paui pastū. id est nutrio.

Cum vel dis pascō per / ui / didici atq; poposci.**S**umit itum / vici victum tibi vinco ministrat.

¶ Compesco facit compescui cōpescitum: cohibeo / domo. Dispesco / cui. ituz. separo / dirimo. Disco / is. didici. ituz. doctrinam aquiro. Posco / poposci / itum; peto / rogo / vinco: vici victum: supero.

Ci / etum / vult ico. xi / etum duco quoq; duco.

¶ Ico facit ici. ictum: percutio. Dico dixi dictum: loquor. Duco duxi ductū. dirigo.

Compositum a nosco per itum formabis & otum.

¶ Cōpositum a nosco / is. habet ui / in præterito per regulam. & itum vel otum in supino. ut cognosco / is. cognoui / cognitū vel cognotum. Apul. li. iij. Quod nescio cognitū propero. Lact. ij. institutionū. Quæ si non sapere viribus totis cognitū accelerare vellem. Sic Agnosco / renosco / ignosco. &c.

Parci parsum dat vel itum / tibi parco peperci.

¶ Parco facit parci & peperci in præterito. parsum & parcitum in supino. est abstineo vel ignosco. Plinius lib. iij. Italia parcitum est vetere interdicto patrum.

Conquexi / simul oquexi / dic / absq; supinis.

¶ Duo verba in co / habet xi / in præterito sine supino. Cōquiesco / is. conquexi. m ij.

caput inclino: vel irascor. Oguinisco: is: oquexi: idem. Plaut. in aulula. Singu-
las in voces quas proferebam ardens oquexit.

Glisco nihil format: sed quæ effectiua vocantur

Primorum dant præteritum: tamen absq; supinis.

¶ Glisco caret præterito & supino. i. cupio. Sed verba in sco quæ male incepti-
ua vel inchoatiua vocantur cum effectiua vocari debeant habent in præteri-
to sicut sua primitiua: sed supinis deficiunt. vt caleſco is. calui. quia caleo caleo
sic habet. Frigeſco: is: frixi. quia frigeo facit frixi. sic fordeſco: nigreſco: macre-
ſco: marceſco &c. de quibus in regulis latius videbis.

Do.

Di sum do format: cedo cessi dat & effum.

¶ Verbum in do habet di in præterito. & sum in supino. vt cudo: is: cudi: sum
prendo: is: prendi: preſum. sic lcano: mando: defendo: accendo. &c. Sed cedo
habet cessi cessum. f. vtro big3 geminato. i. recedo vel permitto.

Si/sum dant/rado/trudo/cum diuido/ludo/

Et vado/ledo/rodo/plaudo/quoq; claudio.

¶ Nouem sunt verba in do quæ mittunt præteritum in si: & supinum in sum.
Rado: si: sum. decerpo. Trudo: si: sum. impello. Diuido si: sum. partior. Ludo: si:
sum: ludū exerceo. Irrideo decipio. Vado: si: sum: eo. Ledo: si: sum: dolore affi-
cio aut malum infero. Rodo: si: sum: mordendo comedo. Plaudo: si: sum. leti-
ciam concussis manibus indico. Claudio: si: sum: obſtruo.

N posito di sum findo/scindo quoq; fundo.

Et passum pandi/sum vel stum terminat edi.

¶ Tria sunt verba in do quæ mittunt præteritum in di & supinum in sum depol-
ton quod habet in præſenti. Findo: findis. fidi: fidi3: diuido. Scindo scindis: ſci-
di: ſciſum. Idem. Fundo: fundis: fudi: fuſum: emitto. Sed pando faci pandi: pal-
sum: declaro vel aperio. Edo es format edi etum vel estū comedo maduco.

Dic cecidi casum, per itum dic pedo pepedi/

Cædo cecidi. tendo tetendi. pendo pependi/

Dant sum: sed tendo tentum quoq; rite ministrat.

Dat tutuditunsum tudo. tufum dabo natis

¶ Sex sunt verba in do que primam præteriti syllabam geminant. Cado: cecidi: casum: ruo vel morior. Pedo: pepedi: peditum: crepitum ventris emitto. Cedo: cecidi: cefum percutio. Tendo: tetendi: tensum vel tentum. eo. laboro. prouideo. Pendo: pependi: pensum. libro confydero. reddo. Tûdo tutudi tunsum. Percutio: pulso: dimiuo. Sed eius composita habent tufuz in supino. vt obtundo is. obtudi. obtufum. fic contundo. prætundo. retundo &c.

Vult didi: atq; ditum quod do componere fertur.

Abfcondo dans di/ per sum per itumq; supinat.

¶ Composita a do: as: tertie coniugationis habent didi in præterito: & ditum in supino. vt trado: is: tradidi traditum: fic dedo: perdo: reddo: condo: subdo in do obdo &c. Sed abfcondo facit abfcondi: abfcofum vel abfcoditum. i. occulto.

Sido nihil format: neq; strido rudoq; supinat.

¶ Sido: is: caret præteritis & supinis: descendo: vel ponor ad sedendum: firmeq; mandandum. Sed rudo: is: rudi vehementer clamo vt alinus & strido. stridis stridens concutio habent di in præterito per regulam supinis vero deficiunt.

¶ Co.

Xi etum go mittit. sed quattuor ista supinet.

N Pinxi/finxi/rinxi/strinxi remouebunt.

¶ Verbum in go mittit præteritum in xi. & supinum in etum vt pergo: is: perirexi perrectum. rego/xi/rectum: fic affligo: fargo: clango: plango/ vngo &c. Sed quattuor remouent in supino quod habent in præfenti. Pingo/ pinxi/ pictum/figuro. Fingo/finxi/etum/ formo/ compono. Ringo rinxi/ rectum/ denotibus carnes ab osse detraho. reprehendo. detractio. Stringo strinxi/ etum/ ne etio corripio. Caue his ad iungas mingo quia latinum non est. sed meio: is: dicendum est. vt infra patebit.

Egi etum dat ago & frango/ gi etum lego format.

Sed mittunt intelligo diligo negligo xi etum.

¶ Ago facit: egi etum/ facio/duco/ impello/ loquor. Frango/ gi/ fractum/ rupto/ lego/ gi/ etum. litteras vel oculis conspicio: vel ore profero/ transeo/ colligo/ surripio/ sed tria eius composita habent xi/ in præte. & etum/ in sup. intelligo. intellexi/ intellectum. intus concipio. diligo/ xi/ etum/ amo/ negligo/ xi. etum/ legniter aut pigre facio.

Haec Gema Fulgo Petri Ponta. Caput Quintum.

Si sum dant mergo/fulgo/spardos quoq; tergo.

¶ Quattuor verba in go mittunt prateritum si: & supi. in sum. mergo/is/meri/sum; tingo. Fulgo/is/si/sum/fulgeo/de quo supra/seargo/si/sum, huc illuc projicio. Tergo is/si/sum/purifico.

Dat fixi fixum: fixi fixumq; supino.

¶ Duo verba in go mittunt prateritum in xi. & supinum in xum. figo/is/fixi/fixum. intra aliud trudo. Frigo/xi/xum/coquo in patella.

Dic tetigi tactum/pupugi punxi quoq; punctum.

Dat pegi panxi pepigi pactum tibi pango.

¶ Tria verba in go primam prateriti syllabam geminant. tango tetigi tactus contingo. Pungo pupugi & punxi punctum stimulo. Pango pegi/panxi. & pepigi/pactum sordus compono. iungo. canto.

Lingo/ango/satago/dego/sugo/absq; supinis.

¶ Quinq; verba in go carent supinis. Lingo/is/xi/lingua aliquid tergo. An-go/is/xi/coproximo vexo. Satago/is/egi/satisfacio. Degoo/is/degi/viuo. Sugo/is/xi/lacivel alium quemuis liquorem ore paulatim traho.

Ambigo/vergo/nihil penitus tibi mittere.

¶ Duo verba in go carent prateritis & supinis. Ambigo/is/circumeo dubito. Vergo/is: inclino.

¶ Ho/& Io.

Xi etum meio/traho/veho dat: vox barbara mingo est.

¶ Duo sunt verba in ho: & vnum in Io per i consonantem que mittunt prateritum in xi. & supinum in etum. traho/is/xi/etum/ratio/veho/is/xi/etum porto curru vel naui. Meio/is/xi/mictum/vrinam emitto. Caue dicas mingo/is/nisi in albo barbarorum esse mauis. Perfi. saty. 1. Sacer est pueri locus extra. Meite &c. Iuue. saty. iij. Cuius ad effigiem: non tantum meiere. phas. q.

¶ Lo.

Lo dat ui cuius varie formabo supinum.

¶ Verbum in lo habet vi in praterito. vt consulo. is. cosului. Sed supinum alio modo formatur vt videbis.

Nam colo consulo eant vltum cum compositiuis.

De præteritis & supinis verborum. Fo. lxxij.

¶ Duo verba in lo. cum suis compositis habent ut in præter. et ultum in supi. Co-
lo is/ut/cultum orno/amo/habito/aro/conuerfor. Si oculo. is succulo/is/per-
culo/perculis &c. Consulo/ut/consultum do consilium/cum datiuo. quero co-
silium cum accusatiuo.

*Idem tenet
qui nominato fi
e futurum.*

Tum vel itum dat alo, molui molitum molo prebet.

¶ A lo. is. ut. habet altum & alitum in supino nutrio. Molo. is. ut. facit moli-
tum grana contero. Caue dicas multum multu. multor/multrix/barbara em
sunt sed molitum molitu. molitor molitrix/dicendum est. Plaut. in Baccidib⁹
Nimio edo libentius molitum q̄ molitum prebeo. Quinti. in cau. Molitore
sublato in precipitia corruerunt.

f. 266.

Celluit & cellsum. ceculi culsum dabo *cello*

¶ Cello. is. sine diphthongo habet cellui in præterito & cellsum in supino. i. ce-
do celli cellsum. sic composita excello ut. excelsum. præcello/is. ut. præcellsum. q̄
per sequendam quog³ proferuntur. Excelleo. præcelleo. Sed celo is/cum diphtho-
go facit cæculi in præter. & culsum in supino. i. cedo cecidi casum. vel frango. egi
fractum. sic composita percello is. perculi perculuz. accello. is. acculi accusuz.
concello/is/conculi conculum. &c.

*Quibz nullo modo vult
1967 obediobno
f. 266*

Li/si/sum/vello/sublatum substulit/effert.

¶ Vello habet velli & vulsi in præterito & vultum in supino, extraho erradico
sed tollo facit sustuli sublatum. est remoueo/eleuo/nutrio.

Sum pepuli pello dabit/& sum fallo fefelli.

¶ Duo verba in lo primam præteriti syllabam geminant. Pello/is/pepuli pus-
sum. fugo/trudo. Fallo/is/fefelli fallum. decipio.

Sallo/li/sum/dat. psalli/volui/absq̄ supinis.

¶ Sallo sine p habet psalli in præter. & salsum in sup. sale condio. Sed sallo per p
(id est canto) habet psalli & volo voui sine supinis. Sic composita nolo/nolui/
malo/malui.

Mo.

Mo dat ui/dat itum. præssi pressum premo format.

¶ Verbum in mo terminatum habet præteritum in ui. & supinum in itum:
vi gemo/gemis/gemui/gemitum. sic freno/vomo &c. Sed premo facit pressit
pressum id est calco. vrgo.

habet variis modis

Sed como/sumo/premo/demo/dabo psi/ptum.

¶ Quattuor verba in mo/mittūt präteritum in pſi/ & ſupinū in ptū. Corno/
is. cornpſi. cōptum. orno/ prācipue capillos. Sumo/ is. pſi. ptū. accipio. Promo/
is. pſi. ptum. emitto. cano. Demo/ is. pſi. ptum. remoueo.

Emi emptum dat emo. tremui. tremo. nilq; ſupinat.

¶ Emo facit emi. emptum. mercor. Tremo facit tremui. ſine ſupino. timore
 vel aliquo intrinſeco agitor.

¶ No.

Vi/ tum ſperno ſino ſterno cerno tibi donant.

¶ Quattuor verba in no/mittunt präteritum in vi. & ſupinum in tū. Sperno
is/ ſpreui. ſpretum. reſpuo. Sino/ is. ſiui ſitum. permitto. Sterno/ is. ſtraui ſtra-
tum: apparo: opprimo. Cerno/ is. creui. cretum. video.

Do per itum genui poſui: temno dabo pſi ptum;

¶ Gigno/ is. facit genui genitum. genero produco. Pono/ poſui poſitum: ad-
 do. Tempno habet templi temptum. Reſpuo.

Dic cecini cantum cano: natus ui/ dat & entum.

¶ Cano facit cecini cantum. modulator. laudo. deſcribo. prophetizo. Sed eius
 composita habet ui. in präterito & entū in ſupino: vt cōcino is. ui. concentuz;
 ſic accino/ prācino/ ſuccino/ percino. &c.

Hæc leni/ lini/ liuiq; litum lino mittit.

¶ Lino h3 triplex præterit. ſc3 leni lini & liui. & litū in ſupino. ſuffrādo vel vngo.

¶ Po.

Pſi/ ptum po. crepui ſtrepui dat itum: noto rupi.

¶ Verbum in po/ terminatum habet præteritum in pſi/ & ſupinum in ptum.
 vt carpo/ is. carpſi/ carptum. ſic repo/ clepo/ ſerpo/ ſculpo. &c. Sed crepo/ is. habet
 crepui crepitum/ ſonitum facio/ ſtrepo/ is/ ui/ ſtrepitū. pedibus pavementum.
 quatio. Rumpo habet rupi ruptum. frango.

¶ Quo.

Liqui dat linquo/ coxi coquo. eſum dat vtrumq;.

¶ Duo ſunt verba in quo/ linquo/ is. liqui liſtum. dimitto. ſed in cōpoſitis
 gis eſt in vſu. ſicut relinquo/ delinquo/ obſinquo. &c. Coquo/ is. coxi coctum.
 Faro cibos ad eſum.

¶ Ro.

Vi/tum ro/donat. cursum dat curro cucurri.

¶ Verbum in ro/ habet vi/ syllabam. in praterito. & tum in supino. vt tero tri-
uitritum. guro quatuor. sero se ui satum. Sed curro facit cucurri.
& cursum: fugio.

Si/sum/vro. Ri/si/sum/verro. dat gero/ssi/sum.

¶ Vro facit vssu vsum: cremo. Verro verri & veru versum. mundo vel traho.
Gero gessi gestum porto re go.

Euit itum sero compositis vel ui/dat & ertum.

¶ Cōposita a sero q̄ simplicis significatiōe retinet habet eui. in prate. & itū.
in supi. vt infero/is. in seui/ in sitū. cōfero/is. cōseui cōsitū. &c. Sed quā signifi-
cationē alio transferunt: habet ui. per duas syllabas in prete. & ertū in supino
vt. assero/is. asserui/ assertū. i. affirmo. Defero/is. ui. desertū. &c. relinquo De-
fero & furo habes in sequenti capite.

So.

Vi/tum so/mittit. pinso dat pinxit/istum.

¶ Verbū in so/ habet vi/ syllabā in prate. & tū in supi. vt lacesso/ lacesui laces-
situm. sic arcesso/ accessio/ incesso. &c. Sed pinso habet pinxi pistum. farinam
dispono ad panem conficiendum.

Si/sum constituunt tibi viso/faceffo/capeffo.

¶ Tria verba in so/ habent si/ in prate. & sum/ in supi. Viso sis. visi visum. eo ad
videndum. faceffo/is. faceffi faceffum. eo ad faciendum/vel recedo. capeffo/is. i.
capeffum. eo ad capiendum vel capio.

To.

Xi/xum/dant plecto/flecto/peto tiuit/ & itum.

¶ Plecto facit plexi plexum. id est punio. Flecto/xi. xum. inclino. Peto petui
petitum. quaro/ eo/ percutio.

Xi/vel ui/necto pecto dant: xumq; supino.

¶ Necto/is. facit nexi vel nexui nexum. ligo. Pecto/ pexi vel pexui/ pexum. or
no capillos.

Verto dat verti/versum. meto messui/essum.

¶ Verto facit verti & versum. muto vel repello. Meto messui/ messum. seges
tes colligo.

Sisto. Sisto.
Neutrum sisto vacat: sed agens stitit atq; statum dat.

Sisto bisariam capitur. Primo est cessio sicut sto simplex. tunc est neutrum absolutum. & prateritis supinisq; deficit. Sequendo est teneo vel praesento: tunc est actiuum. habetq; steti in praterito. & statum in supino. Itaq; statuo statuis verbum est per se integrum.

Si missum mitto. dic stertuit absq; supino.

Mitto facit misi missum. ad alium quippiam do. Sterto facit stertui sine supino. dormiendo sonitum status emitto.

Vo.

Vtuo/vi/soluo voluo. xi. cum lege viuo.

Soluo facit solui solutum. restituo/satisfacio. libero. Voluo volui volutus. trudendo verito. Viuo vixi. cum. vitam duco.

Caluo dans calui/nullum dabit inde supinum.

Caluo facit calui in praterito. sed caret supino. decipio: frustror.

Xo.

Texo/xui/textum dat. nexo xui/tibi nexum.

Texo facit textui textum: fila dispono: scribo: copono: exorno. Sed nexo facit nexui. nexu. ligo. nec plura in xo reperies. Hic igitur puerorum ad firmiorum noticiam sit index.

Indicatiuo modo presenti tempore. Respicio. is. it. Pluraliter respicimus. itis iunt. Pro imperfecto respiciebam/as. bat. Pluraliter respiciebamur/atis. ant. Pro perfecto respexi/isti. it. Pluraliter respeximus/istis. erunt. vel ere. Pro plusquam perfecto respexera/as. at. Plura. respexeramus/ratis. rant. Futuro. Respiciam es. et. Pluraliter respiciemus/etis. ent.

Imperatiuo modo praesentis tempore. sine prima persona. Pro sequenda respice. pro tertia respiciat. Plura. respiciamus/respicite/respiciant. Futuro pro sequenda & tertia persona respicito. Pluraliter respiciamus/respicite/respiciuntote vel respiciuntote.

Optatiuo modo presenti tempore. utina respiceret: res. ret. Pluraliter utina respiceremus/tetis. rent. Pro plusquam perfecto utina respexissem/ses. set. Pluraliter utinam respexissemus/setis. sent. Futuro utinam respiciam/as. at. Pluraliter utinam respiciamus/respiciatis respiciant.

Subiunctiuo modo praesentis tempore. cum respiciam/as. at. Plura. cum respiciamus/atis. ant. Pro imperfecto cum respiceret/res. ret. Pluraliter cum respiceremus/tetis. rent. Pro plusquam perfecto cum respexerim/ris. rit. Pluraliter cum respexerimus/itis. rint. Praterito plusquam perfecto cum respexissem/ses. set. Pluraliter cum respexissemus/stetis.

De præteritis & supinis verborum. Fo. lxxiiij.

ſent. Futuro cum reſpexero. riſ. rit. Pluraliter cum reſpexerimus reſpexeritis reſpexerint.

¶ Inſinitiuo mō pñti tpe miſtiſ numeris & pſonis: reſpicere. Præ. pluſq̃ perfectio reſpexiſſe. Futuro reſpectum ire vel reſpecturum eſſe.

¶ Gerūdia miſtiſ numeris/ perſonis/ & temporibus. reſpiciendi/ do/ du3. Sic ſupina. Reſpectū/ & u. Participia reſpiciens reſpecturus.

¶ Indicatiuo Pango: pangebā: pegi: pegegi: & pāxi. Pegerā: pepigeram/ & pāxeram: pangam. Imperatiuo pange pangito. Opta. pāgerem: pegiſſem: pepigiſſem: & panxiſſem: pangam. Subiunctiuo. pangam. pangerem: pegerim: pepigerim & panxerim: peguſſem: pepigiſſem & panxiſſem. pegero: pepigero: & pāxero. Inſinitiuo pangere: pegiſſe: pepigiſſe: & panxiſſe: pactum ire vel pacturū eſſe. Gerūdia pangendi/ do/ dum. Supina pactum/ & u. Participia pangens & pacturus.

¶ Indicatiuo Gliſco: gliſcebā: gliſcā. Impatiuo gliſce. gliſcito. Opta. gliſcerē gliſcā. Subiunctiuo gliſcā: gliſcerē. Inſinitiuo gliſcere. Gerūdia gliſcendi/ do/ dum. Vnum participium eſt gliſcens. ¶ Hanc diligenter formulam inſpicia to: in alijs non falleris arbitror.

Præterita & ſupina quartæ.

IVi/itum/ tibi quarta dabit. ſepelire ſepultum.

¶ Verbum quarta cōiugationis habet præteritum in iui/ & ſupinum in itum: vt a audio audis audiui auditum. eo/ is. iui. itum. Sic glocio: crocio: polio: ferocio: gannio: grunio: garrio & cætera. Sed ſepelio ſepeliſ ſepeliui. habet ſepultum in ſupino. eſt humi abſcondo. ſiue in alia quacunq̃ re.

Singultum ſingultit habet: dat vāneo vānum:

Sed veni ventum venio. dic vincio xi/ & um.

¶ Singultio/ is. ſingultui habet ſingultū in ſupino. grauiter tuſſio: & ſingultum emitto: vāneo/ is. vānui. venā. vendor. Sed venio/ is/ facit veni in præterito & ventū in ſupino. notum eſt. Vincio/ xi/ & um/ ligo.

Iui/ xi/ vel ui/ dices amicire & amiſtrum.

¶ Amicio is. facit amicui: amixi & amicui in præterito: & amiſtrum in ſupino. Veſtigio cooperio. A pul. de magia. Corpſculum hoc tam inhoneſte quis amiciuerat: Plau. in truculē. Seſe nondum amixerunt. Cæſar in cōmen. Nec dum ſeſe toga velites ſatis cōueniēter amiciuiſſe videbantur. &c.

Xi/ & um. vel (ſi viſ) iui/ itum/ ſancio donat.

¶ Sancio/ is. facit ſanxi/ & ſanciui in præterito: ſancituz & ſancitū in ſupino. eſt n ij.

firmiter consecro. Mant. ij. Parth. Maria. Querendum q̄ sit celi sententia tandē.
Communi sanxere prece. Philel. in saty. xij. Ne quicq̄ renuas ita sanciuere pa-
rentes. Corne. de vit. Alex. Istud multiplici dudum paradigmatē sanctum est.
Lucre. libro. vij. Sanctum quando quidem extat &c.

Haurio/si/stum/sepio/psi/ptum/cambio/psi/ptum.

Dat salui saltum: sed nata dabuntur in ultum:

Quattuor hæc tamen iui itum quoq̄ mittere cernas.

Haurio is/ facit hauri in præterito & haustum in supino. extraho. Sepio/is/
sepi & septum. obstruo. circundo. Cambio campi & campum. pecuniam mu-
to. Salio salui saltum notum est. Sed eius composita habent ultum in supino.
vt refilio/is/ refilui relultum sic inilio: exilio: profilio &c. Hæc tamen etiam iui
in præterito & itum in supino habere reperiuntur. vt haurio/iui/ hauritū. Var-
ro. ad Cice. Quum idē quoq̄ hauriuerit sese res ipsa prodet. Apul. in cōmen-
t. Agena facilis hauritu est &c. sepio sepiui/ septum. Hiero. in eia. Septiuit eam
& lapides ex ea Plaut. in mercato. Septum aditus ppera. cambio: cambiui: ca-
bitum. Plaut. in Trucu. Vt mecum fors iniqua cambiuiit pereō. Idem. Pape-
piter cambita cito sunt omnia. Salio salui saltum. Mant. de Gonz. In fluuiū
summo precepit a monte saluiuit. Plauti. Quo is queso salitum. Sic exilio exili-
ui exilitum. sed priore modo potius est utendum.

Si tum fulcio/fartio/farcio pondere debes.

Tria verba quarte coniugationis habet si in præterito. & tū in supino. Ful-
cio: is: fulsi: fultum/ sustento/ orno. Sarcio/ is: sarcii/ sartum: reficio quod lace-
rum est. Farcio: is: sarcii: fartum. condio. pinguefacio.

Sentio/raucio/si/tum dant. aut iuit & itum

Sentio habet sensi & sentiui in præterito: sensum & sentitum in supino. est
percipio intelligo. Hierony. ad Ioui. A liter nunc ille sentiuit. Lact. ij. institu-
tio. Age facit vis plane crimen sentitum est. Raucio. is. habet rauui & rauui-
rauium & rauitum. est rauce & concae loquor. Cice. in orationibus. Tertio
quoq̄ verbo inter loquendū turpiter ob crapulā rauuiuit. Hiero. in epist. Rau-
situm ne potius q̄ locutum eas vereor. &c. De alijs autem terminationibus te-
stimonia prætermitto quia ubiq̄ vulgate sunt.

Ertum/uit'a pario ductum: ri/ cum re ministrat.

Compositum a pario quarte coniugationis mittit præ. i ui. & supinum in
ertum. vt aperio/is/ ui/ apertum. operio/is/ operui/ opertum. Sed quando com-
ponitur cum his particulis cum & re. habet ri/ in præterito & ertum in sup. vt
comperio: is: comperi/ compertum: reperio: is: reperi/ reperimentum.

Aionil format veluti rio/quod cupit istinc.

Excipies quod edo pario/nubo/tibidonant.

¶ Aio caret præteritis & supinis. est dico: sicut verbū in rio/desyderatiua forma: quod stulti ineditatiuum appellant vt bibiturio/dormiturio/cacaturio/micturio &c. Sed quæ ab his verbis edo/pario/nubo/veniunt. habent præteritum & supinum. Esurio/is/esuriui esuriturum. est esse siue comesse desydero parturio/is/parturiui parturitum parere cupio: nupturio/is/nupturiui nupturiturum: nubere affecto. de quibus inter formas virebis. ¶ Sed hunc pueri in dicem sequantur.

¶ Indicatiuo modo præsentis tpe: Ferio/is/it. Pluraliter ferimus/itis/iūt. Præterito imperfecto ferieba/bas/bat. Pluraliter feriebamur/batis/bant. Præterito perfecto ferui/isti/iuit. Pluraliter feruimus/istis/erūt vel ere. Præ. plusq; perfecto ferueram/ras/rat. Pluraliter ferueramus/ratis/rant. Futuro feria/es/et. Pluraliter feriemus/etis/ent.

¶ Imperatiuo modo præsentis tpe: sine prima psona: p scda feri. Pro tertia feriat. Pluraliter feriamus ferite feriant. Futuro pro scda & tertia psona ferito. Pluraliter feriamus. feritote feriunto vel feriuntote.

¶ Optatiuo modo præsentis tpe vtinā ferirem/res/ret. Pluraliter vtinam feriremus/retis/rent. Præterito plusq; perfecto vtinam feruiissem/ses/sset. Pluraliter vtinā feruiissemus/ssetis/sset. Futuro vtinā feria/as/at. Pluraliter vtinā feriamus/atīs/ant.

¶ Subiunctiuo modo præsentis tpe: cū feriā/as/at. Pluraliter cū feriamus/atīs/ant. Præterito imperfecto: cū ferirē/res/ret. Pluraliter cū feriremus/retis/rēt. Præterito perfecto: cū feruerim/ris/rit. Pluraliter cū feruerimus/ritis/rint. Præterito plusq; perfecto: cū feruiissem/ses/set. Plura. cū feruiissem⁹ etis/sent. Futuro cū feruero/is/it. Pluraliter cum feruerimus/ritis/rint.

¶ Infinitiuo modo præsentis tpe mistis numeris & psonis ferire. Præterito plusq; perfecto feruisse. Futuro feriturum ire vel feriturum esse.

¶ Gerundia mistis nūeris/ psonis/ & tpibus. Feriēdi/do/dū. Sic supina feritū feritū. Duo participia feriēs & feriturus. ¶ Huius autē verbi cōiugationē maxime posui ad illorū cōfusiōē qui aiūt hoc verbum habere percussū in præterito: quorum stultitia in sequēti capite recludet ur.

¶ Indicatiuo sepio/sepiebā/sepsi/ & sepiui/sepserā/ & sepiuerā/sepīam. Imperatiuo sepi:sepio. Optatiuo sepiē:sepiissem/ & sepiuissem:sepīam. Subiunctiuo sepiam:sepiem:sepiem/sepiem/ & sepiuerim:sepiissem/ & sepiuissem:sepiro/ & sepiuro. Infinitiuo sepiē:sepiisse vel sepiuisse:septum vel itum ire: & septurum vel septurum esse. Gerundia sepiēdi sepiēdo sepiēdum. Supina septum:septu & septum tu. Tria participia:sepiēs septurus & septurus.

¶ Indicatiuo bibiturio:bibituriēbā:bibituriā. Impa. bibituri bibiturio. Optatiuo bibituriē:bibituriā. Subiunctiuo bibituriā:bibituriem. Infinitiuo bibituriē. Gerundia bibituriēdi. do:dū. Vnum est participiū bibituriēs. De cæteris coniecta pariformiter

Petri Ponta. Caput Quintum.

Prærita & supina verborum in or/
terminatorum.

Verbum quod fit in or/de passiuo sibi fingit.
Præteritum. sed de verbo faciente supinat.

E Verbū in or/deponēs siue cōmune habet præteritum suū sicut verbū passi-
uum ab eo fictū: & supinū sicut verbum actiuum quod ab eo fingeretur.

Testor testatus sum
me nequē putare
Te pater eum or
formare quod
meo pater
De prima. lator aris. habet latatus sum vel fui in præterito. letatū/tu. in supi-
no. quia si diceretur leto/as/ aui/ latatū/tu. præteritū passiui esset latatus sum
vel fui. supinū latatū/tu. ergo. &c. sicut ab amor amatus sum vel fui amatū/
tu. sic nugar: testor: vagor: cōcionor: abominor: glorior: infidior. &c. De scda
vereor/eris/ habet veritus sum vel fui in pterito. veritū/tu. in supino. quia si di-
ceremus actiue vereor/es/ ui/ veritum/ tu. præteritum passiui esset veritus sum
vel fui. supinū veritū/tu. ergo. &c. sicut studeor eris/ studitus sum vel fui stu-
ditum/ tu. sic liceor/ mereor cū cōpositis. De tertia. irascor facit iratus sum vel
fui in præterito. iratum/ tu. in supino. quia si haberemus irasco/ is/ irasci/ iratū
tu. præteritum passiui esset iratus sum vel fui. supinū iratū/tu. ergo/ &c. se-
cut ducor/eris/ ductus sum vel fui. ductum/ & tu. sic nascor/ fungor/ comple-
ctor. &c. De quarta. blandior/ iris/ habet blanditus sum vel fui in præterito:
blanditum in supino: quia si diceremus blandio/ is/ iui/ itum/ itu. præteritum
passiui esset blanditus sum vel fui. supinū blanditum/ tu. ergo/ &c. sicut audi-
or/ iris. auditus sum vel fui. auditum/ tu. sic molior/ mentior/ partior/ sortior/
exporior. &c.

Oblitus/ fassus/ tuitus/ tutus/ ratus/ aptus/

Commentus/ fretus/ fructus/ fruitusq; sequutus.

Atq; experrectus/ nixus/ nifusq; profectus.

Mortuus/ ac ortus/ vltus/ sic gressus/ & vsus/

Et mensus/ sessus/ orsus/ questus/ quoq; pactus/

Atq; locutus/ nactus/ lapsus/ iunge disertus.

Hæc contra leges aliorum mittere debes.

E Viginti sex verba in or/ pteritum & supinum irregulariter formāt & cōtra
normam aliorū. Obluiscor/eris/ oblitus sum oblitus/ tu. tertia. est memoria

De præteritis & supinis verborum. Fo. lxxvj.

dimitto. Fateor/eris. fassus sum fassum/su/sequūde: cōcedo. Tueor/eris/tus
tus sum/tutū/tu. sequūde. defendo. Tuor/eris. tuitus & tutus sum. tutū/tu.
sequūde video. Reor/eris: ratus sum: ratū/tu. sequūda. arbitror puto. Apiz
cor/eris. aptus sum. aptū/tu. tertia. acquiro. Sed eius cōposita magis sunt in
vfu sicut adipiscor/indipiscor. Cōminiscor/eris. cōmētus sum. cōmētum: tu.
tertia. est cogito/singo. Fruor/eris. fretus fructus & fruitus sum. fretū/tu.
fructū/tu. & fruitū/tu. tertia. delector/vtor. Sequor/eris. sequutus sum. se
quutū/tu. tertia. notū est. Expiscor/eris. expreātus sum. expreātū tu. tertia
excitor/de sopno. Nitro/eris. nixus & nixus suz. nixū: nixu & nixum/su. tertia
pario/laboro. Proficiscor/eris. pfectus sum. profectum/ctū. tertia. vado. Mo
rior/eris. vel moris. mortuus sum. mortū/tu. tert. vel quartē. vitā expiro.
Orior/eris. vel oriris: ortus sum. ortū/tu. tert. vel quart. nascor. Vlscor/eris
vlus sum: vltū tu. ter. vindico: punio. Gradior/eris/gressus sum. gressum su.
tert. vel quart. eo/Vtor/eris. vlus sum: vlum: su: tert. rei vitatione habeo. Me
tior/eris. mēsus sum. mēsum: su. quartā. mēsurō/cōsydero. Fatiscor/eris. fess
sus sum. fessum: su. tert. est resoluor: cōfringor. Ordior/eris. orsus sum. orsum
su. quartē. incipio: sed ordior/eris/orditus sum/orditū/tu. telā cōtexo: regula
re est. Quero eris: questus sum. questu: tu. tertia. indoleo lametor. Paciscor
eris: pactus sum. passum: su: tert. pactū suē cōcordiā facio. Loquor/eris: lo
quutus sum: loquutū/tu: tert. dico. Nascor/eris: natus suz: natū/tu. tert.
acquiro. Labor/eris: lapsus sum lapsum su. tert. cado. Misereor/eris: misertus
sum/miserū/tu. sequūda. misericordiā habeo. Si aliqua illorū vsq̃ secus repe
riantur: arenter: admodum hoc est ideoq̃ imitari nō habes.

Ista vacant liquor/vescor/medeor/reminiscor.

Quattuor verba in or/carent pteritis & supinis. Liquor/eris: tertia. fluo
vescor/eris: tert. comedo. Medeor/eris/sequūde. medicor. Reminiscor/eris:
tertia. memoror: esto igitur pueris hac formula.

Indicatio modo pnti tpe. Letor/eris: vel are: latatur. Pluraliter leta
mur: amini: antur. Præte. impfecto latabar: aris: vel are. atur. Pluraliter. lata
bamur: bamini: banf. Præ. pfe. latatus sum vel fui: atus es vel fuisti. atus est
vel fuit. Plura. latati sumus vel fuimus: latati estis vel fuistis: latati sunt fue
runt vel fuere. Præte. plusq̃ pfe. latatus erā vel fuerā: latatus eras vel fueras:
latatus erat vel fuerat. plura. latati eramus vel fueramus: latati eratis vel
fueratis: latati erāt vel fuerant. Futuro: latabor: eris: vel ere: bitur. plur. la
tabimur: bimini: latabuntur.

Imp. mō pnti tpe sine prima persona: pro sequūda latare. pro tertia latetur
Plu. latemur: letamini: letētur. Futuro pro sequūda & tertia persona latator
Pluraliter latemur: lataminor: latantor.

Op. mo. præ. tēp. vti. latarer: reris: vel rere: retur. Plu. vti. lataremur: emini
rentur. Præte. plusq̃ perfe. vti. letatus essem vel fuissem: atus esses vel fuisses
latatus esset vel fuisset. Plura. vti. latati essemus vel fuissemus: letati essetis:
vel fuissetis: latati essent vel fuissent. Futuro vti nam latet eris: vel ere: latet.
Pluraliter vti nam latemur: emini: tentur.

¶ Sub. mo. pra. temp. cum later/eris/vel ere. letetur. Plur. cū letemur: emi-
ni entur. Præ. imper. cū latarer: eris/vel ere: retur. plur. cum lataremur: emi-
ni: rentur. Præ. perf. cum letatus sim vel fuerim: letus sis vel eris. letatus sit vel
fuerit. Plur. cum latati simus vel fuerim⁹. letati sitis vel fueritis: letati sint vel
fuerint. Præ. plu. perf. cum letatus essem vel fuisset/letatus esses vel fuisset/
letatus esset vel fuisset. Pluraliter cum letati essemus vel fuissetus/letati es-
setis vel fuissetis/letati essent vel fuissent. Futuro cum letatus ero vel fuero/
latatus eris vel fueris/letatus erit vel fuerit. Pluraliter cum letati erimus vel
fuerimus/letati eritis vel fueritis/letati erunt vel fuerunt.

¶ Infi. modo pra. tem. mistis numeris & personis/letari. Præ. plu. perf. letatū
esse vel fuisse. Futuro letatum ire: vel letaturum esse.

¶ Gerundia mistis numeris personis: & temporibus/letandi: do: dum/ Sic
supina letatum tu. Tria participia sunt letans letatus: & letaturus.

¶ Indicatio modo p̄sen. tem. vereor. eris/vel ere/retur. Pluraliter veremur:
remini: rentur. Præterito imperfecto verebar. aris &c. Pra. perfe. veritus sum
vel fui &c. Præ. plu. perfe. veritus erā vel fuerā &c. Futuro. verebor eris &c.
Imper. verere vereatur. Plur. vereamur/veremini vereantur. Futur. veretor.
Plu. vereamur/veremini/verentor. Opta. vererer. &c. Præ. plu. p̄se. veritus
essem vel fuisset &c. Futuro/verear/aris &c. Sub. verear/aris &c. Præ. ip̄se
se: vererer &c. Præ. perfe. veritus sim vel fuerim &c. Præ. plu. p̄se. veritus
essem vel fuisset &c. Futu. veritus ero vel fuero &c. Infinitiuo/vereri. Præ.
plu. perfe. veritum esse vel fuisse. Futuro veritum ire vel veritum esse. Gerū
dia verendi: do: dum. Supina veritum/tu. Parti. verens: veritus: veriturus.

¶ Indicatio. Fungor: fungebar: functus sum vel fui. functus eram vel fue-
ram. Fungar. funderis vel fungere fungetur. Pluraliter fungemur. gemini:
fugentur. Imper. fungere/atur. Pluraliter fungamur: gimini: gantur. Futuro
fungitor. Pluraliter fūgamur: giminor: fungator. Opt. funderer: gereris. &c.
Functus essem vel fuisset &c. fungar: aris &c. Subiū. fungar. /funderer/ fun-
ctus sim vel fuerim. functus essem vel fuisset. functus ero vel fuero. Infiniti
uo fungi/ functum esse vel fuisse: functum ire vel functurū esse. Gerūdia fun-
gendi. do. dū. Supina functū functu. tria p̄cipia fungēs funct⁹ / & functur⁹.

¶ Indicatio. Largior/ largiebar/ largitus sum vel fui: largitus eram vel fue-
ram/ largiar. Imperatio largire largitor. Optatio. Largirer largitus essem/
vel fuisset: largiar. Subiunctiuo largiar: largirer largitus sim vel fuerim: lar-
gitus essem vel fuisset: largitus ero vel fuero. Infinitiuo largiri: largitū esse
vel fuisse: largitum ire vel largiturum esse. Gerundia largiendi: do: dum. Supi
nū largitum largitu. Quattuor participia/ largiens largitus largiturus/ & lar-
giendus. Itaq; quarta fere tertiam sequitur.

¶ Indicatio Fruor: fruebar: fructus: fretus: fruius sum vel fui. fructus fre-
tus fruius eram vel fuerā: fruar. Imperatio fruiere fruiitor. Opt. fruerer: fru-
ctus: fretus: fruius essem vel fuisset: fruar. Subiunctiuo: fruar/ fruerer/ fru-
ctus: fretus: fruius sim vel fuerim. fructus fretus: fruius essem vel fuisset.
fructus fretus fruius ero vel fuero. Infinitiuo. frui. fructum fretum fruius
esse vel fuisse. fructum fretum fruium ire. vel fructurum freturum fruiurū
esse. Gerundia fruendi: fruendo: fruendum. Supina fructum: fructu: fretum:

retur: frutum: frutu. Septem participia fruens: fructus: frētus: fruitus / fru-
cturus: freturus: fruiturus. & nonnunq̃ octauum esse fruendus.

¶ Indicatiuo Vescor: vescabar: vescar. Imperatiuo vescere: vescitor. Optatiuo
vescerer: vescar. Subiunctiuo vescar: vescerer. Infinitiuo vesci. Gerundia vescē
di/vescendo/vescendum. Vnus est participium vescens. ¶ His recte cognitis
cetera clarere omnia non dubito.

TeAoc.

☛ In te IESV spes mea recumbit.

☛ Caput sextum de verbis defectiuis & anomalis.

E R T A

rum nunc verba notes expertia
legum.

¶ Hoc in capite sexto de verbis defectiuis:
& irregularibus tractandum est. Verbum de-
fectiuum est. quod aliquo accidente deficit.
vt cado/ saxo. Sed verbū irregulare siue ano-
malum/est quod coniugando aliorum ver-
borum regulas non imitatur. vt dic duc. pro/ dice duce.

Sis/ sultis/ capsis/ sodes/ apage/ euge/ choeres.

¶ Sex verba adeo defectiua sunt vt nihil preter vnicam sequendam personā
ex eis reperiatur. Indicatiuo singulari sis. id est si vis. Persi. saty. prima. Vide sis
ne maiorem tibi forte limina frigescant. Indicatiuo plurali sultis. id est si vul-
tis. Plaut. in trucu. Cauete sultis fornum gestat in cornu. Imperatiuo singula-
ri capsis id est cape si vis. Therenti. in phor. Capsis dum locus datur &c. Indi-
catiui sing. sodes: id est si audes vel contentus es. Therē. in Andria. Dic sodes
quis heri christidem habuit. Imper. sing. apage. i. remoue abduc. Plaut. in bac-
chi. Apage nobis carnifice hunc. Pro eodem dicitur & apagefis. Apul. de ma-
gia. Apagefis tam cruentos deos. Imper. sing. euge. i. bene vale. Persi. saty. f.
Euge poeta &c. Audies qui nonnulla illorum interiectioni vel aduerbio attri-
buere malent quibus non aquiesco.

Vt cedite atq; cedo: sic quæso quæsumus edam.

Quemadmodum cedo inflectitur. Impe. sing. cedo. Pluraliter cedite: id est dic vel da. dicite vel date. Persi. saty. ij. Hæc cedo ut admoveam templis. Plaut. in trucu. Cedite quæso quid agendum est. Ita quæso sic coniugatur. Indica. sing. quæso. Plurali. quæsumus: id est rogo rogamus.

Ceu faxo/xis/xit/xint/ausim flectere debes.

Faxo sic declinatur futuro optatiui vel presenti subiunctiui sing. faxo. is: it. Pluraliter faxint/ id est facia/as/at/faciant/ Persi. saty. i. Vero quisq. faxit oletum &c. Theren. in eunu. Ita dñi deeq. faxint &c. Ausim etiam inflectitur. Futuro optatiui vel presenti subiunctiui sing. ausim: is: it. Pluraliter ausint/ id est audeam/ audeas/ audeat/ audeant/ Verg. in Bucco. De grege nō ausim quicq. deponere tecum. Quint. de Cæco. Odiosum sane id genus est hominū qui afflictio afflictionem inferre ausint.

Ambest dic tantum. rem/res/ret/rent/fore donat.

Tertia persona presentis indicatiui tantum. ambest/ id est circumquaq. vel ubiq. est/ Plaut. in merca. Merces hic ambest quid tam queris anxie. Sed fore sic declin. presenti optatiui vel praterito imperfecto subiunctiui pro sing. rem/fores/foret. Pluraliter forent. Infinitiuo fore: id est essem/esses/esset. et sent futurum esse. Theren. in heau. Emoti satius foret. Cice. in offi. Neq. ita temeraria forent audacia. Idem in epist. Numq. ita fore suspicatus sum &c.

Inquam prima refert. velut infit tertia præbet.

Presenti & futuro indicatiui/inquam. i. dico dicam: nec vltra. Boe. de cōso. Quid ad hæc inquam miser &c. Presenti & præte. perfe. indicatiui infit. i. dixi vel incipit. dixit vel incepit. nec plura inuenies Mant. ij. Parth. Maria. Parthenicen adiens placidis ita vocibus infit.

Fio/aio/fero/sum/quæ eo/ eo/inquo/edo/volo/quatq.

Sic & aue/salue/atq. vale flectendo notabis.

Tridecim sunt verba de quibus versiculos cudere omnino esse inutile arbitror quia coniugando longe facilius dignosci possunt.

Indicatiui. Fio/sis/sit. Pluraliter fimus/sitis/fiunt. Præterito imperfecto. fiebam fiebas fiebat. Pluraliter bamus/batis/bant. Præterito perfecto. factus sum vel fui: es vel fuisti/est vel fuit. Pluraliter facti sumus vel fuimus/estis/vel fuistis/sunt fuerunt vel fuere. Præterito plusq. perfecto. factus eram vel fueram/eras vel fueras/erat/vel fuerat. Pluraliter facti eramus vel fueram: eratis vel fueratis/erant/vel fuerant. Futuro/fiā/es/et. Pluraliter emus/etis/ent.

Imperatiui modo presenti tempore fii fiat. Pluraliter fiamus/site/fiāt. Futuro. fito. Pluraliter fiamus/sitote/fiunto.

Optatiui fierem/res/ret. Pluraliter fieremus/retis/rent. Pre. plu. perfe. factus essem vel fuissim/esses vel fuisset/esset vel fuisset. Plur. facti essemus vel

fuisse⁹. essetis vel fuissetis: essent vel fuissent. Futu. fiā: fias: at. Plu. fiamus
atis. ant. ¶ Subiuncti: uo fiam/ as/ at. Pluraliter fiamus: atis: ant. Prg. imper-
fiez: res: ret. Pluraliter fieremus: retis: rent. Prtg. pte. factus sim vel fuerim
fueris: sit vel fuerit. Plura. facti simus vel fuerimus: itis/ vel fueritis: sint
vel fuerint. Prtg. plu. perfec. factus essem vel fuissem/ esses vel fuisses: esset vel
fuisset. Plura. facti essemus vel fuissem⁹: essetis vel fuissetis essent vel fuissent
Futu. factus ero vel fuero: eris vel fueris: erit vel fuerit. Plu. facti erimus vel
fuerimus: eritis vel fueritis: erunt vel fuerunt.

५५.

¶ Aio (i. dico) sic coniugatur. Indicatio mo plenti tpe. sing. aio: is: it. Plura. aiunt. Ther. in andria. Quid ais Biria &c. Lactan. ij. in situ. Ita fere aiunt cōs. Pret. imp. sing. aiebam: bas: bat. Plu. aiebamur: balis: bant. Hora. in epi. Non hercule mitor aiebat si qui comedunt bona &c. Pret. p. sing. aisti. Plu. aistis. Se

neca. in episto. Quod dudū aīstis nunc pīta. Aug. de ciui. dei. iij. Vos hęc adiici
entes in malū aīstis. Imper. mō. pnti tpe sing. prosequēda psona. ai. Plu. aite.
Plau. in aulula. Vel ai vel nega. Boet. de cōso. Id tū aite quod verum est mo
neo. Futu. optatiui & pntis subiunctiui sing. aiām; aiās; aiāt. Plu. aiāmus aiās

tis aiant, Laet. lib. i. de insti. ora. Quid aiam negem vetua refert nihil. Plau. i
merca. Vel tu mihi aias vel neges. Cic. de fi. bono. lib. ij. Quasi ego cure quod
ille aiat aut neget. Var. de ling. lati. Aiam⁹ ergo q̄ fieri poterit breuissime. Ses
neca in epist. Breuiter aiatis faxo, Quin. de ora. lib. ij. Quid aiāt aut negēt sus

deq; habendum est. Reliquis omnibus deficit. Vnum participium est aiens/
aientis. Apul. in com. Sic aiens christallo de dolatum vasculum tradidit. Cic.
in top. Contraria aientibus offragari est. - h. Graul

Fero, (i. porto/dico/patio/produco) cupio sic coniugatur. Indicatio/fero/fers/ferit. Plu. ferimus/feritis/ferunt. Præt. imp. ferebam/bas/bat &c. P. præf. pfecto tuli/tulisti/tulit &c. Præt. plu. pfe. tulerā/as &c. Futu. ferā, feres &c. Imperatio modo fer/ferat, Plu. feramus/ferite/ferant. Futuro ferto, Plu/fer-

+ fait un p^{re} brevet
pour la dispoⁿ d'una
fin

Died since supply
 945 by water level
 less. —————

fsta
post
duo
paror:
pluro
cupio

Indicatio Suz/es/est. Pluraliter sumus/estis/sunt. Pto imperfecto erā/as/
 &c. Pto pfecto fui/fuisti. &c. Pto plusq̃ pfecto fueram/ras. &c. Futu. ero.
 eris. &c. Impatiuo sis: vel es: sit. Plau. in bacci. Intus es dū venio. Plura. sim?
 sitis. estis vel esse: sint. Lucre. de pla. Estis ab vrbe pcul quibus esse laciuia cu-
 re. Man. in Buc. Este. pcul magice nō sum sanabilis artes. Futuro esto. Plura
 liter sumus: estote: sunt vel suntote. Optati. essem esses. &c. Pto pfecto fui
 sem fuisses. &c. Futuro sim sis. &c. Subiūctiuo sim sis. &c. Pto imperfecto essez
 esses. &c. Pto pfecto fuerim fueris. &c. Pto plusq̃ pfecto fuissim / fuisses/
 &c. Futuro fuero fueris. &c. Infinitiuo esse. Pto plusq̃ pfecto fuisse. Cateris
 caret oibus. nec ens participiā. sed nomen est vixq3 latinū. Futurus autē nō a
 sum/es/est/ sed ab antiquo verbo suo suis descendit quo tñ Vergilius aneid.
 viij. vti dicēs. Iros italulue suat nullo discrimine habeo. (pro sit) Et Plau.
 in trucu. Ne quis tā audax suat homo qui obuiā obfistat mihi.

Indicatio eo/is /it. Pluraliter imus/itis/eunt. Ibā/ibas. &c. Futuro ibo/
 is. it. Pluraliter ibimus/ibitis/ibūt. vel eam/ees/eet. Pluraliter eemus/etis/
 eent. Impe. i/eat. Pluraliter eamus/ite/eant. Futuro ito. Pluraliter eamus ito
 te/eunto vel euntote. In ceteris oibus verbū quartā coniugatiōis sequitur.
 Nec queo' quis (i. possum) aliter cōiugabis.

Indicatio Inquo/is/it. Pluraliter inquirunt. Quinti. de paupere. Ad hāc
 ego inquo nihil. Persi. saty. j. Hoc iuuat hic inquis. &c. Iuue. saty. iij. Artib?
 inquit honestis nullus in vrbe locus. Cice. in ver. Vbi sunt paphile inquirunt;
 scyphi. Præterito pfecto inquisti; inquit. Cice. de ora. lib. ij. Tu vero inquisti
 molestus nō eris. Futuro inquies. & Boe. de con. Ad hāc quid tandē inquies
 Plauti. Quid nobis demū inquiet. Imperatiuo inque inquit. Ther. in phor.
 Abs te emitte inuitum eā inque. Futuro inquito. Plau. in bacci. Ita di fa
 xint inquito. Futuro optatiui & præsentis subiunctiuī inquam inquis in-
 quiat. Pluraliter inquamus inquitatis inquant. Cice. ad herē. Quid enim ti
 bi vis aliquis inquit reliquis deficit secundum vsum.

Indicatio edo/es/est. pluraliter edimus/editis/ edunt. Plauti. Nihil non
 es plubo. Vergi. aneid. iij. Est mollis flamma medulas. edebā/bas. &c. edi.
 edisti. &c. Ederā ederas. &c. Edam/edes. &c. Imperatiuo es/vel ede: edat. Plu-
 raliter edamus/este/vel edite: edant. Plaut. in baccidi. Es bibe vt videtur.
 Apule. de magia. Este & gaudete dulces animule. Futuro esto vel edito. Plu-
 raliter edamus/estote/vel editote/edunto/vel eduntote. Plau. in trucu. Esto
 vbi vbi lubet ferculum vocat. Seneca in episto. Hoc estote lautum amici in-
 quit. Optatiuo essem esses. &c. Verg. Geor. j. Vt mala culmos esset rubigo.
 Edissem edisses. &c. edam: edas. &c. Subiunctiuo edam edas. &c. essem esses.
 &c. ederim ederis. &c. edissem edisses. &c. edero ederis. &c. Infinitiuo esse/edis-
 se/esum aut estum ire/vel elurum aut estur uz esse. Ennius. Esse duos vel tres
 nūc carnes ego vidi. Est autem (ne quid te fallat) velter canis gallice leuriar nū-
 lus aus gallice epreuriar. Gerundia edendi edendo edendum. Supina esum/
 elur: vel estum estu. Tria participia edēs/esurus/ & esturus. Passiuū autē edor/
 ederis est ubiq3 regulare. præterq̃ in tertia psona præsentis indicatiui: quæ ha-
 bet estur p editur. Oui. de pō. Estur vt occulta vitiata putredine nauis. S3 ne
 decipiaris cōposituz ab edo es: simplicis naturā sequitur. Itaq3 nō comedo/is.

dit: dices: sed comedo comes: comest. & sic in alijs modis & tēporibus. Plau.
in baccidi. Sine modo veniat senex quem absentem comes. Idem. Tam facile
vinctes q̄ pirū vulpes comest. Plini. lib. iij. Comesse fortis subus nō est p̄di-
giū. Sic exedo exes exest &c. Tul. de natu rerū. a gritudo lacerat et exest mētē

Indicatio volo/vis/vult. Pluraliter volumus/vultis/volunt. Volebā; vo-
lebas &c. volui/voluisti &c. volueram/volueras &c. volam/voles &c. Impera-
tuo velis/velit. Pluraliter velim⁹/velitis/velint. Futuro velito. Pluraliter ve-
limus/velitis/velint. Optatio vellem/velles &c. voluissē; voluissēs &c. vo-
lam/voles &c. Subiunctiuo volam/voles &c. vellem/velles &c. voluerim/vo-
lueris &c. voluissē; voluissēs &c. voluero/ris &c. Infinitiuo velle voluisse. cē-
teris caret. vnum participium est volens. Sic mallo/uis: & nolo/nonuis coniu-
gabis: nisi q̄ nolo habet in imperatiuo singulari noli/nolit. Pluraliter: nolite;
Futuro nolito. Pluraliter nolitote.

Indicatio Ouat. (i. gaudet) Imperatiuo oua. Infinitiuo ouare. Participiū
est ouans. raro vel nunq̄ plura inuenies.

Aueo/es. (i. cupio/is.) saluo/es. (saluus sum) valeo/es. (validus sum) nul-
lo modo defectiua vocari debent: nisi q̄ aueo & saluo p̄teritis & supinis de-
ficiunt. vt in p̄cedenti capite satis patuit. Quoniam vbi saluto inquis: aue
nihil aliud dico q̄ bene cupe siue bonam habe voluntatem. Cicero in offi. Cū
sumus negotijs curiūq̄ vacui tum auemus aliquid audire & discere. Cum di-
co Saluo est sis saluus. Hora. in epi. Vrbis amatorem fuscum saluere iubemus
&c. Cū inquit. Vale est sis validus. Quinti. de ora. Hos omnes valere iubeto
ergo (vt duriuscule eloquar) in numero stultorum penitus habēdi sunt q̄ hāc
tria verba defectiua censent. Multoq̄ stultiores qui explicite explicitis latinis
immiscent. cum nunq̄ ab homine latino proferantur. Dices igitur explicitis
finitus/vmbilico coronidi ve datus est liber: vel expliciti finiti &c. libri.

Quando ne quesitum est/n verbi in fine cohæret.

Ne interrogatiue acceptuz in fine dictiōis e deposito recte componitur nec
propterea defectiua dictio redditur. vt videon. i. video ne? The. i. eunu. Videon
philorchium? viden. id est vides ne? Verg. Aeneido. vj. Viden vt gemine stent
vertice christe. videmur/id est videmus ne? Plaut. in merca. Redeuntem foro
senem videmur? videbon. id est videbo ne? Idem. Pape Hercule quæ mea sunt
videbon? De alijs verbis dic p̄formiter. In oibz fere modis /tpib⁹ & p̄sonis

Hæc raro for. fer/dor/der/furo scripta videbis.

Quinq̄ personæ primæ rarenter sunt in vsu. f. for faris: fer feris vel fere &c.
Dor daris &c. Der deris vel dere. &c. Euro: vel: furio: is. Forum tamen compo-
sita in vsu creberrima sunt. sicut affor: circundor: perfuro &c.

Dic/duc/fac/fer/habes. ficio tantum fice donat.

Quattuor verba apocopen in imperatiuo patiuntur. quia dico habet dic p̄
dice. duco duc pro duce. facio fac pro face. fero fer pro fere. Composita autem a

Ly mētē et inflexionē. hoc q̄ sequit v̄pta v̄ f̄is m̄. Entōm
antari q̄ amari dicitur et dicitur p̄tō p̄ p̄rochadē.

tices succino hic paulo maiora consequimur. ergo nota quæ succedunt.

Sed placeo/titubo/pateo/careo/mereoq/

Cœno/piget/miseret/tedet/iuroq/licetq/

Prandeo/poto/libet/nubo/suesco/pudet istis

Neutrius & passi tu præteritum bene confers.

Decem & septem sunt verba quæ præteritum & tempora inde formata indifferenter mittunt sicut neutrum vel sicut passivum. Placeo es placui placitum sum. Quint. de orato. Cunctis placitus dum viueret erat titubo as. id est vasculo more ebriorum titubauit titubatus sum. Ouidius in epi. In lutea preces sum titubatus humo. Pateo es. (id est manifestor vel apertor) patui patitus sum Cicero. in orato. Quid fecerit aut cogitauerit vobis passus est. Careo cares carui casus sum. Lactan. de iusti. Quo gaudebat prædio sequendum iura casus est. Mereo meres merui/meritus sum. Quin. de pau. De me nihil vnq̃ est meritus cui optimum non exoluerim precium. sed tunc prima corripitur. Lucr. libro quarto. Aere merent paruo &c. Cœno. as. cornui cornatus sum. Lactan. de pue. perd. Prædie q̃ moreretur apud mecônatus fuerat. Riget/piguit/pigitum est. Plauti. Quantum tuarum me pigitum est rerum adhuc nescis. Miseret miseruit miserum est. The. in phormio. Ita me diu ament miserum est earum. Tedet teduit pertesum est. Verg. Aeneid. iiii. Si non pertesum thalami tedeq̃ fuisset iuro/as/iurauit/iuratus sum. Cicero. in epi. iuratus fuerat. Ita se facturum. licet licuit licitum est. Plaut. in Trucu. Nec seui quicq̃ eorum licitum est. Prandeo es. prandi pransum sum. Mant. in syl. Pransus erat cum ieiunios malus ore grauaret. Poto. as. potauit. potus sum. Theren. in Baccidi. Cui virgine vna adolescens cubuerit plus potus. Libet libuit libitum est. Cice. de natu. deorum. Causam ne quere ita maioribus libitum est. Nubo/is/nupsit/nuptum sum. Ouidius in Episto. Nunc ego nupta feror. Suesco/is/sueui/suetus sum. Boe. de conso. Suetus in athereos ire meatus. Pudet/pudit/puditum est. Plaut. in merca. Ita me diu iuuent tui sceleris me puditum est. Significationes vel iam patuerunt vel alias patebunt.

Diuertor/mereor/liceor/lauor/atq; pacifcor

Tergor & operior abstringor neutra sequuntur.

Octo sunt verba neutri passiva: quia in or terminata mittunt præteritum & tempora inde formata: sicut neutrum. Diuertor diuerteris/diuerti. altera eundo passivam tram traseo. Plaut. in aulula. Nul p̃ hodie me diuerteris: futurum est indicativum Quint. de ora. Hoïem ubi diuertisti impudēs. Mereo mereris merui aliquid facio: vñ q̃q̃ habere debeo. Mar. de virgi. Virtute prima q̃ sit tacuisse meret.

Id est propter omne
Id est propter
Quanti ego abbe
Id est propter
Id est propter
Id est propter
Id est propter
Id est propter

Id est propter
Id est propter
Id est propter
Id est propter

Id est propter
Id est propter
Id est propter
Id est propter

Id est propter
Id est propter
Id est propter
Id est propter

Caput Sextum.

Vapulo/cum liceo/nubo/exulo/væneo/fio/

Neutra voce tenent passivum significatum.

¶ Sex sunt verba neutrapassiuua: quia sub voce neutrali passiuam habent significationem. Vapulo/as. percutior. Luce, lib. ij. Grandine q̄ tectū tam multa vapulat idū. Liceo/es. affimor. Man. cont. impu. scri. Dūq3 licere volunt sua sit quācūq3 voluptas. In mores acutū spicula multa pios. Nubo is. coniūgor. viro vel conuolgor. Oui de tri. Heu q̄ discordi nupti omica viro. Exulo/as. extra propriā terrā mittor. Māt. j. parth. Maria. Vir pluribus exulat annis. Cont. spectus hoīm fugiens. &c. Vāneo/is. vendor. Lact. de pass. Diūq3 hoīm q3 talis modicum veniuit ob assem. Fio/is. notum est. sub quo comprehendes & eius composita vt defio/ suffio/ q̄ licet a simplici q̄q3 decifcat. nō tamen mediam habet vbiq3 correptam vt quidam mihi contemporaneus sopniauit de quo alias plura disseram.

Nullum est deponens quod non commune vocari

Interdum possit. sed crebrum respice morem.

Quia deponens alteram significationem deponit nullum est deponentale verbum. quod in utraq3 significatione accipi non possit. hæc tamen in com-
muniore viu habentur nec noua abs te fingi confulerem. sed tantu3 hæc tibi
trado. vt similia inuenta exculare valeas. **Largior/iris.** tribuo vel tribuor. **Hor-**
tor/aris. admono vel admoneor. **Osculor/aris.** osculum do vel accipio. **Expe-**
rior/iris. tento vel tentor. **Stipulor.** aris. incito vel incitor. **moror/aris.** expecto

vel expector. tardo vel tardor. hospitor hospitaris. recipio vel recipior: hospitio. Criminor criminarius. accuso vel accutor. Amplector amplecteris. circum do vel circundo proprie brachijs. Veneror veneraris. honoro vel honoror. Dignor dignaris. dignum iudico vel dignus iudicor. Adulor adularis adulac-
lationem facio vel recipio. Obluiscor obliuisceris. obliuioni trado vel trador
Interpreteror/declaro vel declaror. Solor/solaris. consolationem do vel accipio.
Alia huiusmodi pōne infinita sunt: quare certam dare nolui regulam.

Quem flexum donent impersonalia signes.

¶ Impersonalium verborum dæclinatio summopere notanda est. tum quia in solis tertijs personis singularibus flectitur. tum quia multis deficit exempla sunt.

¶ Indicatiuo oportet/oportebat/oportuit/oportuerat/oportebit. Imperati-
uo oporteat. Optatiuo oporteret. oportuisset. oporteat. Subiunctiuo. oporteat
oporteret/oportuerit/oportuisset/oportuerit. Infinitiuo oportere/oportuisse.
reliquis deficit.

¶ Indicatiuo. tædet/tædebat/tædui vel pertæsum est. tæduerit vel pertæsum
erat. tædebit. Imperatiuo tædeat. Optatiuo. tæderet tæduisset vel pertæsum es-
set. tædeat. Subiunctiuo. tædeat/tæderet/tæduerit/vel pertæsum sit. tæduisset
vel pertæsum esset. tæduerit vel ptæsum sit. Infinitiuo. tædere/tæduisse vel per-
tæsum esse. cæteris caret.

¶ Indica. euenit/eueniebat/euenit/euenerat/eueniet. Imperatiuo eueniat.
Opta. eueniret/euenisset/eueniat. Subiunctiuo. eueniat/eueniret/euenerit.
euenisset/euenerit. Infi. euenire/euenisse: cæteris deficit.

¶ Sic de passiujs quoq; dicendum est.

¶ Indicatiuo bellatur/bellabatur/bellatum est vel fuit/bellatum erat vel
fuerat/bellabitur. Impe. belletur/bellator. Optatiuo bellaretur/bellatum eēt
vel fuisset/belletur. Subiunctiuo. belletur/bellaretur. bellatum sit vel fuerit.
bellatū eēt vel fuisset/bellatum sit vel fuerit. Infinitiuo bellari/bellatum esse
vel fuisset/bellatum iri. reliquis deficit.

¶ Sic docetur/legitur/auditur & omnia verba harum formarum cōformis-
ter declinabis.

Et nimis antiquum: & concessum respue verbum.

¶ Neq; verbum nlmis antiquarium. neq; verbum aliunde accōmodatum
latino viū dignum est. deprimor. non dices cum antiquis excessis. pro excedas
Irritassis pro irrites. locassim pro loces. prohibebis pro prohibeas. Taxis pro
tagas. Danunt pro dant. Perdiunt pro perdant leuasso pro leuabo. Duis p des
creduis pro credas. duit pro det supplicassis pro supplices. negassis pro neges.
adaffint pro affint. Duas pro des. Seruassis pro serues. & plufq; sexcenta alia
quæ passim apud comicos solos reperies. De sequēdo. Non etiam cum stultis
dices. Arguor in præterito conuictus sum. Cerno vidi. ferio percussi. furio in-
saniui. liquor liqueris. liquefactus sum/aio dixi medeor medicatus sum.

Poscor postulatus sum. quatio concussi. reminiscor. recordatus sum. fido. sedi
Tollor sublatus sum. Vescor pastus sum. & alia innumera non nisi vetularum
deliramenta prope focum excogitata. Quoniam i huiusmodi accommoda-
tione. vti licet nullus omnino verbum defectuum est. quere ex me cedo quo
modo habet in indicatiuo per tuam regulam respondeo. dico/fero/loquor/ser-
mocinor/affor/do/prebeo/concedo/& familia infinita quia sy nonima sunt.
quere etiam forem quomodo inflectitur. Respondeo sum es sy. Sed hæc missa
facio /quia neminem nisi somno epymenidis obrutum hæc latere arbitror.

✠ In te Iesu spes mea recumbit.

Caput septimum de octo formis
verborum.

FORMAS

octo tibi breviter distinguere curo.

Nunc de octo formis verborum est dicendum. que sunt perfecta/ frequentatiua/ effectiua/ desideratiua/ motiua/ imitatiua/ diminutiua/ & apparitiua. Forma autem est quedam verbi origo qua significationis distinctio apprehenditur.

Perfecta.

Perfectum dices quod non aliunde resultat.

¶ Verbum perfectum siue perfecte forma: est quod a nullo formatur sed alia verba de se format. vt curro: rogo. Si autem nihil de se format. nullius est forma. vt cado. forem. &c.

Frequentativa.

Atum ito. sed gi/to petit, ex u/cætera dant o/

Quod fit in or/parit or/primæq; est omne frequentans.

Frequentatiuum verbum est quod per suum primitiuum: & aduerbium frequenter aut equiualeus recte exponitur. de quo quinq; habentur regulae. Prima est. Quando primitiuum est primae coniugationis habens atum in supino. tunc atum/supini vertitur in ito. vt rogo rogas. rogatum rogatu. rogito rogitas. sic lectito: dictito: scriptito. &c. quia ab vno frequentatiuo aliud honeste formatur. Sequenda est. quando praeteritum primitiuum terminatur in gi. adiuncto to/ frequentatiuum habetur. vt lego/ legis/ legi/ legito. Fugio fugis/ fugi/ fugito. &c. Tertia. In alijs omnibus frequentatiuum fit mutando u/ in o/ vt cursum cursu. curso curas. visum visu. viso visas. & caetera. Quarta. quando primitiuum exit in or/ frequentatiuum quoq; in or/ finiri debet. vt tuor tueris: tutor tutaris. Minor minaris. minor initaris. &c. Quinta. Omne verbum frequentatiuum est primae coniugationis. vt visito. & caetera.

Sciscitor/ & scitor/ nato/ fundito/ quarito/ sector.

Et pauito/ loquitor/ agito/ cum pascito demas.

Decem verba frequentatiua aliorum formationem verborum. non obseruant. Sciscitor/ aris. & scitor aris. pro sciscito est interrogo quaro. Plaut. in amph. Sciscitabor vera ne sint qua refers. Horatius in epistolis. Scitari libet ex ipso quero quacuq; refers dic ad cenam veniat. Nato natas. pro nito nitas in aquis agitor. Persius saty. j. Soma delumbe salua. Hoc natat in labris. &c. Fundito funditas. pro fuso fusas. abunde fundo vel propino. Plaut. in merca. Me miserum optum hic sitiens funditabo. Quarito/ as. pro quasito as. victu aliquo vili lucro acquirō. Quinti. de rust. Nunc lucerna miser hinc inde quaritat. Sector aris. pro sequitor: est attente vel multum sequor. Persius saty. v. Vertentem sese frustra sectabere cantum. Pauito/ as. cum pauco supinum non habeat. i. multum timeo. Corn. de vi. alex. Saucius obscuris hostem paui tabat in vmbris. Loquitor/ aris. pro loquor aris. sepe vel multum loquor. Lactan. contra iudeos. Attamen ita loquari nondum erubescunt. Agito agitas. pro egito vel acto. id est vexo disturbo. Mant. de virgi. Pectoris infectos agitant peccata recessus: sed pro simplici nonnunq; sumitur. Vergi. ij. Georgi. Ipse dies agitat festos. Pascito as. pro pasto as. id est abunde nutrio. Varro de re. rust. Greges & armenta in montibus herbolis feliciter pascitant. Noscito autem de illorum numero non est: quia nosco habet notum & noscitur in supino & ita recte formatur. Noto vero cuius prima correpta est non venit a notum notu. sed a nomine nota. nec frequentatiuum dici debet.

Effectiua.

Sco/ cum personis dant effectiua sequundis.

o ij

Præteritoq; carent/nisi primum sequantur.

Verbum effectiuum est quod in sco terminatum per adiectiuum sui primitiui & verbum fio explicatur: & semper est: tertie coniugationis. vt calefco calidus fio. Frigefco frigidus fio. sic macrefco/pinguesco/ ditesco/ pallesco: valesco. &c. Nec villo modo inceptiuum siue inchoatiuum vocari debet, quia nullam inceptiorem importat. vt abunde in regulis nostris videre licebit. Duæ igitur dantur regulæ/ vna est. Verbum in sco fit a sequenda persona præteritis temporis indicatiui modi adiuncto co. vt caleo/ cales/ calefco. Sic ignefco ab igneo ignes/ hærefco ab hærebo hæres/ dumefco a dumeo/ dumefco/ quia deriuatum sæpe est in vltu cuius primitiuum exoleuit. Altera est. Verbum effectiuum carer præteritis & supinis nisi forte pro primitiuo vlturpetur. Si tamen præteritum habeat. Illud attende discriminis. Macrui a macreo macres. est macer fui. Licet etiam nunc fin pinguis. Se macrui a macrefco. est macer factus sum. cum aliquando pinguis fuerim: dic de alijs similiter quam differentiam abundius declararam habes in regulis sequende partis.

Hanc contra legem formabitur hisco fatifco.

Duo verba in sco formantur contra regulam aliorum hisco/ hiscis. pro hisco. est loquor. Plant. in Tru. Ne hiscere quidem audent. Est dubito. Neuius, Hiscit dubius est quid agat. Est aperior. Ouidi. de Tristibus. Hiscere namq; tibi terra neganda foret. Fatifco fatifcis sine aspiratione pro fatifco: id est desicio siue fatigatus fio. Statius quarto Thebaid. Brachia iam pridem cycloppum operosa fatifcunt. sed fathifco cum aspiratione est multum aperior. compositum ab hisco & fatim: id est multum. Ambro. in hex. Plarūq; terra meridiane. plage torretur arboribus atq; est soluta fathifcit in puluerem.

Desyderatiua/

Summa supina rio sumant cupientia reddent.

Verbum desyderatiuum est quod in rio terminatum per infinitiuum sui primitiui: & verbum cupio aut synonimum explanatur estq; semper coniugationis quartæ sine præteritis & supinis: sicut in quarta coniugatione ostensum est. esurio cupio esse. cacaturio cupio cacare. sic poturio: micturio. dormiturio &c. Nec villo modo verbum meditatiuum dici potest: quia longe aliud est meditor comesse. q̄ esurio. Nam potur ciboq; plenus in prandio sepe meditatur quid in cœna comedet non tamen esurit: dic de alijs pariformiter.

Motiuu.

Verbum quod dat somotiuum dicere bebes.

¶ Verbum motiuum est quod in so/terminatum per gerundium sui primitiui cum præpositione ad/& verbum eo/is. aut synonymum explicatur. estq3 coniugationis tertiæ. nec certam formationis regulam habet. vt viso visis. eo ad videndum. capesso capeffis. eo ad capiendum. sic faceffo; accerffo; arceffo. & cætera. De stultorum albo iure censentur: qui hæc & similia desyderatiua vocant.

Imitatiua.

Socq; imitatiuum dices: quod nomine ducis.

¶ Verbum imitatiuum est quod in so/ finitum imitationem sui primitiui significat. Formaturq3 ab illo casu sui primitiui/ qui terminatur in I. vt a patri patrizo. id est patrem imitor. Therē. in phormione. Laudo thesippo patrizas abi te virum ludico. sic matriso; fratriſo; lupiſo; capriſo. &c. Plau. in trucu. A u din voce strepera vt capriſet. Est autem coniugationis primæ. & nullo deficit. quædā tamē in or/ exeunt. vt philosophor; poetiſor. &c.

Diminutiua.

Verbum quod minuit in lo/ finire solemus.

¶ Verbum diminutiuum est quod in lo/ finitum sui primitiui diminutionem importat. estq3 coniugationis primæ & formatur a sequēda persona præsentis indicatiui mutando as/es/ vel is/ in il/ & addendo lo/ vt a tento/ as. tentillo tētillas. est modice tēto. Plau. in bacci. Quid ſilgeat tētilla queso. A sorbeo forbes/ forbillo as. parum vel paulatim sorbeo. The. in heautō. Cyathos sorbilans paulatim hunc producam diem. a caluo caluis/ cauillo cauillas: vel cauillor; aris. parū & latenter caluo. i. decipio. Quinti. de ora. Cauillare solitis rara fides adhibetur. Cic. de natu. deorum. Atq3 etiam in eo cauillatus est. a garrio: is. garrillo vel irregulariter garrulo; parum garrio. Pitisso autem id est parū gusto non est proprie huius formæ nisi secundum significantiā: Thezen. in andria. Pitissando modo mihi quid vini assumpsit. &c.

Apparitiua.

Verbum apparetico/ quod dans actum manifestat.

¶ Verbum apparitiuum est quod in ico/ terminatum actum primitiui in manifesto fieri denotat. estq3 coniugationis primæ: & formatur a sequēda persona præsentis indicatiui mutando as/es/ vel is/ in i/ & addendo co/ vt a bello bellas; bellico bellicas. id est epparenter bello. Statius. Theba. vi. Bellicat etyphilon nec adest qui quominus aufit. Ab albo: es. albico: as. id est manifeste albo. Mant. primo Parth. Maria. Albicat intactum niueo velamine corpus.

A sodio sodis: sodico: as. manifeste sodio. A nutrio is. nutrico: as. manifeste nutrio. A vello is. vellico as. Hora. in ser. Vellicet abientem demetrius. &c.

Te 796.

☞ In te IESV spes mea recumbit.

☞ Caput octauum de his quę ad pleniorē verborum noticiam habendam maxime attinent.

A V C V

la quę verbis prosint documenta retexam.

¶ Quę in tribus nouissimis capitibus de verborum coniugatione abunde tractatus est. hic tamē superuacaneū nihil fore duxi si qualdam gñales doctrinas de verbis adhuc inferam. quę cū ignorantur maximas saepe apud authores pariunt confusionem. Si autē eorum quę dicuntur veritatis exēpla incredul⁹ aliquādo postulabis. ad alios grammaticos qui plixitate gaudent. vel ad vocabularios codices te refero. & omnia tibi sole clarius enotescēt. Ego obiter meo

more pueros instruam. Non nihil tñ testimoniorum vbi peropus erit administrationis gratia hac additione amicorum consilio substituam.

☞ Confusa in prima persona præsens indicatiui.

Appello/fundo/volo/compello/sero/mando/

Dico/educo/lego/cedo/confusa vocantur.

¶ Deceim verba habent primam personam præsens indicatiui confusam. tñ quia varię sunt coniugationis: tñ quia diuersa significāt: inter dñqz (licet ad hunc locū non attineat) q̄titatē variāt. Appello: as: auiratum: voco. Quid. in fast. iāqz potens inisso genitorem appellat amico. Appello: is. appuli appultus applico vel adduco. Theren. in andria. Poeta cum primum animum ad scribē

De quibusdam ad verba spectantibus. Fo. lxxxiiiij.

dum appulit. Verg. aeneid. iij. Hinc me digressum vestris deus appulit oris.
 Fundo: as: aui: aum. lacio stabilio. Cice de sa. Pacem fundare inconcussam
 deorum est. Fundo: is. fudi fusuim. liquefacio vel emitto. Plaut. in aulu. Pas-
 topides meas ad vna igne fudit. Vergilius aeneid. j. Septem ingentia victor
 Corpora fundat humi. Volo: as. aui. aum. velociter moueor proprie auium.
 Theren. in phor. Ne frustra illic expectet vola. Volo vis volui absqz supino vo-
 luntatem habeo proprie hominum. Persi. saty. v. Licet vt volo viuere num-
 sum liberior bruto. Compello: as: aui. atu. alloquor. Verg. aeneid. ij. Vltro fies
 ipse videbar compellare virum. Compello: is. puli. pulsum. cogi vel congre-
 go. Ouid. ij. meta. Me compellit amor quæ sit sententia fari. Vergilius in Buc-
 colicis. Compulerantqz greges Corydon & Thyrsis in vnum. Sero/ seras/ se-
 raui/ seratum/ claudio. Plau. de mer. Sera quod habes si sapis cautius. Sero se-
 ris seui vel seruissatum. planto vel semino. Cice. de na. deo. Quod multo labo-
 re serimus facile metit alter. Mando madas aui. aum. precipio siue commit-
 to. Theren. in heauto. Huic mandes si quid recte curatum velis. Lactan. lib.
 ij. insti. O miseros atqz miserabiles qui stulticiam suam litteris memorieqz
 mandauerunt. Mando madis di. sum. comedo. Plaut. in bacci. Mandis ne vt
 offeruntur omnia. Dico dicas aui. aum. prima correpta confecro: confiruo.
 Verg. aeneid. j. Conubio iungam stabili ppriamqz dicabo. Dico: is. xi. ctum.
 prima producta splendide loquor qd est oratoris. Verg. aeneid. j. Est locus helpe-
 riam graij cognomine dicunt. Educo educas aui. aum. media correpta nu-
 trio. Verg. aeneid. vij. Quattuor hic iuuenes totidem quos educat vsens. Edu-
 co educis xi. ctum. media producta extra duco. Verg. aeneid. nono. Hoc dicens
 eduxit corpore telum. Lego legas aui. aum. prima longa mitto vel in testa-
 mento relinquo. Plauti. Ad restim iam te legabo. Lucr. lib. v. Mille pater
 moriens nobis sefertia legat. Lego legis gi. ctum. prima breui colligo tran-
 seo furor/ libros reuoluo. Verg. in Bucco. Qui legis flores & humi nascen-
 tia fraga. Idem ibidem. Siue oram Illirici legis equoris. &c. Idem ibidem.
 Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina. &c. Persius. saty. j. Quis leget hæc &c.
 Sedo sedas aui. aum. pacifico: lenio. Man. in Bucco. Dum sedare sitim prope-
 rat sitit amplius. &c. Cedo cedis cessi cessum. prebeo vel obordio. Plaut. in au-
 lu. Cede cito dextram. Mant. j. Parth. Maria. Ceditqz nouo latonia phobo.
 Cado cadis cecidi casum. percutio vel occido. Verg. aeneid. ij. Caduntur vis-
 giles. & cætera.

Quæ primæ & tertiæ sunt coniu-
 gationis.

As/is/nexo/lauro/arto/crepo/sono/&a cubo donant.

¶ Quinqz verba pro eodem significato sunt primæ & tertiæ coniugationis sic-
 cut composita a cubo as. de quibus in preambulis pteritorum & supinorum dis-
 ctum est. Nexo nexas vel nexo: is. xui. xum. ligo. Sta. iij. The. Se multo nex-
 zat in hano. Sene. in trag. Nexæ fortius parebit. Lauro lauas lauau lauatum

vel lauo/lauis/lauis/lotum/purgo vide in prima coniugatione. Arto/artas/artau/artatum: vel arto artis arxi arctum/compello constringo. Theren. in eunu. Arta liberius. Cice. de natu. deo. Quos præ cæteris charos habemus eos duriuscule artere non veremur. Crepo/crepas/vel crepo/crepis/crepui/crepisti/frangor: resono. Plau. in tructu. Dic mihi nunq̃ tibi intestina crepant: Corne. de vita Alexan. Arma sumus barij crepimus mauorte sinistro. Sono: sonas: vel Sono/sonis/sonui/sonitum/sonum emitto. Persius satyra tertia. Sonat vitium percussa maligne &c. Lucr. lib. vndecimo. Nos fide nō tali sonimus &c. Accubo/accubas/vel accumbo accumbis accubui: accubitus/ assisto. Vergilius Aeneidos sexto. Furiarum maxima iuxta Accubat. Idem primo. Tu das epulis accumbere diuum. De reliquis compositis a cubo pari forma dicitur

Actiua. primæ a quibus neutra sequundæ.

Plæraq; sunt actiua per as/quæ neutra per es dant.

Multa sunt verba actiua coniugationis primæ: quæ formant de se neutra absoluta sequunda: sub hac tamen differentia: q̃ actiuū transitiuam actiōnem. neutrum vero intrinsecam passionem importat. vt duro/duras/durum/facio. dureo: dures: durus sum. sic denso/densas/denseo/denses/liquo/liquas: liqueo: liques. Albo/albas/albeo/albes. nigro/nigras/nigreo/nigres: sordido/sordidas: sordeo: sordēs: madido/madidas: madeo: mades &c. Prope infinita. Ouid. de Tristi. Arida membra trahit quid madidare iuuat. Mant. in syl. Alfidua in solis ebrietate madet.

Quæ sequundæ & tertiæ sunt coniugationis.

Strido/cauo/cieo/fulgo/claudo/vidioq;

Tergo/olo/conniuo/excællō/rido/quoq; feruo/

Es/aut/is/præbent. sed vulgarem sequar vsum.

Duodecim verba sequundæ & tertiæ coniugationis esse reperiuntur. quod diligens preceptor in productione vel correptione vocalis e in imperatiuo & in infinitiuo facile pendet. Ego igitur partis dubij tantum testimonia subnectam. Strideo: strides: vel strido: stridis: resono proprie dentibus vel igni. Hora. in sermo. Stridere secreta diuersos aure susurros. Cauēo: caues/vel cauo/cauis/euito: prouideo. Hora. in episto. Viue vale caue ne titubes mandataq; frangas. Cieo: cies: vel cio: is: commoueo: voco. Col. libro tertio. Ea res cit alium. Fulgeo/fulges/vel fulgo/fulgis/luceo. Vergilius Aeneidos sexto. Ille autem paribus quas fulgere cernis in armis. Claudeo/claudes/vel claudio/clauidis/obstruo. Lucil. libro quinto Actutum claudebo fores. Video/vides/

vel vidio/vidis/aut si maioris vido/vidis/oculis percipio. Persius satyra prima. Auriculas vide sis ne maiorum tibi forte &c. Tergeo/terges/vel tergo/tergis mundo. Iuuenalis satyra quarta/Vasa aspera tergeat alter. Oleo/les/vel olo/lis farteo. Plau. in bacci. Olunt ades arabicas. Coniueo/ues vel coniuo/coniuiis consensio nisi u oculorum. Lucret. libro sexto. Plurima dissimulant nimium coniuiere cauti. Excelleo/excelles/vel excallo/excallis/præsto laudibus. Cor ne. de vita A lexan. Omnibus ingenti vult excellere triumpho. Rideo/rides/vel rido/ridis/risum facio. Plaut. in merca. Hem q̄ ridam vbi te cōtuebor &c. Ferueo/ferues/& feruo feruis/caleo/accelero. Vergilius primo Georgicorū. Feruere non illa quisq̄ me nocte per vndas. Licet autem hac ita passim apud probatissimos auctores sepiuscule inueniantur communioem vsum sequi consulerem.

*+ / pro obsequio
qui per se
admirantur vbi
odori no quia
ingratis modis*

Verba tertiæ & quartæ.

Ass orior/potior/morior/cupio parioq̄

Sunt ternæ/aut quartæ. sed tutum consule morem.

¶ Quinq; verba tertiæ & quartæ coniugationis esse leguntur. Id testabor q̄ plus habet dubij. Orior oriris orire/vel oreis/orere/nascor cresco. Ouidius. quinto Metamorpho. Id quoties oreis viridig in cespite flores. Potior/potiris/potire/vel poteris/tere/obtimeo/sed in infinitiuo dic potiri nūq̄ poti. Ouidi. in episto. Tuq; tuis armis nos te poteremur achille. Morior moriris morire/vel moreris morere/pereo. Vergi. Aeneidos sequundo. Nunc morere hoc dicens altaria ad ipsa trementem Traxit Cupio cupis/cupe cupere/vel cupio/cupis/cupi cupire. degydero. Luca. lib. quarto. Nature primus terrarum claustra cupiet. Pario/paris/pare parere. vel pario paris parire/fortum emitto/Aen nius. Oua parire solet genus pennis decoratū. eo tamen quod rarius occurrit rareret vti memento.

Id est / tamen.

Eadem præterita duobus verbis.

Tendeo tendo tetendi/pendeo pendo pependi.

Lugeo luceo luxi. mulgeo mulceo mulsi.

Brigeo/frigo/xi/per/uiq; aceo vel uo dat.

Et cresco cerno creui/paueo quoq; pascō.

Dant paui. vertor cum verror versus habebit:

Sic pandor patior passus: quæ dupla vocantur.

¶ Decem sunt præterita quæ duobus verbis significato differentibus singula conuenientem tetendi/tetendisti a tendo/tendes: id est extensus sum. & a tendo tendis: id est eo. Pependi/pependisti/a pendeo/pendes. id est suspensus suspensus sum: & a pendo/pendis/pondero vel existimo. Luxi/luxisti/a lugeo/luges id est tristior. & a luceo/luces/clareo. Mulsi/mulxisti. a mulceo mulces/id est mi tigo plano. & a mulgeo mulges/lac extraho. Frixii/frixisti. a frigeo friges/fri bus patior & a frigo: frigus. aliquid coquo in sartagine. Acui/acuisti/abaceo/aces. id est acidus sum. vel ab acuo acuis acutum facio. Creui/creuisti/a cre sco crescis: id est nascor & a cerno cernis: id est video. Paui/pauiisti: a pauco paues: id est timeo: & a pascio pascis/nutrio. Versus sum vel fui a vertor vertis. id est immutor/& a veror/verreris: id est protrahor. Palus sum/vel fui a pandor panderis: id est aperior: & a patior pateris suffero: & ita vocantur præ terita dupla: quia geminis verbis congruunt. Istis possunt addi omnia verbal sco terminata: de quibus in præcedenti capite habes. Hæc autem clariora esse arbitror quæ vt testimonia requirant.

¶ Simplicia quæ mutant/a/in/e/
per compositionem.

Halo/mando/patro/lacto/damno/sacro/tracto/

Arceo cum pario/pasco/scando/apto/fatisco/

Et parco/carpo/cum farcio/spargo/pacifcor/

Partior & gradior patior dat e compositioniuis.

¶ Vnum & viginti verba mutant a in e per compositionem. halo/as. (spiracu lum mitto) anheo/anhelas/idem. sed cum ex nihil mutat. vt exhalo/exhalas mando/mandas/iubeo. Commendo/commendas. idem sed cum re & de nihil vertit. vt remando/remandas/demando/demandas. Patro/patras. Facio. Impetro/impetras/perpetro/perpetras. assequor. Lacto/lactas. lacte nutrio/oble sco/deiecto/blandicijs attraho. damno/damnas. Ad vituperium indico con demno/condemnas/idem. Indemno/indemnans/non damno. Sacro/sacras/sa crum facio. Consecro/consecras. idem. execro/execras. vel execror/execraris/maledico. Tracto/tractas/dispono/pertracto/pertractas/ad finem usque ducō. detrecto/detrectas/diripio vel abientem vitupero. obtrecco/obtreccas. idem. Arceo arces/veto ne ad malum quis accedat aberceo aberces. idem. coerceo/coerces/retineo. exerceo exerces/artem meam frequenter ago. Pario/paris. partuz/emitto/comperio/comperis/inuenio/reperio/reperis. idem. operio/ope ris. tego. Pasco/pascis/nutrio. Compesco/copescis/prohibeo ne comedas. de

hæc autem. p. velle op
describere.

propositis. p. canone.

in appensione. p. p. b. b.
in appensione. p. p. b. b.

in appensione. p. p. b. b.
in appensione. p. p. b. b.

in appensione. p. p. b. b.
in appensione. p. p. b. b.

in appensione. p. p. b. b.
in appensione. p. p. b. b.

De quibusdam ad verba spectantibus. Fo. lxxxvj.

pesco: depescis a passu repello. Dispesco dispescis. idem. sed translatiue refrano
 constringoq3 significant. Scando scandis. in altum tendo: ascendo: ascendis.
 Idem deicendo: descendis. deorsum venio. Apto aptas aptum & conueniens
 aliquid facio. ineptio: ineptis. vel ineptior iris: id est nihil recte aut loquor: aut
 facio. cum ad & co nihil mutabis. vt adepto adeptas coapto coaptas. Fatisco:
 is. aperior defetiscor eris. idem. Parco parcis: abstineo: ignosco/depesco/deper
 cis/comperco/compercis. idem. Carpo/carpis. colligo reprehendo/decerpo/ex
 cerpo. idem. Farcio farcis. condimentis/repleo. cōfertio/refertio/differtio/im
 pleo. Spergo spergis. paulatim huc illuc mitto: dispergo is. distribuo/consper
 go is. irroro. respergo. idem. pacifcor/eris. pactum facio. depesciscor depescisc
 ris. pactum frango: compeciscor eris. pactum confirmo. Partior/iris/diuido/
 impartior: iris. compertior compertiris. idem. Gradior eris. vado: Congredior
 congrederis. simul vado. Ingredior intro eo: egredior exeo. Pator: patieris:
 suffero. perpetior: perpeteris. compertior competeris. idem.

♣ Simplicia quæ mutant a/in/i/ *transmutant*
 per compositionem.

Tango manet/taceo/lateo/pando/cado/amico/

Frango/habeo/fateor/iacio/facio/sapioq/

Et placeo/rapio/capio/cano/ago/salioq/

Dant a. sed i per compositum melius retinebunt.

¶ Vnde viginti verba mutant a in i per compositionem. Tango: is. palpo vel
 sentio. attingo: is. Contingo: is. Pertingo: is. idem. Maneo/ es. notum est. pro
 mineo: es. Supratollor. Emineo: es. inflo. Sed cum his particulis perire: & co.
 nihil est mutandum. vt permaneo: es: remaneo: es/commaneo: es. Taceo: es.
 Sileo. conticeo: es: reticeo/ es. Obticeo: es. idem. Lateo: es/abscondor. Deliteo
 es/ subliteo/ sublites. Colliteo/ es/ idem. Pango: is: canto. iungo. Impingo: is.
 compingo: is/impingo: infligo. Cado: is. ruo: occido: is. media breui: idem vel
 morior: concido: is: recido: is. idem. Amico/ amicas. amicum facio inimico/
 as/ inimicum acquiri. Frango/ frangis. rumpo/ perfringo/ is. infringo/ is. co
 fringo/ is. idem. Habeo habes. possideo cohabeo: retineo. adhibeo/ dono/ inhi
 beo/ prohibeo/ veto. fateor/ iris. concedo/ narro/ confiteor/ eris. profiteor/ eris.
 idem diffiteor diffiteris/ nego. Iacio/ is. propello/ abijcio/ is/ proijcio/ is. reij
 cio/ is. idem. Facio/ is/ ago/ inficio/ is/ maculo/ conficio/ destruo/ vel misceo p
 ficio/ conduco. Sed quoties facio cum particula componitur que non est præ
 positio nihil mutat. vt calefacio frigefacio. nisi forte ad primam coniugatio
 nem compositum transeat. vt magnifico/ fortifico/ mirifico &c. Sapio/ lapsa.

fanteo per gulo.
no pto gulo pto.
tato per penultima
tato per penultima
noto. totam penultima

tu id remioy mi
exagis quod fity
penult de pto ad
noto daria mlla mi
impingit.

Quod per m
noto diffiteor.
hoyabo.

Iste desipio opus sed paulatim desipio

Petri Pon.

Caput Octauum.

gusto vel intelligo. Desipio/intellectum mentis perdo. Resipio/intellectum recupero. Placeo places/gratus sum. Displiceo displices/gratus non sum. sed cō placeo nihil mutat. Rapio rapis/violenter aufero. Corripio ripsis. Arripio: ripsis: Diripio: ripsis: fere idem. Capio capis sumo. Concipio pis. Accipio pis. Recipio pis. nota sunt. Cano canis: canto: Concino is. Precipio is. Succino is. idē. Ago agis: facio. Redigo redigis: repono. Exigo exigis: repello vel requiro. Prodigio prodigis: sumptuose expono. Adigo adigis: cogo. sed perago nihil variat. Salio salis notum est. Exilio exilis: extra salio. Profilio profilis: longe salio, sic desilio/infilio. & cetera.

♣ Simplicia quæ mutant /e/in/i/per compositionem.

Cedo/premo/teneo/sedeo/regio/emo/lego/quæro/

Et ledo plærumq; dabunt /i/ compositioni.

¶ Nouem verba mutant e/in i/per compositionem. Cado/is. percutio. Occido occidis media longa interficio. Concido concidis: verberando frango. Premo premis: torqueo. reprimo: comprimo: imprimo fere idem. Teneo tenes: habeo vel intelligo. Contineo es. retineo es. pertineo es. fere idem. Sedeo sedes: q uiesco. resideo/assideo/consideo/fere idem. Rego regis: governo. Corrigo corrigis. Dirigo gis. Erigo is. nota sunt. Emo emis: comparo. Redimo redimis: idē. Adimo adimis: remoueo. Perimo perimis: occido. Lego legis: patuit. colligo: diligo: negligo. &c. Quæro queris: peto. conquiro is. disquiro is. &c. Ledo is. offendo. collido is. allido is. relido is. fere idem.

♣ Simplicia quæ mutant au/in/e/vel in/u/

Audio vertit e. claudio fraudo per u/tibi mutant.

¶ Unum est verbum mutans au/in e/audio is. obordio is. alias autem nihil mutat. vt exaudio. duo mutant au/in u/claudio is. includo: recludo: occludo: fraudo as. defraudas. q a paucis recte obseruari comperias: ideo vigilantius inuitendum puto.

♣ Au in/o.

Au permutat in o /plaudo cum compositiuis.

¶ Composita a plaudo habent o/ pro au/ vt explodo: complodo: replodo: displodo. & cetera.

♣ A/in/u.

*hanc sententiam
habet s. i. t. l. p. 10.
Sunt etia affores
dopo. i. ab ipse.
p. Cantus.
Sunt etia affores
p. d. bonum*

V quatio/salto/calco/scalpo/capio dant.

¶ Quinq3 verba mutant a in u per compositionem. quatio:is: agito. concutio percutio: discutio idem. Salto: as: multū salio exulto: resulto insulto. fere idē. calco. as. pedibus contero. Inculco: exculco: proculco. idem. Scalpo: is: detraho. Exculpo: is/isculpo: is. statuas vel imagines excindo. Capio: is. occupo: as Aucupo: as. Alias autem capio a in i mutat vt aufer ostensum est.

¶ V in e.

V per e mutabit iuro componere si vis.

¶ Iuro mutat u in e per compositionē. Peiero: as. Deiero: as. coniero: as. idē. qua in re barbarum vulgus turpissime hallucinatur vbiq3 enim periuro adiu ro coniuro per u/ in sequenda syllaba proferri audias cum re vera per e proferri debeant. Plaut. in mer. Si quid fecit scelestē pro illo lingua peierat. Gel. lib. ij. noct. artica. Nam cum amicus eum rogaret vt pro re causaq3 eius filium deieraret &c.

¶ Simplicia verba quæ non sunt in vsu.

Clino/pleo/cuso/pello/leo/frigeo/sipo.

Et fragor/specio/Lacio/pedio/nuo/fendo.

Hæc in simplicibus fugiens composita requiras.

¶ Tridecim verba non sunt in vsu nisi per compositionem. Clino: as. a quo declino: as. inclino: as. reclino: as. Pleo: es: a quo repleo/impleo/compleo. Cuso: as. a quo incuso: accuso: recuso. Pello: as. a quo compello/as. appello: as. Leo: es. a quo deleo/eleo: releo. Frigero: as. a quo refrigero. perfrigero: confrigero. Sipo/ sipas. a quo dissipo/consipo/præsipio. Fragor: fragaris a quo suffragor: ofragor: refragor. Specio: is. a quo respicio/aspcio/cōspicio. Lacio/lacis. a quo Illicio: is: pelliceo/pellicis. Collicio/collicis. Pedio/pedis. a quo præpedio/impedio/compedio. Nuo: is. a quo annuo/renuo/abnuo. Fendo: is. a quo defendo/infendo/offendo. Hæc autem tibi tradita sunt. tum vt probatorum locos authorum aliquando excusare possis: tum vt tibi non videaris omnibus promiscue pro arbitrio posse vti.

TeAOG.

¶ In te IESV spes mea recumbit.

Joānes Bellomayus Sueffionēsis. In Petri

Pontani Cæci Brugenſis. Primam

grammatices partem lucerna

curaq; diligenti nuper ab
eo labeculis exterſam.

Et vbi opus viſum
eſt Teſtimonijs

recogni

tam.

Cce ars eximio diſcuſſa palemone fulget:

Cuius & authorem laurea ſerta decent:

Qui vaſer ingenuos iuuenes præceptor ad ornat:

Conſona debilibus ſufficit ingenijs.

Clarior vlla nequit pueris doctrina parari.

Quæ nihil obſcura traditione refert:

Flandria Parrhiſie tam illuſtrem palladis orthon

Ediderit: cuius ſplendida fama viget.

Ille eſt barbaricis ſophiæ qui ſordibus vnq;

Irrita grammatices dogmata prima tulit.

Conciliaſſe ſibi phœbeos crede ſophiſtas

Cæcum: virgineos incoluiſſe lacus.

Quicquid grammaticî multis dixere diebus:

Illius hic modica vos docet arte labor

Petrus Pontanus Cæcus Brugenſis in Aruo

Irriguo ſeu it/phocia grana ſuo.

Illū nulla queunt calibeis torta lacertis

Vincula magnificum vi prohibere melos

Nox vbi perpetuo iam lumine tetra careret.

Hoc opus inſtituit/claſſicus ille parens

Ergo vbi fata ſinent animam pertingere celos.

Numina diuinam ſancta regemus opem.

¶ Habes candide lector Petri Pōtani Cæci Brugenſis Grā
matice artis. Primam partem Oſto ſuccinctis diremptam ca
pitibus eiūſdem nuper locupletatam cura A dieſtiſq; tertio
vbi opus viſum eſt testimonijs. ſane breuiſſimum: ſed opti
me frugis opuſculum. Impreſſum Parrhiſijs cura & ſumpti
bus Bernardi Aubririj bybliopole commorantis: in vico
Sancti Iacobi ſub ſigno diui Martini. Vbi & venum pſtat
Prælarī vero pumice. Nicolai de Pratis in eadem vniuerſita
te peruigilantis bybliographi terſum prodijt. Anno domi
ni Milleſimo quingentefimo vicesimo, Pridie Kalendas Se
ptembris.

De ventalibus in conspectu regni generalis

Incipit Liber primus de ventalibus in conspectu regni generalis

Præter Pontanus Ceteri Breviter
Insignis est Phocæ gens sua
Nulla ducunt calidæ tota lætæ
Vincula regnum videri debent
Nox vbi perpetua lumen tectis carcer
Hoc opus insitit classicis illis par
Ego vbi fata sunt animam perungere celos
Numina divina tangere regnum opem

Habes candidæ Cor Petri Pontanus Ceteri Breviter
Incipit Liber primus de ventalibus in conspectu regni generalis
Præter Pontanus Ceteri Breviter
Insignis est Phocæ gens sua
Nulla ducunt calidæ tota lætæ
Vincula regnum videri debent
Nox vbi perpetua lumen tectis carcer
Hoc opus insitit classicis illis par
Ego vbi fata sunt animam perungere celos
Numina divina tangere regnum opem

